

İZMİR İLİ
2013 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

İZMİR-2014

ÖNSÖZ

Mevcut olan bütün değerleriyle korunması gereken “çevre”, günümüz dünya toplumlarının en önemli gündem maddelerinden biridir. Bir ilişkiler bütünü olan çevrenin bozulması ve buna paralel olarak çevre sorunlarının ortaya çıkması, genellikle insan kaynaklı etkilerin, doğanın ilişkiler sistemini ve doğal dengeleri bozması ile başlamıştır.

Çevre sorunları, sanayileşme ve kentleşmenin ortaya çıkardığı sorunların arasında en çok tartışılan, çözüm yolu aranan, yeni kurumların ortaya çıkmasını sağlayan ve her geçen gün kapsamı genişleyen acil çözümleri gerektiren sorunlardır.

Önemini hiçbir zaman kaybetmeyen ve kaybetmeyecek olan çevre sorunları, son yıllarda başta insan ırkı olmak üzere tüm bitki ve hayvan türlerinin nesillerini ve sağlıklı yaşamlarını ciddi bir şekilde tehdit eder hale gelmiştir. Gelişmiş ve gelişmekte olan tüm ülkelerde ortaya çıkan ve giderek güçlenen doğayı ve doğal kaynakları koruma fikri, sadece bu ülkelerin vizyonu olmaktan çıkmış, dünya çapında hızlı yayılım göstermiştir. Bu fikirler ışığında doğal çevrenin korunması için koruma stratejileri ortaya konmuş, ulusal ve uluslar arası birçok kuruluş konuya eğilmiş ve uygulama programları hazırlanmıştır. Çevre sorunlarının artmasına paralel olarak çevre koruma gayretleri de artmaya başlamıştır. İzmir’in çevre sorunlarını çözmenin hareket noktası, sorunları bilmek ve tanımaktır. Bu ihtiyaç bizleri çevre sorunlarını daha iyi tanımlama, bu konuyla ilgili bilgileri toplama ve envanter hazırlama noktasına getirmiştir. Bu nedenle İlimizdeki çevre sorunlarına ışık tutabilmek ve sorunların çözümü için bu rapor hazırlanmıştır.

İlimizdeki çevre sorunlarının belirlenebilmesi ve bu sorunlara çözümler getirilebilmesi amacıyla personeli yoğun ve özverili çalışmaları sonucu hazırlanan bu raporda emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyorum.

Selahattin VARAN
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

A. Hava

A.1. Hava Kalitesi	10
A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Unsurlar	10
A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar	13
A.4. Ölçüm İstasyonları	14
A.5. Egzoz Gazı Emisyon Kontrolü	19
A.6. Gürültü	19
A.7. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar	19
A.8. Sonuç ve Değerlendirme	19
Kaynaklar	20

B. Su ve Su Kaynakları

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli	21
B.1.1. Yüzeysel Sular	21
B.1.1.1. Akarsular	21
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar	21
B.1.2. Yeraltı Suları	36
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri	37
B.1.3. Denizler	39
B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi	47
B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu	48
B.3.1. Noktasal kaynaklar	48
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar	48
B.3.1.2. Evsel Kaynaklar	48
B.3.2. Yayıllı Kaynaklar	49
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar	49
B.3.2.2. Diğer	49
B.4. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri	49
B.4.1. İçme ve Kullanma Suyu	49
B.4.1.1. Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti	49
B.4.1.2. Yeraltı su kaynaklarından kullanıma su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti	52
B.4.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.	53
B.4.2. Sulama	53
B.4.2.1. Sulama salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	62
B.4.2.2. Damlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	63
B.4.3. Endüstriyel Su Temini	63
B.4.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı	63
B.4.5. Rekreasyonel Su Kullanımı	63
B.5. Çevresel Altyapı	63
B.5.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve hizmeti alan nüfus	63
B.5.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri	66
B.5.3. Katı Atık Düzenli Depolama Tesisleri	66
B.5.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması	67
B.6. Toprak Kirliliği ve Kontrolü	68
B.6.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar	68
B.6.2. Arıtma Çamurlarının toprakta kullanımı	68
B.6.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar	69

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

B.6.4. Tarımsal faaliyetler ile oluşan toprak kirliliği.....	69
B.7. Sonuç ve Değerlendirme.....	69
Kaynaklar.....	69
C. Atık	
C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri).....	71
C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları.....	73
C.3. Ambalaj Atıkları.....	73
C.4. Tehlikeli Atıklar.....	74
C.5. Atık Madeni Yağlar.....	91
C.6. Atık Pil ve Akümülatörler.....	93
C.7. Bitkisel Atık Yağlar.....	94
C.8. Poliklorlu Bifeniller ve Poliklorlu Terfeniller.....	95
C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL).....	95
C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar.....	96
C.11. Ömrünü Tamamlamış (Hurda) Araçlar.....	97
C.12. Tehlikesiz Atıklar.....	97
C.12.1. Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları.....	98
C.12.2. Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül.....	99
C.12.3. Atıksu Arıtma Tesisleri Çamurları.....	100
C.13. Tıbbi Atıklar.....	101
C.14. Maden Atıkları.....	103
C.15. Sonuç ve Değerlendirme.....	104
Kaynaklar.....	104
Ç. Kimyasalların Yönetimi	105
Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar.....	105
Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme.....	105
Kaynaklar.....	105
D. Doğa Koruma ve Biyolojik Çeşitlilik	106
D.1. Ormanlar ve Milli Parklar.....	106
D.2. Çayır ve Mera.....	106
D.3. Sulak Alanlar.....	106
D.4. Flora.....	108
D.5. Fauna.....	122
D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları.....	186
D.7. Sonuç ve Değerlendirme.....	189
Kaynaklar.....	189
E. Arazi Kullanımı	
E.1. Arazi Kullanım Verileri.....	190
E.2. Mekânsal Planlama.....	191
E.2.1. Çevre düzeni planı.....	191
E.3. Sonuç ve Değerlendirme.....	191
Kaynaklar.....	191
F. ÇED, Çevre İzin ve Lisans İşlemleri	
F.1. ÇED İşlemleri.....	192
F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri.....	193
F.3. Sonuç ve Değerlendirme.....	194
Kaynaklar.....	194

G. Çevre Denetimleri ve İdari Yaptırım Uygulamaları

G.1. Çevre Denetimleri.....	195
G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi.....	197
G.3. İdari Yaptırımlar.....	198
G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları.....	198
G.5. Sonuç ve Değerlendirme.....	199
Kaynaklar.....	199

H. Çevre Eğitimleri.....200

I. İl Bazında Çevresel Göstergeler.....201

1. Genel.....	201
1.1. Nüfus.....	201
1.1.1.Nüfus Artış Hızı.....	201
1.1.2.Kentsel Nüfus.....	201
1.2. Sanayi.....	201
1.2.1.Sanayi Bölgeleri.....	202
1.2.2.Madencilik.....	202
2. İklim Değişikliği.....	210
2.1. Sıcaklık.....	210
2.2. Yağış.....	211
2.3. Deniz Suyu Sıcaklığı.....	213
3. Hava Kalitesi.....	214
3.1. Hava Kirleticiler.....	214
4. Su-Atıksu.....	215
4.1. Su Kullanımı.....	215
4.2. Belediye İçme ve Kullanma Suyu Kaynakları.....	215
4.3. Atıksu Arıtma Tesisi İle Hizmet Veren Belediyeler.....	216
4.4. Kanalizasyon Şebekesi İle Hizmet Verilen Belediye Sayıları ve Nüfusu.....	217
4.5. Sanayiden Kaynaklanan Atıksu ve Bertarafı.....	218
5. Arazi Kullanımı.....	218
6. Tarım.....	219
6.1. Kişi Başına Tarım Alanı.....	219
6.2. Kimyasal Gübre Tüketimi.....	219
6.3. Tarım İlacı Kullanımı.....	220
6.4. Organik Tarım.....	220
7. Orman.....	221
8. Balıkçılık.....	222
9. Altyapı ve Ulaştırma.....	223
9.1. Karayolu ve Demiryolu Yol Ağı.....	223
9.2. Motorlu Kara Taşıtı Sayısı.....	224
10. Atık.....	225
10.1. Belediyeler Tarafından ya da Belediye Adına Toplanan Atık ve Bertarafı.....	225
10.2. Katı Atıkların Düzenli Depolanması.....	226
10.3. Tıbbi Atıklar.....	226
10.4. Atık Yağlar.....	227
10.5. Ambalaj Atıkları.....	228
10.6. Ömrünü Tamamlamış Lastikler.....	229
10.7. Ömrünü Tamamlamış Araçlar.....	230
10.8. Atık Elektrikli -Elektronik Eşyalar.....	230
10.9. Maden Atıkları.....	231
10.10. Tehlikeli Atıklar.....	231

11. Turizm	232
11.1. Yabancı Turist Sayıları.....	232
11.2. Mavi Bayrak Uygulamaları.....	234

EK-1: İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Envanteri Araştırma Formu

Açıklamalar

Bölüm I.Hava Kirliliği.....	235
Bölüm II.Su Kirliliği.....	238
Bölüm III.Toprak Kirliliği.....	243
Bölüm IV.Öncelikli Çevre Sorunları.....	245

ÇİZELGELER LİSTESİ

Çizelge A.1	Hava Kalite İndeksi Karşılaştırma Tablosu.....	9
Çizelge A.2	İlimizde 2012 Yılında Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler.....	11
Çizelge A.3	İlimizde 2012 Yılında Kullanılan Doğalgaz Miktarı.....	11
Çizelge A.4	İlimizdeki Araç Sayısı ve Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı.....	12
Çizelge A.5	İlimizde Kullanımına Göre Motorlu Kara Taşıtı 2012 yılı Sayıları.....	12
Çizelge A.6	İlimizde Hava Kalitesi Ölçüm İstasyon Yerleri ve Ölçülen Parametreler.....	13
Çizelge A.7	Tüm istasyonların 2012 yılı Aylık Ortalama Toz ve SO ₂ ölçüm değerleri.....	14
Çizelge A.8	Ocak ayına ait günlük toz ve SO ₂ parametreleri ortalama değerleri.....	16
Çizelge A.9	Şubat ayına ait günlük toz ve SO ₂ parametreleri ortalama değerleri.....	16
Çizelge A.10	Mart ayına ait günlük toz ve SO ₂ parametreleri ortalama değerleri.....	17
Çizelge A.11	Nisan ayına ait günlük toz ve SO ₂ parametreleri ortalama değerleri.....	18
Çizelge A.12	Mayıs ayına ait günlük toz ve SO ₂ parametreleri ortalama değerleri.....	18
Çizelge A.13	Haziran ayına ait günlük toz ve SO ₂ parametreleri ortalama değerleri.....	19
Çizelge A.14	Temmuz ayına ait günlük toz ve SO ₂ parametreleri ortalama değerleri.....	19
Çizelge A.15	Ağustos ayına ait günlük toz ve SO ₂ parametreleri ortalama değerleri.....	20
Çizelge A.16	Eylül ayına ait günlük toz ve SO ₂ parametreleri ortalama değerleri.....	20
Çizelge A.17	Ekim ayına ait günlük toz ve SO ₂ parametreleri ortalama değerleri.....	21
Çizelge A.18	Kasım ayına ait günlük toz ve SO ₂ parametreleri ortalama değerleri.....	21
Çizelge A.19	Aralık ayına ait günlük toz ve SO ₂ parametreleri ortalama değerleri.....	22
Çizelge A.20	Hava Kalitesi Sınır Değerleri.....	22
Çizelge B.1	İlimizin akarsuları.....	24
Çizelge B.2	İlimizdeki Mevcut Sulama Göletleri.....	25
Çizelge B.3	İlimizin Yeraltısu Potansiyeli.....	39
Çizelge B.4	İlimizde Yüzey ve Yeraltı Sularında Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliği İle İlgili Analiz Sonuçları.....	52
Çizelge B.5	Yüzey Sularında Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Azotu Kirliliği İle İlgili Analiz Sonuçları.....	54
Çizelge B.6	İçme suyu üretimi (2012).....	55
Çizelge B.7	Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı.....	58
Çizelge B.8	Su tahsisi miktarları (DSİ).....	59
Çizelge B.9	İşletme ruhsatlı jeotermal kaynaklarının enerji potansiyeli.....	69
Çizelge B.10	İlimizdeki OSB'lerde Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu.....	72
Çizelge B.11	İlimizde 2012 Yılı Tespit Edilen Noktasal Kaynaklı Toprak Kirliliğine İlişkin Veriler... 74	74
Çizelge C.1	İl/İlçe Belediyelerince Toplanan ve Birliklerce Yönetilen Katı Atık Miktarları.....	77
Çizelge C.2	İlimizde İl/İlçe Belediyelerde Oluşan Katı Atıkların Toplanma, Taşınma ve Bertaraf Yöntemleri ve Tesis Kapasiteleri.....	77
Çizelge C.3	Ambalaj Ve Ambalaj Atıkları İstatistik Sonuçları.....	78
Çizelge C.4	Sanayi Tesislerinde Oluşan Tehlikeli Atıklarla İlgili Veriler.....	79
Çizelge C.5	Atık Yağ Geri Kazanım ve Bertaraf Miktarları.....	93
Çizelge C.6	Atık Madeni Yağlarla İlgili Veriler.....	94
Çizelge C.7	Atık Yağ Geri Kazanımı Sonucu Elde Edilen Ürün Miktarları.....	95
Çizelge C.8	Akümülatörlerle İlgili Veriler.....	95
Çizelge C.9	İlimizde Yıllar İtibariyle Atık Akü Kazanım Miktarı.....	96
Çizelge C.10	İlimizde Yıllar İtibariyle Toplanan Atık Akümülatör Miktarı.....	96
Çizelge C.11	İlimizde Yıllar İtibariyle Toplanan Atık Pil Miktarı.....	96
Çizelge C.12	Atık Bitkisel Yağlarla İlgili Veriler.....	96
Çizelge C.13	İlimizde 2009-2012 Yılları Arasında Bitkisel Atık Yağ Taşıma Lisanslı Araç Sayısı.....	97
Çizelge C.14	Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL) İle İlgili Veriler.....	98
Çizelge C.15	Geri Kazanım Tesislerine ve Çimento Fabrikalarına Gönderilen Toplam ÖTL Miktarları.....	98
Çizelge C.16	Hurdaya Ayrılan Araç Sayısı.....	99

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

Çizelge C.17	Sanayi Tesislerinde Oluşan Tehlikesiz Atıklar ile ilgili Veriler.....	100
Çizelge C.18	Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar.....	102
Çizelge C.19	Demir ve Çelik Üreticileri Kapasiteleri, Cüruf ve Bertaraf Yöntemlerine ait veriler.....	103
Çizelge C.20	Termik Santral Atıkları.....	104
Çizelge C.21	Belediyelerde Toplanan Tıbbi Atıklar.....	107
Çizelge C.22	Tıbbi Atık Miktarları.....	108
Çizelge C.23	Maden Atıklarının Sınıflandırılması.....	108
Çizelge C.24	İlimizdeki Maden Zenginleştirme Tesislerinden Kaynaklanan Atık Miktarları.....	108
Çizelge D.1	Mera ve Çayırılar.....	108
Çizelge D.2	Gediz Deltası Sulak Alanında Yetişen Tıbbi Bitkiler.....	109
Çizelge D.3	Gediz Deltası Sulak Alanında Bulunan Endemik Türler.....	111
Çizelge D.4	Küçük Menderes Deltası Sulak Alanında Tespit edilen Bitkiler.....	114
Çizelge D.5	Gediz Deltası Sulak Alanında Bulunan Kuş Türleri.....	123
Çizelge D.6	Gediz Deltası Sulak Alanında BulunanMemeli Hayvan Sayısı.....	146
Çizelge D.7	Gediz Deltası Sulak Alanında Bulunan Omurgasız Türleri.....	149
Çizelge D.8	Gediz Deltası Sulak Alanında Bulunan Omurgalı Hayvan Türlerinin Koruma Durumu.....	156
Çizelge D.9	Gediz Deltası Sulak Alanında Koruma Altındaki Sürüngenler.....	156
Çizelge D.10	Ovacık Yaban Hayatı Geliştirme Sahasındaki Memeli Hayvan Türleri.....	157
Çizelge D.11	Ovacık Yaban Hayatı Geliştirme Sahasındaki Kuş Türleri.....	160
Çizelge D.12	Ovacık Yaban Hayatı Geliştirme Sahasındaki Sürüngen Varlığı.....	162
Çizelge D.13	Ovacık Yaban Hayatı Geliştirme Sahasındaki Amfibiler.....	163
Çizelge D.14	Ovacık Yaban Hayatı Geliştirme Sahasındaki Kelebekler.....	163
Çizelge D.15	Küçük Menderes Havzasındaki Su Kuşu Sayımları.....	165
Çizelge D.16	Küçük Menderes Havzasında Görünen Kuş Türleri.....	166
Çizelge D.17	Küçük Menderes Havzasında Görünen Kuş Türlerine Ait Envanter Bilgileri.....	168
Çizelge D.18	Küçük Menderes Havzasında Görünen Sürüngen Türleri.....	180
Çizelge D.19	Küçük Menderes Havzasında Görünen İkiyaşamlılar.....	184
Çizelge D.20	Tabiat Anıtları.....	186
Çizelge E.1	Arazi Kullanımına Göre Arazi Sınıflandırması.....	195
Çizelge F.1	ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının Sektörel Dağılımı.....	196
Çizelge F.2	Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi Sayıları.....	199
Çizelge F.3	İl Müdürlüğümüz tarafından reddedilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/ Çevre İzni ve Lisansı Başvurusu Sayıları.....	199
Çizelge G.1	Gerçekleştirilen Denetimlerin Sayısı.....	203
Çizelge G.2	Müdürlüğümüze gelen Tüm Şikâyetler ve Bunların Değerlendirilme Durumları.....	206
Çizelge G.3	Uygulanan Ceza Miktarları ve Sayısı.....	207
Çizelge H.1	İzmir İl Özel İdaresi tarafından 2010-2011-2012 yıllarında verilen Maden İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarının Listesi.....	216

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik A.1	İlimizde yer alan tüm istasyonların aylık ortalama toz değerleri grafiği.....	15
Grafik A.2	İlimizde yer alan tüm istasyonların aylık ortalama SO2 parametresi değerleri.....	15
Grafik B.1	İlimizde kentsel su temini için kullanılan kaynaklar.....	55
Grafik B.2	İlimizde Belediyeler Tarafından İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Dağıtılmak Üzere Temin Edilen Su Miktarının Kaynaklara Göre Dağılımı.....	56
Grafik B.3	İlimizde Kanalizasyon Hizmeti Verilen Nüfusun Belediye Nüfusuna Oranı.....	70
Grafik B.4	İlimizde 2007-2012 Yılları Arasında Kanalizasyon Hizmeti Verilen Nüfusun Belediye Nüfusuna Oranı.....	70
Grafik C.1	Atık Kompozisyonu.....	76
Grafik C.2	Kayıtlı Ambalaj Üreticisi Ekonomik İşletmeler.....	78
Grafik C.3	Atık Yağ Toplama Miktarları.....	94
Grafik E.1	Arazi Kullanım Durumu.....	195
Grafik F.1	ÇED Olumlu Kararı Verilen Projelerin Sektörel Dağılımı.....	197

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

Grafik F.2	ÇED Gerekli Değildir Kararı Verilen Projelerin Sektörel Dağılımı.....	198
Grafik F.3	2012 Yılında Verilen Geçici Faaliyet Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı.....	200
Grafik F.4	2012 Yılında Reddedilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Başvurusu Sayıları.....	201
Grafik F.5	İlimizde 2012 Yılında Verilen Çevre İzni Konuları.....	202
Grafik F.6	İlimizde 2012 Yılında Verilen Lisansların Konuları.....	202
Grafik G.1	Gerçekleştirilen Planlı Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı.....	204
Grafik G.2	Gerçekleştirilen Ani Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı.....	205
Grafik G.3	Gerçekleştirilen Planlı ve Ani Çevre Denetimlerinin Dağılımı.....	205
Grafik G.4	Gerçekleştirilen Tüm Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı.....	206
Grafik G.5	2012 Yılında Denetimle Sonuçlanan Şikayet Sayılarının Konulara Göre Dağılımı.....	206
Grafik G.6	Uygulanan İdari Para Cezalarının Konulara Göre Dağılımı.....	207
Grafik I.1	2010-2011-2012 yıllarında verilen Maden İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarının yıllara göre İlçe bazında dağılımı.....	207
Grafik I.2	2005-2012 yılları arasında verilen Hammadde (Kum-Çakıl ve Ariyet Ocakları) Üretim İzin Belgesi sayıları.....	208

GİRİŞ

Türkiye'nin üçüncü büyük kenti olan İzmir Ege kıyı bölgesinin tipik bir örneği gibidir. Kuzeyde Madra Dağları, güneyde Kuşadası Körfezi, batıda Çeşme Yarımadası'nın Tekne Burnu, doğuda ise Aydın, Manisa il sınırları ile çevrilmiş İzmir, batıda kendi adıyla anılan körfezle kucaklaşır. İzmir ili içinde Ege Bölgesi'nin önemli akarsularından olan Gediz Nehri'nin aşağı çıkışı ile Küçük Menderes Nehri bulunur. Girintili ve çıkıntılı kıyı bandı doğal olarak sayısız güzellikte koy ve plajların oluşumu ile sonuçlanır. Gümüldür, Özdere, Foça, Karaburun, Çeşme sahil ve plajları İzmir için büyük bir turistik önem taşımaktadır. Öte yandan aynı doğal yapı, bir çok balıkçı barınağının veya yat yanaşma yerlerinin oluşmasına neden olmuştur. Bu özellikleriyle İzmir doğal bir turizm ve liman kentidir. Akdeniz iklim bölgesinde yetişen geniş, sert ve iğne yapraklı, sürekli yeşil kalan, kuraklığa dayanıklı ağaç ve çalılar, yaygın doğal bitki örtüsünü oluşturur.

Türkiye'nin üçüncü büyük metropolü ve önemli bir fuar merkezi olan İzmir İlinin batısında denizi, plajları ve termal merkezleriyle Çeşme Yarımadası uzanır. İzmir, yatlar ve gemilerle çevrilmiş uzun ve dar bir körfezin başında yer almaktadır. İzmir Limanı, Mersin Limanı'ndan sonra Türkiye'nin en büyük limanıdır. İlimiz, Ülkemizin tek gemi söküm bölgesine ev sahipliği de yapmaktadır. Canlı ve kozmopolit bir şehir olan İzmir, uluslararası sanat festivalleri ve İzmir Enternasyonal Fuarı ile de önemli bir yer tutar.

İklim olarak İzmir'de yazlar sıcak ve kurak; kışlar ılık ve yağışlı geçmektedir. Dağların denize dik uzanması ve ovaların İç Batı Anadolu eşiğine kadar sokulması, denizel etkilerin iç kesimlere kadar yayılmasına olanak vermektedir. Ancak, İl bütününde yükseklik, batı ve kıyıdan uzaklık gibi fiziksel coğrafya farklılıkları, yağış, sıcaklık ve güneş açısından önemli sayılabilecek iklim farklılıklarına da yol açmaktadır. Temmuz-Ağustos ayları en sıcak ve ocak-şubat en soğuk aylardır. Kar yağışı yok denecek kadar azdır. Sıcak yaz aylarında “imbat” ismi verilen rüzgâr serinlik getirir. Kara ve denizin gece-gündüz arasındaki ısınma ve soğuma farkından meydana gelen bu rüzgâr sâdece bu İl'e âittir.

Akdeniz iklim bölgesinde yetişen geniş, sert ve iğne yapraklı, sürekli yeşil kalan, kuraklığa dayanıklı ağaç ve çalılar, yaygın doğal bitki örtüsünü oluşturur. Bitki örtüsünde kızılçam, fıstık çamı, karaçam, selvi, maki ve zeytin ağaçlarına bol rastlanır. Kozak Yaylası, Türkiye'nin en büyük çam fıstığı istihsal yerlerinden biridir.

İzmir İli kuzeyde Madra Dağları ve Balıkesir İl sınırı, güneyde Kuşadası Körfezi ve Aydın İl sınırı, batıda Çeşme Yarımadası ve kendi adı ile anılan İzmir Körfezi, doğusunda da Manisa İl sınırı ile çevrilmiş bir coğrafyaya sahiptir. İzmir ili içinde Ege Bölgesi'nin önemli akarsularından olan Gediz'in aşağı çıkışı ile Küçük Menderes ve Bakırçay akış gösterir. Küçük Menderes, İzmir İli sınırlarında doğan ve denize dökülen bir nehir olup havzasının tamamı İlimiz sınırları içinde yer almaktadır.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı metropol ilçeler ile İzmir'in nüfusu 2009 TÜİK verilerine göre 2.727.968 kişidir. Buna diğer ilçe merkezleri eklenince İzmir'in nüfusu 3.525.202'e çıkmaktadır. İzmir ilinin toplam nüfusu ise 3.868.308'dir. Kentin nüfusu 1970-1985 arasında çok artmıştır. 1945'e kadar İzmir Türkiye'nin ikinci büyük şehri olma özelliğini kormuştur.

İl Müdürlüğümüz, Bayraklı İlçesinde toplam 7 kattan oluşan binada hizmet vermektedir. Toplam 12 şubeden oluşan Müdürlüğümüzde 307 personel görev yapmaktadır.

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Türkiye’de özellikle kış sezonunda bazı şehir merkezlerinde meteorolojik şartlara da bağlı olarak hava kirliliği görülmektedir. Kış aylarında ısınmadan kaynaklanan hava kirliliğinin temel sebepleri; düşük vasıflı yakıtların iyileştirilme işlemine tabi tutulmadan kullanılması, yanlış yakma tekniklerinin uygulanması ve kullanılan yakma sistemleri işletme bakımlarının düzenli olarak yapılmaması şeklinde sıralanabilir. Ancak ısınmada doğal gazın ve kaliteli yakıtların kullanılması sonucu özellikle büyük şehirlerde hava kirliliğinde 1990’lı yıllara göre azalma olmuştur.

Şehirleşme ile sanayi tesislerinin yakın çevresindeki bölgelerdeki konutlaşmaların artması hava kirliliğinin olumsuz etkilerini artırmaktadır. Kömüre dayalı termik santrallerde kullanılan yerli linyitlerin yüksek kükürt oranı ve bazı tesislerde arıtma sistemlerinin olmaması nedeniyle kükürt dioksit (SO₂) emisyonları problem oluşturmaktadır. Çevre mevzuatının kirletici vasfı yüksek tesisler olarak nitelendirdiği enerji üretim tesisleri için mevzuatta özel emisyon sınır değerleri bulunmaktadır. Söz konusu tesislerin kurulması ve işletilmesi için gerekli izinler, tesisten çıkan emisyonlar ve tesisin etki alanı içerisinde hava kirliliğinin tespitine ilişkin usul ve esaslar çevre mevzuatında belirlenmiştir. Katı, sıvı ve gaz yakıt kullanan bu tesisler için ilgili baca gazı sınır değerlerinin sağlanması yanında tesis etki alanlarında hava kalitesi sınır değerlerinin de sağlanması gereklidir. Bu nedenlerle söz konusu tesislerden kaynaklanan özellikle toz, kükürt dioksit (SO₂) ve azotoksit (NO_x) emisyonlarının giderilmesi ve azaltılması konusundaki tekniklerinin uygulanması gereklidir. söz konusu azaltım teknikleri son yıllarda tesislerden kaynaklanan emisyon yüklerini önemli ölçüde azaltılabilmektedir. Söz konusu azaltım tekniklerinin hayata geçirilmesi ve yaygın olarak kullanılabilmesi içinde çevre mevzuatında bazı değişiklikler yapılmıştır.

Şehirlerde yaşanan hava kirliliğine, artan motorlu taşıtlardan kaynaklanan egzoz gazları da katkı sağlamaktadır.

Hava kalitesine ilişkin hava kalite indeksi karşılaştırması da çizelge A.1’ de verilmektedir.

Çizelge A.1- Hava Kalite İndeksi Karşılaştırma Tablosu

Hava Kalitesi İndeksi	SO ₂	NO ₂	CO	O ₃	PM10
	1 saatlik ortalama (µgr/m ³)	24 saatlik ortalama (µgr/m ³)	24 saatlik ortalama (µgr/m ³)	1 saatlik ortalama (µgr/m ³)	24 saatlik ortalama (µgr/m ³)
1 (çok iyi)	0-50	0-45	0-1,9	0-35	0-25
2 (iyi)	51-199	46-89	2,0-7,9	36-89	26-69
3 (yeterli)	200-399	90-179	8,0-10,9	90-179	70-109
4 (orta)	400-899	180-299	11,0-13,9	180-239	110-139
5 (kötü)	900-1499	300-699	14,0-39,9	240-359	140-599
6 (çok kötü)	>1500	>700	>40,0	>360	>600

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Unsurlar

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları, vb) sebep olmasıdır.

Renksiz bir gaz olan kükürtdioksit (SO_2), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfürik asit olarak oksitlenir. Diğer kirleticiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı partiküller oluşturur. SO_2 ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO_2), toplamı azot oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO_2 'nin ozon veya radikallerle (OH veya HO_2 gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot oksit türü olması itibarı ile NO_2 kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO_2 derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO_2 derişimlere uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağlı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM_{10}), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışırlar. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek PM 'yi oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM_{10} - 10 μm 'nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) 2,5 μm 'ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM_{10} için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM_{10} solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi solunum rahatsızlıklarını kötüleştirebilir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkalı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM_{10} 'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM_{10} maruziyetine karşı hassastır. PM_{10} yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler % 100 olarak kana geçebilir.

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerler ulaşılmasının bir sebebi de inversiyon durumudur. CO 'in global arka plan konsantrasyonu 0.06 ve 0.17 mg/m^3 arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

İnversiyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO 'in ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına girerek, kimyasal olarak hemoglobine bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki CO 'e maruz kalmak, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışın ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır ve tunç (Cu+Sn) alaşımı işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ozon (O₃), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur (NO₂+ güneş ışınları = NO+ O => O+ O₂ = O₃). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NO_x (Azot oksitler) ve VOC'dır. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozon'un fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasıdır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NO_x, metan, CO ve VOC'ler (etan (C₂H₆), etilen (C₂H₄), propan (C₃H₈), benzen (C₆H₆), toluen (C₆H₅), xilen (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur.

Çizelge A.2 – İlimizde 2012 Yılında Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler

Yakıtın Cinsi (*)	Temin Edildiği Yer	Tüketim Miktarı (ton)	Yakıtın Özellikleri				
			Alt Isıl Değeri (kcal/kg)	Uçucu Madde (%)	Toplam Kükürt (%)	Toplam Nem (%)	Kül (%)
Kömür	-	56.849,3	-	-	-	-	-

(*) Yerli kömür, ithal kömür, briket, biyokütle, Sosyal Yardımlaşma Vakfı kömürü, odun vb.

Çizelge A.3– İlimizde 2013 Yılında Sanayide Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler (Kaynak,Yıl)

Yakıtın Cinsi (*)	Temin Edildiği Yer	Tüketim Miktarı (ton)	Yakıtın Özellikleri				
			Alt Isıl Değeri (kcal/kg)	Uçucu Madde (%)	Toplam Kükürt (%)	Toplam Nem (%)	Kül (%)

(*) Yerli kömür, ithal kömür, briket, biyokütle, Sosyal Yardımlaşma Vakfı kömürü, odun gibi.

*Bu konu ile ilgili veri bulunamamıştır.

Çizelge A.4 –İlimizde 2013 Yılında Kullanılan Doğalgaz Miktarı

Yakıtın Kullanıldığı Yer	Tüketim Miktarı (m ³)	Isıl Değeri (kcal/kwh)
Konut	23.982,312	2.521.491,801
Sanayi	177.811,479	1.891.914,134

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

Çizelge A.5 – İlimizde 2013 Yılında Kullanılan Fueleil Miktarı (Bu konu ile ilgili veri gönderilmemiştir.)

Yakıtın Kullanıldığı Yer	Tüketim Miktarı (m ³)	Isıl Değeri (kcal/kg)	Toplam Kükürt (%)
Konut			
Sanayi			

Egzoz gazı emisyonlarının kontrolüne yönelik ilimizdeki faaliyetler A.5. Bölümünde verilmektedir.

Çizelge A.6- İlimizde 2013 Yılı İldeki Araç Sayısı ve Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı (İEM Trafik Tescil Şube Müdürlüğü, 2013)

Araç Sayısı				Toplam	Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı				Toplam
Binek Otomobil	Hafif Ticari	Ağır Ticari	Diğerleri		Binek Otomobil	Hafif Ticari	Ağır Ticari	Diğerleri	
-	-	-	-	1.098.755	-	-	-	-	Bilgi verilmemiştir.

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

İlimizde hava kalitesinin izlenmesi İzmir Büyükşehir Belediyesinin mevcut 7 sabit ölçüm istasyonu ile yürütülmektedir. Bu istasyonlar sırasıyla Güzelyalı, Alsancak(Fuar), Şirinyer (Buca), Bornova, Bayraklı, Karşıyaka, Çiğli istasyonlarıdır. Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonlarının yerleri aşağıdaki haritada olduğu gibi haritada gösterilmektedir. İlimizdeki hava kalitesi ölçümü yapan istasyonların ölçüm parametrelerini gösteren tablo Çizelge A.8’de verilmiştir.

Harita A.1 – Hava Kirliliği Ölçüm Cihazlarının Yerleri (İBŞB, 2013)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

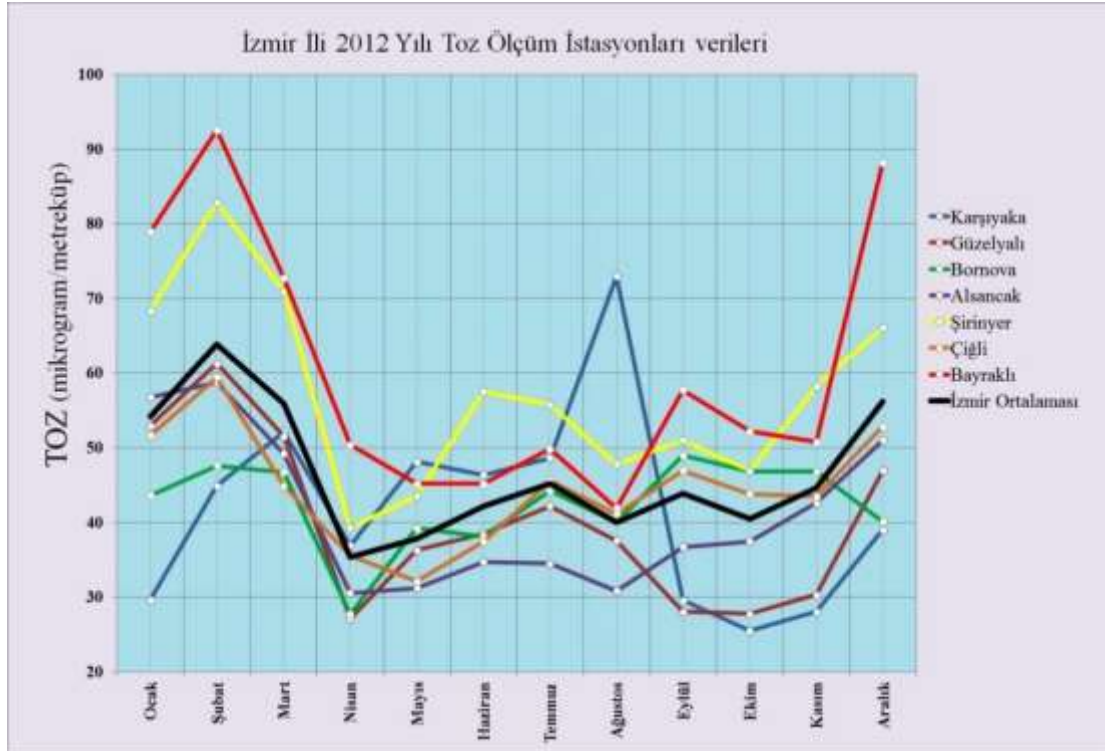
Çizelge A.8- İzmir ilinde Hava Kalitesi Ölçüm İstasyon Yerleri ve Ölçülen Parametreler (İzmir Büyükşehir Belediyesi 2014)

İSTASYON YERLERİ	KOORDİNATLARI (Enlem, Boylam)	HAVA KİRLETİCİLERİ					
		SO ₂	NO _x	CO	O ₂	HC	PM
Alsancak	38.43021024 27.14340268	✓	✓	✓	X	X	✓
Güzelyalı	38.39473530 27.08215153	✓	✓	✓	X	X	✓
Bayraklı	38.46622092 27.17865427	✓	X	X	X	X	✓
Şirinyer	38.39108414 27.14900805	✓	X		X	X	✓
Çiğli	38.49812395 27.06754146	✓	X	X	X	X	✓
Karşıyaka	38.45336887 27.11007041	✓	✓	✓	X	X	✓
Bornova	38.46178972 27.21958276	✓	✓	✓	X	X	✓

A.4. Ölçüm İstasyonları

İzmir ilinde yer alan ölçüm istasyonlarının ölçmüş olduğu SO₂ ve PM parametrelerinin aylık ortalama değerleri (µg/m³ -mikrogram/metreküp) aşağıda yer alan grafikte verilmiştir. (Sınır değerler SO₂ =280 TOZ=140)

Grafik A.1- İlimizdeki tüm istasyonların aylık ortalama toz değerleri grafiği (µg/m³ -mikrogram/metreküp) SO₂ =280 TOZ=140 (Kaynak:İ.B.Ş.B.)(2013 yılı ile ilgili veri bulunmamaktadır.)

Grafik A.2- İlimizde yer alan tüm istasyonların aylık ortalama SO₂ parametresi değerleri $\mu\text{g}/\text{m}^3$ -mikrogram/metreküp) SO₂=280 TOZ=140 (Kaynak:İ.B.Ş.B.)(2013 verisi gönderilmemiştir.)

Çizelge A.9- İlimizde 2013Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri

İstasyon	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*
Ocak	3	Yok	50	4
Şubat	4	Yok	49	1
Mart	5	Yok	37	Yok
Nisan	6	Yok	32	Yok
Mayıs	6	Yok	42	1
Haziran	6	Yok	27	Yok
Temmuz	8	Yok	25	Yok
Ağustos	3	Yok	31	Yok
Eylül	3	Yok	29	Yok
Ekim	7	Yok	42	1
Kasım	7	Yok	49	1
Aralık	10	Yok	75	7
ORTALAMA	6	Yok	41	

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

Güzelyalı	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*
Ocak	15	Yok	48	1
Şubat	14	Yok	59	1
Mart	11	Yok	48	Yok
Nisan	6	Yok	38	Yok
Mayıs	6	Yok	62	5
Haziran	11	Yok	35	Yok
Temmuz	6	Yok	36	Yok
Ağustos	6	Yok	42	Yok
Eylül	8	Yok	37	Yok
Ekim	12	Yok	48	Yok
Kasım	14	Yok	60	4
Aralık	32	Yok	81	7
ORTALAMA	12	Yok	50	

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

Bayraklı	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*
Ocak	16	Yok	83	9
Şubat	13	Yok	72	7
Mart	9	Yok	57	1
Nisan	4	Yok	54	Yok
Mayıs	4	Yok	60	5
Haziran	4	Yok	29	Yok
Temmuz	4	Yok	28	Yok
Ağustos	2	Yok	39	Yok
Eylül	5	Yok	40	Yok
Ekim	6	Yok	57	4
Kasım	6	Yok	75	6
Aralık	15	Yok	107	14
ORTALAMA	7	Yok	58	

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

Şirinyer	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*
Ocak	8	Yok	80	8
Şubat	9	Yok	56	1
Mart	9	Yok	49	1
Nisan	8	Yok	42	Yok
Mayıs	8	Yok	58	5
Haziran	5	Yok	38	Yok
Temmuz	2	Yok	40	Yok
Ağustos	4	Yok	48	Yok
Eylül	6	Yok	44	Yok
Ekim	5	Yok	61	4

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

Kasım	5	Yok	71	5
Aralık	12	Yok	100	10
ORTALAMA	7	Yok	57	

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

Çiğli	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*
Ocak	7	Yok	55	3
Şubat	4	Yok	48	1
Mart	5	Yok	40	Yok
Nisan	4	Yok	31	Yok
Mayıs	6	Yok	52	3
Haziran	6	Yok	28	Yok
Temmuz	6	Yok	29	Yok
Ağustos	6	Yok	37	Yok
Eylül	3	Yok	28	Yok
Ekim	3	Yok	34	Yok
Kasım	8	Yok	45	1
Aralık	16	Yok	85	7
ORTALAMA	6	Yok	43	

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

Karşıyaka	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*
Ocak	9	Yok	38	1
Şubat	7	Yok	51	Yok
Mart	7	Yok	39	Yok
Nisan	9	Yok	30	Yok
Mayıs	6	Yok	50	4
Haziran	8	Yok	31	Yok
Temmuz	8	Yok	32	Yok
Ağustos	5	Yok	33	Yok
Eylül	5	Yok	27	Yok
Ekim	5	Yok	67	2
Kasım	5	Yok	50	Yok
Aralık	5	Yok	63	5
ORTALAMA	7	Yok	43	

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

Bornova	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*
Ocak	7	Yok	38	Yok
Şubat	6	Yok	39	Yok
Mart	6	Yok	40	Yok
Nisan	7	Yok	37	Yok
Mayıs	5	Yok	45	1

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

Haziran	6	Yok	30	Yok
Temmuz	5	Yok	28	Yok
Ağustos	6	Yok	24	Yok
Eylül	6	Yok	36	Yok
Ekim	7	Yok	46	Yok
Kasım	6	Yok	51	Yok
Aralık	11	Yok	56	2
ORTALAMA	7	Yok	39	

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

Çizelge A.11 – Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği (2013) Yılında Hava Kalitesi Sınır Değerleri

SO₂: kükürtdioksit

Sınır Değeri Saptayan Kuruluş	1 saatlik ortalama sınır değer (mg/m ³)	Günlük ortalama sınır değer (mg/m ³)	Aşılmaması istenen gün sayısı (mg/m ³)	Sınır değerin aşıldığı gün sayısı	Yıllık ortalama sınır değer (mg/m ³)
AB	350	125	3		20
HKDYY ¹	-	150 ²	-		

NO₂: azotdioksit

Sınır Değeri Saptayan Kuruluş	1 saatlik ortalama sınır değer (mg/m ³)	Günlük ortalama sınır değer (mg/m ³)	Aşılmaması istenen gün sayısı (mg/m ³)	Sınır değerin aşıldığı gün sayısı	Yıllık ortalama sınır değer (mg/m ³)
AB	200	-	18		40
HKDYY	-	300	-		68 ³

Partikül Madde 10

Sınır Değeri Saptayan Kuruluş	Günlük ortalama sınır değer (mg/m ³)	Aşılmaması istenen gün sayısı (mg/m ³)	Sınır değerin aşıldığı gün sayısı	Yıllık ortalama sınır değer (mg/m ³)
AB	50	35		40
HKDYY	140 ⁴	-		78

CO: karbon monoksit

Sınır Değeri Saptayan Kuruluş	Günlük ortalama sınır değer (mg/m ³)	Aşılmaması istenen gün sayısı (mg/m ³)	Sınır değerin aşıldığı gün sayısı	Yıllık ortalama sınır değer (mg/m ³)
AB	-	-		-
HKDYY	14 ⁵	-		10

¹ HKDYY: Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği

² HKDYY EK-1/A'da yer alan geçiş süreci limit değeri (proje yılına göre değişir).

³ HKDYY EK-1/A'da yer alan geçiş süreci limit değeri (proje yılına göre değişir).

⁴ HKDYY EK-1/A'da yer alan geçiş süreci limit değeri (proje yılına göre değişir).

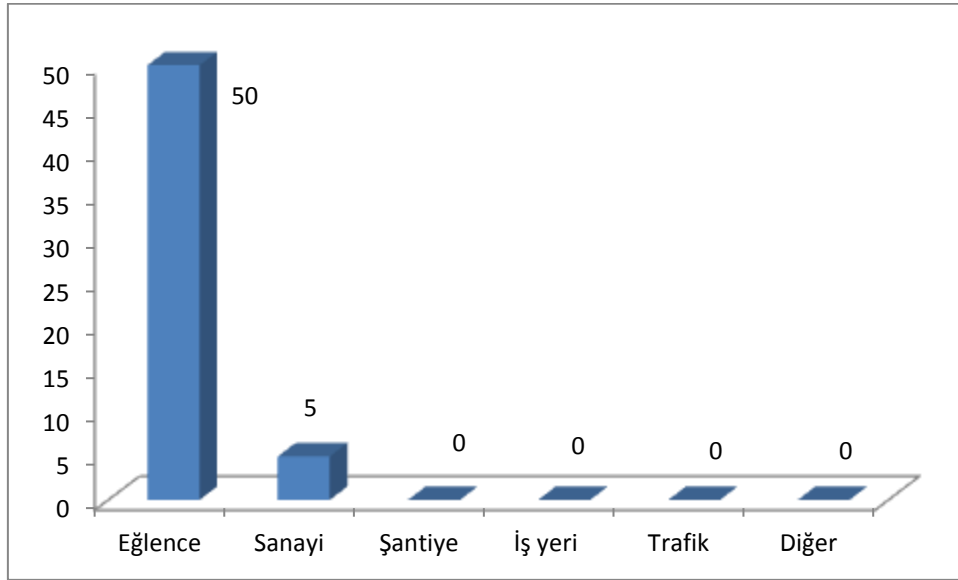
⁵ HKDYY EK-1/A'da yer alan geçiş süreci limit değeri (proje yılına göre değişir).

A.5. Egzoz Gazı Emisyon Kontrolü

İlimizde verilen 63 adet emisyon ölçüm yetki belgesi ve 382.294 adet egzoz emisyon ölçüm pulu vardır.

A.6. Gürültü

Konak, Karşıyaka, Bayraklı, Bornova, Aliğa, Seferihisar, Torbalı İlçe Belediyelerinin ve İzmir Büyükşehir Belediyesinin gürültü konusunda yetki devri bulunmaktadır. Söz konusu İlçelerden ve metropolden gelen gürültü şikayetleri ilgili Belediyelere iletilmektedir. Diğer İlçelerden gelen gürültü şikayetleri değerlendirilmekte ve denetim sonucunda uygunsuz bir durum var ise idari yaptırım uygulanmaktadır.

Grafik A.2– İlimizde (2013) Yılında Gürültü Konusunda Yapılan Şikayetlerin Dağılımı (İzmir Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü,2013)

A.7. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

İlimizde İklim Değişikliği Eylem Planı kapsamında çalışmalar devam etmektedir. Söz konusu eylem planı çerçevesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığındaki ulusal plan kapsamında işlemler devam etmektedir.

A.8. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde sanayi kaynaklı hava kirliliğinin en fazla yaşandığı ilçe ağır sanayi yatırımlarıyla öne çıkan Aliğa İlçesidir. İlçededemir-çelik tesisleri,mevcut petro kimya tesisleri, kömür eleme ve paketleme tesisleri, geri kazanım tesisleri,akaryakıt dolum tesisleri,doğalgaz çevrim santralleri,halen inşaatı devam eden yada yatırımı planlanan termik santraller,petrokimya tesisleri bulunmaktadır.Yine il merkezinde özellikle Bornova İlçesinde bulunan sanayi kuruluşları çimento fabrikaları,demir ve demirdışı maden döküm tesisleri,gıda üretimi yapan işletmeler,taş ocakları hava kirliliğine katkısı olan sanayi kuruluşlarındandır.

Isınmadan kaynaklanan hava kirliliğinin en yoğun yaşandığı ilçeler ise merkez ilçeler olup özellikle kalitesiz yakıt kullanımı ile hava hareketlerinin en aza indiği dönemlerde hava kirliliği ilimizde yaşanmaktadır. Yine şehir merkezinde yaşanan trafiğinde hava kirliliğine katkısı olabilmektedir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

Hava kirliliği ile mücadelede yeni tesisler kurulmadan önce öncelikle mevcut tesisler iyileştirilmeli, bunların emisyonları en aza indirilmeli ve emisyon kontrol sistemlerinin sürekliliği sağlanmalıdır. Yeni yapılacak yada mevcut binalarda ısı yalıtımı yapılmalı ve merkezi ısıtma sistemlerinin kullanılması teşvik edilmelidir.

Kaynaklar

- İzmir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
- İzmir Büyükşehir Belediyesi
- İzmir Emniyet Müdürlüğü

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

İlimiz sınırlarından geçen Küçük Menderes, Bakırçay ve Gediz nehirleri Ege Bölgesinin ve ilimizin önemli akarsularıdır.

Gediz Nehri'nin önemli kolları Nif, Murat, Kum, Medar, Selendi, Alaşehir, Demirci, Yiğitler Deresi, Ahmetli Çayı, Deliiniş Çayı, Sarma Çayı, Tabak Deresi, Dikendere, Kunduz Dere, Savanda Çayı, Çataldere, Derbent ve Gördes çaylarıdır. İzmir, Manisa, Uşak illeri sınırları içine giren havzadaki önemli yerleşim merkezleri; Manisa İl merkezi ile Foça, Menemen, Kemalpaşa, Turgutlu, Salihli, Demirci, Alaşehir, Gediz ilçe merkezleridir.

Küçük Menderes nehrinin önemli yan kolları; Rahmanlar Deresi, Falaka Çayı, Pirinççi Çayı, Ilıcadere, Kiraz Çayı, Kızılkaya deresi, Ağlık Deresi, Künk Deresi, Vakıflar deresi, Uladı Çayı ve Aktaş Çaylarıdır. Küçük Menderes Havza sınırları içinde Seferihisar, Torbalı, Selçuk, Tire ve Ödemiş gibi ilçe merkezleri bulunur.

Bakırçay nehri Manisa ve İzmir ili içinde akan bir nehidir. Gelenbe'nin doğusundan başlayan Bakırçay Vadisi'nin, çok küçük bir bölümü Manisa ili alanı içinde kalmaktadır. Bakırçay nehrinin önemli yan kolları; İlyadere, Yortanlıdere, Geyiklidere, Himmetdere, Levent Deresi, Kırkgeçit, Galinos Çayı Cumalıdere, Ilıcadere, Kocadere, Keçikaya Deresi, Karadere'dir.

Çizelge B.1- İlimizin Akarsuları

AKARSU İSMİ	TOPLAM UZUNLUĞU (km)	İL SINIRLARI İÇERİSİNDEKİ UZUNLUĞU (km)	DEBİ	KOLU OLDUĞU AKARSU	KULLANIM AMACI
GEDİZ	401	59.4	20	Nif, Kum, Meder, Selendi, Alaşehir, Derbent, Gördes Demirci, Deliniş Sarma ve Tabak	TARIM-ENERJİ
KÜÇÜK MENDERES	175	175	4,6	Rahmanlar, Falakaçayı, Pirinççiçayı, Ilıcadere, Kiraz Çayı, Uladı Çayı ve Aktaş Çayı	TARIM
BAKIRÇAY	129	60	10,1	İlyadere, Yortanlıdere, Kırkgeçit, Galinos Çayı, Kocadere, Karadere	TARIM

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

İlimiz sınırları içinde dağlarda bulunan küçük göllerle birlikte 3'ten fazla tabii göl bulunmaktadır. En büyük gölümüz Ödemiş ilçesi sınırlarındaki Gölcük Gölü'dür. İkinci büyük göl, derin bir göl olmayan Belevi Gölü'dür. Üçüncü büyük göl olarak İzmir Merkez ilçe sınırlarındaki Karagöl'ü tanımlayabiliriz.

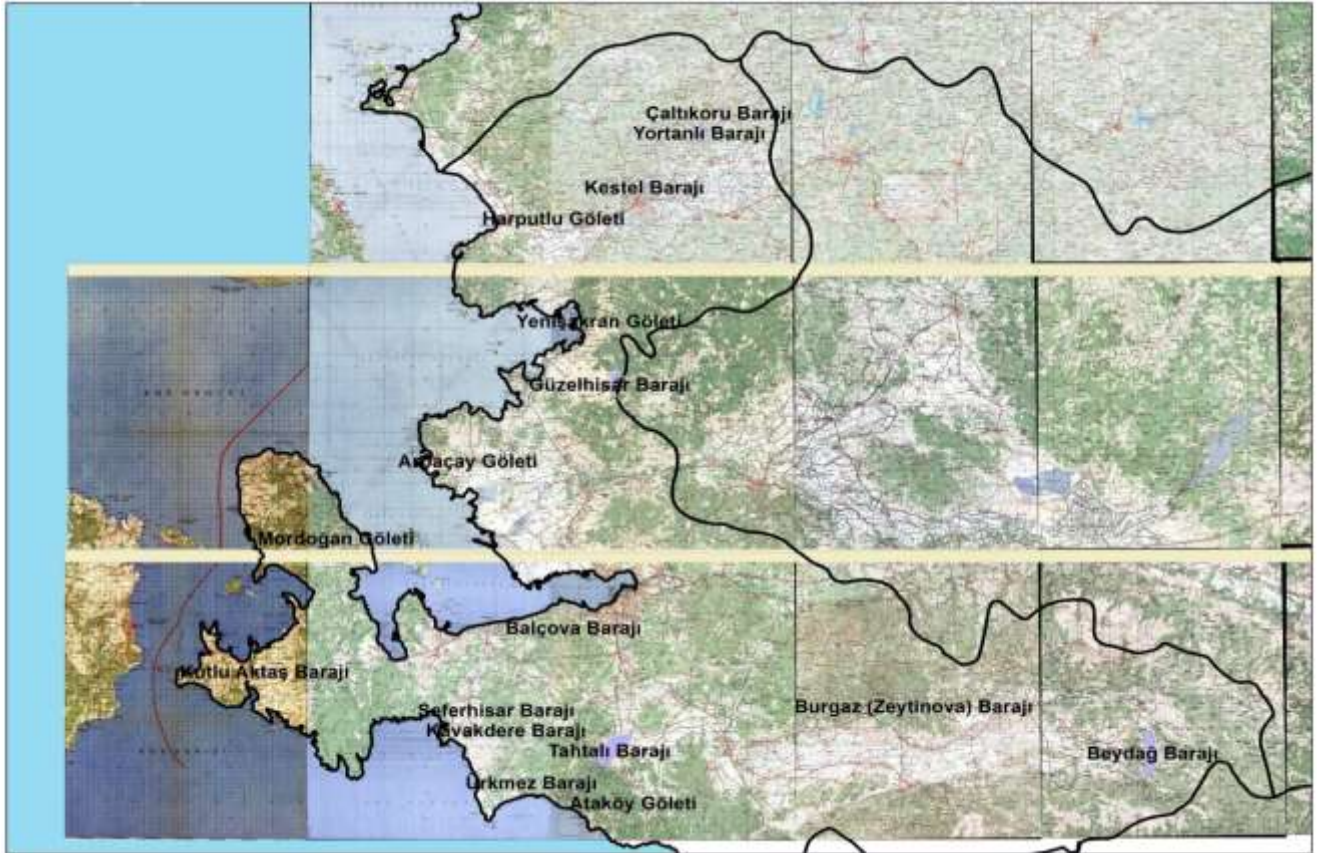
Tabii göller dışında İlimiz sınırları içinde 12 adet baraj gölü bulunmaktadır. Baraj gölleri şu şekilde sıralanabilir; Kavakdere, Kutlu Aktaş, Güzelhisar, Tahtalı, Beydağ, Seferihisar, Kestel, Balçova, Çaltıkoru, Yortanlı, Ürkmez Baraj gölleridir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

Aşağıdaki tablo verilerinde göletler kısmında DSİ ve İl Özel İdare göletleri bulunmaktadır. Gölet adı yanında DSİ yazılı olmayan göletler İl Özel İdare göletlerini belirtmektedir

Barajlar	Doğal Göller	Göletler
Alaçatı Kutlu Aktaş	Barutçu	Ataköy (DSİ)
Balçova	Belevi	Aliğa Hacıömerli
Beydağ	Gebekirse	Balabandere
Çaltıkoru	Karagöl	Dokuz Eylül
Güzelhisar	Gölcük	Sandıdere
Kavakdere		Mordoğan (DSİ)
Kestel		Ulaş Kavakçayı
Seferihisar		Göçbeyli
Tahtalı		Dikili Deliktaş
Ürkmez		Karaburun Parlak
Yortanlı		Seferihisar Payamlı
Burgaz		Dikili Harputlu (DSİ)
		Dikili Yahşibey
		Foça Arpaçay (DSİ)
		Urla Birgi ve Kocagöl
		Bayındır Arıkbaşı
		Yenişakran (DSİ)
		Yuntdağı Hacılar

İLİMİZDEKİ MEVCUT BARAJ VE GÖLETLERİN HARİTA ÜZERİNDEKİ GÖRÜNÜMÜ
(DSİ Veri tabanına göre düzenlenmiştir.)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

Çizelge B.2- (İZMİR) İlinde Mevcut (İşletmede Olan) Sulama Baraj/Göletleri (DSİ, 2013)

Baraj/Göletin Adı	Tipi	Göl hacmi, m ³ Normal (Maksimum İşletme) Hacmi	Sulama Alanı (net), ha	Çekilen Su Miktarı, (m ³)	Kullanım Amacı
Güzelhisar Barajı	Kil çekirdekli kaya dolgu	155 350 000	806	5 560 000 sulama; 1 466 187 içmesuyu, 22 753 813 sanayi	Endüstri (E), İçme ve Kullanma (İ), Sulama (S)
Kestel Barajı	Zonlu dolgu	37450000	3716	20310000 sulama	(S), Taşkın (T)
Yortanlı Barajı	Zonlu toprak dolgu	67780000	6803	Sulaması işletmede değil.	(S)
Çaltıkoru Barajı	Silindirle sıkıştırılmış beton dolgu	41600000	3711	Sulaması işletmede değil.	(S)
Balçova Barajı	Kaya dolgu	7760000	-	4910388	(İ)
Ürkmez Barajı	Zonlu toprak dolgu	7950000	345	2350000 sulama; 1863060 içme ve kullanma suyu	(S), (İ)
Seferihisar Barajı	Zonlu toprak dolgu	29140000	1200	8780000 sulama	(S)
Tahtalı Barajı	Geçirimsiz plastik beton perde ve kil çekirdekli kaya dolgu	306650000	623	34 100 000 sulama, 66 684 900 içme ve kullanma suyu	(S), (İ)
Alaçatı Barajı	Zonlu toprak dolgu	16480000	-	6280000 içme ve kullanma suyu	(İ)
Kavakdere Barajı	Toprak dolgu	14110000	489	4860000 sulama	(S), (T)
Beydağ Barajı	Silindirle sıkıştırılmış beton (katı dolgu)	248250000	17154	Sulaması işletmede değil.	(S), (T)
Burgaz Barajı	Merkezi kil çekirdekli kum çakıl dolgu	37504000	3009	Sulaması işletmede değil.	(S)
Ataköy Göleti	Kil çekirdekli kaya dolgu	1460000	199	510000 sulama	(S)
Mordoğan Göleti	Kil çekirdekli kaya dolgu	1570000	113	330000 sulama	(S), (İ)

BARAJLAR

Beydağ Barajı 	Barajın Yeri	İzmir-Beydağ
	Akarsuyu	Küçükmenderes Nehri
	Amacı	Sulama
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	1994-2009
	Gövde dolgu tipi	Silindirle sıkıştırılmış katı dolgu
	Gövde hacmi	2,312 hm ³
	Yükseklik (talvegden)	51 m
	Normal su kotunda göl hacmi	248,28 hm ³
	Normal su kotunda göl alanı	1300 ha
	Sulama alanı	19.650 ha
	Güç	—
	Yıllık Üretim	—

Kestel Barajı 	Barajın Yeri	İzmir - Bergama
	Akarsuyu	Kestel Çayı
	Amacı	Sulama+Taşkın
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	1976 - 1990
	Gövde dolgu tipi	Zonlu Toprak Dolgu
	Gövde hacmi	1,04 hm ³
	Yükseklik (talvegden)	65 m
	Normal su kotunda göl hacmi	37,4 hm ³
	Normal su kotunda göl alanı	0,5 km ²
	Sulama alanı	3 716 ha
	Güç	-
	Yıllık Üretim	-

Balçova Barajı 	Barajın Yeri	İzmir - Balçova
	Akarsuyu	Ilıca Deresi
	Amacı	İçme ve kullanma suyu
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	1979
	Gövde dolgu tipi	Kaya Dolgu
	Gövde hacmi	1 hm ³
	Yükseklik (talvegden)	64,4 m
	Normal su kotunda göl hacmi	7,76 hm ³
	Normal su kotunda göl alanı	0,4 km ²
	Sulama alanı	-
	Güç	-
	Yıllık Üretim	-

Güzelhisar Barajı 	Barajın Yeri	İzmir - Aliğa
	Akarsuyu	Güzelhisar Çayı
	Amacı	İçme ve endüstri suyu+sulama
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	1975 - 1982
	Gövde dolgu tipi	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu
	Gövde hacmi	3,1 hm ³
	Yükseklik (talvegden)	86 m
	Normal su kotunda göl hacmi	155,35 hm ³
	Normal su kotunda göl alanı	5,8 km ²
	Sulama alanı	-
	Güç	-
	Yıllık Üretim	-

Ürkmez Barajı 	Barajın Yeri	İzmir - Seferihisar
	Akarsuyu	Ürkmez Deresi
	Amacı	Sulama ve içme
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	1985 - 1990
	Gövde dolgu tipi	Zonlu toprak dolgu
	Gövde hacmi	10,82 hm ³
	Yükseklik (talvegden)	32 m
	Normal su kotunda göl hacmi	7 hm ³
	Normal su kotunda göl alanı	0,6 km ²
	Sulama alanı	345 ha
	Güç	-
	Yıllık Üretim	-

Seferihisar Barajı 	Barajın Yeri	İzmir - Seferihisar
	Akarsuyu	Yassı Çayı
	Amacı	Sulama
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	1987 - 1994
	Gövde dolgu tipi	Zonlu toprak ve kaya
	Gövde hacmi	1,5 hm ³
	Yükseklik (talvegden)	54 m
	Normal su kotunda göl hacmi	29,1 hm ³
	Normal su kotunda göl alanı	0,8 km ²
	Sulama alanı	1 200 ha
	Güç	-
	Yıllık Üretim	-

Tahtalı Barajı 	Barajın Yeri	İzmir - Gümüldür
	Akarsuyu	Tahtalı Deresi
	Amacı	İçme ve Sulama
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	1986 - 1996
	Gövde dolgu tipi	Kil çekirdekli kaya dolgu
	Gövde hacmi	3,4 hm ³
	Yükseklik (talvegden)	54,5 m
	Normal su kotunda göl hacmi	306,5 hm ³
	Normal su kotunda göl alanı	23,5 km ²
	Sulama alanı	-
	Güç	-
	Yıllık Üretim	-
Alaçatı Barajı 	Barajın Yeri	İzmir - Çeşme
	Akarsuyu	Hırsız Deresi
	Amacı	İçme suyu
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	1994 - 1997
	Gövde dolgu tipi	Zonlu toprak dolgu
	Gövde hacmi	0,3 hm ³
	Yükseklik (talvegden)	13,3 m
	Normal su kotunda göl hacmi	16,5 hm ³
	Normal su kotunda göl alanı	2,6 km ²
	Sulama alanı	-
	Güç	-
	Yıllık Üretim	-

Kavakdere Barajı

Barajın Yeri	İzmir - Seferihisar
Akarsuyu	Kavakdere
Amacı	Sulama+Taşkın
İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	1994 - 2006
Gövde dolgu tipi	Zonlu toprak dolgu
Gövde hacmi	2,10 hm ³
Yükseklik (talvegden)	42 m
Normal su kotunda göl hacmi	14,11 hm ³
Normal su kotunda göl alanı	0,96 ha
Sulama alanı	489 ha
Güç	-
Yıllık Üretim	-

Yortanlı Barajı

Barajın Yeri	İzmir - Kınık - Paşaköy
Akarsuyu	Yortanlı Deresi
Amacı	Sulama
İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	1994 - 2011
Gövde dolgu tipi	Kil Çekirdekli Zonlu dolgu
Gövde hacmi	2,85 hm ³
Yükseklik (talvegden)	45,5 m
Normal su kotunda göl hacmi	67,78 hm ³
Normal su kotunda göl alanı	400 ha
Sulama alanı	6.990 ha
Güç	-
Yıllık Üretim	-

Çaltıkoru Barajı 	Barajın Yeri	İzmir - Kınık - Paşaköy
	Akarsuyu	İlyas Çayı
	Amacı	Sulama
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	1996 - 2011
	Gövde dolgu tipi	SSKD Beton
	Gövde hacmi	0,80 hm ³
	Yükseklik (talvegden)	61 m
	Normal su kotunda göl hacmi	41,60 hm ³
	Normal su kotunda göl alanı	190 ha
	Sulama alanı	4251 ha
	Güç	-
	Yıllık Üretim	-

Aktaş Barajı 	Barajın Yeri	İzmir - Ödemiş-Veliler Köyü
	Akarsuyu	Aktaş Deresi
	Amacı	Sulama
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	2011 - 2015
	Gövde dolgu tipi	Merkezi Kil Çekirdekli Kum Çakıl Dolgu
	Gövde hacmi	4,79 hm ³
	Yükseklik (talvegden)	100,50 m
	Normal su kotunda göl hacmi	43,79hm ³
	Normal su kotunda göl alanı	181 ha
	Sulama alanı	1580 ha
	Güç	-
	Yıllık Üretim	-
	Fiziki Gerçekleşme (%)	18

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

Burgaz Barajı 	Barajın Yeri	İzmir - Bayındır
	Akarsuyu	Falaka Çayı
	Amacı	Sulama
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	2011-2014
	Gövde dolgu tipi	Merkezi kil çekirdekli Kum-çakıl dolgu
	Gövde hacmi	4,70 hm ³
	Yükseklik (talvegden)	84,50 m
	Normal su kotunda göl hacmi	33,00 hm ³
	Normal su kotunda göl alanı	152 ha
	Sulama alanı	3568 ha
	Güç	-
	Yıllık Üretim	-
	Fiziki Gerçekleşme (%)	36

GÖLETLER

Menderes-Ataköy Göleti 	Göletin Yeri	İzmir-Menderes İlçe Merkezinin 20 km güneyi
	Akarsuyu	Karacadağ Dere
	Amacı	Sulama+İçme suyu
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	2004-2007
	Gövde dolgu tipi	Kil çekirdek kaya dolgu
	Depolama hacmi	1,455 hm ³
	Aktif Hacim	1,330 hm ³
	Ölü Hacim	0,130 hm ³
	Yükseklik (talvegden)	27,00 m
	Yükseklik (temelden)	30 m
	Sulama Alanı	199 ha
	Proje rantabilitesi	2,1

Karaburun - Mordoğan Göleti 	Göletin Yeri	İzmir-Karaburun Mordoğan Eğlenhoca köyü
	Akarsuyu	Kaşkudan Dere
	Amacı	Sulama + İçmesuyu
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	2001-2007
	Gövde dolgu tipi	Zonlu toprak dolgu
	Depolama hacmi	1,57 hm ³
	Aktif Hacim	1,25 hm ³
	Ölü Hacim	0,15 hm ³
	Yükseklik (talvegden)	31,05 m
	Yükseklik (temelden)	36,20 m
	Sulama Alanı	130 ha
	Proje rantabilitesi	2,70
Dikili-Harputlu Göleti 	Göletin Yeri	İzmir-Dikili
	Akarsuyu	Hamam deresi
	Amacı	Sulama
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	2011-2012
	Gövde dolgu tipi	Kil çekirdekli kaya dolgu
	Depolama hacmi	0,4
	Aktif Hacim	0,32
	Ölü Hacim	0,08
	Yükseklik (talvegden)	16,6
	Yükseklik (temelden)	20,85
	Sulama Alanı	90

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

Foça Arpaçay Göleti 	Göletin Yeri	İzmir-Foça
	Akarsuyu	Arpadere
	Amacı	Sulama
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	2012-2012
	Gövde dolgu tipi	Yarı geçirimli dolgu
	Depolama hacmi	0,255
	Aktif Hacim	0,212
	Ölü Hacim	0,043
	Yükseklik (talvegden)	17,10
	Yükseklik (temelden)	17,60
	Sulama Alanı	42

İNŞAATI DEVAM EDEN GÖLETLER

İzmir Aliağa Çıtak Göleti ve Sulaması	Göletin Yeri	İzmir-Aliğa
	Akarsuyu	Yörük deresi
	Amacı	Sulama
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	2013-2014
	Gövde dolgu tipi	Yarı geçirimli dolgu
	Depolama hacmi	1,19
	Aktif Hacim	1,04
	Ölü Hacim	0,15
	Yükseklik (talvegden)	29,9
	Yükseklik (temelden)	40,9
	Sulama Alanı	169
	Fiziki Gerçekleşme (%)	-
İzmir Aliağa Yenişakran Göleti	Göletin Yeri	İzmir-Aliğa
	Akarsuyu	Bahçedere
	Amacı	Sulama
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	2012-2013
	Gövde dolgu tipi	Yarı geçirimli dolgu

	Depolama hacmi	0,439
	Aktif Hacim	0,377
	Ölü Hacim	0,062
	Yükseklik (talvegden)	18
	Yükseklik (temelden)	21
	Sulama Alanı	61
	Fiziki Gerçekleşme (%)	43
	Göletin Yeri	İzmir Bergama-Bornova
İzmir Bergama Karalar ve Bornova Karaçam Gölet ve Sulamaları	Akarsuyu	Köyveri deresi-Beşyol deresi
	Amacı	Sulama- Sulama
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	2013-2014
	Gövde dolgu tipi	Kaya dolgu-yarı geçirimli dolgu
	Depolama hacmi	1,010-0,674
	Aktif Hacim	0,855-0,564
	Ölü Hacim	0,146-0,110
	Yükseklik (talvegden)	29,5-27,5
	Yükseklik (temelden)	27,5-31,5
	Sulama Alanı	285-100
	Fiziki Gerçekleşme (%)	-

İzmir Kemalpaşa Bağyurdu ve Kemalpaşa Yukarıkızılca Gölet ve Sulamaları	Göletin Yeri	İzmir Kemalpaşa
	Akarsuyu	Bağyurdu deresi-Karagöl
	Amacı	Sulama- Sulama
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	2013-2014
	Gövde dolgu tipi	Kaya dolgu-yarı geçirimli dolgu
	Depolama hacmi	0,432-1,97
	Aktif Hacim	0,386-1,66
	Ölü Hacim	0,046-0,31
	Yükseklik (talvegden)	37-19,5
	Yükseklik (temelden)	40-22
	Sulama Alanı	115-318
	Fiziki Gerçekleşme (%)	-
İzmir Kiraz Göleti	Göletin Yeri	İzmir - Kiraz
	Akarsuyu	Öküz Deresi
	Amacı	Sulama
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	2012-2014

Gövde dolgu tipi	Yarı geçirimli zonlu toprak dolgu
Depolama hacmi	0,68 hm ³
Aktif Hacim	0,54 hm ³
Ölü Hacim	0,138hm ³
Yükseklik (talvegden)	30,00 m
Yükseklik (temelden)	44,50 m
Sulama Alanı	208 ha
Fiziki Gerçekleşme (%)	24

İzmir Kiraz Haliller Göleti ve Sulaması

Göletin Yeri	İzmir Kiraz
Akarsuyu	Haliller deresi
Amacı	Sulama
İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	2013-2014
Gövde dolgu tipi	Yarı geçirimli dolgu
Depolama hacmi	1,313
Aktif Hacim	1,095
Ölü Hacim	0,218
Yükseklik (talvegden)	30
Yükseklik (temelden)	46
Sulama Alanı	288
Fiziki Gerçekleşme (%)	-

İzmir Menemen Emiralem Göleti

Göletin Yeri	İzmir Menemen
Akarsuyu	Emiralem Deresi
Amacı	Sulama
İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	2012-2014
Gövde dolgu tipi	Yarı Geçirimli Dolgu
Depolama hacmi	1,37 hm ³
Aktif Hacim	1,19 hm ³
Ölü Hacim	0,18 hm ³
Yükseklik (talvegden)	26,40 m
Yükseklik (temelden)	30,40 m
Sulama Alanı	212 ha
Fiziki Gerçekleşme (%)	12

İzmir Menemen Süleymanlı Göleti

Göletin Yeri	İzmir – Menemen
Akarsuyu	Süleymanlı deresi
Amacı	Sulama
İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	2012-2014
Gövde dolgu tipi	Homojen toprak dolgu
Depolama hacmi	1,26
Aktif Hacim	1,10
Ölü Hacim	0,16

	Yükseklik (talvegden)	28,45
	Yükseklik (temelden)	34,45
	Sulama Alanı	153
	Fiziki Gerçekleşme (%)	33
İzmir-Ödemiş Bademli Göleti	Göletin Yeri	İzmir - Ödemiş
	Akarsuyu	Pirinç Çayı
	Amacı	Sulama
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	2011-2013
	Gövde dolgu tipi	Merkezi Kil çekirdekli Kum-Çakıl dolgu
	Depolama hacmi	4,95 hm ³
	Aktif Hacim	4,45 hm ³
	Ölü Hacim	0,50 hm ³
	Yükseklik (talvegden)	51,00 m
	Yükseklik (temelden)	56,50 m
	Sulama Alanı	1048 ha
	Fiziki Gerçekleşme (%)	47
İzmir Tire Yenişehir Göleti	Göletin Yeri	İzmir Tire
	Akarsuyu	Kızılkaya Deresi
	Amacı	Sulama
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	2012-2014
	Gövde dolgu tipi	Yarı Geçirimli Dolgu
	Depolama hacmi	0,69 hm ³
	Aktif Hacim	0,52 hm ³
	Ölü Hacim	0,17 hm ³
	Yükseklik (talvegden)	33,50 m
	Yükseklik (temelden)	39,50 m
	Sulama Alanı	126 ha
	Fiziki Gerçekleşme (%)	32
İzmir Torbalı Aslanlar ve Torbalı Karakızlar Gölet ve Sulamaları	Göletin Yeri	İzmir Torbalı
	Akarsuyu	Yörükyurdu deresi-Değirmendere
	Amacı	Sulama-Sulama
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	2013-2014
	Gövde dolgu tipi	Kaya dolgu-yarı geçirimli dolgu
	Depolama hacmi	0,280-0,822
	Aktif Hacim	0,271-0,705
	Ölü Hacim	0,009-0,117
	Yükseklik (talvegden)	26-30
	Yükseklik (temelden)	29-34

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

	Sulama Alanı	53-226
	Fiziki Gerçekleşme (%)	-

İNŞAATI DEVAM EDEN SULAMALAR

Sıra No	Adı
1	<u>İzmir Bakırçay Kınık Projesi Kınık Sağ Sahil Sulaması</u>
2	<u>İzmir Küçükenderes Beydağ Projesi Ödemiş Beydağ Sulaması</u>
3	<u>İzmir Bergama Kıranlı Yerüstü Sulaması</u>

B.1.2. Yeraltı Suları

İzmir ve çevresinde yeraltı sularına yönelik ilk çalışmalar 1955 yılında DSİ Genel Müdürlüğü bünyesinde kurulu Yeraltısuları Dairesince yapılmıştır. İlk çalışmalar Küçük Menderes, Bakırçay ve Gediz havzalarında ova niteliğine sahip alanlarda istikşaf aşamasındaki etütlerdir ve ilk hidrojeolojik etütler olma özelliğini taşırlar. Bu etütler sonrası açılan araştırma sondaj kuyularından elde edilen verilerle ova bazında Devlet su İşleri 2. Bölge Müdürlüğünce yine ilk rezerv raporları hazırlanarak yeraltı suyu potansiyeli bakımından önemli rezerve sahip ovalarda detaylı planlama kademesinde hidrojeolojik etüt çalışmalarına başlanmıştır.

ÇİZELGE B.3-İZMİR İLİ YERALTISUYU POTANSİYELİ (Kaynak: DSİ Veri Tabanı)

HAVZA	OVA ve/veya İLÇE ADI	İşletme Rezervi (hm3/yıl)
K. Menderes	Merkez	180 + 51 (Küçük Menderes YAS Havzasında Alüvyon ve Mermerde Toplam Akifer)
	Kiraz	
	Beydağ	
	Ödemiş	
	Tire	
	Bayındır	
	Torbalı	
	Selçuk	
	Karşıyaka	20
	Bornova	24
	Menderes	26
	Seferihisar	5
	Güzelbahçe	
	Urla	4.8
	Karaburun	4.5
	Çeşme	17
Gediz	Kemalpaşa	75
	Menemen	31.2
	Foça	
Bakırçay	Kınık	45
	Bergama	
	Dikili	6.5
	Aliğa	14
	TOPLAM	504

Havzalardaki yeraltısuları; içme-kullanma ve sanayi suyu ihtiyaçları ile birlikte yoğun olarak sulama amaçlı olarak kullanılmaktadır.

Yeraltısuyu Sulamaları

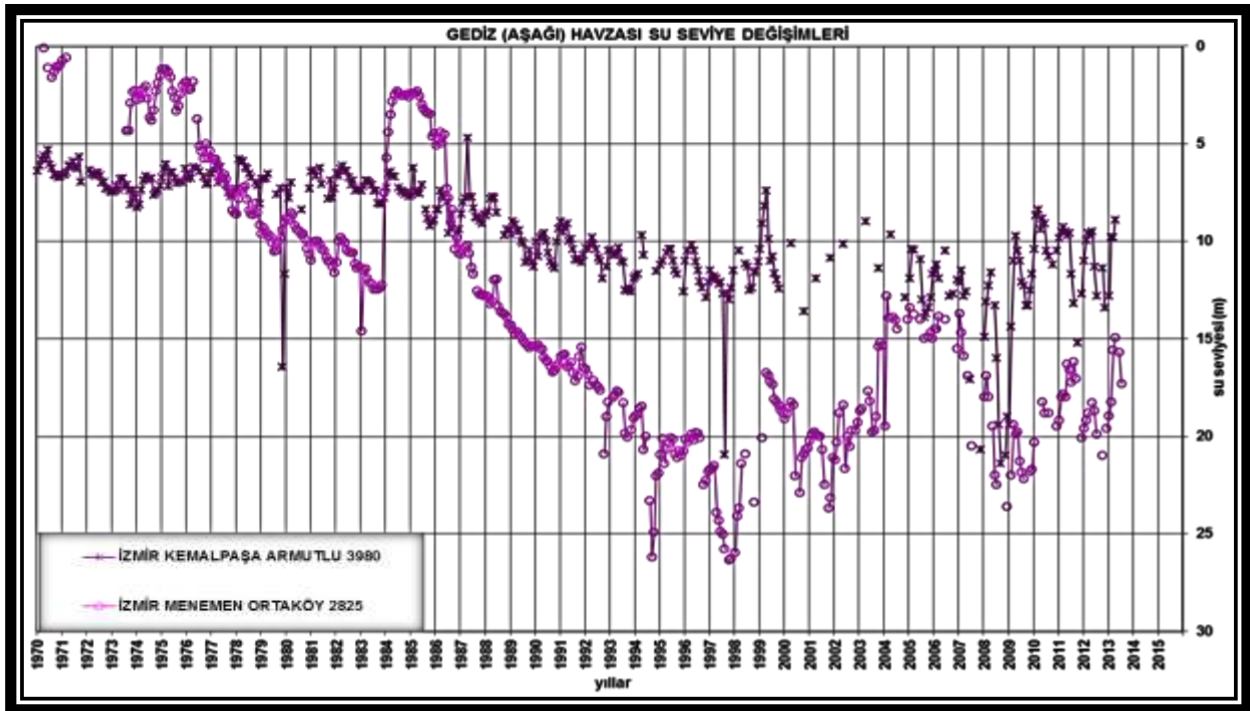
Tarımsal sulamada Yeraltısuyu birçok nedenle çiftçilerce tercih edilmektedir.

Çiftçiler genelde;

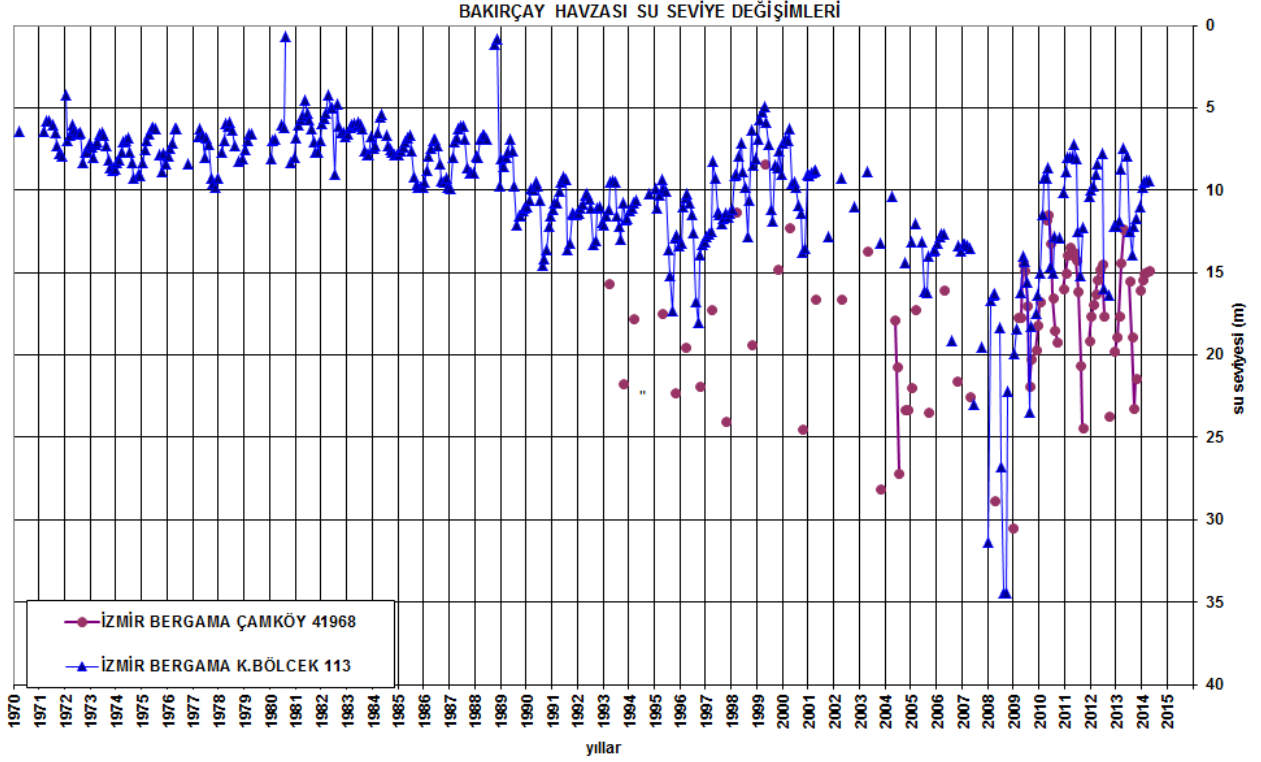
- 1-Yüzey suyu kaynağının olmaması
- 2-Yüzey suyu kullanım olanağı olsa bile yeraltısuyunun bireysel kullanıma olanak vermesi
- 3-Yeraltısuyu tesis yatırımlarının kendi olanakları ile gerçekleştirme süresinin kısa olması
- 4-Suya her an ulaşılabilir olması,

vb nedenlerle tarımsal sulamada yeraltısuyunu tercih etmektedir. Diğer yandan yeraltı suyunun kullanımdaki pompaların basma yüksekliğine göre değişen enerji ve bireysel yatırım maliyetlerinin yüksek olması önündeki kısıtlıklar olarak görülmektedir.

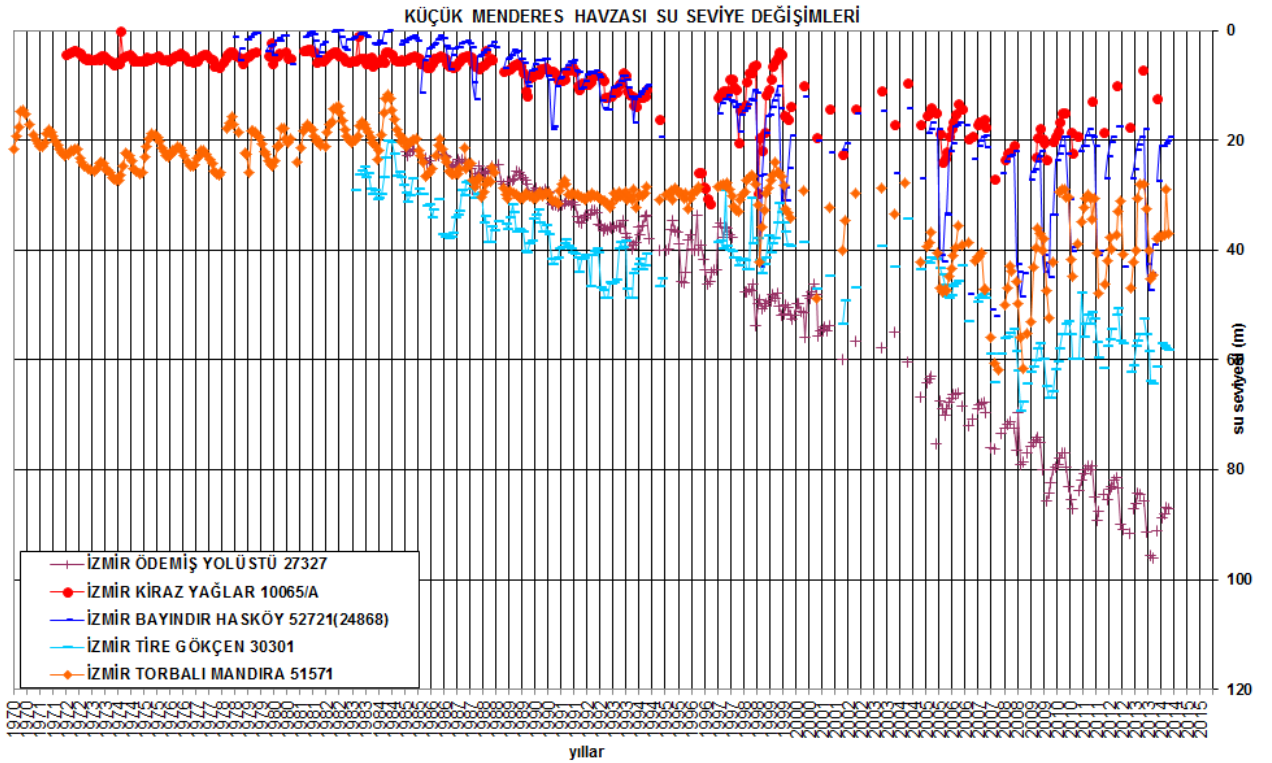
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

İlimizin Gediz havzasındaki yeraltı su seviyeleri 1970 yılı nisan ayında yapılan ölçümlerde 0-3 m arasında değişirken, bu değer 1994 eylül ayında yapılan ölçümlerde yağışlara ve yeraltısuyu çekimine bağlı olarak 26 metreye kadar düşmüştür. Ancak 2013 yılının şubat ayı ölçümünde Kemalpaşa ilçesi Armutlu kesiminde bu değer 10 metreye kadar yükseldiği gözlenmiştir. Bu kuyulara limnigraf takılmış olması nedeniyle, 2014 yılı için henüz ölçülmüş değer bulunmamaktadır.

İlimizin Bakırçay havzasında kalan bölümüne baktığımızda su seviyesinde yıllara göre önemli bir değişim olmadığı gözlenmiştir. Ancak yağış azlığının etkisiyle 2008 Nisan ayında su seviyesi 16,30 metreye kadar düşmüşken, bu değer 2014 Nisan ayı itibariyle 9,45 metreye kadar yükselmiştir. Burada en önemli faktör beslenme ve yağışlardaki artış ile su çekiminin azalmış olmasıdır.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

Küçükenderes havzasında kalan bölüme baktığımızda su seviye değişimi yıllara bağlı olarak beslenim sabit kalsa da; fazla su çekimi, yağış miktarının azlığı, yetiştirilen ürün miktarının artışı (nüfus ve hayvancılığa bağlı olarak) gibi faktörlerden etkilenmiştir. Bunun en büyük örneği Ödemişin Yolüstü köyünde görülmektedir. 2005 yılı Mart ayında 63.00 m iken, 2014 yılı Mart ayında alınan su seviye değeri 86,75 metreye düştüğü gözlenmiştir.

B.1.3. Denizler

İlimizdeki Mavi Bayraklı Plajlar:

ÇEŞME:

Paparazzi Plajı, Sheraton Otel, Kerasus Otel, Ilıca Hotel, Babylon Otel, Ontur Otel, Altınyunus Otel, Alaçatı Alkoçlar Alaçatı Otel

DİKİLİ

Dikili Belediye Plajı, Kayra Plajı, Kalem Adası, Kumburnu Plajı, Almondville

FOÇA

Leon Otel, Hanedan Plajı, Phokaia Otel, Pollen Tatil Köyü, Mackerel Tatil Köyü, Karakum Plajı

KARABURUN

Kuyucak Plajı, Akvaryum Plajı

MENDERES

Club Yalı, Club Yalı Castle, Denizatı Tatil Köyü, Sultan Tatil Köyü, Club Yalı Paradise Club, Çukuraltı Halk Plajı, Paloma Pasha, Onyria Claros

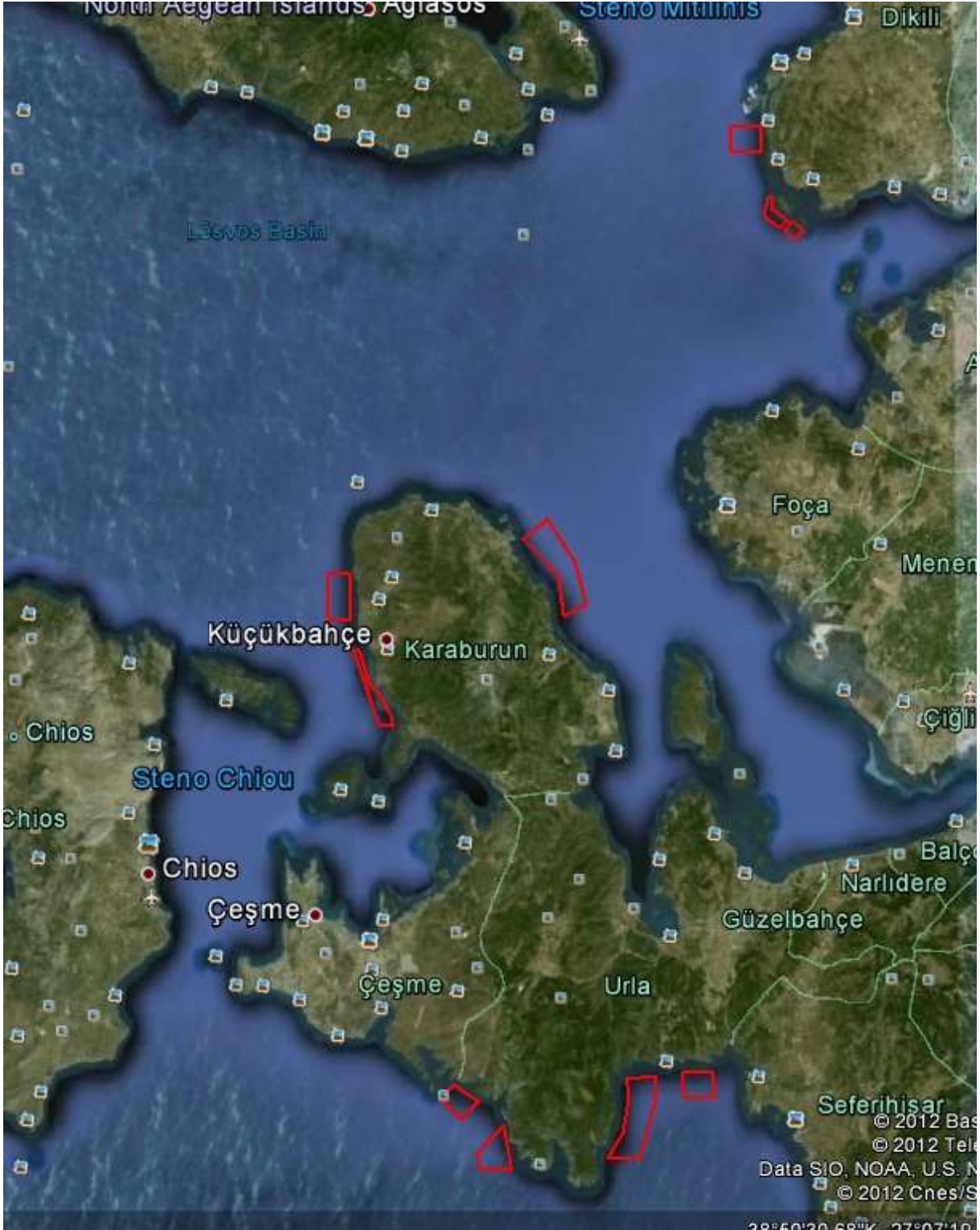
SEFERİHİSAR

Ürkmez Sağlık Ocağı Plajı, Angora Beach Resort, Ömür Beldesi, Doğanbey Havacılar Sitesi Önü, Büyük Akkum Plajı, Akarca Plajı, İztur-Setur Sitesi Önü, Tahsin Ar Tesisleri

SELÇUK

Richmond Ephesus Otel, Aqua Fantasy Hotel, Sürmeli Efes Otel

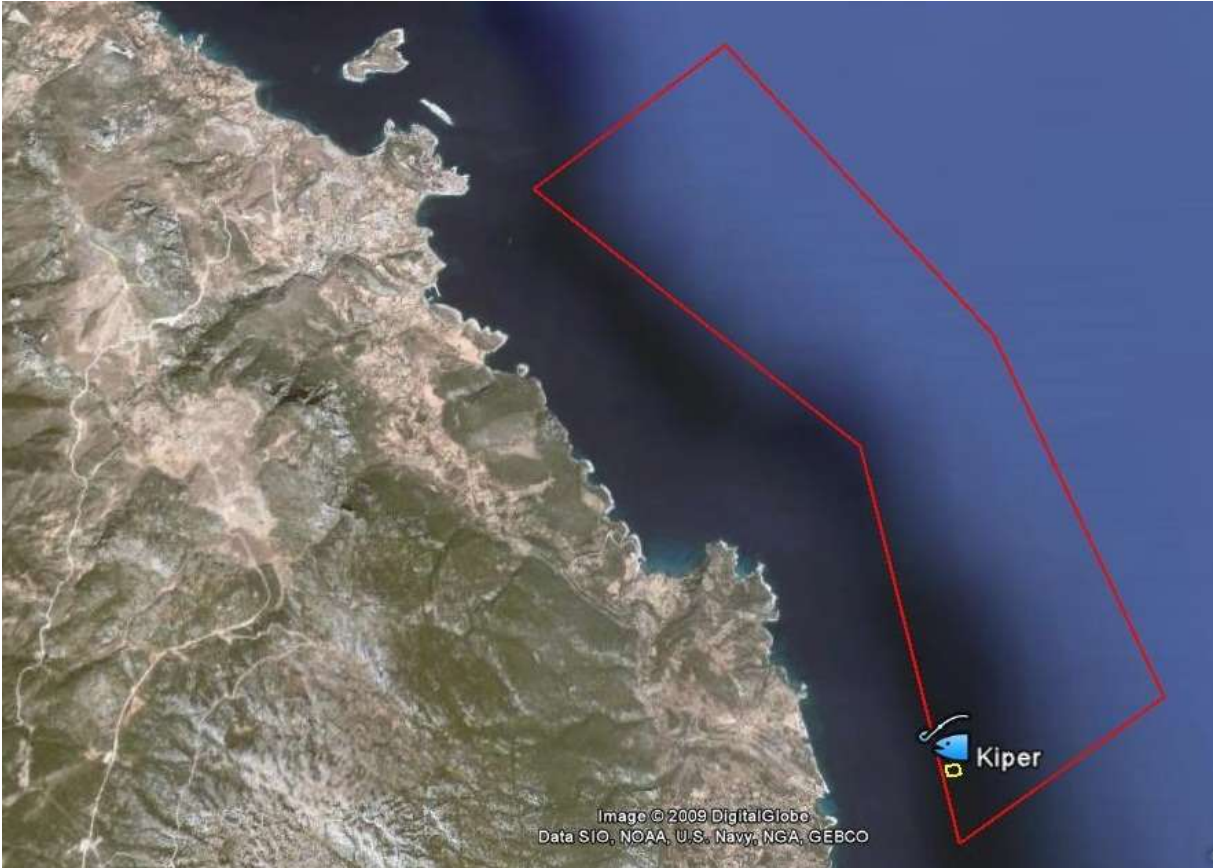
İLİMİZDE SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİĞİ YAPILAN POTANSİYEL YETİŞTİRİCİLİK SAHALARI

1 VE 2 NOLU POTANSİYEL ALANLAR

4 NOLU POTANSİYEL ALAN

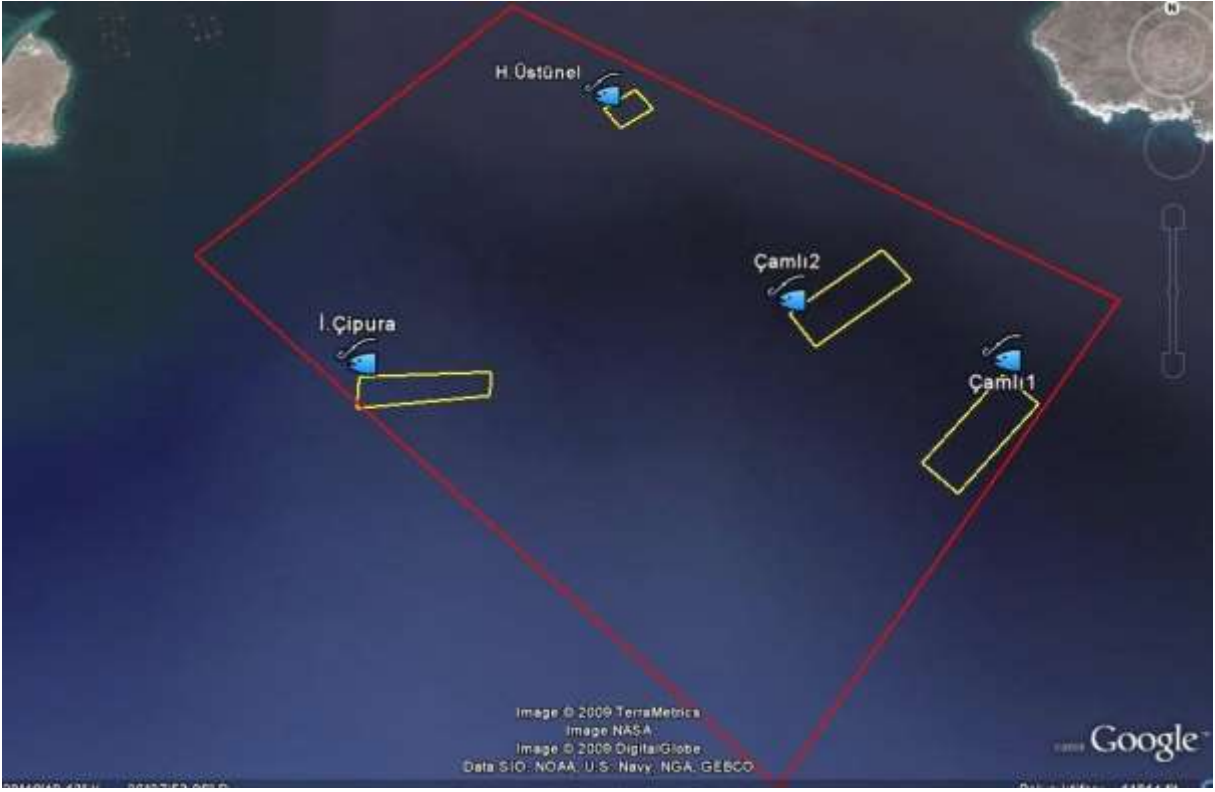
5 NOLU POTANSİYEL ALAN

6 NO'LU POTANSİYEL ALAN

7 NOLU POTANSİYEL ALAN

9 VE 10 NOLU POTANSİYEL ALANLAR

ILDIRI KOYU VE GERENCE KÖRFEZİ

- İzmir İli genelinde ÇED sürecini tamamlamış 68 adet balık çiftliği bulunmaktadır.
- 2.nolu potansiyel alanda 1 adet, 4 nolu potansiyel alanda 1 adet, 5 nolu potansiyel alanda 2 adet, 6 nolu potansiyel alanda 14 adet, 7 nolu potansiyel alanda 4 adet, 9 nolu potansiyel alanda 6 adet, 10 nolu potansiyel alanda 2 adet balık çiftliği bulunmaktadır. 1 nolu ve 8 nolu potansiyel alanlar boştur.
- Potansiyel alanların dışında Gerence Körfezinde toplam 15 adet, Ildırı'da 10 adet balık çiftliği bulunmaktadır.
- Bunlardan toplam olarak 56 işletmenin faal olduğu bilinmektedir.

1 NOLU POTANSİYEL SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİK ALANI

Dikili

Alanda ÇED kararı olan balık çiftliği yoktur

Alan dışında Ergin Ersin kurulu, küçük bir işletme 100 ton/yıl kapasiteli

ÇED Gerekli Değildir Kurulu

Ergin Ersin mevcut tesiste kapasite artışı 300 ton/yıl PTD devam ediyor

2 NOLU POTANSİYEL SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİK ALANI-Kızılkulesi Adası Karaada

Çandarlı Dikili

Ertuğ Balık 1800 ton/yıl ÇED Olumlu Kurulu

Adaların diğer tarafında (tebliğ kapsamı dışında) İlknak ve Ertuğ firmalarının işletmeleri bulunmaktadır.

Ertuğ Balık 1000 ton/yıl ÇED Gerekli Değildir Kurulu

İlknak1 1000 ton/yıl ÇED Gerekli Değildir Kurulu

İlknak2 950 ton/yıl ÇED Gerekli Değildir Kurulu

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

4 NOLU POTANSİYEL SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİK ALANI-Mordoğan Karaburun

Kiper	300 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu Değil
-------	-------------	----------------------	--------------

5 NOLU POTANSİYEL SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİK ALANI-Küçükbahçe Kuzeyi Karaburun

Alanda 2 adet balık çiftliği kurulu

Egemarkin (A. Erhan Bir)	900 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Egemarkin	2500 ton/yıl	ÇED Olumlu	Kurulu

Egemarkin (A. Erhan Bir) projesi 2500 ton/yıl kapasite artışı ve yer değişikliği ÇED süreci devam ediyor
Egemarkin (Elektrosan) projesi 2500 ton/yıl ÇED süreci devam ediyor

6 NOLU POTANSİYEL SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİK ALANI-Küçükbahçe Güneyi Karaburun

Güven Balık	2900 ton/yıl	ÇED Olumlu	Kurulu
Martılar	2000 ton/yıl	ÇED Olumlu	Kurulu
Hay Balıkçılık (eski KDM)	2000 ton/yıl	ÇED Olumlu	Kurulu
Hay Balıkçılık (eski Dardanel)	2950 ton/yıl	ÇED Olumlu	Kurulu
Egemarkin (eski Dardanel Neptün)	2950 ton/yıl	ÇED Olumlu	Kurulu
Pelmin	2000 ton/yıl	ÇED Olumlu	Kurulu
Doğanata	2000 ton/yıl	ÇED Olumlu	Kurulu
Akuvatur1	300 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Akuvatur2	500 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Akuvatur3	950 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Akuvatur4	300 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu değil
Kuzeydeniz	900 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Batıdeniz	900 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Hay Balıkçılık	950 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Akuadem-orkinos	800 ton/yıl	ÇED Olumlu	Kurulu

7 NOLU POTANSİYEL SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİK ALANI-Alaçatı Mersin Körfezi Güneyi

Hüsnü Üstünel	900 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
İzmir Çipura (martılar)	900 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Ada Tarım	500 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Çamlı	2000 ton/yıl	ÇED Olumlu	Kurulu
Çamlı	2000 ton/yıl	ÇED Olumlu	Kurulu
Ada Tarım 950 ton/yıl kapasite artışı PTD devam ediyor			
Martılar 1500 ton/yıl ÇED süreci devam ediyor			

Potansiyel alan dışında Çırakan adası etrafında 2 adet balık çiftliği bulunmaktadır.

KDM	500 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Ada Tarım	1750 ton/yıl	ÇED Olumlu	Kurulu

8 NOLU POTANSİYEL SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİK ALANI- Mersin Körfezi Güneyi

Bu alanda başvuru bulunmamaktadır.

9 NOLU POTANSİYEL SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİK ALANI- Sığacık Körfezi

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

Özsu 1	2000 ton/yıl	ÇED Olumlu	Kurulu
Özsu 2	950 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Özsu 3(eski Nihat Kurtuluş)	950 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Özsu 4 (Seferkaya)	950 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Solakoğlu	2500 ton/yıl	ÇED Olumlu	Kurulu
Baracuda	2500 ton/yıl	ÇED Olumlu	Kurulu
Reis Balıkçılık	900 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu

10 NOLU POTANSİYEL SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİK ALANI- Sığacık Körfezi

Başaranlar-orkinos	700 ton/yıl	ÇED Olumlu	Kurulu
Hünkar	950 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu Değil

GERENCE KÖRFEZİ (Ek Protokol Yapılan Alan)

Batıdeniz1(eski Ülkü)	300 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Batıdeniz2(eski Nurdan)	300 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Gerence	300 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Poyraz	300 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Şenkopuz	300 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Tabaoğlu	300 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Tabaoğlu2(eski Şafak)	300 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Hakan	300 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Yılmaz	300 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Egemarkin-Tekmar(eski Seferkaya)	500 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Egemarkin-Tekmar-Çolakburnu	800 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Kemal Balıkçılık(eski Rahmi Yılmaz)	900 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Akua-Kocaman-orkinos	800 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu

ILDIRI KÖRFEZİ (Ek Protokol Yapılan Alan)

Çamlı 1	1500 ton/yıl	ÇED Olumlu	Kurulu
Çamlı 2	1500 ton/yıl	ÇED Olumlu	Kurulu
Çamlı 3	1000 ton/yıl	ÇED Olumlu	Kurulu
Baytu	300 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Egemarkin-Kirazburnu	2950 ton/yıl	ÇED Olumlu	Kurulu
Aktuna-orkinos	800 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Kemal Balıkçılık-orkinos	1000 ton/yıl	ÇED Olumlu	Kurulu
Dardanel-orkinos	1840 ton/yıl	ÇED Olumlu	Kurulu

Biyolojik Bilimler	300 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu
Kasımlar	300 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu

Egemarkin-Toprakada	900 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu	Toprakada
Kemal Balıkçılık(eski Sabırlı)	900 ton/yıl	ÇED Gerekli Değildir	Kurulu	çevresi

BALIKLIOVA Kuzeyi (Ek Protokol Yapılan Alan)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

Güven Balık

600 ton/yıl

ÇED Gerekli Değildir

Kurulu

Ertuğl

250 ton/yıl

ÇED Gerekli Değildir

Kurulu

Ertuğ2(eski Egebay)

300 ton/yıl

ÇED Gerekli Değildir

Kurulu

İskandil(eski Ergen)

300 ton/yıl

ÇED Gerekli Değildir

Kurulu

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

Çizelge B.3 - İlimizde (2013) Yılı Yüzey ve Yeraltı Sularında Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliği İle İlgili Analiz Sonuçları (DSİ,2014)

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz Yapılan İstasyonun				
		İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonu kodu	Analiz sonuçları SKKY (Tablo-1)	Yeri (İlçe, Köy, Mevkii)	Koordinatları (YAS için)	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)
Yüzey Suyu	FETREK ÇAYI TORBALI ÇIKIŞI MANSAP			Genel Su Kalitesi			0.02	TORBALI		0.1
Yüzey Suyu	YORTANLI DERESİ YORTANLI BARAJ AKSI			Genel Su Kalitesi			0.00	BERGAMA		0
Yüzey Suyu	GEDİZ NEHRİ MENEMEN KÖPRÜSÜ			Genel Su Kalitesi			0.39	MENEMEN		1.7
Yüzey Suyu	KÜÇÜKMENDERES NEHRİ SELÇUK			Genel Su Kalitesi			0.05	SELÇUK		0.2
Yüzey Suyu	K.MENDERES NEHRİ - ETİBANK MADEN İŞL. SONRASI			Genel Su Kalitesi			0.11			0.5
Yüzey Suyu	NİF ÇAYI ÇİÇEKLİ MEMBA			Genel Su Kalitesi			0.05	ÇİÇEKLİ		0.2
Yüzey Suyu	NİF ÇAYI NİF 2 KÖPRÜSÜ			Genel Su Kalitesi			0.36	ÇİÇEKLİ		1.6
Yüzey Suyu	FETREK ÇAYI MEMBA			Genel Su Kalitesi			0.57	TORBALI		2.5
Yüzey Suyu	FETREK ÇAYI ORTAKÖY KÖPRÜSÜ AĞI			Genel Su Kalitesi			0.02	TORBALI		0.1
Yüzey Suyu	GEDİZ NEHRİ EMİRALEM REGÜLATÖRÜ			Genel Su Kalitesi			0.14	EMİRALEM		0.6
Yüzey Suyu	KUSKUDAN DERESİ MORDOĞAN GÖLETİ	0.53 hm³/yıl		130 ha			0.02	MORDOĞAN		0.1
Yüzey Suyu	TAHTALI ÇAYI DEREBOĞAZI	80 hm³/yıl		350 ha			0.07	MENDERES		0.3
Yüzey Suyu	GELİNBÖZÜ DERESİ GERELİ	İçme Suyu Kalitesi					0.41	GERELİ MEVKİİ		1.8
Yüzey Suyu	AKTAŞ ÇAYI BÜLBÜLLER	16 hm³/yıl		1384 ha			0.20	ÇEŞME		0.9
Yüzey Suyu	FALAKA ÇAYI- FALAKA	İçme Suyu Kalitesi					0.41	FALAKA MEVKİİ		1.8
Yüzey Suyu	ILICADERE- ERGENLİ	İçme Suyu Kalitesi					0.34	ERGENLİ		1.5
Yüzey Suyu	AKYURT DERE- BELEVİ	İçme Suyu Kalitesi					0.20	BELEVİ		0.9
Yüzey Suyu	EĞRİDERE- TİRE	İçme Suyu Kalitesi					0.32	TİRE		1.4
Yüzey Suyu	PIRİNÇÇİ ÇAYI- TİRE	İçme Suyu Kalitesi					0.16	TİRE		0.7
Yüzey Suyu	ÇAMLI DERESİ AĞI NO 6-20	İçme Suyu Kalitesi					0.20	SEFERİHİSAR		0.9
Yüzey Suyu	GELİNALAN DERESİ GELİNALAN BARAJI MEMBAİ	İçme Suyu Kalitesi					0.63	SEFERİHİSAR		2.8
Yüzey Suyu	KUNDUZ ÇAYI KUNDUZ BARAJI AKSI	İçme Suyu Kalitesi					0.23	ALIAĞA		1
Yüzey Suyu	SUDEĞİRMENİ DERESİ SALMAN BARAJI AKSI	İçme Suyu Kalitesi					0.27	KARABURUN		1.2
Yüzey Suyu	KARABURUN UZUNDERE -BOZKÖY GÖLETİ	İçme Suyu Kalitesi					0.02	KARABURUN		0.1
Yüzey Suyu	CAMİBOĞAZI DERESİ KARABURUN KARAREİS AKSI	İçme Suyu Kalitesi					0.11	KARABURUN		0.5
Yüzey Suyu	ILICADERE SARICALAR BARAJI AKSI	İçme Suyu Kalitesi					0.07	BERGAMA		0.3
Yüzey Suyu	YİĞİTLER DERESİ YİĞİTLER BARAJI AKSI	İçme Suyu Kalitesi					0.16	KEMALPAŞA		0.7
Yüzey Suyu	TAŞÇUKURU DERESİ URLA GÖLETİ AKSI	İçme Suyu Kalitesi					0.00	URLA		0
Yüzey Suyu	ŞEYTAN DERESİ - GÜMÜLDÜR BARAJI AKSI	İçme Suyu Kalitesi					0.00	GÜMÜLDÜR		0
Yüzey Suyu	DEĞİRMEN DERESİ	İçme Suyu Kalitesi					0.14	MENEMEN		0.6
Yüzey Suyu	NARLI DERESİ	İçme Suyu Kalitesi					0.05	NARLIDERE		0.2
Yüzey Suyu	BOZDAĞ - GÖLCÜK	İçme Suyu Kalitesi					0.07	ÖDEMİŞ		0.3
Yüzey Suyu	KARALAR DERESİ - ÇALTIKORU BARAJI ÇIKIŞI			Genel Su Kalitesi			0.05	BERGAMA		0.2
Yüzey Suyu	KESTEL DERESİ - KESTEL BARAJI ÇIKIŞI			Genel Su Kalitesi			0.61	BERGAMA		2.7
Yüzey Suyu	YORTANLI DERESİ YORTANLI BARAJI ÇIKIŞI			Genel Su Kalitesi			0.05	BERGAMA		0.2
Yüzey Suyu	YASSI DERE SEFERİHİSAR BARAJI ÇIKIŞI	İçme Suyu Kalitesi					0.09	SEFERİHİSAR		0.4
Yüzey Suyu	GÜZELHİSAR DERESİ GÜZELHİSAR BARAJI ÇIKIŞI	2.2 hm³/yıl		1000 ha	141 hm³/yıl		0.07	GÜZELHİSAR		0.3
Yüzey Suyu	ILICA DERESİ BALÇOVA BARAJI ÇIKIŞI						0.05	BALÇOVA		0.2
YAS	BORNOVA KUYU NO 1			Genel Su Kalitesi			0.73	BORNOVA		3.2
YAS	KEMALPAŞA PETAS KUYU NO 3			Genel Su Kalitesi			3.33	KEMALPAŞA		14.7
YAS	KEMALPAŞA FRUKO-TAMEK KUYU NO 1			Genel Su Kalitesi			0.86	KEMALPAŞA		3.8
YAS	HALKAPINAR SAVAK KUYU NO 1	İçme Suyu Kalitesi					0.36	HALKAPINAR		1.6
YAS	ILDIR KAYNAKLARI 34206 NO'LU KUYU	İçme Suyu Kalitesi					0.14	ÇEŞME		0.6
YAS	MENEMEN ACİL İÇMESUYU DEPO	İçme Suyu Kalitesi					0.63	MENEMEN		2.8

Not:

- Tabloda Analiz sonuçları kısmındaki veriler Nitrat azotu ortalaması cinsinden verilmiştir.
- Aşağıdaki tabloda kullanım amacı ve kullanılan miktar kısmında sadece işletmede olan tesislere ait su tüketimleri verilmiştir.

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

OSB ADI	Mevcut Durum (lt/gün)	Kapasite (ton/gün)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı(ton/gün)	Deşarj Ortamı
İZBAŞ	2.500	9.000	Biyolojik	20	DSİ Sulama Kanalı
Atatürk OSB	8.000	21.000	Kimyasal+Biyolojik	6.3	Denize
İTOB	2.000	8.000	Enbiar	0,15	DSİ Kurutma Kanalı
Kemalpaşa OSB	7.500	10.000	Evsel+Endüstriyel	10	Nif Çayı
ALOSBİ	600 (doğalgaz çevrim santrali yıkama suyu nedeniyle)	200	Paket Arıtma	0,002	Kunduz Deresi
Tire OSB	500	1.000	Biyolojik+Karışık Endüstriyel	0,9	Yuvalı Deresi vasıtasıyla Küçük Menderes

B.3.1.2. Evsel Kaynaklar

İlde faaliyette olan kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu

Belediye Atıksu Arıtma Tesisi (AAT)	AAT Türü	AAT Kapasitesi (m ³ /gün)	AAT Arıtma Çamuru Miktarı (ton/yıl)
Çiğli	İleri Biyolojik	605.000	45.530,55
Menemen	İleri Biyolojik	21.600	3.960,98
Güneybatı AAT	İleri Biyolojik	21.600	3.370,98
Urla AAT	İleri Biyolojik	21.600	3.090,99
Ayrancılar-Yazıbaşı AAT	İleri Biyolojik	6.912	1.148,80
Bayındır AAT	İleri Biyolojik	6912	629,59
Torbalı AAT	İleri Biyolojik	21.600	2.416,95
Seferihisar AAT	İleri Biyolojik	10.800	1.679,86
Aliağa AAT	İleri Biyolojik	21.600	1.816,04
Kemalpaşa AAT	İleri Biyolojik	12.960	2.236,69
Havza AAT	İleri Biyolojik	21.600	2.042,49
Foça AAT	İleri Biyolojik	9.763	610,66
Bağarası AAT	Aktif Çamur	2.100	
Halilbeyli AAT	Aktif Çamur	1.300	
Kozbeyli AAT	Aktif Çamur	500	
Balıkhova AAT	Doğal Arıtma	1.000	
Gümüldür AAT	Aktif Çamur	4.000	
Hacıömerli AAT	Biyodisk	250	

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

İYTE AAT	Aktif Çamur	2.250	
Selçuk AAT	Doğal Arıtma	10.200	
Ürkmez AAT	Doğal Arıtma	2.000	
Gödence AAT	Aktif Çamur	250	
Ödemiş		6.325	715.765

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

Su Kaynağının Cinsi	Adı	İçme ve Kullanma Suyu	Enerji Üretimi	Sulama Suyu	Endüstriyel Su Temini	Akım Gözlem İstasyon Kodu	Yeri	Koordinatlar	Yıllık Ortalama Nitrat Azotu (mg/l)
Yüzey	Tahtalı	-	-	-	-	-	Menderes	X: 507780 Y: 4222833	0,30
Yüzey	Gördes	-	-	-	-	-	Gördes	X: 591725 Y: 4292570	1,40
Yüzey	Balçova	-	-	-	-	-	Balçova	X: 503530 Y: 4248971	0,30
Yüzey	Ürkmez	-	-	-	-	-	Seferihisar	X: 496340 Y: 4217924	0,20
Yüzey	Güzelhisar	-	-	-	-	-	Aliağa	X: 509368 Y: 4295272	0,80

B.3.2.2. Diğer

İl içerisinde Kınık, Dikili, Ödemiş, Bayındır, Beydağ, Tire, Çeşme, Karaburun ilçelerinde vahşi depolama sahaları bulunmakta, diğer ilçelerdeki atıklar transfer istasyonu vasıtasıyla Harmandalı Katı Atık Depolama Sahasına iletilmektedir

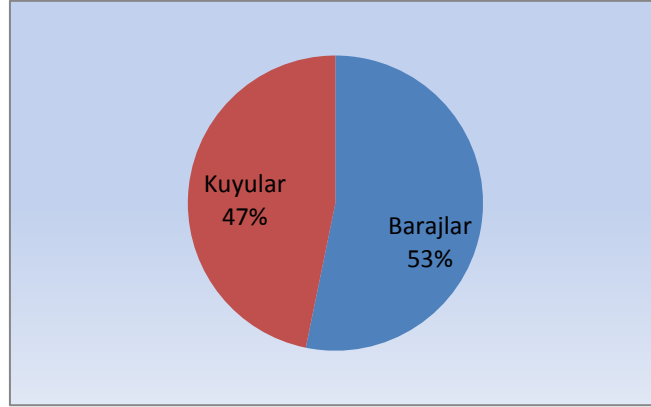
B.4. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

B.4.1. İçme ve Kullanma Suyu

B.4.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti

TESİS	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	TOPLAM
Tahtalı Barajı	4841700	4463900	4958100	4839100	5483200	6061500	6573500	7193200	5666900	5898300	5408400	5297100	66684900
Balçova Barajı			142380	702157	925963	1166352	1047388	469406	423332			33410	4910388
Ürkmez Barajı	142087	114270	128681		174440	213124	247701	242469	180218	146303	137399	136368	1863060
Güzelhisar Barajı		111192	134250		155545	154820	163077	164603	154962	138818	131199	157721	1466187
Gördes Barajı	2793470	2567822	2793325	2749291	2845846	2161486		1487065	2443920	2493613	2395249	2426167	27157254
Barajlar Toplam (m ³ /ay)	7777257	7257184	8156736	8290548	9584994	9757282	8031666	9556743	8869332	8677034	8072247	8050766	102081789

İzmir Metropolüne içme ve kullanma suyu sağlaması amacıyla işletmede olan barajlarımız ve 2013 yılı içerisinde üretilen su miktarları yukarıdaki tabloda yer almaktadır. Gördes Barajı Manisa ili sınırları içerisinde yer almaktadır ve İzmir kentine içme ve kullanma suyu sağlaması amacıyla faaliyettedir.

Grafik B.2.İlimizde 2013 yılı kentsel su temini için kullanılan kaynakları göstermektedir.

YÜZEYSEL SU KAYNAKLARINA AİT İÇME SUYU ARITMA TESİSLERİ:

TAHTALI İÇME SUYU ARITMA TESİSİ

Tahtalı Pompa İstasyonu, İsale Hattı ve İçme Suyu Arıtma Tesisi'nin inşaatına 1993 yılında DSI Genel Müdürlüğü'nce başlanmış olup 27 Ağustos 1997 tarihinde İZSU Genel Müdürlüğü tarafından devreye alınıp İzmir kentine kesintisiz su temini gerçekleştirilmiştir.

Menderes ilçesi, Görece Beldesi'nin hemen güneyinde yer alan Tahtalı İçme Suyu Arıtma Tesisi 520.000 m³/gün kapasiteli, 1250 kVA kurulu güce sahip olup, Tahtalı baraj gölünden alınan suyun içme suyu standartlarına uygun olarak arıtılmasını sağlamaktadır. Arıtma Tesisi; havalandırma, hızlı karıştırıcı, durultucular, filtreler, kimya binası, klor binası, filter pres ünitelerinden oluşmaktadır.

Aritma Tesisi her biri 260.000 m³/gün kapasiteli olan 2 ayrı hattan oluşmaktadır. Barajdan basılan hamsu, Giriş vanası ve Giriş Debiölçerinden geçerek 750 m³'lük dengeleme tankına gelmektedir. Dengeleme tankında taşkın savağı ve taşkın hattı girişi bulunmaktadır.

SARIKIZ İÇME SUYU ARITMA TESİSİ

Sarikız İçme Suyu Arıtma Tesisi'ne su verecek olan Gördes barajı Ocak 1998 tarihinde DSI'ce ihale edilmiş olup Ocak 2009' da inşaatı tamamlanmıştır. Gördes Barajı, Manisa'da, Gördes Çayı üzerinde, sulama, içme ve kullanma suyu temini amacıyla inşa edilmiş bir barajdır. Barajda 15 Kasım 2009 tarihinden itibaren su tutulmaya başlanmıştır. Gördes Barajı'nda tasarruf edilen su İzmir kentine içme ve kullanma suyu olarak tahsis edilmiştir.

Sarikız İçme Suyu Arıtma Tesisi, Manisa'nın Saruhanlı ilçesi sınırları içinde yer alan Nuriye Beldesi'nde, Sarıkız yer altı kaynaklarının olduğu alanda İZSU tarafından inşa edilmiştir. Tesis 1500 lt/sn su arıtma kapasitesi ile Tahtalı Barajı İçme Suyu Arıtma Tesisi'nden sonra İzmir'in ikinci büyük içme suyu arıtma tesisidir. İZSU Sarıkız İçme Suyu Sistemi'nin işletimi, bakımı ve onarımı İZSU personeli tarafından gerçekleştirilmektedir.

BALÇOVA BARAJI VE İÇME SUYU ARITMA TESİSİ

İzmir İçme Suyu Projesi kapsamında bulunan Balçova Barajı'ndan içme ve kullanma suyu sağlamak amacıyla yapımı gerçekleştirilen Balçova Arıtma Tesisleri Mayıs 1984'de işletmeye alınmıştır. Tesis kapasitesi 70.000 m³/gün suyun arıtılmasına imkân tanıyacak niteliktedir. Arıtma üniteleri; havalandırma, ön klorlama, hızlı kum filtreleri, temiz su tankı, son klorlamadan oluşmaktadır.

ÜRKMEZ İÇME SUYU ARITMA TESİSİ

Seferihisar ilçesi Ürkmez beldesinin 3 km kuzeyinde Ürkmez deresi üzerinde bulunan Ürkmez barajı sulama ve içme suyu amaçlıdır.

Ürkmez İçme Suyu Arıtma Tesisi Ürkmez Barajının yaklaşık 900 m. doğusunda bulunmaktadır. Proje debisi 109 l/s' dir. Ürkmez beldesinin su ihtiyacı 1992 yılında İller Bankası Genel Müdürlüğü ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü arasında yapılan ve daha sonra İZSU Genel Müdürlüğüne devredilen protokolle Ürkmez Barajından alınacak ham suyun arıtılmasıyla sağlanmaktadır. Arıtma tesisi 02.07.2004 tarihinde işletmeye açılmıştır.

ALİAĞA BARAJI İÇME SUYU ARITMA TESİSİ

Aliağa Barajı Hacmi 155.350.000 m³'tür. İçme suyu arıtma tesisi Kasım 1993 tarihinde devreye alınmıştır. Tesis gerekli revizyonların tamamlanmasının ardından 2008 yılı başından itibaren düzenli olarak işletilmektedir. 70 lt/sn (6.048 m³/gün) kapasiteye sahiptir.

Tesis üniteleri; havalandırma, ön klorlama, hızlı karıştırıcı, yavaş karıştırıcı, durultucu, hızlı kum filtresi, son klorlama, geri yıkama suyu tutma tankı, çamur koyulaştırıcı ve kurutma yataklarından oluşmaktadır.

ÖDEMİŞ İÇME SUYU ARITMA TESİSİ

İçme Suyu Arıtma Tesisine gelen kaynakların maksimum ve minimum akış debileri sırasıyla 217 L/sn ve 80 L/sn'dir. Su kaynakları 1 Kasım – 1 Mayıs tarihleri arasında (kışın) ilçenin içme suyu ihtiyacını karşılamak için kullanılırken, yazın; çevre köylerdeki sulama işleri için kullanılmaktadır. İçme Suyu Arıtma Tesisinin yılın 6 ayı çalışmaktadır. Suyun sulama için köylülere sağlandığı dönemde, içme suyu ihtiyacı kuyulardan karşılanmaktadır.

İçme Suyu Arıtma Tesisinin 2022 ve 2042 yılları için planlanmış, ilk aşamada 2010 yılı için gerekli tesis üniteleri inşa edilmiş, 2. Kademe için gerekli alan rezerv bırakılmıştır. Ödemiş İçme Suyu Arıtma Tesisinin konvansiyonel arıtma olan kaskat havalandırma, koagülasyon, flokülasyon, çökeltme, filtrasyon, klorlama ve çamur susuzlaştırma ünitelerinden oluşmaktadır. I. Kademe'de 99.598 kişiye hizmet edecek şekilde dizayn edilmiş olup, tesisin maksimum kapasitesi 18.612 m³/gün'dür. (2022 yılı). İçme Suyu Arıtma Tesisinin, II. Kademe ihtiyacına göre 24.581 m³/gün kapasiteli 126.207 kişinin ihtiyacını karşılayacak şekilde dizayn edilmiştir.

B.4.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Tablo: İlimizde yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarını belirtmektedir.

İL	İLÇE	HAVZA	TOPLAM m ³	İÇME- KULLANMA m ³	SANAYİ m ³
İZMİR	Merkez	KMD	55,931,950	50,505,500	5,375,417
İZMİR	Bayındır	KM	29,085,450	5,051,483	196,550
İZMİR	Bergama	B	33,750,035	9,990,700	145,200
İZMİR	Bornova	KMD	71,230,100	20,402,100	50,821,000
İZMİR	Çeşme	KMD	8,961,834	7,939,045	79,390
İZMİR	Dikili	B	7,580,780	5,421,852	97,240
İZMİR	Foça	G	9,121,900	8,417,590	157,000
İZMİR	Karaburun	KMD	21,500,057	21,476,557	17,500
İZMİR	Karşıyaka	KMD	2,460,450	230,500	2,229,950
İZMİR	Kemalpaşa	G	41,688,844	3,886,000	10,405,550
İZMİR	Kınık	B	6,759,550	5,815,866	102,000
İZMİR	Kiraz	KM	4,800,747	1,810,435	2,000
İZMİR	Menemen	G	19,007,440	14,326,650	476,970
İZMİR	Ödemiş	KM	34,029,500	8,731,588	66,950
İZMİR	Seferihisar	KMD	4,110,600	3,283,900	826,700
İZMİR	Selçuk	KM	15,033,190	8,144,198	248,860
İZMİR	Tire	KM	17,202,400	10,350,456	700,900
İZMİR	Torbalı	KM	41,217,570	288,450	4,650,295
İZMİR	Urla	KMD	28,345,674	26,791,236	106,980
İZMİR	Aliağa	B	23,725,200	188,237	9,085,352
İZMİR	Menderes	KMD	6,159,415	2,924,680	430,160
İZMİR	Beydağ	KM	575,678	6,200	
İZMİR	Güzelbahçe	KMD	955,220	2,478	13,200
İZMİR	Çiğli	G	1,254,208	13,400	1,221,900
GENEL TOPLAM			484,487,792	215,999,101	

Not: Tabloda verilen değerler DSİ 2. Bölge Müdürlüğü tarafından 2013 yılı sonuna kadar **87,457,064** verilmiş olan su tahsisi miktarını göstermektedir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

B.4.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

2013 YILI SU ÜRETİMİNİN AYLARA VE KAYNAKLARA GÖRE DAĞILIMI

ÜRETİM KAYNAĞI	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	TOPLAM
Göksu Derinkuyular	3.052.490	2.577.702	2.867.751	2.435.926	2.623.041	2.794.168	5.522.511	4.217.974	4.040.814	3.227.618	2.942.086	3.134.231	39.436.312
Tahtalı Barajı	4.841.700	4.463.900	4.958.100	4.839.100	5.483.200	6.061.500	6.573.500	7.193.20	5.666.900	5.898.300	5.408.400	5.197.100	66.584.900
Balçova Barajı			142.380	702.157	925.963	1.166.352	1.047.388	469.406	423.332			33.410	4.910.388
Ürkmez Barajı	142.087	114.270	128.681	132.202	174.440	213.124	247.701	242.469	180.218	146.303	137.399	136.368	1.995.262
Güzelhisar Barajı	132.515	111.425	134.250	145.145	155.545	154.820	163.077	164.603	154.962	138.818	131.199	157.721	1.744.080
Sarıköz Kuyuları													
Menemen Çavuşköy Kuyuları	1.398.942	1.036.676	897.616	847.213	1.178.348	1.409.531	1.408.092	1.402.952	1.334.200	1.408.100	1.354.700	1.375.900	15.052.270
Halkapınar Kuyuları	2.536.544	2.489.811	2.940.546	2.913.696	2.899.441	2.797.957	2.938.356	2.889.037	2.786.037	2.761.226	2.625.298	2.721.500	33.299.449
Pınarbaşı Kuyuları	122.397	104.587	114.528	113.384	112.829	112.169	128.215	127.805	125.098	128.760	121.016	115.815	1.426.603
Buca Kuyuları	84.005	82.230	76.143	81.852	85.730	81.571	73.592	34.891					600.014
Gördes Barajı	2.793.470	2.567.822	2.793.325	2.749.291	2.845.846	2.161.486		1.487.065	2.443.920	2.493.613	2.395.249	2.426.167	27.157.254
Toplam Üretilen Su Miktarı (m³/ay)	15.104.150	13.548.423	15.053.320	14.959.966	16.484.383	16.952.678	18.102.432	18.229.402	17.155.481	16.202.738	15.115.347	15.298.212	192.206.532

Tabloda İzmir İli içme ve kullanma suyu ihtiyacını karşılayan baraj ve kuyular gösterilmiştir.

İzmir İli içme ve kullanma suyu ihtiyacını karşılayan kuyular yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. Bunlar: Göksu, Sarıkız, Menemen-Çavuşköy, Halkapınar, Pınarbaşı ve Buca kuyularıdır.

B.4.2. Sulama

İzmir İli sınırları dahilinde DSİ 2. Bölge Müdürlüğümüz tarafından inşa edilerek işletmeye açılan toplam sulama alanı: Yerüstü sulaması (YÜS) net 36 376 ha, Yeraltı sulaması (YAS) net 12 873 ha olmak üzere toplam 49 149 ha'dır.

2013 yılında YÜS sulaması toplamının 22 414 ha'nın da sulu tarım yapılmıştır (sulama oranı % 62). Dolayısıyla YAS sulaması ile birlikte 2013 yılında 35 287 ha alanda sulu tarım yapılmıştır.

YÜS ve YAS toplamı olan 49 149 ha'nın; 27 598 ha' ı cazibe, 21 551 ha' ı pompaj sulamasıdır. Sulama sistemi olarak: 18 125 ha' ı klasik kaplamalı açık kanal, 21 239 ha' ı kanalet ve 9 695 ha' ı boruludur.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

SULAMA TESİSLERİ

Tesisin Adı	İşletmeye Girdiği Yıl	Cazibe Sulama (ha)		Pompajlı Sulama (ha)		Toplam Sulama Alanı (ha)	
		Brüt	Net	Brüt	Net	Brüt	Net
Menemen Sul.	1989	25 823	20 730	2 660	2 135	28 483	22 865
Bergama Sul.	1989	4 260	3 716	-	-	4 260	3 716
Ürkmez Sul.	1992	370	345	-	-	370	345
Seferihisar	1997	1 277	1 200	-	-	1 277	1200
Kınık Sol Sahil Sulaması	2007	-	-	7 063	6 543	7 063	6 543
Kavakdere Sul.	2005	560	489	-	-	560	489
Mordoğan Göleti Sul.	2007	-	-	130	113	130	113
Ataköy Göleti Sul.	2007	-	-	228	199	228	199
Güzelhisar Mansap Ovaları Sulaması	2011	923	806	-	-	923	806
YAS Sulamaları				12543	12 543	12 543	12 543
TOPLAM		33 213	27 286	22624	21 553	55 837	48 819

TAŞKIN KORUMA, EROZYON VE RUSUBAT KONTROL TESİSLERİ

SIRA	İŞİN ADI	İLİ	İLÇESİ	ha	Toplam Yerleşim Sayısı
1	Kunduz çayı ıslahı	İZMİR	Aliağa	210	0
2	Aşağı Şakran Köyünün Çiçek deresi T.K.	İZMİR	Aliağa		1
3	Çıtak köyü araz Kocadere T.K.(I. Kısım)	İZMİR	Aliağa	100	0

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

4	Hatundere K.Bedir deresi	İZMİR	Aliağa		1
5	Çıtak köyü yerleşim yeri Karadere T.K.	İZMİR	Aliağa	20	1
6	İzmir Aliağa Çıtak Köyü Arazisi Kocadere	İZMİR	Aliağa	49	0
7	İzmir Aliağa Yeni Şakran Beldesi Arapdoğan Deresi	İZMİR	Aliağa		1
8	İzmir Aliağa Yeni Şakran Beldesi Arapdoğan Deresi TK 2. Kısım	İZMİR	Aliağa		1
9	Ergenli deresi ıslahı	İZMİR	Bayındır		1
10	Falaka deresi ıslahı	İZMİR	Bayındır		1
11	Çırpı köy ara deresi T.K.	İZMİR	Bayındır	200	0
12	Hasköy, Tokatbaşı köyü	İZMİR	Bayındır		2
13	Canlı köy mes sah tarım araz Uladi çayı T.K.	İZMİR	Bayındır	5	0
14	Canlı köy Uladi Çayı T.K.	İZMİR	Bayındır	15	50
15	Bergama deresi Islahı	İZMİR	Bergama		1
16	Güzellik Ilıcası kanalı	İZMİR	Bergama	500	0
17	Kestel deresi Islahı	İZMİR	Bergama	100	0
18	Koyundere derivasyon ka.	İZMİR	Bergama	200	0
19	Kozak deresi Islahı	İZMİR	Bergama		1
20	Ayazköy, Kınık, Bölcek köprü inşası	İZMİR	Bergama	150	0
21	Ilıca deresi Islahı	İZMİR	Bergama	3.000	0
22	Mahmudiye köyü T.K.	İZMİR	Bergama		1
23	Ovacık köyünün Mardal çayı	İZMİR	Bergama		10
24	Tepeköy ve Yalnız evler köy,	İZMİR	Bergama	50	0

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

	Karadere T.K.				
25	Bergama Bölcek kas.ve Sarıcalar k. araz Çakmak d	İZMİR	Bergama	120	1
26	İzmir Bergama Karalar Köyü Köyiçi	İZMİR	Bergama		1
27	İzmir Bergama Sarıcaoğlu Köyü Kavsak Deresi Taşkın Koruma	İZMİR	Bergama		1
28	Beydağ Brj Korga d (I. Kısım)	İZMİR	Beydağ		1
29	Beydağ Brj Korga d (III. Kısım) TRK	İZMİR	Beydağ		1
30	Kaynaklar K. Manastır d.	İZMİR	Buca		1
31	Ilıca deresi Islahı	İZMİR	Çeşme		1
32	İzmir Çeşme İlçe Merkezi Ilıca Mah. Ilıcadere 2. Kısım	İZMİR	Çeşme		1
33	Çandarlı kasabası T.K.	İZMİR	Dikili	200	1
34	Bademli köyü T.K.	İZMİR	Dikili		1
35	Boğazhisar dere ıslahı	İZMİR	Dikili	100	0
36	Bakırçay yandere Islahı	İZMİR	Dikili	4.426	1
37	Kabakum, Müsellim d Islahı	İZMİR	Dikili	250	0
38	Çaylak deresi Islahı	İZMİR	Dikili	200	0
39	Bakırçay mansap Islahı	İZMİR	Dikili		700
40	Bakırçay Islahı	İZMİR	Dikili	15.000	7
41	Çandarlı ilçe merkezi Havuçlu deresi (I.kısım)	İZMİR	Dikili		1
42	İzmir-Dikili-Çandarlı İlçe Merkezi Havuçludere	İZMİR	Dikili		1
43	Bademli Köyü Yerleşim alanı Eldebir Deresi	İZMİR	Dikili	100	1

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

44	İzmir Dikili Denizköyü Ilıksu Dere ile Bulanıkgöl Deresi	İZMİR	Dikili		1
45	İzmir Dikili Bademli Köyü Elbedir Deresi 2. Kısım	İZMİR	Dikili		1
46	Horozgediği ve Çakmaklı dereleri taşkın koruma	İZMİR	Foça	50	0
47	Mala çayı Islahı	İZMİR	Foça		1
48	Sarnıç kas.Cin d T.K (I.Kısım)	İZMİR	Gaziemir		1
49	Söğütdere Islahı	İZMİR	Karaburun	7	0
50	Küçükbahçe K. araz. Denizgiren (I. Kısım)	İZMİR	Karaburun	10	0
51	Tepeboz Haseki köy tar araz Yeniliman mah Söğüt d (I Kıs)	İZMİR	Karaburun	1	0
52	Bostanlı deresi ıslahı	İZMİR	Karşıyaka		1
53	Dalaman deresi Islahı	İZMİR	Kemalpaşa		1
54	Gedikderesi ıslahı	İZMİR	Kemalpaşa		2
55	Armutlu deresi ıslahı	İZMİR	Kemalpaşa	120	1
56	Ören deresi ıslahı	İZMİR	Kemalpaşa	300	1
57	Parsa deresi ıslahı	İZMİR	Kemalpaşa	200	1
58	Yiğitler deresi ıslahı	İZMİR	Kemalpaşa	130	1
59	Aşağı Kızılca köyü Kanlıgedik deresi ıslahı	İZMİR	Kemalpaşa	20	0
60	Armutlu deresi ıslahı	İZMİR	Kemalpaşa		0
61	Bağyurdu kasabası ara. ve Yiğitler köy. Sofular dere T.K.	İZMİR	Kemalpaşa	21	1
62	Ulucak kasabası Ulucak deresi T.K.	İZMİR	Kemalpaşa		1

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

63	Çambel diğer köy araz Nif çayı TK (I.Kısım)	İZMİR	Kemalpaşa	900	0
64	Armutlu Kasabası Armutlu Deresi	İZMİR	Kemalpaşa		1
65	Karadere ıslahı	İZMİR	Kınık	200	0
66	Kırkgeçitderesi ıslahı	İZMİR	Kınık	123	0
67	Beydere ıslahı	İZMİR	Kınık		1
68	İzmir Kınık İlçe Merkezi Beydere	İZMİR	Kınık	65	1
69	İzmir Kınık Yayakent Kırkgeçit Deresi	İZMİR	Kınık		1
70	İzmir Kınık Cumalı Köyü Yerleşim Yeri Cumalı Deresi	İZMİR	Kınık		1
71	İlçe Merkezinin Keleş çayı	İZMİR	Kiraz		1
72	Çayağzı-Karaburç Köy arz Uluçay d (I. Kısım)	İZMİR	Kiraz	70	0
73	Hacıhalliller K araz Sıımlı d Nazım planı (I. Kısım)	İZMİR	Kiraz	15	0
74	Suludere köyü araz Suludere	İZMİR	Kiraz	56	0
75	Küçükmerderes Projesi Yandereler Yukarı Havza 4.Kısım	İZMİR	Kiraz	165	3
76	Çayağzı-Karaburç Köy arz Uluçay d (II. Kısım)	İZMİR	Kiraz	50	2
77	İzmir - Kiraz Haliller Köyü arazisinin Sıımlı Deresi	İZMİR	Kiraz	135	0
78	Bulgurca deresi ıslahı	İZMİR	Menderes		1
79	Gediz Feyezan seddesi	İZMİR	Menemen		1
80	Asarlık deresi ıslahı	İZMİR	Menemen	150	0
81	Emiralem Regülatörü	İZMİR	Menemen	1.000	0
82	Buruncuk köyünün T.K.	İZMİR	Menemen	100	1

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

83	Göktepe deresi Islahı	İZMİR	Menemen		1
84	Süleymanlı deresi ıslahı	İZMİR	Menemen		1
85	Uzunhasanlar köy.Güneydere	İZMİR	Menemen		1
86	Helvacı, Türkeli,Hatundere k Hatundere deresi TK.	İZMİR	Menemen		1
87	Balçova deresi Islahı	İZMİR	Merkez		1
88	Kocaçay Islahı	İZMİR	Merkez		1
89	Küçükmanderles Islahı	İZMİR	Merkez	14.200	0
90	Küçükmanderles havzası T.K. 2. kısım	İZMİR	Merkez	10	2
91	İzmir İli Bakırçay Havzası T.K.	İZMİR	Merkez	150	8
92	İzmir İli Bakırçay Havzası T.K. 2. Kısım	İZMİR	Merkez		5
93	İzmir ili Küçükmanderles havzası T.K.	İZMİR	Merkez	55	0
94	İzmir Gölçük Gölü ve Merkez civarının yanderelerinin TRK	İZMİR	Merkez	4	1
95	İzmir İli Bakırçay Havzası T.R.K.	İZMİR	Merkez	200	1
96	Seyrekli deresi Islahı Arıkbaşı, Havuzbaşı	İZMİR	Merkez		1
97	Ahmetbeyli dere Islahı	İZMİR	Merkez	100	0
98	Gümöldür şeytan dere T.K.	İZMİR	Merkez	50	0
99	Meles Çayı ıslahı Manda Çayı, Arap deresi	İZMİR	Merkez		1
100	Bornova çayı Islahı	İZMİR	Merkez		1
101	Manda çayı Islahı	İZMİR	Merkez		1
102	Mescitli deresi ıslahı	İZMİR	Ödemiş		1

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

103	Kaymakçı (Çınarlı) d. ıslahı	İZMİR	Ödemiş		1
104	Üzümlü deresi ıslahı	İZMİR	Ödemiş	100	1
105	Karakovan deresi ıslahı	İZMİR	Ödemiş		1
106	Çay deresi ıslahı	İZMİR	Ödemiş		1
107	Zeytinlik deresi ıslahı	İZMİR	Ödemiş	40	0
108	Beydağ Tasavra çayı ıslahı	İZMİR	Ödemiş	15	0
109	Rahmanlar çayı ıslahı	İZMİR	Ödemiş		1
110	Demircili deresi ıslahı	İZMİR	Ödemiş		1
111	İlkkurşun yan dereleri ıslahı	İZMİR	Ödemiş	40	1
112	Yolüstü (Bezdegüme) kas.	İZMİR	Ödemiş		1
113	Küçükören köyü Küçükören deresi T.K.	İZMİR	Ödemiş		1
114	Birgi deresi ıslahı	İZMİR	Ödemiş	300	1
115	Birgi kas civar köy araz. Birgi çayı TRK I kısım	İZMİR	Ödemiş	125	0
116	Bozdağ kas arz (I. Kısım)	İZMİR	Ödemiş	20	0
117	Güney ve Hamam köyü Kirazlı dere (I.Kısım) T.R.K.	İZMİR	Ödemiş	10	0
118	Kayaköy Aktaş Çayı TK	İZMİR	Ödemiş	65	0
119	K.Menderes Yandereler Yukarı Havza TKT 4. Kısım	İZMİR	Ödemiş	135	1
120	İzmir - Ödemiş Birgi Kasabası ve civarı köyü Birgi Çayı arazisi	İZMİR	Ödemiş	175	0
121	Ürkmez deresi ıslahı	İZMİR	Seferihisar	100	1
122	Kocaçay (Yassıdere) ıslahı	İZMİR	Seferihisar	30	1
123	Ulaş deresi ıslahı	İZMİR	Seferihisar	200	0
124	Ulaş köyü ara.İhsaniye d.	İZMİR	Seferihisar	15	2

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

125	Kırtepe köyü T.K.	İZMİR	Tire		2
126	İlçe Merkezinin T.K.	İZMİR	Tire		1
127	Eğridere ıslahı	İZMİR	Tire	200	0
128	Yenioba köyü T.K.	İZMİR	Tire	10	1
129	Eğridere ve Çobanköy mes. saha Eğridere T.K.	İZMİR	Tire	200	2
130	5 köy araz ve Gökçen Kas.ile tarım araz. Eğridere (I Kısım)	İZMİR	Tire	50	0
131	Pamukyazı dere ıslahı	İZMİR	Torbalı		1
132	Salhane deresi ıslahı	İZMİR	Torbalı		1
133	Kuşçuburun deresi ıslahı	İZMİR	Torbalı		1
134	Yazıbaşı köyünün T.K.	İZMİR	Torbalı	60	0
135	İlçe Mer. Yamaç sul. T.K.	İZMİR	Torbalı		1
136	Ayrancılar Kas. Kocadere T.K.	İZMİR	Torbalı		1
137	Balıklıova deresi ıslahı	İZMİR	Urla		1
138	İskele ve Kalabak mah. ara tabakhane dere T.K.	İZMİR	Urla	180	0
139	Kuşçular köyü arz.Kaz deresi (1.Kısım)	İZMİR	Urla	30	0
140	Çiğli bataklığı kurutma	İZMİR	Çiğli	70	0
141	Akarca gölü kurutması	İZMİR	Tire	70	0
142	Şehitler kanalı kurutma	İZMİR	Tire	150	0
143	Cellat gölü kurutulması	İZMİR	Torbalı	1.200	0
144	Nohut gölü kurutulması	İZMİR	Torbalı	1.000	0
145	Balıkçı gölü kur. kanalı	İZMİR	Torbalı	500	0
146	Tulumlu gölü ana drenaj kanalı kurutulması	İZMİR	Torbalı	500	0

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

147	Urfalı köyü ana drenaj kanalı kurutulması	İZMİR	Torbalı	400	0
148	Akgöl Kurutması	İZMİR	Bayındır	150	0
149	Körfez Sahil Kurutması	İZMİR	Bornova	742	0
150	Ilıca Kurutması	İZMİR	Çeşme	12	0
151	Solmaz Kurutması	İZMİR	Dikili	81	0
152	Kaynarca Kurutması	İZMİR	Kaynarca	80	0
153	Kınık Sazlığı Kurutması	İZMİR	Kınık	400	0
154	Buruncuk Kurutması	İZMİR	Menemen	100	0
155	Koyuncu Kurutması	İZMİR	Selçuk	100	0
156	Efes - Bodrum Kurutması	İZMİR	Selçuk	55	0
157	Gebekirse Kurutması	İZMİR	Selçuk	110	0
158	Belevi Kurutması	İZMİR	Selçuk	572	0
159	Cevaşir Kurutması	İZMİR	Selçuk	197	0
160	Eleman Kurutması	İZMİR	Selçuk	514	0
161	Çakal Kurutması	İZMİR	Selçuk	142	0
162	Hasan Kurutması	İZMİR	Torbalı	175	0
163	Kaplancık Kurutması	İZMİR	Torbalı	250	0
164	Gümüş Kurutması	İZMİR	Torbalı	425	0
Toplam				53 747	1 İl, 14 İlçe, 58 Köy, 10 Belde, 21 Mah, 760 Ev, 2 Baraj

B.4.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

2013 yılında YÜS sulaması olarak 36 276 ha'nın 22 414 ha'ında sulama yapılmış olup, 202 090 000 m³ sulama suyu kullanılmıştır. 12 873 YAS sulamasında ise 38 670 000 m³ sulama suyu kullanılmıştır.

Sulamadan dönen sular; sulama projesi kapsamında tesis edilen tersiyer, sekonder ve ana tahliyeleri vasıtasıyla araziden uzaklaştırılıp, çay ve nehirlere drene edilmektedir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

B.4.2.2. Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Damla ve yağmurlama gibi sulama yöntemleri ile sulanan tarım alanı büyüklükleri hakkında kesin bilgi yoktur.

İzmir İli YÜS sulamalarında, sulayıcı örgüt olarak: 4 adet sulama birliği, 1 adet belediye, 4 adet sulama kooperatifi ve 1 adet köy tüzel kişiliği olmak üzere toplam 10 adet sulayıcı örgüt mevcuttur. Ayrıca YAS sulaması olarak da 60 adet kooperatif mevcuttur.

B.4.3. Endüstriyel Su Temini

İzmir ili endüstriyel su kullanımı en fazla yeraltı suyu kaynakları ile sağlanmaktadır. Yeraltı suyu kaynaklarından 87 457 064 m³, ayrıca yüzeysel su kaynağı olarak da Aliğa ilçesi sınırları içinde yer alan Güzelhisar barajından 22 753 813 m³ olmak üzere toplam 110 210 877 m³ sanayi suyu temin edilmiştir.

B.4.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

İlimizde, su kaynakları üzerinde enerji üretme amacıyla kurulan hidroelektrik santrali bulunmamaktadır.

B.4.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı

İlimiz, termal su kaynakları bakımından büyük bir öneme sahiptir. İlimizin, termal suları, hem debi ve sıcaklıkları hem de çeşitli fiziksel ve kimyasal özellikleri ile Avrupa'daki termal sulardan daha üstün nitelikler taşımaktadır. Son yıllarda hızla gelişen sağlık turizmi, termal yatırımları da hızlandırmıştır. Termal kaynak açısından dünyada 7. Sırada olan İlimizde birçok termal otel hizmet vermektedir.

İlimizde jeotermal enerji kaynakları, ısı turizm ve bölgesel ısıtma amaçlı olarak kullanılmaktadır. Türkiye'nin bilinen en zengin jeotermal kaynakları Seferihisar, Narlıdere ve Balçova üçgeni içinde yer almaktadır. Balçova ve Narlıdere'deki kaynakların gelecekte 100 bin konutu ısıtmaya yetebilecek bir potansiyele sahip olduğu varsayılmaktadır. Çeşme'de ise 9 bin konutluk potansiyel mevcuttur. İzmir ilindeki, ruhsatlı jeotermal sahalar ile bu kaynakların enerji potansiyelleri yukarıda verilmiştir

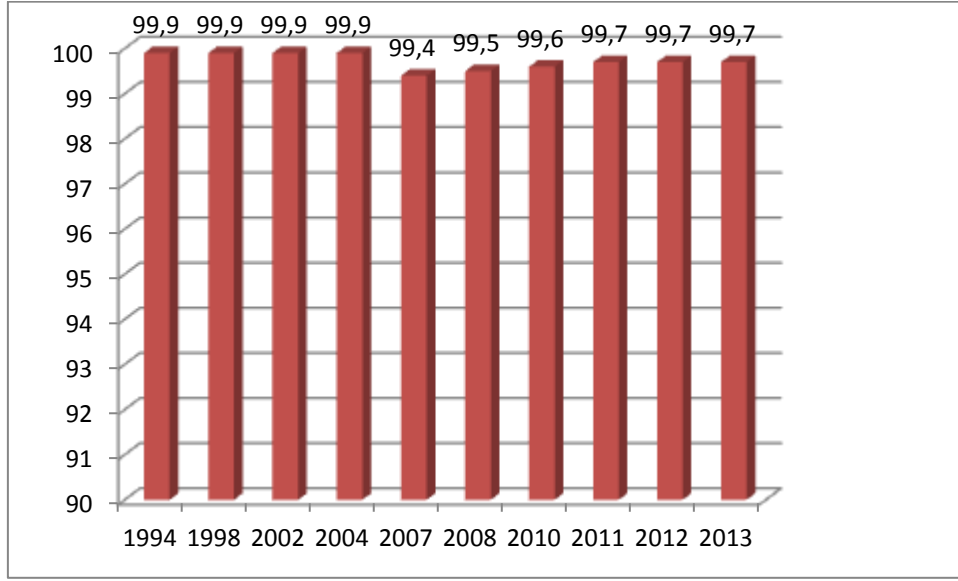
İzmir ilinde kullanılan jeotermal enerjinin büyük bir kısmı, konut ısıtmaya yönelik merkezi sistemlerde değerlendirilmektedir. Toplam kullanılan enerjinin % 59'u konut ısıtmada, % 36'sı sera ısıtmada ve kalan % 5'lik kısım ise ısı turizmde kullanılmaktadır. Bugünkü kurulu kapasite dikkate alındığında, İzmir ilinde jeotermal enerji kullanılarak elektrik üreten bir santral bulunmamaktadır.

İzmir ilinde yapılan yatırımlar ve jeotermal enerji potansiyeli baz alındığında, yaklaşık olarak potansiyelinin % 60'ı kullanılmaktadır. Mevcut elektriksel üretim potansiyeli ise henüz değerlendirilmemektedir.

B.5. Çevresel Altyapı

B.5.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Hizmeti Alan Nüfus

YILLAR	1994	1998	2002	2004	2007	2008	2010	2011	2012	2013
Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısı	9	9	9	9	21	21	21	21	21	21
Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı (%)	99.9	99.9	99.9	99.9	99.4	99.5	99.6	99.7	99.7	99.7

Grafik B.5- İlimizde (2013) Yılı Kanalizasyon Hizmeti Verilen Nüfusun Belediye Nüfusuna Oranı)

Çizelge B.4 – İlimizde (2013)Yılı Kentsel Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu(Veri yok)

Yerleşim Yerinin Adı		Belediye Atıksu Arıtma Tesis/ Deniz Deşarjı Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesis Türü			Mevcut Kapasitesi (m³/gün)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m³/gün)	Deşarj Noktası koordinatları		Deniz Deşarjı	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı(ton/gün)
		Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri		2013	Enlem	Boylam		2013	2013
1	Çiğli	x					x	604.800	608.751	38.453763	26.994399		2.788.163	250,91
2	Menemen	x					x	21.600	16.588	38.561033	27.014225		138.143	13,59
3	Kemalpaşa	x					x	12.960	8.161	38.436859	27.454451		91.031	9,76
4	Halilbeyli Köyü(Kemalpaşa)	x				x		1.000	415	38.457477	27.659620		1.900	-
5	Aliağa	x					x	21.600	14.306	38.829521	27.001733		75.836	11,43
6	Hacıömerli Köyü (Aliağa)	x				x		250	250	38.871658	27.065331		762	-
7	Foça	x					x	9.763	4.527	38.680000	26.703001	x	24.939	2,47
8	Kozbeyli Köyü (Foça)	x				x		500	308	38.717455	26.896947		564	-
9	Bağarası Köyü (Foça)	x				x		2.100	372	38.650375	26.846140		2.484	-
10	Ayrancılar (Torbalı)	x					x	6.912	8.336	38.199845053	27.314923976		45.260	7,49
11	Bayındır	x					x	6.912	2.742	38.183578449	27.625020719		40.998	2,35
12	Güneybatı	x					x	21.600	24.269	38.386281192	26.946109490	x	28.469	11,31
13	Havza (Menderes)	x					x	21.600	11.409	38.161235112	27.207737834		50.831	4,96
14	Urla	x					x	21.600	12.705	38.312294438	26.642272062	x	49.680	8,49
15	Balıkliova Köyü (Urla)	x			x			1.000	Balıkliovadaki atıksular vidanjörler ile İYTE A.A.T.'ye taşınarak arıtılmaktadır.	-	-		876	-
16	Torbalı	x					x	21.600	14.431	38.134221574	27.359521483		91.345	10,60
17	Çakırbeyli Köyü (Torbalı)	x			x			200	216	38.286944	27.384167		570	-
18	Korucuk Köyü (Torbalı)	x			x			200	235	38.241384	27.416667		865	-
19	Seferihisar	x					x	10.800	7.646	38.075339485	26.914740734		26.159	3,90
20	Ürkmez (Seferihisar)	x			x			2.000	1.278(ilk 3 aylık)	38.056662862	26.910149513		0	-
21	Gödençe Köyü(Seferihisar)	x				x		250	250	38.269772339	26.909650289		308	-
22	İzmir Yüksek Teknolojisi Enstitüsü (Urla)	x				x		2.250	2.250	38.311770473	26.645350155		4.500	-
23	Gümüldür (Menderes)	x				x		1.800	1.800	38.058578459	27.014476181		4.000	-
24	Selçuk	x			x			10.200	10.200	37.976237821	27.344411407		34.587	-
25	Özdere	x					x	25.000	36.735(1 aylık)	38.034986°	27.055729°	x	5.000	-
26	Doğanbey	x					x	25.000	892.451(4 aylık)	38.087008°	26.910350°		40.000	-

B.5.2. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

Çizelge B.5 – İlimizdeki (2013) Yılı OSB’lerde Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu(2013)

OSB ADI	Mevcut Durum	Kapasite, ton/gün	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı(ton/gün)	Deşarj Ortamı
İZBAŞ	2.500 lt/gün	9.000	Biyolojik	20	DSİ Sulama Kanalı
Atatürk OSB	8.000 lt/gün	21.000	Kimyasal+Biyolojik	6.3	Denize
İTOB	2.000 lt/gün	8.000	Enbiar	0,15	DSİ Kurutma Kanalı
Kemalpaşa OSB	7.500 Lt/gün	10.000	Evsel+Endüstriyel	10	Nif Çayı
ALOSBİ	600 Lt/gün (doğalgaz çevrim santrali yıkama suyu nedeniyle)	200	Paket Arıtma	0,002	Kunduz Deresi
Tire OSB	500 lt/gün	1.000	Biyolojik+Karışık Endüstriyel	0,9	Yuvalı Deresi vasıtasıyla Küçük Menderes

B.5.3. Katı Atık Düzenli Depolama Tesisleri

HARMANDALI KATI ATIK DEPOLAMA TESİSİ:

1992 yılında 90 hektarlık alanda faaliyete başlamıştır. Harmandalı Depolama Alanında evsel, tıbbi ve sanayi atıkları ayrı alanlarda depolanmakta olup halihazırda tıbbi atık depolanmamaktadır.

BERGAMA KATI ATIK BERTARAF TESİSİ VE TIBBİ ATIK STERİLİZASYON TESİSİ:

Tesis belediye atıkları (tehlikesiz atık düzenli depolama) ve tıbbi atık sterilizasyon tesisi olarak 24.10.2011 tarihinde Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelik kapsamında Geçici Faaliyet belgesi almış olup, faaliyettedir.

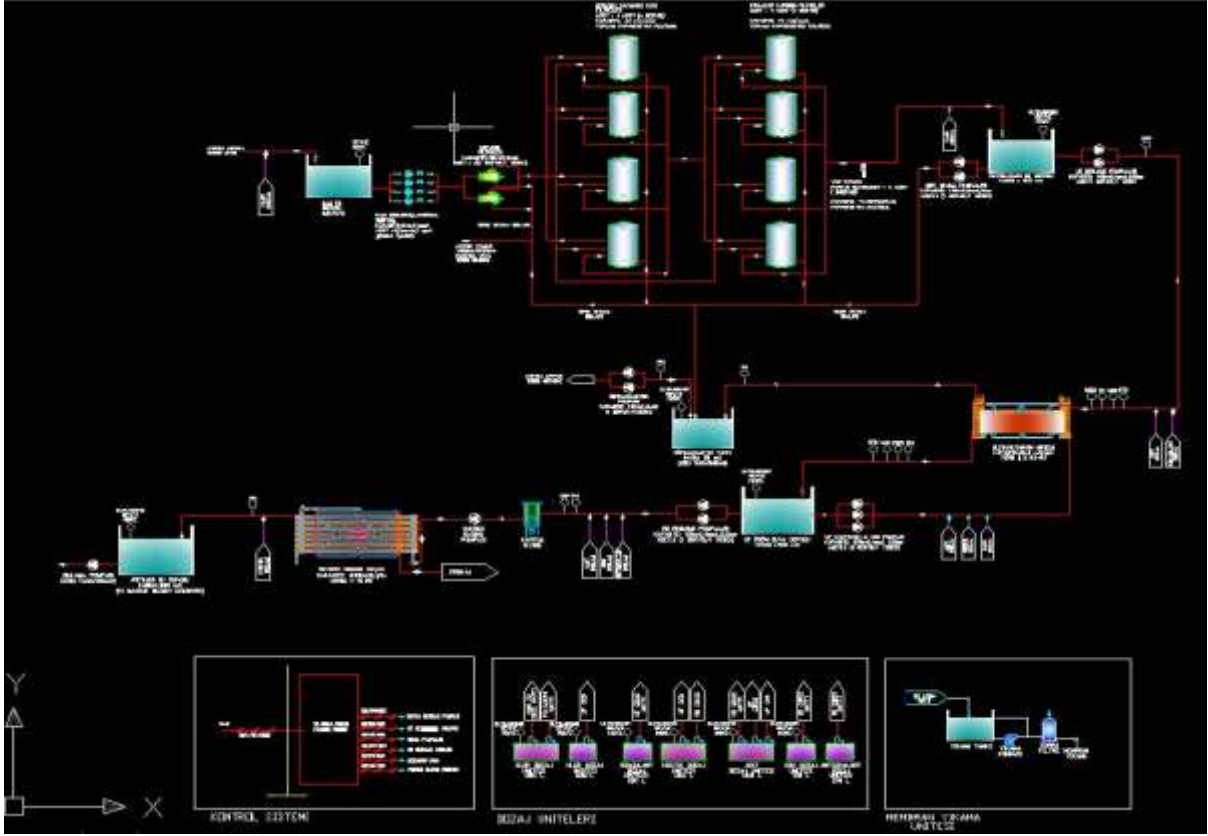
***KOMPOST TESİSLERİ:**

İlimizde Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında Harmandalı Katı Atık Depolama Alanı ile Uzundere ve Menemen Kompost Tesisleri mevcut olmakla birlikte faaliyette değildir.

***TRANSFER İSTASYONLARI:**

İlimizde Gediz, Halkapınar, Kısık (Tahtalı), Karşıyaka ve Gümüldür Transfer İstasyonları bulunmaktadır. Ayrıca Büyükşehir Belediyesi tarafından Urla, Türkelli ve Kemalpaşa Transfer İstasyonlarının kurulması planlanmaktadır.

B.5.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması

Sürdürülebilir yaşam için en önemli kaynağın su olduğu bilinci ile 2010 yılından beri ön çalışmaları süren atıksu geri kazanım pilot tesisi kurma projesi çalışmaları hız kazanmıştır. Söz konusu tesisin kurulacağı alanın zemin etüd raporu hazırlanmıştır ve proje yapım ihalesinin yapılabilmesi için teknik şartname çalışmaları devam etmektedir. Pilot tesisin, 2000 m³/gün kapasite ile çalışması ve mikrofiltrasyon, ultrafiltrasyon ve ters ozmoz sistemlerini içermesi planlanmaktadır. İZSU Genel Müdürlüğü tarafından 2014 yılı itibariyle hayata geçirilecek olan bu proje ile İZSU Çiğli Atıksu Arıtma Tesisi'nden İzmir Körfezi'ne deşarj edilen atık suyun bir kısmının geri kazanımını ve birinci sınıf (C1S1) zirai sulama suyu olarak uygun noktalarda tekrar kullanımı planlanmaktadır. Projenin bir sonraki aşaması olarak ise atıksuyun insani amaçlı kullanım suyu (TS266) standartlarında geri kazanılması hedeflenmektedir.

Türkiye'deki toplam su tüketiminin %72 sinin zirai amaçlı olarak kullanıldığı göz önünde bulundurulduğunda, kentsel atıksuların zirai sulama suyu olarak kullanılması konusunda ulusal boyutta örnek olmak ve rehberlik etmek de projenin diğer bir önemli hedefidir.

B.6. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.6.1. Noktasal Kaynaklı Kirilenmiş Sahalar

İlimizde “Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirilenmiş Sahalara Dair Yönetmelik” ve “Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirilenmiş Sahalara Dair Yönetmelik Yeterlilik Belgesi Tebliği” kapsamında yapılan spesifik bir çalışma bulunmamaktadır.

Çizelge B.6.- İlimizde (2013) Yılı Tespit Edilen Noktasal Kaynaklı Toprak Kirliliğine İlişkin Veriler

	Var	Yok	Varsa Ne/Neler Olduğunu Belirtiniz
Potansiyel kirlileti faaliyetler var mı?			Veri bulunmamaktadır

Tespit Edilmiş Kirilenmiş Sahanın Yeri	Tespit Edilmiş Kirilenmenin Nedeni	Kirilenmiş sahaların temizlenmesi ile ilgili çalışma var mı?		Kirilenmiş sahaların temizlenmesi ile ilgili çalışmalarda ne tür temizleme faaliyetleri* yapılıyor? (Aşağıdaki temizleme yöntemleri dikkate alınmalıdır)
		Var	Yok	
1.				Veri bulunmamaktadır.
2.				
3.				
.				

*** Noktasal Kaynaklı Toprak Kirliliği Temizleme Yöntemleri**

Biyoremediasyon
Fitoremediasyon
Parsel arıtımı
Buharlaştırma
Biyo havalandırma
Elektrokinetik arıtma
Yerinde oksidasyon
Solvent ekstraksiyonu
Hava ile dağıtma (Air sparging)
Buharlaştırma
Termal arıtma
Reaktif Barrier teknolojisi
Yerinde yıkama (In-situ Flushing)

B.6.2. Arıtma Çamurlarının toprakta kullanımı

Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü Prof. Dr. Ünal ALTINBAŞ ve Yrd. Doç. Dr. Bülent YAĞMUR tarafından 2004 yılında, “İZSU Atıksu Arıtma Tesisi Atıklarının Tarımda Kullanılma Olanakları Üzerine Araştırmalar” yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre;

1. Atıksularda saptanan ağır metal ve mikro elementlerce bu suların sulama suyu olarak kullanımlarında herhangi bir sorun olmayacağı belirlenmiştir.
2. Atıksuların sulama sürecinde topraklarda herhangi bir ağır metal ve mikro element birikimine rastlanılmamıştır.
3. Atıksularda sulama pamuk liflerinde saptanan ağır metal ve mikro elementler ulusal ve uluslar arası ölçütlerin aşağısında belirlenmiştir.

4. Taze ve fermentasyona bırakılan biyokatılarda laboratuarlarda saptanan kimi kimyasal özelliklerine göre bunların organik gübre olarak kullanımlarını engelleyecek herhangi bir olumsuzluk saptanmamıştır.
5. Bağlara organik gübre olarak verilen ve organik tarım amacıyla kullanılan biyokatılar toprakların fiziksel, kimyasal ve fizikokimyasal özellikleri üzerinde olumlu etkiler gösterirken, yine bağ topraklarında bitki gelişimi için mutlak zorunlu olan azot, organik madde, fosfor, potasyum, demir içeriklerinin artmasında olumlu katkılar olmuştur.
6. Bağ hasadı sonrası kuru ve yaş üzümlerde analizlenen kimi ağır metal ve mikro element içerikleri yönünden ölçütlerin üzerinde herhangi bir veriye rastlanılmamıştır.
7. Yaş üzümlerin kimi mikrobiyolojik analiz verilerine göre ölçütlerin üzerinde herhangi bir sayısal verilere rastlanılmamıştır.
8. Büyükşehir Belediyesi Biyolojik Arıtma Tesisinden alınan biyokatılar taze olarak ve çok değişken ağırlıklarda domates, biber, patlıcan, karpuz ve mısır yazlık sebzeleri ile lahana, karnabahar, brokoli, kereviz ve turp gibi kışlık sebzelerine uygulandıklarında dekara olan verimliliklerinin, normal koşullara göre çok üzerinde oldukları nicel olarak belirlenmiştir.
9. Biyokatılar kontrollü kullanılmalı ve kullanıcılar bilinçlendirilmelidir.
10. Biyokatılar belirli oranlarda toprakla veya doğrudan kullanılarak orman veya meyve fidanlıklarında veya başka bir anlatımla yoğun fidan üretiminde özel veya tüzel sektörlerce kullanılabilir.
11. İZSU biyokatıların pamuk ve benzeri lifleri amacıyla üretilen endüstriyel bitkilerde kullanılmasının bir sakıncası görülmemektedir.
12. Peyzaj özellikli yeşil alan tesisinde organik madde olarak kullanılabilir.
13. Biyokatıların kullanımı doğrudan olabileceği gibi bunların kurutularak paketlenmesi veya oksijenli ve oksijensiz ortamlarda fermentasyona tabi tutulduktan sonra elde edilen kompostlar paketlenerek yukarıda tanımlanan alanlara organik gübre ve ya organik madde olarak uyarlanabilir.
14. Biyokatıların tarımsal üretiminde kullanılmalarının bu gün için en önemli karşı çıkış nedenleri psikolojik ve ruhsal yaklaşımlardır. Biyokatıların kimyasal bileşim ve mikrobiyolojik özellikleri bunların bitki üretiminde kullanımlarına herhangi bir olumsuz etki olmasa da ulusal veya uluslar arası yaklaşımlarda hep bu psikolojik ön yaklaşımların en asgari seviyeye düşürülmesi gerekmektedir.

B.6.3.Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

Madencilik faaliyetleri ile ilgili 45 adet proje sunulmuştur.

B.6.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

İlimizde konuyla ilgili veri bulunmamaktadır.

B.7. Sonuç ve Değerlendirme

İzmir'de de atıksuların tamamının arıtılabilmesi etkin bir şekilde yapılmamaktadır. İzmir merkezinden kaynaklanan atıksular için büyük kanal projesi ve devamında 2 adet atıksu arıtma tesisi faaliyet göstermektedir. Metropol alan dışında yer alan yerleşimlerde ise Bergama, Ödemiş ilçelerinde atıksu arıtma tesisi bulunmakta, Çeşme atıksu arıtma tesisi devreye alma çalışmaları devam etmektedir. Bunun dışındaki ilçelerin atıksu arıtma tesisleri bulunmamaktadır. Belediyeler arasındaki koordinasyon sorunu ve ekipman/işgücü yetersizliği de etkili olmaktadır.

İzmir Körfezinin en sık bölgesini oluşturan kuzey kıyılarından dökülen, dört dere ve bu derelere bağlanan 9 yan dere ile yağmur suları ve sürüntü malzemeler körfeze taşınmaktadır. Ayrıca Gediz Nehri, geçtiği Kütahya, Uşak, Manisa ve İzmir illerinden gelen evsel, endüstriyel ve tarımsal atıksuları topladıktan sonra İzmir Körfezi'ne dökülmektedir. Bu kaynaklardan gelen kirliliğin ve alüvyonların etkisi ile İzmir Körfezinde sığlaşma sorunu artmaktadır.

İzmir ilinde 2013 yılı sonu itibarıyla sulama sektöründe 240 milyon m³, içme suyu sektöründe 216 milyon m³, sanayide 110 milyon m³ olmak üzere toplam 566 milyon m³ su tüketildiği hesaplanmaktadır. Bu durum mevcut su potansiyelimiz olan 1,925 milyar m³'ün ancak %30'una erişebildiğimizi göstermektedir.

DSİ tarafından bu güne kadar Büyük Su İşleri kapsamında 12 adet baraj, Küçük Su İşleri kapsamında da 9 adet alçak baraj (gölet) olmak üzere toplam 21 adet depolama tesisi inşa edilerek işletmeye alınmıştır.

Yapılan planlamalara göre 2040 yılında elverişli su potansiyelimizden azami oranda yararlanılması hedeflenmektedir.

Küresel ısınma etkilerini en aza indirgeyebilmek ve gelecek nesillere kullanılabilir kalite ve miktardaki suyu aktarabilmek için, yüzey ve yeraltı sularımızı en akılcı politikalarla yönetmemiz gerekmektedir.

Su kaynaklarının ekonomik potansiyelinin değerlendirilmesi maksadıyla geliştirilen projelerde, akarsuyun tabii akış rejimine ve dolayısıyla ekolojisine müdahale edilmesi kaçınılmaz görülmektedir. Ancak, “Çevre için Kalkınmadan, Kalkınma için Çevreden Vazgeçilemez” prensibinden hareketle Teknoloji-Ekonomi-Çevre yaklaşımı doğrultusunda en uygun teknolojiler kullanılarak koruma-kullanma dengesinin sağlanması sonucu çevre ile uyumlu projelerin geliştirilmesine özen gösterilmektedir.

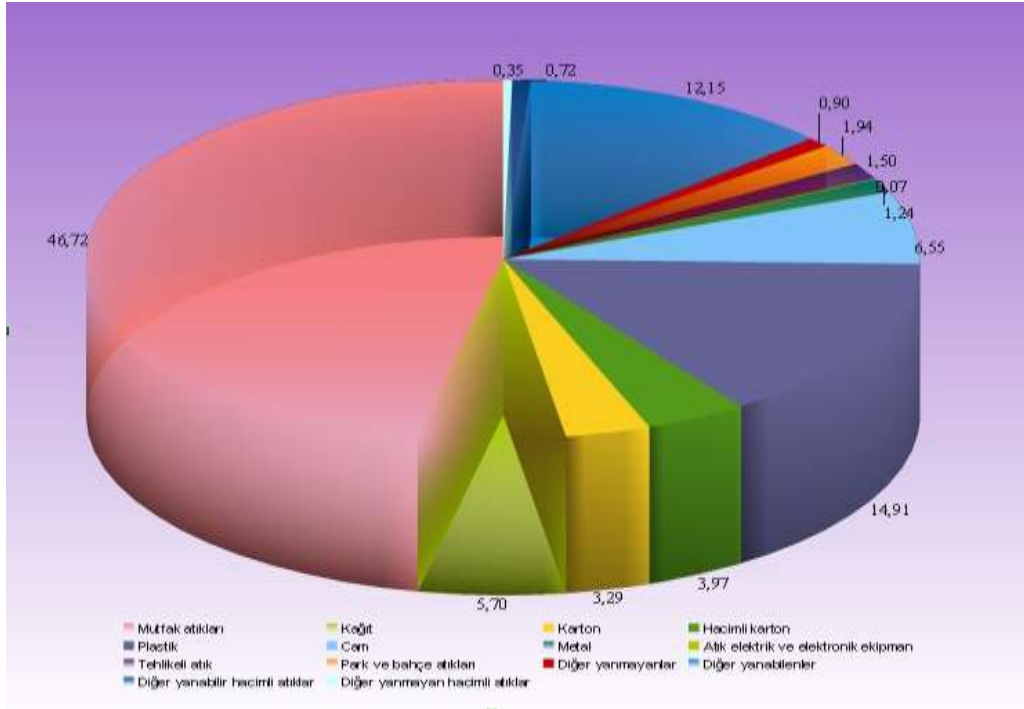
Su kaynaklarının havza bazlı yönetiminin sağlanması ve yüzey ve yeraltı sularının kalitesinin AB normlarında izlenmesi gerektiği gerçeği ile, ülke genelinde teşkilatlanmış ve 60 yıllık bilgi birikimi ve tecrübeye sahip DSİ Genel Müdürlüğü, 2 Kasım 2011 tarih ve 662 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile “Yerüstü ve yeraltı sularını kalite yönünden izlemek” görevini etkin ve verimli bir şekilde yerine getirmek üzere çalışmalarını yürütmektedir.

C. ATIK

C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)

İlimizde, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve katı atık yönetimi ile ilgili yönetmeliklerin verdiği yetki ve sorumluluk çerçevesinde evsel atıklar, transfer istasyonları aracılığıyla Harmandalı Düzenli Atık Depolama Tesis'i'nde bertaraf edilmektedir. 2012 yılında İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından kurulan ve işletilen transfer istasyonları aracılığıyla transfer edilen evsel atık miktarı 2300 ton/gün; bertaraf edilen ortalama atık miktarı ise yaklaşık 3520 ton/gün'dür. 2012 yılı içinde 1.284.553,20 ton evsel atık, düzenli depolama tesisinde bertaraf edilmiştir.

Evsel atığın içeriğini belirlemek üzere İzmir Büyükşehir belediyesi tarafından 2011 yılında 14 adet, 2012 yılında 17 adet, 2013 yılında 6 adet katı atık karakterizasyonu çalışması yapılmıştır. 2012 yılında yaz ve kış aylarında olmak üzere toplam 17 ilçede yapılan karakterizasyon analizi sonuçları Grafik C.1.'de verilmiştir.

Grafik C.1- İlimizdeki (2013) Yılı Atık Kompozisyonu (İBB, 2013)

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile birlikte İzmir Büyükşehir Belediyesi yetki sahası sınırlarına dahil edilen ilçe belediyelerinde bulunan 26 adet vahşi depolama alanından 24 tanesi kapatılarak faaliyetine son verilmiştir. Yeni transfer istasyonları ile katı atık değerlendirme ve bertaraf tesisinin işletmeye alınmasıyla vahşi depolama alanlarının tamamı kapatılacaktır.

Halihazırda İlimizde hizmet vermekte olan 8 adet katı atık transfer istasyonu bulunmaktadır. Halkapınar, Gediz, Kısıkköy, Gümüldür, Karşıyaka, Selçuk, Torbalı ve Foça katı atık aktarma istasyonlarında toplanan evsel atıklar, Harmandalı Düzenli Atık Depolama Tesis'i'nde bertaraf edilmektedir.

Çizelge C.1 – İlimizde İl/İlçe Belediyelerince Toplanan ve Birliklerce Yönetilen Katı Atık Miktarı ve Kompozisyonu(2013)

İl/İlçe Belediye veya Birliğin Adı	Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Nüfus		Toplanan Ortalama Katı Atık Miktarı (ton/gün)		Geri Kazanılan Ortalama Katı Atık Miktarı (ton/gün)		Kişi Başına Üretilen Ortalama Katı Atık Miktarı (kg/gün)		Atık Kompozisyonu (yıllık ortalama, %)					
		Yaz	Kış	Yaz	Kış	Yaz	Kış	Yaz	Kış	Organik	Kağıt	Cam	Metall	Plastik	Kül
Ödemiş		75.000	75.000	85	95	-	-	1,13	1,27		4,8	2,6	0,6	3,33	1,5

Çizelge C.2 – İlimizde (2013) Yılı İl/İlçe Belediyelerde Oluşan Katı Atıkların Toplanma, Taşınma ve Bertaraf Yöntemleri ve Tesis Kapasiteleri (Belediyeler, 2012)

İl/ilçe Belediye Adı	Hangi Atıklar Toplanıyor?			Transfer İstasyonu Varsa Sayısı	Atık Yönetimi Hizmetlerini Kim Yürütüyor?*			Mevcut Bertaraf Yöntemi ve Tesis Kapasitesi/Birimi				
	Evsel*	Tıbbi	Diğer (Belirtiniz)		Toplama	Taşıma	Bertaraf	Düzensiz Depolama	Düzenli Depolama	Kompost	Yakma	Diğer (Belirtiniz)
Ödemiş	X	X	-	1	B	B	B	X	-	-	-	-
Bergama	X	X			B	B	B	-	X	-	-	-
İzmir Büyükşehir Belediyesi	1.271.627 ton/yıl	6459	116.793 ton/yıl	8	B	B+B Ş+İ BB	İBB	-----	Var	-----	-----	

Çizelge C.3- İlimizde (2013) Yılında Birliklerce Yürütülen Katı Atıkların Toplanma, Taşınma ve Bertaraf İşlemlerine İlişkin Bilgi (Kaynak, yıl)

Birlik adı	Hangi Atıklar Toplanıyor?			Transfer İstasyonu varsa sayısı	Mevcut Bertaraf Yöntemi ve Tesis Kapasitesi/Birimi			
	Evsel*	Tıbbi	Diğer (Belirtiniz)		Düzenli Depolama	Kompost	Yakma	Diğer (Belirtiniz)
Birlik bulunmamaktadır.								

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

Planlanan kentsel dönüşüm çalışmaları ile oluşumunun daha da hızlanması beklenen inşaat ve yıkıntı atıkları ile ilgili olarak İlimizde 5 Adet ruhsatlı alan (eski taş ocağı alanları) bulunmaktadır. Gökdere, Kırıklar ve Yelki'de yer alan alanlar İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin kuruluşu olan İZBETON A.Ş.'nce işletilmektedir. Bu alanlarda yılda yaklaşık 1 milyon ton hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atığı bertaraf edilmektedir.

Katı Atık İşletmeler Şube Müdürlüğü ile Çevre ve İmar Zabıtası Şube Müdürlüğü, kaçak dökümlerin engellenmesi için denetimler yaparak yasal işlem uygulamakta, İl Müdürlüğümüz tarafından da Yönetmelik kapsamındaki denetimler sürdürülmektedir.

C.3. Ambalaj Atıkları

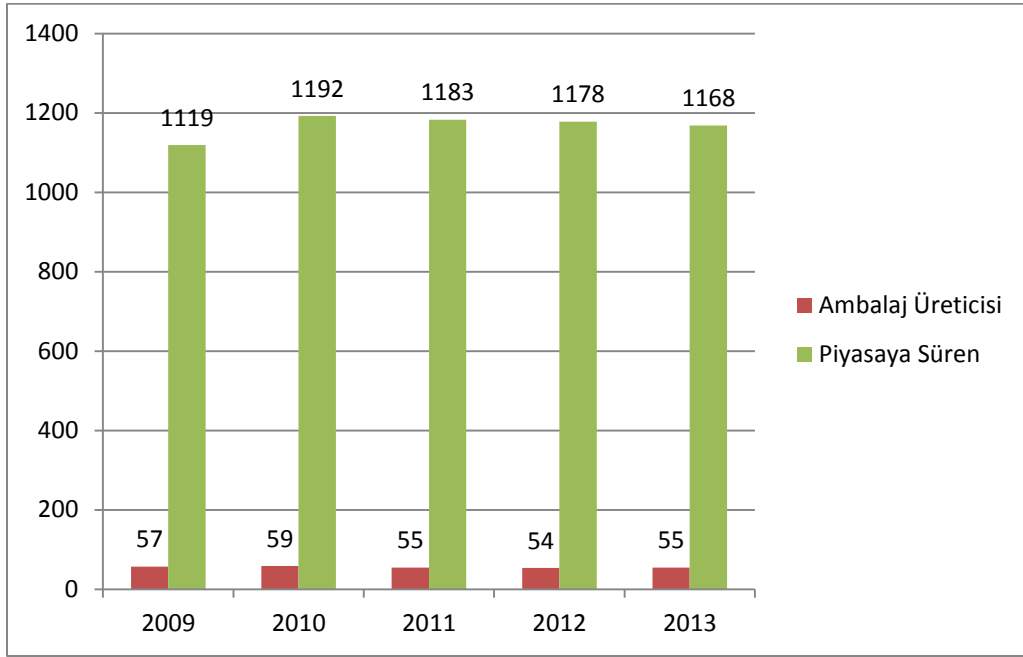
Özellikle evsel atıklar arasında gerek ağırlık gerekse hacim olarak en fazla yüzdeye sahip ambalaj atıkları, geri kazanımı olan ve ekonomiye geri kazandırılması önem arz eden bir atık türüdür. Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği hükümleri ile evsel atık depolama alanlarında bertaraf edilmesi yasaklanan bu atık türü ile ilgili olarak İlimizde atığın kaynağında toplanması kapsamında İzmir Büyükşehir Belediyesi koordinatörlüğünde yürütülen "Ambalaj Atıklarının Kaynağında Ayrı Toplanması Projesi" hayata geçirilmiş ancak bu proje 30/11/2011 tarihinde sona ermiştir. 01/12/2011 tarihinden itibaren de ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması ile ilgili iş ve işlemler İlçe Belediyeleri tarafından yürütülmektedir (İBB, 2013)

Çizelge C.4- İlimizdeki 2013 Yılı Ambalaj Ve Ambalaj Atıkları İstatistik Sonuçları

Ambalaj Cinsi	Üretilen Ambalaj Miktarı (kg)	Piyasaya Sürülen Ambalaj Miktarı (kg)	Geri Kazanım Oranları (%)	Geri Kazanılması Gereken Miktar (kg)	Geri Kazanılan Miktar (kg)	Gerçekleşen Geri Kazanım Oranı (%)
Plastik	148.519.612	103.599.067	42	4.216.803	681.206	16,15
Metal	34.197.362	31.212.159	42	61.366	*	*
Kompozit	13.132.056	7.824.706	42	4.446.782	*	*
Kağıt Karton	407.699.938	377.943.285	42	3.749.673	282.000	7,5
Cam	*	34.541.894	42	781.570	428.026	54,7
Ahşap	48.684.289	48.274.883	5	425.247	*	*
Toplam	652.233.257	568.854.100	--	13.681.447	1.391.232	10,16

*İşaretili bilgiler sistem arızası nedeniyle temin edilememiştir.

Yıl	2009	2010	2011	2012	2013
Piyasaya süren firma sayısı	1119	1192	1183	1178	1168
Ambalaj üreticisi firma sayısı	57	59	55	54	55

Grafik C.2- İlimizde Kayıtlı Ambalaj Üreticisi ve Piyasaya Süren İşletme Sayısı

C.4. Tehlikeli Atıklar

Atık mevzuatı içindeki en eski Yönetmeliklerden biri olan Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği ilk olarak 27/08/1995 tarihinde yayımlanmış, üretiminden bertarafına kadar insan sağlığına ve çevreye zarar verecek şekilde doğrudan veya dolaylı biçimde alıcı ortama verilmesinin önlenmesine, üretimine, taşınımına ve bertarafına ilişkin esasları da içeren revize hali ile 14/03/2005 tarihli ve 25755 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Atıkların yönetim sürecinde gerekli olan en önemli bilgilerden biri olan atık kodları, Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği’nin Ek-7 listesinde yer almakta iken Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin yürürlüğe girmesi ile Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamından çıkarılmıştır. Halihazırda atık mevzuatında kullanılmakta olan tehlikeli ve tehlikesiz tüm atık kodları, Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin Ek-4 listesindeki tabloda yer almaktadır.

Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği içinde “özel atık” kavramına da yer verilmiş, maden atıkları, yağ ve sıvı yakıt atıkları, atık pil ve akümülatörler, tıbbi atıklar ve ömrünü tamamlamış lastikler özel atık olarak tanımlanmışlardır. Bu atıkların toplanması, taşınması ve işlenmesine ilişkin hükümlerin Bakanlık tarafından belirleneceği hükmüne dayanılarak sözkonusu her bir atık için -maden atıkları hariç- yasal düzenleme yapılarak ilgili Yönetmelikleri yayımlanmıştır. Maden atıkları konusundaki çalışmalar Bakanlığımız bünyesinde devam etmektedir.

Bu Yönetmeliğin içinde yer alan “atıkların düzenli depolanması” ile ilgili hükümler Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmeliğin; “atıkların yakılması” ile ilgili hükümler Atıkların Yakılmasına Dair Yönetmeliğin; “atıkların taşınması” ile ilgili hükümler de Atıkların Karayolunda Taşınmasına İlişkin Tebliğin yayımlanarak yürürlüğe girmesi ile mülga olmuştur.

İlimizde 37 firma tehlikeli atık geri kazanım İzin ve Lisans Belgesi; 5 firma tehlikeli atık geri kazanım ve 1 firma da tehlikeli atık düzenli depolama GFB izni ile faaliyet göstermektedir.

Çizelge C.4 – Sanayi Tesislerinde Oluşan Tehlikeli Atıklarla İlgili Veriler (TABS, 2014)

Aktivite kodu*	Atık Kodu**	2013 Yılı						
		Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %' si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %' si	Bertaraf Yöntemi
	010307	2080				2080		D10
	020301	70960	70960		R9			
	020304	7000	2500		R1			
			4500		R9			
	020305	140	140		R3			
	020704	60	60		R12			
	030104	20	20		R13			
	040219	702660	1410		R1			
			45390		R12			
			655860		R13			
	050103	185394				74		D10
	050105	2				2		D10
	0501006	1370580	1370580		R1			
	050108	580530	580530		R1			
	050109	1049020	1037740		R1			
			10780		R12			
			500		R13			
	050115	135960	120140		R1			
			15820		R12			

Aktivite kodu*	Atık Kodu**	2013 Yılı						
		Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %' si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %' si	Bertaraf Yöntemi
	060101	6430	3960		R12			
			2470		R13			
	060102	290	290		R13			
	060105	300	300		R13			
	060106	5480	5480		R13			
	060204	60760	60760		R13			
	060802	20	20		R13			
	061302	167560	15280		R1			
			152280		R12			
	070101	36896	36500		R2			
			396		R6			
	070103	25	25		R2			
	070104	95611	8040		R12	2361		D10
			7320		R13			
			11890		R2			
	070108	350496	29756		R12			
			21540		R13			
			299200		R3			
	070110	32710	20		R13	32690		D5
	070111	453090	453090		R12			
	070201	29060	29060		R13			

Aktivite kodu*	Atık Kodu**	2013 Yılı						
		Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %' si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %' si	Bertaraf Yöntemi
	070203	1660	1660		R2			
	070204	896441	5140		R13			
			891301		R2			
	070208	10080	10080		R12			
	070211	2320	1160		R12			
			1160		R13			
	070214	114278	57590		R12			
			56688		R13			
	070216	4620	4620		R13			
	070217	450	450		R1			
	070301	4620	4620		R13			
	070304	449914	7230		R12			
			6900		R13			
			435784		R2			
	070310	10504	10504		R12			
	070311	6900	6600		R12			
			300		R13			
	070401	7940	7940		R12			
	070404	160200	4560		R12			
			120220		R13			
			35420		R2			

Aktivite kodu*	Atık Kodu**	2013 Yılı						
		Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %' si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %' si	Bertaraf Yöntemi
	070504	360	360		R13			
	070508	2240	480		R12			
			1760		R13			
	070513	1220	1220		R13			
	070601	9025	3125		R2	5900		D10
	070603	210	210		R2			
	070604	4126	920		R13			
			3206		R2			
	070610	620	620		R13			
	070611	7000	2480		R12			
			4520		R13			
	070701	312600	312600		R2			
	070704	16413	1400		R12			
			7840		R13			
			7173		R2			
	070708	67380	28820		R12			
			38560		R13			
	080111	2566986	7501		R1	2060		D10
			119570		R12			
			132310		R13			
			2172049		R2			

Aktivite kodu*	Atık Kodu**	2013 Yılı						
		Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %' si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %' si	Bertaraf Yöntemi
			66480		R3			
			67016		R5			
	080113	1544458	195011		R1			
			892002		R12			
			374705		R13			
			46560		R2			
			36180		R5			
	080115	71210	42740		R12			
			27870		R13			
			600		R2			
	080117	540132	540132		R2			
	080119	2960	2960		R13			
	080121	56017	5260		R1			
			7220		R12			
			25720		R13			
			17817		R2			
	080312	950258	28612		R1			
			314458		R12			
			52311		R13			
			540679		R2			
			14198		R5			

Aktivite kodu*	Atık Kodu**	2013 Yılı						
		Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %' si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %' si	Bertaraf Yöntemi
	080314	38295	7717		R12			
			24058		R13			
			6520		R5			
	080317	15712	196		R1	4		D10
			5916		R12	590		D15
			2451		R13			
			407		R7			
	080409	88903	16304		R1			
			57233		R12			
			14183		R13			
			1183		R5			
	080413	19960	6620		R12			
			13340		R13			
	080415	85776	1806		R1			
			35690		R12			
			48280		R13			
	080501	43780	43780		R13			
	090101	810	810		R4			
	090102	800	800		R13			
	090103	30	30		R12			
	090104	30	30		R12			

Aktivite kodu*	Atık Kodu**	2013 Yılı						
		Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %' si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %' si	Bertaraf Yöntemi
	090106	3520	2320		R12			
			1200		R4			
	090113	11028	11028		R13			
	100114	260	260		R13			
	100122	9780	9780		R13			
	100207	104465210	104465210		R4			
	100211	13450	13450		R13			
	100304	4922591	4663831		R4	258760		D5
	100308	207280	9450		R4	197840		D5
	100309	39678	39678		R4			
	100319	5040	1780		R13	3260		D10
	100321	38000	9420		R4	28580		D5
	100325	180	180		R13			
	100401	490564	464784		R4	25780		D5
	100402	74960	74960		R4			
	100817	1900	1900		R4			
	100909	18260	300		R13	17960		D5
	101007	3120				3120		D10
	101009	26020	26020		R4			
	101011	42520	42520		R4			
	101211	100	100		R13			

Aktivite kodu*	Atık Kodu**	2013 Yılı						
		Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %' si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %' si	Bertaraf Yöntemi
	110105	1135490	12280		R13			
			19240		R5			
			1103970		R6			
	110108	12980	8540		R12			
			4440		R13			
	110109	605710	126800		R12	164580		D5
			314330		R13			
	110111	353580	286290		R13			
			67290		R4			
	110113	3990	3990		R13			
	110116	190	190		R13			
	110198	30530	17910		R12			
			12620		R13			
	110302	760	760		R13			
	110504	2200	2200		R12			
	120105	2200	2200		R12			
	120106	382				382		D10
	120107	13120	13120		R9			
	120108	524300	524300		R12			
	120109	439495	302079		R13			
			120944		R5			

Aktivite kodu*	Atık Kodu**	2013 Yılı						
		Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %' si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %' si	Bertaraf Yöntemi
			16472		R9			
	120110	9840	9840		R5			
	120112	4619	4459		R1	1500		D10
			160		R12			
	120114	114280	80460		R12			
			33820		R13			
	120116	357339	51352		R1			
			142520		R12			
			163467		R13			
	120117	108220	108220		R1			
	120118	134770	55310		R12			
			44060		R13			
			35400		R4			
	120120	10258000	437150		R12			
			13820		R13			
			9807030		R4			
	120301	94960	92280		R12			
			2680		R13			
	130105	2				2		D10
	130109	46784	380		R5			
			46404		R9			

Aktivite kodu*	Atık Kodu**	2013 Yılı						
		Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %' si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %' si	Bertaraf Yöntemi
	130110	119537	17		R1			
			119520		R9			
	130111	69200	69200		R9			
	130113	415429	22655		R1	6060		D10
			386714		R9			
	130204	4715	4715		R9			
	130205	73635	5595		R1	13200		D10
			54840		R9			
	130206	9130	180		R1	980		D10
			7970		R9			
	130207	480				480		D10
	130208	1164032	351872		R1	284940		D10
			527220		R9			
	130307	281586	281586		R9			
	130310	46086	1940		R1			
			44146		R9			
	130403	457300	452540		R1	4760		D10
	130502	31720	31720		R12			
	130506	1258014	1258014		R9			
	130701	344797	344678		R1	119		D10
	130702	29085	27735		R13	1350		D10

Aktivite kodu*	Atık Kodu**	2013 Yılı						
		Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %' si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %' si	Bertaraf Yöntemi
	130703	17200896	16232370		R1	858096		D10
			110430		R13			
	140601	347				347		D10
	140603	4481	550		R1			
			985		R13			
			2946		R2			
	150110	7460389	50613		R1	4516		D10
			6705053		R12	1743		D15
			454584		R13	91700		D5
			150640		R4			
			1540		R9			
	150111	44267	39740		R12	2757		D5
			1770		R13			
	150202	2405439	143029		R1	3612		D10
			1716528		R12	17000		D5
			525270		R13			
	160103	454156	76716		R1			
			270900		R12			
			104750		R3			
			1990		R7			
	160107	155671	1190		R1			

Aktivite kodu*	Atık Kodu**	2013 Yılı						
		Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %' si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %' si	Bertaraf Yöntemi
			121946		R12			
			30585		R13			
			1950		R4			
	160110	58	58		R13			
	160111	1640				1640		D5
	160112	41925	5		R12	41920		D5
	160113	580	580		R13			
	160114	10435	4452		R12			
			5983		R13			
	160121	71830	500		R12	3080		D10
			68250		R13			
	160211	64780	64780		R13			
	160213	379659	14925		R12			
			196515		R13			
			159568		R4			
			8651		R7			
	160215	6230	1138		R12			
			4932		R13			
			160		R4			
	160303	92814	44260		R12	27380		D5
			21174		R13			

Aktivite kodu*	Atık Kodu**	2013 Yılı						
		Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %' si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %' si	Bertaraf Yöntemi
	160305	104023	74770		R12	24453		D10
			1460		R13			
			3340		R2			
	160506	22289	1020		R12	72		D10
			18344		R13	2473		D15
			380		R2			
	160507	60				60		D15
	160508	25371	40		R1	5225		D10
			3311		R12			
			16795		R13			
	160601	581529	9935		R13			
			571594		R4			
	160602	300				300		D5
	160603	51				51		D5
	160708	84010	83950		R1			
			60		R13			
	160709	54335	51600		R1			
			455		R12			
			2280		R13			
	160802	388280				388280		D5
	161003	3000	3000		R5			

Aktivite kodu*	Atık Kodu**	2013 Yılı						
		Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %' si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %' si	Bertaraf Yöntemi
	170204	639150	553078		R1			
			59340		R12			
			26732		R13			
	170301	300	300		R12			
	170409	1022800	113396		R12			
			54194		R13			
			855210		R4			
	170410	4340954	907002		R12			
			3433952		R4			
	170503	1277682	457000		R1	487220		D10
			301192		R12	28540		D5
			3730		R13			
	170601	421860				421860		D5
	170603	159140	1350		R1	134760		D5
			22890		R12			
			140		R13			
	170605	25560				25560		D5
	180101	674759				1		D1
						674758		D9
	180103	4959775				1425		D1
						746		D10

Aktivite kodu*	Atık Kodu**	2013 Yılı						
		Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %' si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %' si	Bertaraf Yöntemi
						140		D5
						4957464		D9
	180104	1688				21		D1
						202		D10
						576		D5
						889		D9
	180106		50593		R13	2635		D10
						79786		D15
	180108	56326	11129		R13	45197		D15
	180109	9880				9880		D10
	180110	12	47		R13	12		D15
	180201	749				749		D9
	180202	235				123		D1
						112		D9
	180203	16117				16117		D9
	190111	1061040				1061040		D5
	190113	215490				215490		D5
	190205	285596	180923		R1	2440		D10
			102113		R12			
			120		R13			
	190207	5350	5350		R5			

Aktivite kodu*	Atık Kodu**	2013 Yılı						
		Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %' si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %' si	Bertaraf Yöntemi
	190209		1767		R1			
			22250		R12			
	190806	5460	24017		R12			
			3840		R13			
	190810	38550	720		R1			
			720		R12			
			37110		R13			
	190811	3182430	40530		R12	3182430		D5
			1340		R13			
	190813	3342290	112220		R1	2810960		D5
			346330		R12			
			71760		R13			
			1020		R4			
	191003	45695	45695		R13			
	191211	26780	26780		R12			
	200121	26374	13145		R12	582		D15
			10832		R13	596		D5
			1219		R7			
	200125	320	320		R9			
	200126	245533	245533		R9			
	200127	43200	850		R12			

Aktivite kodu*	Atık Kodu**	2013 Yılı						
		Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %' si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %' si	Bertaraf Yöntemi
			42350		R13			
	200133	1883				1883		D5
	200135	97419	12839		R12			
			54680		R13			
			13360		R4			
			16540		R7			

*Atık Yönetiminin Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik Ek-IV listesinde tanımlanan 2 rakamlı aktivite tipini gösterir.

** Aynı yönetmeliklerde her bir aktivite için sıralanan tehlikeli atık kodu (6 rakamlı).

C.5. Atık Madeni Yağlar

Atık yağların üretiminden bertarafına kadar yönetimi konusundaki usul ve esasları içeren Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği 30/07/2008 tarihli ve 26952 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmelikte atık motor yağları ve atık sanayi yağlarının ayrı ayrı tanımı yapılarak, atık motor yağlarının motor yağı üreticileri ya da bunların yetkilendirilmiş kuruluşları dışında gerçek/tüzel kişiler tarafından toplanması yasaklanmıştır.

İlimizde atık motor yağlarının toplanması konusunda faaliyetler, Bakanlığımız tarafından yetkilendirilen PETDER (Petrol Sanayi Derneği İktisadi İşletmesi) tarafından yürütülmekte olup 2013 yılında yapılan atık motor yağı toplama faaliyeti çerçevesinde İzmir Büyükşehir Belediyesi, İZULAŞ, İZBETON, ESHOT Genel Müdürlüğü gibi kamu kurumları ile Kara Kuvvetleri Komutanlığı ile protokol imzalanarak İzmir ilinde bulunan askeri kurumların, kamu kurumlarının ve motor yağı değişimi yapan tüm noktalardan atık motor yağı toplanmış, belediyeler aracılığı ile sanayi sitelerinde atık motor yağı toplama çalışmaları da hızlandırılmıştır. Bu sayede toplama miktarlarında önemli oranda artış sağlanmıştır.

Atık yağların rafinasyon ve rejenerasyon yoluyla geri kazanımını yapan ilimizde geçici faaliyet belgeli/çevre lisanslı 4 (dört) adet tesis bulunmakta olup bu tesislerde atık yağ geri kazanımı faaliyeti sonucu oluşan ürünlere ilişkin veriler Çizelge C.8’de; atık yağ geri kazanım ve bertaraf miktarlarına ilişkin veriler de Çizelge C.6’da yer almaktadır

Çizelge C.6 – İlimizdeki Atık Yağ Geri Kazanım ve Bertaraf Miktarları (2013)

Yıl	Geri kazanım (ton)	İlave yakıt (ton)	Nihai bertaraf (ton)
2008	1385,74	2545,32	259,2
2009	34891,46	1916,9	204,5
2010	73061,9	3190,08	782
2011	37954,7	1599,8	1003
2012	157622,2	1670,89	1152,7
2013	Veri gelmemiştir	Veri gelmemiştir	Veri gelmemiştir

Grafik C.4 – İlimizdeki Atık Yağ Toplama Miktarları (TABS veri sistemi, PETDER verileri 2013)(2013 verisi bulunmamaktadır)

Çizelge C.7 – İlimizdeki 2012 Yılı İçin Atık Madeni Yağlarla İlgili Veriler (TABS, 2013)

Atık Madeni Yağ Üreten Resmi ve Özel Kurum/ Kuruluş Sayısı	Toplanan Atık Yağ Beyan Form Sayısı	Toplam Atık Madeni Yağ Miktarı (ton/yıl)		Atık Madeni Yağ Taşımak Üzere Lisans Alan		Geri Kazanım Tesisi		
		Atık Motor Yağ	Atık Sanayi Yağ	Toplam Firma Sayısı	Toplam Araç Sayısı	Sayısı		Yok
						Lisanslı	Lisanssız	
Veri yok	Veri yok	-	4633,5	9	26	3	Veri yok	
297 *	Veri yok	1524,3	-	Veri yok	Veri yok			

*PETDER Faaliyet Raporu

**Çizelge C.7 – İlimizdeki Atık Yağ Geri Kazanımı Sonucu Elde Edilen Ürün Miktarları
(Çevre Lisanslı Tesisler, 2013)**

YIL	Ürün Miktarı (Ton) (Kalıp Yağı + Harman Yağı + Jüt Yağı)
2009	13472
2010	47714
2011	101560
2012	42645
2013	Veri gelmemiştir

C.6. Atık Pil ve Akümülatörler

Elektrik enerjisi kimyasal enerji olarak depolayan ve istendiğinde bu enerjiyi elektrik enerjisi olarak kullanılmasını sağlayan ve halk arasında kısaca akü olarak tabir edilen akümülatörlerin, üretiminden nihai bertarafına kadar gerek çevresel açıdan üretim kriterlerini gerekse atık haline gelmesi sonrasındaki yönetimini içeren usul ve esasları içeren Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği 31/08/2004 tarihli ve 25569 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Adından da anlaşılacağı üzere bu Yönetmelik, akümülatörlerin yanı sıra pillerin de gerek çevresel açıdan üretim kriterlerini gerekse atık haline gelmesi sonrasındaki yönetim sürecini içerir.

Atık pil ve akümülatörlere ilişkin bu düzenleme, pil ve akümülatörün hem kendisi hem de atık haline gelmesi sonrasındaki sürece ait usul ve esasları içeren, atık mevzuatı içindeki sayılı düzenlemelerden biridir.

Bu Yönetmelikte akümülatör ve pillerin üretimi esnasında çevresel açıdan taşınması gereken özelliklerine, pil ve akümülatörlerin atık haline gelmesi sonrasında yönetimine, yetki ve sorumluluk verilen gerçek/tüzel kişilerin görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin hükümler yer almaktadır.

İlimizde atık akümülatör geri kazanımı amacıyla Çevre İzin ve Lisansı almış 1 (bir); Geçici Faaliyet Belgesi almış 1 (bir) adet olmak üzere toplam 2 (iki) adet atık akümülatör geri kazanım tesisi bulunmaktadır. Atık akümülatör geçici depolamak üzere Müdürlüğümüz tarafından izin verilen depo sayısı ise 3 (üç) olup İl genelinde atık akümülatörlerin taşınması, taşıma lisansı İlimiz tarafından verilen 42 (kırkiki) adet araç ile gerçekleştirilmektedir.

İlimizde atık pil geri kazanım tesisi bulunmamaktadır. Her yıl 5 Haziran’da kutlanan Dünya Çevre Günü etkinlikleri kapsamında İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından düzenlenen Atık Pil Toplama Kampanyası ile 2012 yılında İlimizde oluşan 27,6 ton atık pil geri dönüşüme yönlendirilmiştir (İBB, 2013).

Çizelge C.9 – İlimizde (2013) Yılında Oluşan Akümülatörlerle İlgili Veriler(Çevre Yönetimi Şube Müdürlüğü, 2013)

ATIK AKÜMÜLATÖRLER							
APA Taşıyan Lisanslı Araç Sayısı	Atık Akümülatör Geçici Depolama İzni Verilen		Toplanan Atık Akümülatör Miktarı (ton)	İldeki Atık Akümülatör Geri Kazanım Tesisleri		Geri kazanım Tesislerinde İşlenen Atık Akümülatör Miktarı	
	Depo Sayısı	Kapasitesi (ton)		Sayı	Kapasite (ton/yıl)	Miktarı (ton)	%
51	2	2500	Veri yok	2	Veri	Veri yok	-

					yok		
--	--	--	--	--	-----	--	--

Çizelge C.10 – İlimizde Yıllar İtibariyle Atık Akü Kazanım Miktarı (Ton) (Sentes Kimya, 2013)

	2009	2010	2011	2012	2013
Kurşun	–	–	–	1815	Veri yok
Plastik	–	–	–	0,151	Veri yok
Cüruf	–	–	–	Veri yok	Veri yok
Asitli Su	–	–	–	0,303	Veri yok
TOPLAM	–	–	–	2269	-

Çizelge C.11 – İlimizde Yıllar İtibariyle Toplanan Atık Akü Miktarı (Kg) (AKÜDER, 2013)

2009	2010	2011	2012	2013
2.839.000	3.400.000	3.907.000	3.769.000	Veri yok

Çizelge C.12- İlimizde Yıllar İtibariyle Toplanan Atık Pil Miktarı (Kg) (TAP Derneği, 2013)

2011	2012
36.664	193 92,4

Çizelge C.13 – İlimizde Taşıma Lisanslı Araçların Yıllara Göre Gelişimi (Adet) (Veri bulunamamıştır)

2009	2010	2011	2012	2013

C.7. Bitkisel Atık Yağlar

Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği 31/08/2004 tarihli ve 25569 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmelik ile belirlene usul ve esaslar çerçevesinde İlimizde 2 (iki) adet çevre lisanslı geri kazanım tesisi bulunmakta olup bu tesisler soap-stock atığından geri kazanım yapmaktadırlar. İlimizde kıyartmalık atık üzerine geri kazanım tesisi bulunmamaktadır.

Çizelge C.14 – İlimizde 2013 Yılı İçin Atık Bitkisel Yağlarla İlgili Veriler (Çevre Yönetimi Şube Müdürlüğü, 2013)

Bitkisel Atık Yağlar İçin Geçici Depolama İzni Verilen Toplam Depo		Toplanan Bitkisel Atık Yağ Miktarı (ton)				Bitkisel Atık Yağ Taşımak Üzere Lisans Alan		Lisans Alan Geri Kazanım Tesisi	
		Kullanılmış Kıyartmalık Yağ		Diğer (Belirtiniz)		Toplam Firma Sayısı	Toplam Araç Sayısı	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)
		Atık kodu	Miktar (ton)	Atık kodu	Miktar (ton)				
Sayısı	Kapasitesi (ton)								
4	120	200126	119,42	020304	8603	6	10	2	8603

Çizelge C.15- İlimizde 2010-2013 Yılları Arasında Bitkisel Atık Yağ Taşıma Lisanslı Araç Sayısı

	2010	2011	2012	2013
Lisanslı Araç Sayısı	Veri yok	Veri yok	Veri yok	Veri yok

C.8. Poliklorlu Bifeniller ve Poliklorlu Terfeniller

Poliklorlu Bifeniller (PCB) ve Poliklorlu Terfeniller (PCT) ile ilgili yasal düzenleme olan ve amacı kullanılmış poliklorlu bifenil (PCB) ve poliklorlu bifenil içeren madde ve ekipmanların çevre ve insan sağlığına zarar vermeden tamamen ortadan kaldırılmasının sağlanmasına yönelik idarî ve teknik usul ve esasları düzenlemek olan Poliklorlu Bifeniller ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Yönetmeliği, 27/12/2007 tarihli ve 26739 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kalıcı Organik Kirleticilerden biri olan PCB’ler bir grup aromatik klorlu bileşik olan poliklorlu bifenillere verilen genel isimdir. PCB’lerin zararlı etkileri, bu maddelerle kirlenilmiş gıda ve içecekler tüketildiğinde veya bu maddeler teneffüs edildiğinde, yutulduğunda ya da deriyle temas ettiğinde ortaya çıkmaktadır. PCB’ler bertaraf veya başka herhangi bir amaçla yakıldıklarında tam bir yanma meydana gelmezse, çok daha zararlı etkilere sahip furanlar (PCDF) ve dioksinler (PCDD) yan ürün olarak ortaya çıkmaktadır.

İlimizde PCB ve PCT içeren madde ve ekipmanların bertarafını/geri kazanımını sağlamak amacıyla faaliyet gösteren lisanslı tesis bulunmamakta olup bu Yönetmelik hükümleri kapsamında İlimizde yapılan herhangi bir çalışma bulunmamaktadır.

C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL)

Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL) ile ilgili yasal düzenleme 25/11/2006 tarihli Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliğidir. Bu yasal düzenleme çerçevesinde geri kazanımı esas olan ömrünü tamamlamış lastiklerin yönetiminin hava, su, toprak, bitki ve hayvanlar üzerinde tehlike yaratmadan, ses ve koku yoluyla çevreye herhangi bir olumsuz etkiye bulunmadan ve doğal çevre ile koruma alanlarına zarar vermeden yapılması esastır. Yapılan değişiklikler ile en son halini 05/11/2013 tarihinde alan Yönetmelik ile geri kazanım tesisleri ve kaplamacılar başta olmak üzere lastik üreticilerine ve taşıyıcılarına da yetki ve sorumluluklar verilmiştir.

ÖTL atıklarının, fiziksel yöntemler kullanılarak ilgili sektörlere hammadde olarak teminiyle geri kazanımı sağlandığı gibi çimento fabrikalarında beraber yakma yöntemiyle yakılarak enerji elde edilmesi de sağlanmaktadır.

İlimizde ÇİMENTAŞ (İzmir Çimento Fabrikası A.Ş.) işletmesinin atık yakma, beraber yakma ve atık geri kazanım konularında Geçici Faaliyet Belgesi (GFB) bulunmakta olup bu belge ile alınan izin kapsamında ÖTL atıklarının da geri kazanımı sağlanmaktadır.

Bakanlığımız tarafından “Yetkilendirilmiş Kuruluş” olarak faaliyet gösteren Lastik Sanayicileri Derneği (LASDER) ile İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı arasında 17/01/2012 tarihinde imzalanan sözleşme ile büyükşehir belediyesi birimlerinde oluşan ömrünü tamamlamış lastiklerin Yönetmelik hükümlerine uygun yönetimi sağlanmaktadır.

Çizelge C.16 – İlimizde 2013 Yılında Oluşan Ömrünü Tamamlamış Lastikler İle İlgili Veriler

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)								
ÖTL Geçici Depolama Alanı		Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesisi		Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesisi		Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
Sayısı	Hacmi (m³)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	
Veri yok	Veri yok	–	0	0	0	3*	Veri yok	Veri yok

(*) Tesislerden iki tanesi çimento fabrikasıdır.

Çizelge C.17 – İlimizde Geri Kazanım Tesislerine ve Çimento Fabrikalarına Gönderilen Toplam ÖTL Miktarları (ton/yıl) (2012)

	2009	2010	2011	2012
Geri Kazanım Tesisi	-	-	-	-
Çimento Fabrikası	13,53	15,81	1,68	12,03

C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (AEEE)

Avrupa Birliği'nin 2002/96/EC sayılı Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Direktifi ile elektrikli ve elektronik eşyaların üretiminde kullanılan tehlikeli maddelerin kullanılmasını yasaklayan 2002/95/EC sayılı elektrikli ve elektronik eşyalarda bazı zararlı maddelerin kullanımının sınırlandırılmasına ilişkin direktiflerin ulusal mevzuatımıza uyumlaştırılması çalışmaları kapsamında "Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği" hazırlanarak 22.05.2012 tarih ve 28300 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik büyük ev eşyaları, küçük ev aletleri, bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları, tüketici ekipmanları, aydınlatma ekipmanları, elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere), oyuncaklar, eğlence ve spor aletleri, tıbbi cihazlar (emplantasyon ürünleri ve hastalık bulaşıcı temaslarda bulunan ürünler hariç), izleme ve kontrol aletleri ve otomat sınıflarına dâhil olan elektrikli ve elektronik eşyalar ile elektrik ampulleri ve evsel amaçlı kullanılan aydınlatma gereçlerini kapsamaktadır.

Karşıyaka ve Gaziemir İlçeleri'nde yürütülen "atık elektrikli ve elektronik eşyaların ayrı toplanması ve değerlendirilmesi projesi" kapsamında toplanan e-atık miktarı 44 tondur (İBB, 2013).

Çizelge C.18 –İlimizde (2013) Yılı AEEE Toplanan ve İşlenen Miktarları(İBB, 2013)

Belediyeler Tarafından Oluşturulan AEEE Getirme Merkezleri		AEEE'lerin Toplanması Amacıyla Oluşturulan Aktarma Merkezleri		Getirme Merkezlerinde ve Aktarma Merkezlerinde Biriken AEEE Miktarı (ton)	AEEE İşleme Tesisi		İşlenen AEEE Miktarı (ton)
Sayısı	Hacmi (m³)	Sayısı	Hacmi (m³)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	
				44			

C.11. Ömrünü Tamamlamış (Hurda) Araçlar

Çevre ve insan sağlığının korunması için araçlardan kaynaklanan atıkların oluşumunu engellemek, “hurda” olarak tabir edilen ömrünü tamamlamış araçlar ve bunlara ait parçaların yeniden kullanım, geri dönüşüm ve geri kazanım işlemleri ile bertaraf edilecek atık miktarını azaltmak esasına dayanarak bu atıkların yönetimine ilişkin usul ve esasların belirlemek amacıyla hazırlanan Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik (ÖTA) 30/12/2009 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak kısmen yürürlüğe girmiştir. Yayımlanma tarihi itibarıyla bazı hükümlerine otuzaltı aya varan muafiyetler sağlanan bu Yönetmelik, günümüz itibarıyla hükümlerinin tamamı yürürlükte olan, ömrünü tamamlamış araçların yönetimine ilişkin usul ve esasların yer aldığı bir düzenleme olarak atık mevzuatımızdaki yerini almıştır.

Bu düzenleme, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile İl Müdürlüklerine görev ve yetki vermişken, araç sahiplerine, sigorta şirketlerine ve -araçların ve bunların parça ve malzemelerinin üretici, dağıtıcı ve ithalatçıları ile ömrünü tamamlamış araçların toplama, sökme, kesme, parçalama, geri kazanma, geri dönüştürme işlemlerinden herhangi birini yapanlar olarak tanımlanan- ekonomik operatörlere yükümlülükler getirmektedir.

İlimizde ömrünü tamamlamış araçların ekonomiye geri kazandırılması amacıyla kurulmuş ve Bakanlığımıza verilen görev ve yetki kapsamında çevre izin ve lisansı sürecini tamamlayarak çevre izin ve lisansı alan İlimizde 4 (dört) adet tesis bulunmaktadır. Bu tesisler tarafından toplanarak işlenen ömrünü tamamlamış araçlara ilişkin -3 adet çevre lisanslı tesisten alınan- veriler Çizelge C.17’de detaylandırılmıştır.

Çizelge C.19- İlimizde Hurdaya Ayrılan Araç Sayısı (Çevre lisanslı tesisler, 2013)

Oluşturulan ÖTA Teslim yerleri	ÖTA Geçici Depolama Alanı		ÖTA İşleme Tesisi		İşlenen ÖTA Miktarı (ton)
	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	
2	1	400	1	400	122.885
1	1	750	0	0	252
1	1	1280	0	0	76,7
					123.213,7

C.12. Tehlikesiz Atıklar

“Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik” 05/07/2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Yönetmelik ile atıkların oluşumlarından bertarafına kadar çevre ve insan sağlığına zarar vermeden yönetimlerinin sağlanmasına yönelik genel esaslar belirlenmiştir. Aynı zamanda Yönetmeliğin yürürlüğe girmesi ile Avrupa Birliği mevzuatının ulusal mevzuatımıza uyumlaştırılması sağlanmıştır.

Yönetmelikte “atık”, “üretici”, “sahip”, “yönetim”, “toplama”, “bertaraf” ve “geri kazanım” tanımları yapılmakta, atık yönetimi ilkeleri sıralanmakta, geri kazanım ve bertaraf faaliyetlerini yapan işletmeler için lisans ve kayıt tutma zorunluluğu getirilmekte, atık yönetim maliyetinin finansmanı ile ilgili hükümlere yer verilmektedir. Ayrıca atık kategorileri, atık bertaraf ve geri kazanım faaliyetleri ile 839 atık türü liste olarak verilmiştir.

Söz konusu 839 atık türünden 434 tanesi tehlikesiz atık özelliğindedir. Bu atıklardan tehlikeli atıklar, ambalaj ve evsel atıklar gibi atık türlerinin yönetimine ilişkin usul ve esaslar ilgili

Yönetmeliklerle belirlenmiş ancak üretimden kaynaklanan bazı tehlikesiz atıkların yönetimi boşlukta kalmıştır. Bu aşamada bazı tehlikesiz atıkların çevre ve insan sağlığına zarar vermeden geri kazanım faaliyetlerinin yönetilebilmesi amacıyla Bakanlığımızca hazırlanan “Bazı Tehlikesiz Atıkların Geri Kazanımı Tebliği” 17/06/2011 tarih ve 27967 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve 01/10/2013 tarihinde de revizyon geçirmiştir.

Tehlikesiz atıkların düzenli depolama faaliyetleri, 26/03/2010 tarih ve 27533 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik” kapsamında yürütülmektedir. Yönetmeliğin Ek-2 kapsamında yapılan analiz sonuçlarına göre atıkların I. Sınıf, II. Sınıf ya da III. Sınıfı Düzenli Depolama Sahalarında bertarafı sağlanmaktadır. Sanayi atıklarının yönetimi, Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik ve Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik ile sağlanarak tehlikesiz ve evsel atık depolama alanında depolanmaya uygun olan sanayi atıkları Harmandalı Atık Depolama Tesisi’ne kabul edilmektedir. Tehlikeli ya da nihai depolanmaya uygun olmayanların çevre lisanslı tehlikeli atık geri kazanım/bertaraf tesislerine yönlendirilmesi sağlanmaktadır.

**Çizelge C.20 – İlimizdeki (2013) Yılı İçin Sanayi Tesislerinde Oluşan Tehlikesiz Atıkların Toplanma, Taşınma ve Bertaraf Edilmesi İle İlgili Verileri(Kaynak, yıl)
Veri bulunamamıştır**

Aktivite kodu*	Atık Kodu**	(....) Yılı						
		Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %' si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %' si	Bertaraf Yöntemi
Veri bulunamamıştır								

*Atık Yönetiminin Genel Esasları ya da Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği’nde tanımlanan 2 rakamlı aktivite tipini gösterir.

** Aynı yönetmeliklerde her bir aktivite için sıralanan tehlikeli atık kodu (6 rakamlı).

C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

“Ağır sanayi” olarak da nitelendirilebilecek olan demir çelik sektörü, atık konusunda zengin bir yelpazeye sahip bir sektördür. Bu sektörden kaynaklanan atıklar, 5 Temmuz 2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin atık listesinde 1002 koduyla (“Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar” olarak) sınıflandırılmışlardır. Bu Yönetmelikte atıkların tehlikelilik özelliklerinin ortaya konduğu Ek 4 listesinde karşısında herhangi bir harf bulunmayan atıklar tehlikesiz atık olarak; atık kodunun yanında (*) işareti olan atıklar da “tehlikeli atık” olarak tanımlanmışlardır. Sektörün –doğrudan- faaliyetinden kaynaklanan atıkların tablo haline getirildiği Çizelge C.21’de cüruf atığı 100201, tufal atığı da 100210 atık koduyla “tehlikesiz” niteliğinde bir atık iken sektörde önemli yere sahip bir diğer atık olan “baca gazı tozu” 100207 atık koduyla “tehlikeli atık” olarak Yönetmelikteki yerini almıştır. Çizelge C.21’de gösterilmektedir.

İlimizde, 6 (altı) tanesi “ağır sanayi bölgesi” olarak tanınan Aliğa İlçesi’nde olmak üzere toplam 7 (yedi) adet demir- çelik tesisi bulunmaktadır. Bu tesislerden kaynaklanan cüruf atıklarının miktarları ve bertaraf yöntemleri Çizelge C.19’da detaylandırılmıştır.

Çizelge C.21 – Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar Listesi

ATIK KODU	ISIL İŞLEMEN KAYNAKLANAN ATIKLAR	KATEGORİ
10 02	Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar	
10 02 01	Cüruf işleme atıkları	
10 02 02	İşlenmemiş cüruf	
10 02 07*	Tehlikeli maddeler içeren gazların arıtımı sonucu ortaya çıkan katı atıklar	M
10 02 08	10 02 07 dışında gaz arıtımı sonucu ortaya çıkan katı atıklar	
10 02 10	Haddehane tufalı	

10 02 11*	Soğutma suyunun arıtılmasından kaynaklanan yağ içerikli atıklar	M
10 02 12	10 02 11 dışındaki soğutma suyu arıtma atıkları	
10 02 13*	Gaz arıtımı sonucu oluşan ve tehlikeli maddeler içeren çamurlar ve filtre kekleri	M
10 02 14	10 02 13 dışındaki gaz arıtımı sonucu oluşan çamurlar ve filtre kekleri	
10 02 15	Diğer çamurlar ve filtre kekleri	
10 02 99	Başka bir şekilde tanımlanmamış atıklar	

Çizelge C.22 – İlimizdeki (2013) Yılı İldeki Demir ve Çelik Üreticileri Üretim Kapasiteleri, Cüruf ve Bertaraf Yöntemi(Kaynak, yıl)

Tesis Adı	Kullanılan Hammadde Miktarı (ton/yıl)	Cüruf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf Yöntemi
HABAŞ Sınai ve Tıbbi Gazlar İstihsal End. A.Ş.	Veri yok	Veri yok	R1
İzmir Demir Çelik A.Ş.	Veri yok	Veri yok	Çevre lisanslı geri kazanım tesisinde geri kazanımı sağlanmaktadır.
Ege Çelik End. San. Ve Tic. A.Ş.	Veri yok	Veri yok	Çevre lisanslı geri kazanım tesisinde geri kazanımı sağlanmaktadır.
Özkan Demir Çelik San. A.Ş.	Veri yok	Veri yok	Çevre lisanslı geri kazanım tesisinde geri kazanımı sağlanmaktadır.
ÇEBİTAŞ Demir Çelik End. A.Ş.	Veri yok	Veri yok	Çevre lisanslı geri kazanım tesisinde geri kazanımı sağlanmaktadır.
Sider Dış Ticaret A.Ş.	Veri yok	Veri yok	Veri yok
Ede Demir Çelik Paz. San. Ve Tic. Ltd.Şti.	Veri yok	Veri yok	Veri yok
TOPLAM			

C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

İlimizde halihazırda kurulu ve faaliyette olan termik santral bulunmamaktadır. Ancak, dört tanesi Aliğa İlçesi'nde, bir tanesi de Kınık İlçesi'nde olmak üzere toplam 5 (beş) adet termik santral projesi için ÇED Raporu hazırlanarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığına sunulmuş, 3 (üç) tanesinin ÇED tamamlanarak “ÇED Olumlu” kararı verilmiştir.

İlimizde kurulması planlanan termik santral projelerinden hayata geçmeye hazırlanan tek proje, İzdemir Enerji Elektrik Üretim A.Ş. tarafından Aliğa İlçesi'nde kurulması planlanan ithal kömüre dayalı (süper kritik pulvarize yakma teknolojisi ile) 350 MWe (920,5 MW ısı gücü) kurulu güçteki İzdemir Enerji Santrali-II'dir. İnşaat/montaj çalışmaları devam eden tesisin 2014 yılının Mayıs ayında işletmeye alınması planlanmaktadır (*İzdemir Enerji Elektrik Üretim A.Ş., 2013*).

**Harita C.1 İlimizde Yapımı Devam Eden Termik Santralin yeri
(İzdemir Enerji Elektrik Üretim A.Ş.-2013)**

C.12.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları

İlimizde oluşan evsel ve kentsel atıksular büyükşehir belediyesi sınırları içinde İZSU genel müdürlüğü tarafından altyapısı yönetilen altyapı ile toplanarak Güzelbahçe ve Çiğli AAT'de arıtılmakta ve denize deşarj edilmektedir.

OSB Adı	AAT Türü	AAT Kapasitesi (ton/gün)	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Bertaraf Yöntemi
İZBAŞ	Biyolojik	9.000	20	Düzenli depolama
Atatürk OSB	Kimyasal+Biyolojik	21.000	6,3	Depolama
İTOB	Enbiar	8.000	0,15	Depolama
Kemalpaşa OSB	Evsel+Endüstriyel	10.000	10	Depolama
ALOSBİ	Paket Arıtma	200	0,002	Depolama
Tire OSB	Biyolojik+Karışık Endüstriyel	1.000	0,9	Depolama

Belediye Atıksu Arıtma Tesisi (AAT)	AAT Türü	AAT Kapasitesi (m ³ /gün)	AAT Arıtma Çamuru Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf Yöntemi
Çiğli AAT	İleri Biyolojik	605.000	45.530,55	Depolama
Menemen AAT	İleri Biyolojik	21.600	3.960,98	Depolama
Güneybatı AAT	İleri Biyolojik	21.600	3.370,98	Depolama
Urla AAT	İleri Biyolojik	21.600	3.090,99	Depolama
Ayrancılar-Yazıbaşı AAT	İleri Biyolojik	6.912	1.148,80	Depolama
Bayındır AAT	İleri Biyolojik	6.912	629,59	Depolama
Torbalı AAT	İleri Biyolojik	21.600	2.416,95	Depolama
Seferihisar AAT	İleri Biyolojik	10.800	1.679,86	Depolama
Aliağa AAT	İleri Biyolojik	21.600	1.816,04	Depolama
Kemalpaşa AAT	İleri Biyolojik	12.960	2.236,69	Depolama
Havza AAT	İleri Biyolojik	21.600	2.042,49	Depolama
Foça AAT	İleri Biyolojik	9.763	610,66	Depolama
Bağarası AAT	Aktif Çamur	2.100		Depolama
Halilbeyli AAT	Aktif Çamur	1.300		Depolama
Kozbeyli AAT	Aktif Çamur	500		Depolama
Balıkliova AAT	Doğal Arıtma	1.000		Depolama
Gümöldür AAT	Aktif Çamur	4.000		Depolama
Hacıömerli AAT	Biyodisk	250		Depolama
İYTE AAT	Aktif Çamur	2.250		Depolama
Selçuk AAT	Doğal Arıtma	10.200		Depolama
Ürkmez AAT	Doğal Arıtma	2.000		Depolama
Gödence AAT	Aktif Çamur	250		Depolama

İZSU Genel Müdürlüğü tarafından işletilmekte olan atıksu arıtma tesislerinde oluşan arıtma çamurları, Çiğli Atıksu Arıtma Tesisi sahasında inşa edilmiş olan ve geçirimsizliği jeomembran malzeme ile sağlanan çamur kurutma yataklarına transfer edilmekte ve kalsiyum hidroksit (sönmüş kireç) kullanılarak bu çamurların stabilizasyonu sağlanmaktadır. Çamur Çürütme –Kurutma Tesisinin inşaatına 2012 yılının Ocak ayında başlanmış olup tesisin 2013 yılının Haziran ayında kurutma kısmı işletmeye alınarak deneme çalışmalarına başlanmıştır. 2013 yılı sonunda ise çürütme kısmının da tamamlanması planlanmakta olup tesiste oluşacak çamurların çimento fabrikalarında yakılarak bertaraf edilmesi planlanmaktadır.

C.13. Tıbbi Atıklar

Tıbbi atıklar ile ilgili düzenleme olan Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği 22/07/2005 tarihli ve 25883 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Amacı, genel olarak “enfeksiyon yapıcı” olarak nitelendirilebilecek başta kan ve kan ürünleri olmak üzere sağlık kuruluşlarında cerrahi girişim sonucu ortaya çıkan tüm materyal ile şırınga ve enjektör gibi kesici-delici özelliği ile insan

sağlığını doğrudan etkilemesi muhtemel atıkların çevre ve insan sağlığına zarar vermeden yönetilmesi olan bu Yönetmelik ile tıbbi atık üreticileri büyük, orta ve küçük olarak sınıflandırılmıştır.

Yönetmelik hükümlerine göre büyük, orta ve küçük olarak sınıflandırılan başta sağlık kuruluşları olmak üzere tüm tıbbi atık üreticilerinde oluşan tıbbi atıkların nihai bertaraf tesisine taşınması İlimizde İzmir Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı'nın sorumluluğunda olup toplanan tıbbi atıklar Harmandalı Katı Atık Depolama Alanında tıbbi atık için ayrılan lotlarda depolanarak bertaraf edilmiştir. 26/03/2010 tarih ve 27533 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmeliğinin 01/04/2010 tarihinde yürürlüğe girmesi ile tıbbi atıkların düzenli depolama alanlarında depolanarak nihai bertarafına kısıtlama getirilmiş, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayımlanan 2010/17 sayılı Genelge ile İlimiz sterilizasyon tesisi kurma zorunluluğu olan iller arasına alınmıştır. Bu kapsamda İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından tıbbi atık sterilizasyon tesisi kurma çalışmalarına başlanmıştır. Ancak, bu çalışmaların devam ettiği süreçte, 03/12/2011 tarihli ve 28131 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile *"Büyükşehirlerde büyükşehir belediyesinin sorumluluk alanlarında günlük 10 tonun üzerinde tıbbi atık oluşması halinde, tıbbi atıkların yakılarak bertaraf edileceği"* hükmüne yer verilerek, tıbbi atıkların yakılarak bertaraf edilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

Büyükşehir Belediyesi sınırları, 6360 sayılı Kanun gereğince ilk mahalli idareler genel seçiminde il mülki sınırı olacağından yetki ve sorumluluk sahası daha da genişleyerek tüm il sınırlarını kapsamıştır.

Gömülerek bertaraf edilmesi Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik hükümleriyle yasaklanan tıbbi atıkların bertarafı, İlimizde yakma tesisi kuruluncaya kadar en yakın il olan Manisa'da bulunan tıbbi atık sterilizasyon tesisinde Manisa Belediyesi ile imzalanan Tıbbi Atık Ortak Hizmet Protokolü kapsamında- gerçekleştirilmektedir. Bu hizmet, Manisa Belediyesi adına çalışan yüklenici firmanın tıbbi atık taşıma lisanslı 8 adet tıbbi atık taşıma aracı ve 18 tıbbi atık eğitimi almış personeli ile yerine getirilmekte, İlimizde sağlık kuruluşlarında ve diğer tıbbi atık üreticilerinde oluşan tıbbi atıklar kaynağından alınarak Manisa İlindeki sterilizasyon tesisinde işleme tabi tutulmaktadır. İlimizde tıbbi atık taşıma lisansı olan 11 adet araç bulunmaktadır.

Çizelge C.25– 2013Yılında İlimiz İl Sınırları İçindeki Belediyelerde Toplanan Tıbbi Atıklar (Belediyeler, 2013)

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atıkların Taşınması		Tıbbi Atık Taşıma Aracı Sayısı *		Toplanan tıbbi atık miktarı	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesis Sterilizasyo n/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
İzmir Büyükşehir Belediyesi	X		X	-	8	-	18	-	X			Manisa
Çeşme	X											
Karaburun	-											
Kınık	X											
Bergama	X								X	X		İzmir

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atıkların Taşınması		Tıbbi Atık Taşıma Aracı Sayısı *		Toplanan tıbbi atık miktarı	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesis Sterilizasyo n/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu	Özel	Kamu	ton/gün	Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
Dikili	X											
Ödemiş	X		X		1		0,31		X		X	Manisa
Tire	X	-	X	-	1	-	0,26	-	-	-	-	-
Beydağ												
Kiraz	Tıbbi atık yönetimi ile ilgili hizmet, İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından yerine getirilmektedir.											

* Adet

Çizelge C.26- İlimizdeki Yıllara Göre Tıbbi Atık Miktarı(CYŞB,2013)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tıbbi Atık Miktarı (ton)			5.831.069 kg	4.512.289 kg	6.495.455 kg	6.459.000

C.14. Maden Atıkları

Çizelge C.27 – Maden Atıklarının Sınıflandırılması

Atık Kodu	Madenlerin aranması, çıkarılması, işletilmesi, fiziki ve kimyasal işleme tabi tutulması sırasında ortaya çıkan atıklar	Kategori
01 01	Maden kazılarından kaynaklanan atıklar	
01 03	Metalik Minerallerin Fiziki ve Kimyasal Olarak İşlenmesinden Kaynaklanan Atıklar	
01 04	Metalik Olmayan Minerallerin Fiziki ve Kimyasal İşlemlerinden Kaynaklanan Atıklar	
01 05	Sondaj Çamurları ve Diğer Sondaj Atıkları	

Çizelge C.28– İlimizdeki Maden Zenginleştirme Tesislerinden Kaynaklanan Atık Miktarı
(İşletme beyanları, 2013)

Tesis Adı	İşlenen Cevherin Adı	Atık Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf Yöntemi	Depolama sınıfı
Koza Altın İşletmeleri A.Ş.	Altın- Gümüş	876.186	D5 (Düzenli Depolama)	II. Sınıf
TÜPRAG Metal Maden.San. Ve Tic. A.Ş.	Altın- Gümüş	311.785	D5 (Düzenli Depolama)	II. Sınıf
Eti Bakır A.Ş. – Halıköy İşletmesi	Antimuan	25.898	D15 (Geçici Depolama)	II. Sınıf
Mir Dış Tic. Ve Maden San. Ltd.Şti.	Antimuan	Veri yok	Veri yok	Veri yok

C.15. Sonuç ve Değerlendirme

Köyden kente göçlerle birlikte yoğun ve plansız yapılaşma neticesi diğer büyük şehirlerimizde olduğu gibi İzmir’de de atıkların geri kazanımı etkin bir şekilde yapılmamakta olup bertaraf konusunda da uygun alan kalmamıştır. Özellikle metropol alanı dışındaki alanlarda atık sorununun büyük boyutlara ulaşmış olması, uzun yıllardır çöplerin ilçe ve belde belediyeleri tarafından gelişigüzel bir şekilde yüzeysel su kaynakları civarına, ormanlık alanlara ve yol kenarına atılması neticesi çevresel açıdan su, arazi ve hava kirliliği problemleri ortaya çıkmıştır.

Harmandalı Katı Atık Depolama Alanına ilişkin oluşan problemler tesisin dizayn edildiği şekilde işletilmesinden kaynaklanmaktadır. Belediyeler arasındaki koordinasyon sorunu ve ekipman/işgücü yetersizliği nedeniyle evsel atıklar usulüne uygun gömülememekte, üst örtü toprağı düzenli olarak serilememektedir. Bu durum zaman zaman başta martılar olmak üzere hayvanlar tarafından çöplerin karıştırılmasına neden olmaktadır.

Bu durumun yarattığı sorunlardan biri de koku olup halihazırda bölgede yaşanan ciddi sorunlardan biridir.

Evsel atık depolama alanlarına kabulü yasak olan ambalaj atıkları konusunda ise belediyelerin kaynağında ayrı toplama yapmaması nedeniyle cam, plastik, kağıt gibi geri kazanılarak ekonomiye katkı sağlayabilecek atıklar da bu alanda depolanmaktadır.

İzmir İlinin tek evse atık depolama alanı olan Harmandalı Atık Depolama Alanı ömrünü doldurduğundan yeni alan seçimi konusunda İzmir Büyükşehir Belediyesi’nin çalışmaları devam etmektedir. Ancak, belediyeler tarafından evsel atıklar ile geri kazanılabilir atıkların kaynağında ayrılması konusunda etkin bir çalışma yapılmadığı sürece depolama alanlarının ömrünün planlanandan kısa olması kaçınılmaz olacaktır.

Kaynaklar

- Çevre Yönetimi Şube Müdürlüğü
- TABS (tehlikeli Atık beyan Sistemi)
- Ambalaj Atıkları Beyan Sistemi
- İzmir Büyükşehir Belediyesi Raporu

Ç. KİMYASALLARIN YÖNETİMİ

C.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

İlimizde “Büyük Endüstriyel Kazaların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” kapsamında veriye dayalı yapılan herhangi bir çalışma bulunmamaktadır.

C.2. Sonuç ve Değerlendirme

Herhangi bir çalışma bulunmamaktadır.

D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

D.1. Ormanlar ve Milli Parklar

2013 yılı sonu itibariyle İl sınırları içerisinde milli park bulunmamakta olup, İzmir ilinde Orman ve Su İşleri Bakanlığı IV. Bölge Müdürlüğü İzmir Şube Müdürlüğü sorumluluğunda 10 adet **Tabiat Parkı** bulunmaktadır. Bunlar; Örnekköy Tabiat Parkı, Meryemana Tabiat Parkı, Karagöl Tabiat Parkı, Tanay Tabiat Parkı, Çiçekli Tabiat Parkı, Efeoğlu Tabiat Parkı, Ekmeksiz Plajı Tabiat Parkı, Gümüldür Tabiat Parkı, Gümüşsuyu Tabiat Parkı, Yamanlar Dağı Tabiat Parkıdır.

Karagöl Tabiat Parkı: İzmir ili, Karşıyaka ilçesi, Yamanlar Dağı mevkiinde bulunmaktadır. İzmir'e uzaklığı 26 km'dir. Sahada göl manzaralı kır gazinosu, WC, büfe, piknik üniteleri bulunmaktadır. Elektrik içme ve kullanma suyu mevcuttur. 18,92 ha'lık bir alanda kurulmuş olup, ziyaretçi kapasitesi günlük 957 kişi kapasitelidir.

Tanay Tabiat Parkı: İzmir ili, Çeşme ilçesi, Ilıca mevkiinde bulunmaktadır. İzmir'e uzaklığı 70 km'dir. Sahada deniz manzaralı kır gazinosu, WC, büfe, piknik üniteleri, çadır yeri ve bungalov bulunmaktadır. Elektrik içme ve kullanma suyu mevcuttur. 30,30 ha'lık bir alanda kurulmuş olup ziyaretçi kapasitesi günlük 1500 kişi ve 100 çadırıdır.

Çiçekli Tabiat Parkı: İzmir ili, Bornova ilçesi, Çiçekli mevkiinde bulunmaktadır. İzmir'e uzaklığı 20 km'dir. Sahada büfe, WC, piknik üniteleri bulunmaktadır. Elektrik içme ve kullanma suyu mevcuttur. 20,91 ha'lık bir alanda kurulmuş olup, ziyaretçi kapasitesi günlük 896 kişidir.

Efeoğlu Tabiat Parkı: İzmir'e uzaklığı 22 km'dir. Kızılcam ağaçları ile kaplı sahada kır büfesi, WC, piknik üniteleri bulunmaktadır. Elektrik içme ve kullanma suyu mevcuttur. 22,67 ha'lık bir alanda kurulmuş olup ziyaretçi kapasitesi günlük 1000 kişidir.

Ekmeksiz Plajı Tabiat Parkı: İzmir ili, Seferihisar ilçesi, Sığacık mevkiinde bulunmaktadır. İzmir'e uzaklığı 52 km'dir. Sahada deniz manzaralı kır gazinosu, WC, büfe, piknik üniteleri, çadır yeri bulunmaktadır. Elektrik içme ve kullanma suyu mevcuttur. 14,96 ha'lık bir alanda kurulmuş olup ziyaretçi kapasitesi günlük 1500 kişi ve 100 çadırıdır.

Gümüldür Tabiat Parkı: İzmir ili, Menderes ilçesi, Gümüldür mevkiinde bulunmaktadır. İzmir'e uzaklığı 75 km'dir. Sahada kır gazinosu, disko, büfesi, WC, piknik üniteleri ve çadır yeri bulunmaktadır. Elektrik içme ve kullanma suyu mevcuttur. 7,40 ha'lık bir alanda kurulmuş olup ziyaretçi kapasitesi günlük 2500 kişi ve 300 çadırıdır.

Meryemana Tabiat Parkı: Selçuk sınırlar içinde kalan Meryem Ana Tabiat Parkı 363 ha büyüklükte olup, 22.04.2008 tarihinde Tabiat Parkı olarak ilan edilmiştir. . İzmir'e 82 km, Selçuk'a 6 km mesafededir. Ulaşım özel araçlar ve tur otobüsleri ile sağlanmaktadır. Saha sınırları içerisinde Ortaburun, Kapılıdağ, Dede tepeleri mevcuttur. Alan iki vadiden oluşmaktadır. Kızılcam, sandal, kermes meşesi, yabani zeytin, funda, orman sarmaşığı, keçi boynuzu, sığır kuyruğu alanın florasını oluşturmaktadır. Kurt, çakal, şahin, karatavuk, baykuş alanda bulunan fauna türleridir. Sahanın tamamı ormanlık alandan oluşmaktadır. Meryemana ve çevresinin taşıdığı doğal ve kültürel kaynak değerleri ile doğa turizmi (foto safari, trekking, dağcılık) ve bilimsel araştırmalar için tercih edilen alanlardandır.

Gümüşsuyu Tabiat Parkı: Gümüşsuyu Tabiat Parkı, Menderes ilçesi Gümüldür mevkiinde bulunmaktadır. İzmir'e uzaklığı 75 km'dir. 1.732 ha'lık bir alanda kurulmuş olup ziyaretçi kapasitesi günlük 500 kişi olup 160 yatak kapasitelidir.

Yamanlar Dağı Tabiat Parkı: Yamanlar Dağı Tabiat Parkı Karşıyaka ilçesi sınırları içerisinde yer almaktadır. Alanı 39,71 ha olup, bu alanda daha önce Sağlık Bakanlığı tarafından Sanatoryum olarak kullanılan bir adet otel binası ile bungalovlar bulunmaktadır. Saha Karşıyaka ilçesine yakınlığı nedeniyle, Karşıyaka ve Çiğli halkının rekreasyon ihtiyacını karşılayacaktır. Alan Karşıyaka'ya 17 km, Menemen'e 47 km, Çiğli ilçesine 18 km uzaklıktadır.

Örnekköy Tabiat Parkı: Örnekköy Tabiat Parkı, Kıyı Ege Bölgesi'nde, İzmir ili, Karşıyaka ilçesi sınırları içinde yer almaktadır. Ortalama yüksekliği 400 m olup, rakım 350 ile 450 m arasında değişmekte, tabiat parkı eğimli bir arazi içerisinde ve yer yer düzlüklerin bulunduğu bir saha içerisinde

bulunmaktadır. Tabiat parkında 112 adet değişik bitki türü tespit edilmiş olup, alan zengin bir biyolojik çeşitliliğe sahiptir.

İzmir ilinde Orman ve Su İşleri Bakanlığı IV. Bölge Müdürlüğü İzmir Şube Müdürlüğü sorumluluğunda 2 adet **Yaban Hayatı Geliştirme Sahası** bulunmaktadır. Bunlar, Gebekirse YHGS ve Bayındır Ovacık YHGS'dir.

Gebekirse Gölü Yaban Hayatı Geliştirme Sahası:

Selçuk ilçesi, Zeytinköy mevkiinde 31.12.1984 yılında 1000 ha'lık alanda Gebekirse Gölü Yaban Hayatı Koruma Sahası olarak ilan edilmiştir. 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu çerçevesinde 13.09.2006 tarihli ve 2006/10966 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla 839,2 ha olarak Gebekirse Gölü Yaban Hayatı Geliştirme Sahası olarak ilan edilmiş olup, gölün alanı 56 ha'dır. Saha kuş türleri açısından önemli bir yerdir.

Bayındır Ovacık Yaban Hayatı Geliştirme Sahası:

Bayındır ilçesi, Ovacık, Hisarlık, Kızıloba ve Sarıyurt köylerini kapsamaktadır. 1982 yılında 8.062 ha olarak karacaların doğal yaşam alanı olduğu için ilan edilmiştir. 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu çerçevesinde 13.09.2006 tarihli ve 2006/10966 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla 5785 ha alana sahip Bayındır Ovacık Yaban Hayatı Geliştirme Sahası olarak ilan edilmiştir. Alanın hızlı alan değerlendirme raporu tamamlanmıştır.

D.2. Çayır ve Mera

İlimizde 4342 sayılı Mera Kanunu kapsamında yürütülen tespit, tahdit ve tahsis çalışmalarında bugüne kadar 45.043 hektar mera alanı tespit edilmiş olup, bunların 27.555 hektarlık kısmında tahdit işlemi yapılmış ve 601 hektarlık alanda da tahsis işlemi gerçekleştirilmiştir.

Çizelge D.1- Mera ve Çayırlar

Yıllar	Köy Sayısı	Tespit (ha)	Tahdit (ha)	Tahsis (ha)
1999-2004	448	38.957	27.555	1.059
2005	64	1.700	-	-
2006	43	1.132	-	-
2007	39	1.241	-	-
2008	21	856		350
2009	12	352		375
2010	15	275		425
2011	28	530	-	601

Kaynak: Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü İnternet Sitesi

D.3. Sulak Alanlar

İzmir ilinde Orman ve Su İşleri Bakanlığı IV. Bölge Müdürlüğü İzmir Şube Müdürlüğü sorumluluğunda 8 adet **Sulak Alan** bulunmaktadır. Bunlar; Gediz Deltası Sulak Alanı (20.400 ha), Gebekirse Gölü Sulak Alanı (839.2 ha), Belevi Gölü Sulak Alanı (150 ha), Gölcük Gölü Sulak Alanı (80 ha), Karagöl Sulak Alanı (4 ha), Küçük Menderes Nehri ve Deltası Sulak Alanı (1500 ha), Bakırçay Nehri ve Deltası Sulak Alanı (3000 ha), Alaçatı Kıyı Ekosistemi Sulak Alanı (4000 ha)'dır.

Gediz Deltası Sulak Alanı:

Gediz Deltası Sulak Alanı, Menemen, Çiğli ilçeleri sınırları içinde olup İzmir Körfezi'nin kuzey batısında yer almaktadır. 20.400 ha alana sahiptir. Saha 1998 yılında Çevre Bakanlığı tarafından Ramsar Sözleşmesi listesine dahil edilmiştir.

İzmir Kuş Cenneti sahasında; tuzlu su ekosistemi (Dalyanlar ve Çamaltı Tuzlası havuzları), tatlı su ekosistemi (sazlıklar), otlak sahaları ve tepelik kısımlar olmak üzere 4 tip ekosistem bulunmakta, ayrıca tatlı ve tuzlu suların geçiş yaptığı kısımlarda da acı su ekosistemine de rastlanmaktadır.

Yapılan gözlemlerle sahada 290 kuş türü ile 315 bitki türü gözlemlenmiştir. En fazla görülen türler; Flamingo, Deniz Kırangıcı (Sumru), Gümüşü Martı, Akça Cılıbit, Akdeniz Martısı, Cüce Karabatak, Yeşilbaş Ördek, Angıt, Tepeli Pelikan, Hazar Deniz Kırangıcı, Karagagalı Sumru, Bataklık Kırangıcı, Kocagöz, Küçük Beyaz Balıkçıl, Poyraz Kuşu, Uzunbacak ve Sakarmeke. Bu kadar kuş türünün bulunduğu İzmir Kuş Cenneti'nde Çakal, Tilki, Tavşan, Yaban Domuzu, Gelincik, Kirpi, Yılan, Saz Kedisi gibi birçok hayvan da yaşamaktadır. Alanda yapılan su kuşu sayımlarında yaklaşık olarak 30.000 ile 120.000 arası su kuşu sayılmaktadır.

Gebekirse Gölü Sulak Alanı:

Selçuk ilçesi, Zeytinköy mevkiinde 2006 yılında Küçük Menderes Deltası içerisinde yer alarak, Ramsar Sözleşmesine de dahil edilmek üzere teklifi yapılmıştır. 839,2 ha'lık alan içerisinde yer almaktadır. İçerisinde 50 kadar kuş türünü barındırmakta olup tatlı ve tuzlu su ekosistemine sahiptir. Sahanın tamamı 1.Derece Doğal Sit Alanıdır.

Belevi Gölü Sulak Alanı:

Selçuk ilçesi, Belevi mevkiinde 2006 yılında Küçük Menderes Deltası içerisinde yer alarak, Ramsar Sözleşmesine de dahil edilmek üzere teklifi yapılmıştır. 150 ha'lık göl alanına sahiptir. İçerisinde bir çok kuş türünü barındırmakta olup tatlı su ekosistemine sahiptir.

Gölcük Gölü Sulak Alanı:

Ödemiş ilçesi, Gölcük mevkiinde 2006 yılında sulak alan olarak ilan edilmiştir. Ramsar Sözleşmesine de dahil edilmek üzere teklifi yapılmıştır. 80 ha'lık göl alanına sahiptir. İçerisinde bir çok kuş türünü barındırmakta olup tatlı su ekosistemine sahiptir.

Karagöl Sulak Alanı, Küçük Menderes Nehri ve Deltası Sulak Alanı, Bakırçay Nehri ve Deltası Sulak Alanı, Alaçatı Kıyı Ekosistemi Sulak Alanları da önemli sulak alanlarımızdandır.

D.4. Flora

Çamaltı tuzlası ve sazlıklar bölgesini kapsayan çalışmalarda 60 familyaya ait 206 cins ve 308 takson saptanmıştır. Aynı çalışmada alandaki florada en çok taksonun tuzcul topraklarda yer aldığı belirtilmiştir. Deltadaki vejetasyon tipleri beş ana başlık altında toplanmıştır; çalı vejetasyonu, kuru çayırlar, yol ve tarla vejetasyonu, tarla yabancı otları.

Sulak alan ekosistemi altında yer alan sucul vejetasyon tipleri tuzlu bataklık vejetasyonu, bataklık vejetasyonu, sulak çayır vejetasyonu, su içi vejetasyonudur.

Gediz Deltasının tuzlu bataklıklarında tuzcul bitki toplulukları bulunmaktadır. Bu toplulukları Deniz börülcesi (*Salicornia europea*) ve Ilgın (*Tamarix smyrnensis*) toplulukları temsil eder.

Gediz Deltasının tatlı ya da acı karakterli bataklıklarında kamış (*Phragmites australis*) baskın olmakla birlikte, saz olarak bilinen *Typha latifolia* da bulunmaktadır.

Deltada ekolojik değeri çok yüksek olan doğal vejetasyon tipleri dışında bazı diğer vejetasyonlar da bulunmaktadır. Bunların dışında Okaliptüs (*Eucalyptus* sp) ve Fıstık çamı (*Pinus pinea*) ve bazı meyve ağacı implantasyonları bulunmaktadır.

Çizelge D.2- Gediz Deltası Sulak Alan Alt Havza Florasında Yetişen Tıbbi Öneme Sahip Olan Bitkiler

Familya	Tür Adı	Türkçe Adı	Tıbbi Kullanımı
1. Apiaceae	<i>Eryngium campestre</i> L.	Boğa diken	İştah açıcıdır. Yılan ve akrep sokmalarında kullanılır.
2. Asteraceae	<i>Centaurea solstitialis</i> L. <i>subsp. solstitialis</i>	Peygamber çiçeği	İştah açıcı kuvvet verici özelliği vardır.

Familiya	Tür Adı	Türkçe Adı	Tıbbi Kullanımı
3. Asteraceae	<i>Cichorium intybus L.</i>	Hindiba	Rozet Yaprakları sebze olarak kullanılır
4. Asteraceae	<i>Onopordum illyricum L.</i>	Eşek diken	İdrar söktürü, kalp rahatsızlıklarına iyi gelir. Diş ağrısını giderici etkisi vardır.
5. Asteraceae	<i>Xanthium spinosum L.</i>	Pıtrak	Yaprakları idrar artırıcı, terletici ve yatıştırıcı etkilere sahiptir.
6. Asteraceae	<i>Xanthium strumarium L. subsp. cavanillesii (Schouw) D.Löve & P. Dansereau</i>	Pıtrak	İdrar söktürücü terletici etkiye sahiptir.
7. Brassicaceae	<i>Capsella bursa-pastoris (L.) Medik.</i>	Çoban Çantası	Yaprakları böbrek taşı tedavisinde kullanılır.
8. Boraginaceae	<i>Echium italicum L.</i>	Engerek otu	Kökleri soyularak yenir.
9. Caryophyllaceae	<i>Silene vulgaris (Moench) Garcke var. macrocarpa (Turrill) Coode & Cullen</i>	Nakıl	Lapası yapılarak çıban, basur ve cilt yaralarında kullanılır.
10. Convolvulaceae	<i>Convolvulus arvensis L.</i>	Tarla sarmaşığı	İshale neden olur.
11. Elaeagnaceae	<i>Elaeagnus angustifolia L.</i>	İğde	Bulantı, kusma ve öksürüğe iyi gelir.
12. Fabaceae	<i>Medicago sativa L. subsp. sativa</i>	Yonca	Astım ve bronşit tedavisinde kullanılır.
13. Fabaceae	<i>Ononis spinosa L. subsp. leiosperma (Boiss) Sirj.</i>	Kayışkiran	Köklerinin idrar söktürücü ve böbrek kumlarını dökücü etkisi vardır.
14. Fagaceae	<i>Quercus coccifera L.</i>	Kermes Meşesi	Meyveleri hemoroid tedavisinde, ishale ve böbrek taşı tedavisinde kullanılır.
15. Lamiaceae	<i>Melissa officinalis L. subsp. altissima (Sm.) Arcangeli</i>	Oğul otu	Kalp hastalıkları, nefes darlığı tedavisinde, burun tıkanıklarında kullanılır.
16. Lamiaceae	<i>Mentha longifolia (L.) Hudson subsp. typhoides (Briq.) Harley var. typhoides</i>	Nane	Yaprakları soğuk algınlığına, astım ve bronşite iyi gelir.
17. Lamiaceae	<i>Salvia virgata Jacq.</i>	Adaçayı	Yaprakları yara iyileştirici olarak kullanılmaktadır.
18. Malvaceae	<i>Malva sylvestris L.</i>	Ebe gümesi	Tohum ve yaprakları kaynatılırsa iltihap giderici, kabızlık önleyici, ve idrar söktürücü etkisi vardır.
19. Oleaceae	<i>Olea europaea L. var. sylvestris (Miller) Lehr.</i>	Zeytin	Yaprakları yüksek tansiyona karşı kullanılır.
20. Papaveraceae	<i>Papaver rhoeas L.</i>	Gelincik	Petalleri şuruba renk vermek ve göğüs yumuşatıcı olarak kullanılır.
21. Pinaceae	<i>Pinus brutia Ten.</i>	Kızılçam	Bitkiden elde edilen sakız mide rahatsızlıklarında kullanılır.
22. Plantaginaceae	<i>Plantago major L.</i>	Sinir Otu	Çıban tedavisinde kullanılır.
23. Rosaceae	<i>Crataegus monogyna Jacq. subsp. azarella (Gris.) Franco</i>	Alıç	Meyveleri kan dolaşımını artırır ve kalbi kuvvetlendirir.
24. Salicaceae	<i>Salix alba L.</i>	Ak söğüt	İştah açıcı, ateş düşürücü ve ağrı kesici olarak kullanılır.

Bayındır Ovacık Yaban Hayatı Geliştirme Sahasındaki Flora Durumu:

Bölgede, 16 bitki ailesine ait 53 adet endemik takson tespit edilmiştir. Tespit edilen bu türler ve IUCN ye göre tehlike kategorileri tabloda verilmiştir. Endemik türler dışında saha çalışmaları sırasında tespit edilen türler flora değerlendirme tablosunda gösterilmiştir.

Endemik türler ve tehlike kategorileri

Çizelge D.3- Endemik Türler

Bitki adı	Türkçe adı	IUCN Kategorisi	BERN	CITES
<i>Achillea nobilis</i> subsp.sipylea	Spil ayvadanası	LR	-	-
<i>Alkanna tubulosa</i>	-	LR	-	-
<i>Allium pictistamineum</i>	Yabani soğan	LR	-	-
<i>Allium reuterianum</i>	Yabani soğan	LR	-	-
<i>Alopecurus davisii</i>	-	VU	-	-
<i>Alyssum fulvescens</i> var.	Alissum	VU	-	-
<i>Stellatocarpum</i>				
<i>Alyssum masmenaeum</i>	Alissum	LR	-	-
<i>Alyssum oxycarpum</i>	Alissum	LR	-	-
<i>Amelanchier parviflora</i> var.	-		-	-
<i>Parviflora</i>				
<i>Anthemis aciphylla</i> var.	Papatya	LR	-	-
<i>Anthemis xylopoda</i>	Papatya	CR	-	-
<i>Asperula daphneola</i>	-	VU	-	-
<i>Astragalus angustiflorus</i> subsp.	Geven	LR	-	-
<i>Anatolicus</i>				
<i>Bunium pinnatifolium</i>	-	VU	-	-
<i>Campanula lyrata</i>	Çan çiçeği	VU	-	-
<i>Centaurea calolepis</i>	Peygamber dikenli	LR	-	-
<i>Centaurea Lydia</i>	Lidya peygamber Dikeni	LC	-	-

<i>Centaurea polycloada</i>	Peygamber diken	VU	-	-
<i>Centaurea zeybekii</i>	Peygamber diken	EN	-	-
<i>Chinodoxa forbesii</i>	-	LR	-	-
<i>Chinodoxa sardensis</i>	-	CR	-	-
<i>Cirsium sipyleum</i>	Diken	LR	-	-
<i>Colutea melanocalyx</i> subsp. davisiana	Patlangaç	LR	-	-
<i>Echinophora trichopylla</i>	-	LR	-	-
<i>Eryngium thorifolium</i>	Büyük yapraklı boğadiken	LR	-	-
<i>Ferulago aucheri</i>	-	LR	-	-
<i>Ferulago humilis</i>	-	LR	-	-
<i>Fritillaria bithynica</i>	Ters lale	LR	-	-
<i>Fritillaria carica</i> subsp. carica	Ters lale	LR	-	-
<i>Galium incanum</i> subsp. centrale	Yoğurtotu	LR	-	-
<i>Galium penduliflorum</i>	Yoğurtotu	LR	-	-
<i>Galium tmoleum</i>	Bozdağ yoğurtotu	VU	-	-
<i>Gladiolus micranthus</i>	Glâyöl	VU	-	-
<i>Hesperis buschiana</i>	-	LR	-	-
<i>Jurinea cadmea</i>	Geyik göbeği	VU	-	-
<i>Marribium rotundifolium</i>	-	LR	-	-
<i>Minuartia hybrida</i> subsp. vaillantiana var. Macneil	-	LR	-	-
<i>Minuartia nifensis</i>	-	EN	-	-
<i>Nepeta viscida</i>	-	LR	-	-
<i>Onosma armenum</i>	Yapışkanotu	LR	-	-
<i>Origanum sipyleum</i>	Spil mercanköşkü	LC	-	-

<i>Phlomis armeniaca</i>	Şalba	LR	-	-
<i>Potentilla sublaevis</i>	Beşparmakotu	DD	-	-
<i>Ranunculus reuterianus</i>	Düğün çiçeği	LR	-	-
<i>Salvia smyrnaea</i>	İzmir adaçayı	EN	-	-
<i>Scrophularia floribunda</i>	Sıracaotu	LR	-	-
<i>Scrophularia libatonica</i>	Sıracaotu	LR	-	-
<i>subsp.libatonica</i>				
<i>Scutellaria orientalis</i>	-	LR	-	-
<i>subsp.alpina var.glandula</i>				
<i>Silene anatolica</i>	Anadolu nakıl otu	LR	-	-
<i>Thymus sipyleus subsp.sipyleus</i>	Spil kekiği	LR	-	-
<i>Tragopogon olympicus</i>	-	LR	-	-
<i>Verbascum smyrnaeum</i>	İzmir sığırkuyruğu	DD	-	-
<i>Verbascum splendidum</i>	sığırkuyruğu	LR	-	-

KÜÇÜK MENDERES DELTASI SULAK ALANI

Çizelge D.4-Sahadaki Flora Durumu : Küçük Menderes Deltası Sulak Alan Alt Havza Sınırlarında Tespit Edilen Bitkiler

	Familya	Tür/Takson Adı	Türkçe Adı	Endemizm Durumu	Habitat	Fitocografik Bölge	Lokalite (ekosistem belirtilerek mahal ismi verilecek)	Tehlike Kategorileri	Korunma Statüsü
1.	Alismataceae	<i>Alisma lanceolatum</i> With.			Çayır	Geniş yayılışlı	Barutçu, Çatal Gölü		
2.									
3.	Amaryllidaceae	<i>Agave americana</i> L.	Agav		Ruderal	Geniş yayılışlı-EGZOTİK	Selçuk		
4.	Amaryllidaceae	<i>Pancratium maritimum</i> L.	Kum zambağı		Kumul	Akd.El.	Pamucak sahili		
5.	Anacardiaceae	<i>Pistacia lentiscus</i> L.	Sakız ağacı		Maki	Akd.El.	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
6.	Anacardiaceae	<i>Pistacia terebinthus</i> L.subsp. <i>palaestina</i> (Boiss.) Engler	Çitlenbik		Maki	Akd.El.	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
7.	Anacardiaceae	<i>Schinus molle</i> L.	Yalancı Karabiber Ağacı		Ruderal	Geniş yayılışlı-EGZOTİK	Pamucak		
8.	Apiaceae	<i>Daucus broteri</i> Ten.	Dişotu		Maki	Akd.El.	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
9.	Apiaceae	<i>Eryngium campestre</i> L.	Boğa diken		Maki	Geniş yayılışlı	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
10.	Apiaceae	<i>Eryngium maritimum</i> L.	Boğa diken		Kumul	Akd.El.	Pamucak sahili		
11.	Apiaceae	<i>Ferula communis</i> L. subsp. <i>communis</i>			Maki	Akd.El.	Barutçu, Çatal Gölü civarı		

Familiya	Tür/Takson Adı	Türkçe Adı	Endemizm Durumu	Habitat	Fitocografik Bölge	Lokalite (ekosistem belirtilerek mahal ismi verilecek)	Tehlike Kategorileri	Korunma Statüsü
12. Apiaceae	<i>Lagoecia cuminoides</i> L.			Maki	Akd.El.	Barutçu		
13. Apiaceae	<i>Orlaya daucoides</i> (L.) Greuter			Kumul	Geniş yayılışlı	Pamucak		
14. Asclepiadaceae	<i>Cynanchum acutum</i> L. subsp. <i>acutum</i>			Saz-kamış	Geniş yayılışlı	Gebekirse Gölü		
15. Asteraceae	<i>Carthamus lanatus</i> L.			Maki	Geniş yayılışlı	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
16. Asteraceae	<i>Centaurea iberica</i> Trev. ex Sprengel	Peygamber çiçeği		Maki	Geniş yayılışlı	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
17. Asteraceae	<i>Centaurea solstitialis</i> L. subsp. <i>solstitialis</i>	Peygamber çiçeği		Maki	Geniş yayılışlı	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
18. Asteraceae	<i>Cirsium vulgare</i> (Savi) Ten.			Saz-kamış	Geniş yayılışlı	Gebekirse Gölü		
19. Asteraceae	<i>Cnicus benedictus</i> L. var. <i>benedictus</i>			Maki	Geniş yayılışlı	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
20. Asteraceae	<i>Conyza bonariensis</i> (L.) Cronquist			Maki	Geniş yayılışlı	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
21. Asteraceae	<i>Crupina crupinastrum</i> (Moris) Vis.			Maki	Geniş yayılışlı	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
22. Asteraceae	<i>Inula crithmoides</i> L.	Anduzotu		Saz-kamış	Akd.El.	Gebekirse Gölü		
23. Asteraceae	<i>Inulaviscosa</i> (L.) Aiton	Anduzotu		Maki	Akd.El.	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
24. Asteraceae	<i>Lactuca serriola</i> L.			Maki	Avr.-Sib. El.	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
25. Asteraceae	<i>Lamyropsiscynaroides</i> (Lam.) Dittrich			Maki	Geniş yayılışlı	Barutçu		

Familiya	Tür/Takson Adı	Türkçe Adı	Endemizm Durumu	Habitat	Fitocografik Bölge	Lokalite (ekosistem belirtilerek mahal ismi verilecek)	Tehlike Kategorileri	Korunma Statüsü
26. Asteraceae	<i>Onopordum illyricum L.</i>	Eşek dikenini		Maki	Akd.El.	Barutçu		
27. Asteraceae	<i>Notobasis syriaca(L.) Cass.</i>			Maki	Akd.El.	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
28. Asteraceae	<i>Phagnalon graecum Boiss.</i>			Kaya	Akd.El.	Karanfil Gölü		
29. Asteraceae	<i>Picnoman acarna (L.) Cass.</i>			Maki	Geniş yayılışlı	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
30. Asteraceae	<i>Reichardia picroides (L.) Roth</i>			Maki	Akd.El.	Barutçu		
31. Asteraceae	<i>Scolymus hispanicus L.</i>	Altın Diken, Şevketibostan		Maki	Akd.El.	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
32. Asteraceae	<i>Senecio vulgaris L.</i>	Kanarya otu		Maki	Geniş yayılışlı			
33. Bignoniaceae	<i>Catalpa bignonioides Walt.</i>	Katalpa		Ruderal	Geniş yayılışlı-EGZOTİK	Selçuk		
34. Boraginaceae	<i>Echium italicum L.</i>	Engerek Otu		Maki	Akd.El.	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
35. Brassicaceae	<i>Capsella bursa-pastoris (L.) Medik.</i>	Çoban Çantası		Çayır	Geniş yayılışlı	Selçuk-Belevi		
36. Caprifoliaceae	<i>Lonicera etrusca Santi var. etrusca</i>	Hanımeli		Maki	Akd.El.	Gebekirse Gölü		
37. Caryophyllaceae	<i>Dianthus elegans d'Urv. var. cous (Boiss.) Reeve</i>	Yabani karanfil	Endemik	Kaya	Akd. El.	Selçuk-Belevi	VU	
38. Caryophyllaceae	<i>Silene dichotoma Ehrh. subsp. dichotoma</i>	Nakıl		Maki	Geniş yayılışlı	Gebekirse civarı		

Familiya	Tür/Takson Adı	Türkçe Adı	Endemizm Durumu	Habitat	Fitocografik Bölge	Lokalite (ekosistem belirtilerek mahal ismi verilecek)	Tehlike Kategorileri	Korunma Statüsü
39. Caryophyllaceae	<i>Silene vulgaris</i> (Moench) Garcke var. <i>macrocarpa</i> (Turill) Coode & Cullen	Nakıl		Maki	Geniş yayılışlı	Belevi		
40. Caryophyllaceae	<i>Velezia quadridentata</i> Sibth. & Sm.			Maki	Akd.El.	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
41. Chenopodiaceae	<i>Chenopodium album</i> L. subsp. <i>album</i> var. <i>album</i>	Ak kazayğı		Maki	Geniş yayılışlı	Gebekirse Gölü		
42. Cistaceae	<i>Cistus creticus</i> L.	Girit ladeni		Maki	Akd.El.	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
43. Convolvulaceae	<i>Convolvulus arvensis</i> L.	Tarla sarmaşığı		Maki	Geniş yayılışlı	Belevi		
44. Cupressaceae	<i>Cupressus sempervirens</i> L.	Servi		Kültür	Geniş yayılışlı	Gebekirse Gölü civarı		
45. Cyperaceae	<i>Bolboschoenus maritimus</i> (L.) Palla var. <i>maritimus</i>	Sandalye sazi		Saz-kamış	Geniş yayılışlı	Barutçu, Çatal Gölü		
46. Cyperaceae	<i>Schoenoplectus lacustris</i> (L.) Palla subsp. <i>lacustris</i>			Çayır	Geniş yayılışlı	Gebekirse Gölü civarı		
47. Ephedraceae	<i>Ephedracampylopoda</i> C. A. Meyer	Denizüzümü		Maki	Geniş yayılışlı	Gebekirse civarı		
48. Euphorbiaceae	<i>Chrozophora tinctoria</i> (L.) Rafin.			Maki	Geniş yayılışlı	Gebekirse civarı		
49. Fabaceae	<i>Cercis siliquastrum</i> L. subsp. <i>hebecarpa</i> (Bornm.) Yalt.	Erguvan		Maki	Geniş yayılışlı	Barutçu, Çatal Gölü civarı		

Familiya	Tür/Takson Adı	Türkçe Adı	Endemizm Durumu	Habitat	Fitocografik Bölge	Lokalite (ekosistem belirtilerek mahal ismi verilecek)	Tehlike Kategorileri	Korunma Statüsü
50. Fabaceae	<i>Cytisus villosus</i> Pourr.			Maki	Geniş yayılışlı	Maki		
51. Fabaceae	<i>Genista anatolica</i> Boiss.			Maki	Akd.El.	Gebekirse Gölü		
52. Fabaceae	<i>Lathyrus setifolius</i> L.			Maki	Akd.El.	Gebekirse Gölü		
53. Fabaceae	<i>Lotus corniculatus</i> L. var. <i>corniculatus</i>	Sarı çiçekli gazal boynuzu		Çayır	Geniş yayılışlı	Gebekirse Gölü		
54. Fabaceae	<i>Ononis natrix</i> L. subsp. <i>natrix</i>	Kayışkiran		Maki	Akd.El.	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
55. Fabaceae	<i>Spartium junceum</i> L.	Katırtırnağı		Maki	Akd.El.	Gebekirse civarı		
56. Fabaceae	<i>Trifolium scabrum</i> L.	Tırfıl, Üçgül		Maki	Geniş yayılışlı	Barutçu		
57. Fabaceae	<i>Trifolium stellatum</i> L. var. <i>stellatum</i>	Tırfıl, Üçgül		Maki	Akd.El.	Gebekirse civarı		
58. Fabaceae	<i>Vigna unguiculata</i> (L.)Walp.	Börülce		Bahçe	Geniş yayılışlı	Barutçu		
59. Fagaceae	<i>Quercus coccifera</i> L.	Kermes Meşesi		Maki	Akd.El.	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
60. Hypericaceae	<i>Hypericum perforatum</i> L.	Binbirdelik otu		Maki	Akd.El.	Gebekirse civarı		
61. Hypericaceae	<i>Hypericum triquetrifolium</i> Turra	Binbirdelik otu		Maki	Akd.El.	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
62. Lamiaceae	<i>Ballota acetabulosa</i> (L.) Benth			Maki	Akd.El.	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
63. Lamiaceae	<i>Coridothymus capitatus</i> (L.) Reichb. fil.			Maki	Akd.El.	Barutçu, Çatal Gölü civarı		

Familiya	Tür/Takson Adı	Türkçe Adı	Endemizm Durumu	Habitat	Fitocografik Bölge	Lokalite (ekosistem belirtilerek mahal ismi verilecek)	Tehlike Kategorileri	Korunma Statüsü
64. Lamiaceae	<i>Lamium moschatum</i> Miller var. <i>moschatum</i>			Maki	Akd.El.	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
65. Lamiaceae	<i>Lavandula stoechas</i> L. subsp. <i>stoechas</i>	Lavanta		Maki	Akd. El.	Gebekirse Gölü		
66. Lamiaceae	<i>Lycopus europaeus</i> L.			Tuzlu Bataklık	Avr.-Sib.El.	Gebekirse Gölü		
67. Lamiaceae	<i>Marrubium vulgare</i> L.			Maki	Geniş yayılışlı	Gebekirse Gölü		
68. Lamiaceae	<i>Micromeria myrtifolia</i> Boiss. & Hohen.			Maki	Akd.El.	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
69. Lamiaceae	<i>Melissa officinalis</i> L.subsp. <i>altissima</i> (Sm.) Arcangeli	Oğulotu		Saz-kamış	Akd.El.	Gebekirse Gölü		
70. Lamiaceae	<i>Mentha aquatica</i> L.	Nane		Maki	Geniş yayılışlı	Gebekirse Gölü		
71. Lamiaceae	<i>Mentha pulegium</i> L.	Yarpuz		Maki	Geniş yayılışlı	Gebekirse Gölü		
72. Lamiaceae	<i>Origanum onites</i> L.	İzmir kekiği		Maki	Akd.El.	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
73. Lamiaceae	<i>Stachys cretica</i> L. subsp. <i>subsp. smyrnaea</i> Rech. fil.		Endemik	Maki	Ir.-Tur.El.	Gebekirse Gölü	LC	
74. Lamiaceae	<i>Teucrium polium</i> L.	Yer Meşesi		Maki	Geniş yayılışlı	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
75. Lamiaceae	<i>Teucrium scordium</i> L. subsp. <i>scordioides</i> (Schreber) Maire & Petitmengin			Tuzlu Bataklık	Avr.-Sib.El.	Gebekirse Gölü		
76. Lentibulariaceae	<i>Utricularia australis</i> R. Br.			Saz-kamış	Geniş yayılışlı	Gebekirse Gölü		
77. Liliaceae	<i>Allium myrianthum</i> Boiss.	Yabani soğan		Maki	Ir.-Tur.El.	Selçuk-Belevi		

Familiya	Tür/Takson Adı	Türkçe Adı	Endemizm Durumu	Habitat	Fitocografik Bölge	Lokalite (ekosistem belirtilerek mahal ismi verilecek)	Tehlike Kategorileri	Korunma Statüsü
78. Liliaceae	<i>Asparagus aphyllus L. subsp. orientalis (Baker) P.H. Davis</i>	Kuşkonmaz		Maki	Akd.El.	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
79. Liliaceae	<i>Asphodelus aestivus Brot.</i>	Zehirli çiriş		Maki	Akd.El.	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
80. Liliaceae	<i>Ornithogalum pyrenaicum L.</i>	Yıldız otu		Maki	Geniş yayılışlı	Gebekirse civarı		
81. Liliaceae	<i>Scilla autumnalis L.</i>			Maki	Akd.El.	Selçuk yakını		
82. Liliaceae	<i>Smilax excelsa L.</i>	Silcan		Maki	Öksin El.	Gebekirse civarı		
83. Malvaceae	<i>Alcea pallida Waldst. et Kit.</i>	Hatmi		Maki	Geniş yayılışlı	Selçuk-Belevi		
84. Malvaceae	<i>Lavatera punctata All.</i>			Maki	Geniş yayılışlı	Gebekirse Gölü civarı		
85. Malvaceae	<i>Malvanicaeensis All.</i>	Ebe gümeci		Maki	Geniş yayılışlı	Selçuk-Belevi		
86. Malvaceae	<i>Malva sylvestris L.</i>	Ebe gümeci		Maki	Geniş yayılışlı	Barutçu		
87. Moraceae	<i>Ficus carica L.subsp. carica</i>	İncir		Kültür	Geniş yayılışlı	Selçuk-Belevi		
88. Myrtaceae	<i>Eucalyptus camaldulensis Dahnh.</i>	Ökalyptus		Saz-kamış	Geniş yayılışlı-EGZOTİK	Gebekirse Gölü		
89. Myrtaceae	<i>Myrtus communissubsp. communis</i>	Mersin		Maki	Geniş yayılışlı	Gebekirse Gölü		
90. Oleaceae	<i>Olea europaea L. var. europaea</i>	Zeytin		Maki	Akd. El.	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
91. Oleaceae	<i>Olea europaea L. var. sylvestris (Miller) Lehr.</i>	Delice		Maki	Akd. El.	Barutçu, Çatal Gölü civarı		

Familiya	Tür/Takson Adı	Türkçe Adı	Endemizm Durumu	Habitat	Fitocografik Bölge	Lokalite (ekosistem belirtilerek mahal ismi verilecek)	Tehlike Kategorileri	Korunma Statüsü
92. Oleaceae	<i>Phillyrea latifolia L.</i>	Akçakesme		Maki	Akd. El.	Selçuk-Belevi arası		
93. Pinaceae	<i>Pinus brutia Ten.</i>	Kızılçam		Maki	Akd. El.	Gebekirse Gölü		
94. Pinaceae	<i>Pinus pinea L.</i>	Fıstık çamı		Maki	Geniş yayılışlı	Selçuk yakını		
95. Platanaceae	<i>Platanus orientalis L.</i>	Çınar		Su kenarı	Geniş yayılışlı	Efes yakını-Afillinin Gölü		
96. Plantaginaceae	<i>Plantago lagopus L.</i>	Sinir Otu		Maki	Akd. El.	Selçuk-Belevi arası		
97. Plantaginaceae	<i>Plantago major L.</i>	Sinir Otu		Çayır	Geniş yayılışlı	Gebekirse Gölü		
98. Poaceae	<i>Arundo donax L.</i>	Kargı		Saz-Kamış	Geniş yayılışlı	Barutçu, Çatal Gölü		
99. Poaceae	<i>Avena eriantha Durieu</i>	Yabani yulaf		Maki	Geniş yayılışlı	Gebekirse civarı		
100. Poaceae	<i>Avena wiestii Steudel</i>			Maki	Geniş yayılışlı	Gebekirse civarı		
101. Poaceae	<i>Briza maxima L.</i>			Maki	Geniş yayılışlı	Selçuk-Belevi		
102. Poaceae	<i>Bromus tectorum L.</i>			Maki	Geniş yayılışlı	Belevi		
103. Poaceae	<i>Cynodon dactylon (L.) Pers.</i>	Köpekdişi		Çayır	Geniş yayılışlı	Gebekirse civarı		
104. Poaceae	<i>Dactylis glomerata L. subsp. hispanica (Roth) Nyman</i>			Çayır	Geniş yayılışlı	Gebekirse civarı		
105. Poaceae	<i>Hordeum murinum L. subsp. leporinum (Link.) Arc. var. leporinum</i>	Yabani Arpa		Çayır	Geniş yayılışlı	Gebekirse Gölü		

Familiya	Tür/Takson Adı	Türkçe Adı	Endemizm Durumu	Habitat	Fitocografik Bölge	Lokalite (ekosistem belirtilerek mahal ismi verilecek)	Tehlike Kategorileri	Korunma Statüsü
106. Poaceae	<i>Phalaris paradoxa</i> L.			Çayır	Geniş yayılışlı	Gebekirse Gölü		
107. Poaceae	<i>Phleum subulatum</i> (Savi) Aschers. & Graebn. subsp. <i>subulatum</i>			Çayır	Geniş yayılışlı	Gebekirse Gölü		
108. Poaceae	<i>Poa trivialis</i> L.			Çayır	Geniş yayılışlı	Gebekirse		
109. Portulacaceae	<i>Portulaca oleracea</i> L.	Semizotu		Maki	Geniş yayılışlı	Gebekirse Gölü		
110. Rhamnaceae	<i>Paliurus spina-christi</i> Miller	Karaçalı		Maki	Geniş yayılışlı	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
111. Rhamnaceae	<i>Rhamnus alaternus</i> L.	Cehri		Maki	Akd. El.	Gebekirse Gölü civarı		
112. Rosaceae	<i>Amygdalus graeca</i> Lindley	Yabani Badem		Kaya	Akd. El.	Belevi		
113. Rosaceae	<i>Crataegus monogyna</i> Jacq. subsp. <i>azarella</i> (Gris.) Franco	Alıç		Maki	Geniş yayılışlı	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
114. Rosaceae	<i>Pyrus amygdaliformis</i> Vill. var. <i>amygdaliformis</i>	Yabani armut		Maki	Akd. El.	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
115. Rosaceae	<i>Rubus canescens</i> DC. var. <i>glabratus</i> (Godron) Davis & Meikle	Böğürtlen		Su kenarı	Avr.-Sib. El.	Gebekirse Gölü		
116. Rosaceae	<i>Sarcopoterium spinosum</i> (L.) Spach	Abdestbozan çalısı		Maki	Akd. El.	Gebekirse Gölü		
117. Scrophulariaceae	<i>Verbascum sinuatum</i> L. var. <i>sinuatum</i>	Sığırkuyruğu		Maki	Akd.El.	Barutçu, Çatal Gölü civarı		
118. Styracaceae	<i>Styrax officinalis</i> L.	Ayı fındığı		Maki	Geniş yayılışlı	Gebekirse Gölü		

Familiya	Tür/Takson Adı	Türkçe Adı	Endemizm Durumu	Habitat	Fitocografik Bölge	Lokalite (ekosistem belirtilerek mahal ismi verilecek)	Tehlike Kategorileri	Korunma Statüsü
119. Tamaricaceae	<i>Tamarix parviflora</i> DC.	İlgın		Saz-Kamış	Geniş yayılışlı	Barutçu, Çatal Gölü		
120. Tamaricaceae	<i>Tamarix smyrnensis</i> Bunge	İlgın		Saz-Kamış	Geniş yayılışlı	Gebekirse Gölü		
121. Typhaceae	<i>Typha domingensis</i> Pers.	Hasırotu		Saz-Kamış	Geniş yayılışlı	Barutçu, Çatal Gölü		
122. Ulmaceae	<i>Ulmus minor</i> Miller subsp. <i>canescens</i> (Melville) Browicz & Zielinski	Karaağaç		Su kenarı	Akd.El.	Barutçu		
123. Verbenaceae	<i>Phyla nodiflora</i> (L.) Greene			Saz-Kamış	Geniş yayılışlı	Barutçu, Çatal Gölü		
124. Verbenaceae	<i>Verbena officinalis</i> L.			Maki	Geniş yayılışlı	Gebekirse Gölü		
125. Verbenaceae	<i>Vitex agnus-castus</i> L.	Hayıt		Saz-Kamış	Geniş yayılışlı	Barutçu, Çatal Gölü		

D.5. Fauna

Çizelge D.5-Gediz Deltası'nda Bulunan Kuş Türleri ve envanter bilgileri

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilimi	Bern	CITES	MAK	RDB	EEC	BIE (SPEC)	Bölge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA														
Latince														
PODICIPEDIFORMES														
PODICIPEDIDAE														
<i>Podiceps cristatus</i>	Tepeli batağan-Bahri	LC	bilinmiyor	Ek III	--	Ek liste I	A.5		Non-SPEC	Y	H	Var	Orta	G

TAKIM														
FAMİLYA	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilim i	Bern	CITE S	MAK	RDB	EEC	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
Latince														
<i>Podiceps nigricollis</i>	Karaboyunlu batağan	LC	bilinmiyor	Ek II	--	Ek liste I	A.4		Non-SPEC	Y	H	Var	Orta	G
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Küçük batağan	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1		Non-SPEC	Y	H	Var	Orta	G
PROCELLARIIFORMES														
PROCELLARIIDAE														
<i>Calonectris diomedea</i>	Boz yelkovan	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Ek I	SPEC 2	yz	H			L
<i>Puffinus yelkouan</i>	Yelkovan	VU	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.5		--	TG	H			L
PELECANIFORMES														
PHALACROCORACIDAE														
<i>Phalacrocorax aristotelis</i>	Tepeli karabatak	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Ek I	Non-SPEC	Y	H			L
<i>Phalacrocorax carbo</i>	Karabatak	LC	artıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.3	Ek I	Non-SPEC	KZ	H		Nadir	G
<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	Küçük karabatak	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1	Ek I	SPEC 1	KZ	H		Nadir	G
PELECANIDAE														
<i>Pelecanus crispus</i>	Tepeli pelikan	VU	azalıyor	Ek II	Ek I	Ek liste I	A.3	Ek I	SPEC 1	Y,KZ	H			L
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Ak pelikan	LC	bilinmiyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Ek I	SPEC 3	yz, kz, TG	H			L
CICONIIFORMES														
ARDEIDAE														
<i>Ardea cinerea</i>	Gri balıkçıl	LC	bilinmiyor	Ek III	--	Ek liste II	A.3.1		Non-SPEC	Y	H		Orta	G
<i>Ardea purpurea</i>	Erguvani balıkçıl	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste	A.2	Ek I	SPEC 3	YZ	H	Var	Orta	G

TAKIM														
FAMİLYA	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilim i	Bern	CITE S	MAK	RDB	EEC	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
Latince														
						I								
<i>Ardeola ralloides</i>	Alaca balıkçıl	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Ek I	SPEC 3	YZ	H	Var	Orta	G
<i>Botaurus stellaris</i>	Balaban	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Ek I	SPEC 3	Y, kz	H			L
<i>Bubulcus ibis</i>	Öküz balıkçılı	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2		Non- SPEC	TG	H	Var	Orta	G
<i>Casmerodius albus</i>	Büyük akbalıkçıl	LC	bilinmiyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Ek I	Non- SPEC	KZ	H	Var	Orta	G
<i>Egretta garzetta</i>	Küçük akbalıkçıl	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1	Ek I	Non- SPEC	Y	H	Var	Orta	G
<i>Ixobrychus minutus</i>	Küçük balaban	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Ek I	SPEC 3	YZ	H	Var	Orta	G
<i>Nycticorax nycticorax</i>	Gece balıkçılı	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1	Ek I	SPEC 3	YZ	H		Nadi r	G
<u>CICONIIDAE</u>														
<i>Ciconia ciconia</i>	Ak leylek	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1	Ek I	SPEC 2	YZ	H	Var	Orta	G
<i>Ciconia nigra</i>	Kara leylek	LC	bilinmiyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.3	Ek I	SPEC 2	YZ	H		Nadi r	G
<u>THRESKIORNITHIDAE</u>														
<i>Platalea leucorodia</i>	Kaşıkçı	LC	bilinmiyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.3	Ek I	SPEC 2	YZ, kz	H			L
<i>Plegadis falcinellus</i>	Çeltikçi	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1	Ek I	SPEC 3	TG	H		Orta	G
<u>PHOENICOPTERIFORMES</u>														
<u>PHOENICOPTERIDAE</u>														

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilim i	Bern	CITE S	MAK	RDB	EEC	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA														
Latince														
<i>Phoenicopterus roseus</i>	Flamingo	LC	artıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.3.1	Ek I	SPEC 3	Y, KZ	H			L
ANSERIFORMES														
ANATIDAE														
<i>Anas acuta</i>	Kılıkuyruk	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste III	A.5	Ek II/1, III/2	SPEC 3	KZ	H		Nadi r	L
<i>Anas clypeata</i>	Kaşıkğaga	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.4	Ek II/1, III/2	SPEC 3	KZ	H		Nadi r	L
<i>Anas crecca</i>	Çamurcun	LC	bilinmiyor	Ek III	--	Ek liste III	A.5	Ek II/1, III/2	Non- SPEC	KZ	H		Bol	L
<i>Anas penelope</i>	Fiyu	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste III	A.5	Ek II/1, III/2	Non- SPEC	KZ	H		Orta	L
<i>Anas platyrhynchos</i>	Yeşilbaş	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste III	A.5	Ek II/1, III/1	Non- SPEC	Y	H	Var	Orta	G
<i>Anas querquedula</i>	Çıkırıkçın	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste III	A.4	Ek II/1	SPEC 3	YZ	H		Orta	G
<i>Anas strepera</i>	Boz ördek	LC	bilinmiyor	Ek III	--	Ek liste III	A.4	Ek II/1	SPEC 3	KZ	H		Nadi r	L
<i>Anser albifrons</i>	Sakarca	LC	bilinmiyor	Ek III	--	Ek liste III	B.5	Ek I, II/2, III/2	Non- SPEC	KZ	H		Nadi r	L
<i>Anser anser</i>	Boz kaz	LC	artıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.4	Ek II/1,	Non- SPEC	KZ	H		Nadi r	L

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilim i	Bern	CITE S	MAK	RDB	EEC	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA														
Latince														
								III/2						
<i>Aythya ferina</i>	Elmabaş pakta	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste III	A.5	Ek II/1, III/2	SPEC 2	Y	H	Var	Orta	G
<i>Aythya fuligula</i>	Tepeli patka	LC	sabit	Ek III	--	Ek liste III	A.5	Ek II/1, III/2	SPEC 3	KZ	H		Nadi r	L
<i>Aythya nyroca</i>	Pasbaş patka	NT	azalıyor	Ek III	--	Ek liste I	A.3	Ek I	SPEC 1	YZ	H	Var	Nadi r	G
<i>Bucephala clangula</i>	Altıngöz	LC	sabit	Ek III	--	Ek liste III	B.2	Ek II/2	Non- SPEC	yz, KZ	H			L
<i>Cygnus cygnus</i>	Ötücü kuğu	LC	bilinmiyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Ek I	Non- SPEC	kz	H			L
<i>Cygnus olor</i>	Kuğu	LC	artıyor	Ek III	--	Ek liste I	A.3.1	Ek II/2	Non- SPEC	r, KZ	H			L
<i>Mergellus albellus</i>	Sütlabi	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	B.3		SPEC 3	yz, kz	H			L
<i>Mergus serrator</i>	Tarakdiş	LC	sabit	Ek III	--	Ek liste II	B.2	Ek II/2	Non- SPEC	yz, KZ	H			L
<i>Netta rufina</i>	Macar ördeği	LC	bilinmiyor	Ek III	--	Ek liste III	A.5	Ek II/2	Non- SPEC	KZ	H		Nadi r	G
<i>Oxyura leucocephala</i>	Dikkuyruk	EN	azalıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.2	Ek I	SPEC 1	Y	H	Var	Nadi r	G
<i>Tadorna ferruginea</i>	Angıt	LC	bilinmiyor	Ek II	--	Ek liste I	A.4	Ek I	SPEC 3	Y	H	Var	Nadi r	G
<i>Tadorna tadorna</i>	Suna	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1		Non- SPEC	KZ	H		Nadi r	G
FALCONIFORMES														

TAKIM														
FAMİLYA	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilim i	Bern	CITE S	MAK	RDB	EEC	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
Latince														
ACCIPITRIDAE														
<i>Accipiter brevipes</i>	Yaz atmacası	LC	sabit	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.2	Ek I	SPEC 2	YZ, TG	H			L
<i>Accipiter gentilis</i>	Çakır kuşu	LC	sabit	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.1.2	Ek I	Non- SPEC	Y	H		Nadi r	L
<i>Accipiter nisus</i>	Atmaca	LC	sabit	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.3	Ek I	Non- SPEC	Y	H	Var	Nadi r	G
<i>Aquila chrysaetos</i>	Kaya kartalı	LC	sabit	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.1.2	Ek I	SPEC 3	Y	H			L
<i>Aquila clanga</i>	Büyük orman kartalı	VU	azalıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	B.1.2	Ek I	SPEC 1	kz, tg	H			L
<i>Aquila fasciatus</i>	Tavşancıl	LC	azalıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.1.2	Ek I	SPEC 3	Y	H			L
<i>Aquila heliaca</i>	Şah kartal	VU	azalıyor	Ek II	Ek I	Ek liste I	A.1.2	Ek I	SPEC 1	r, kz, tg	H			L
<i>Aquila pomarina</i>	Küçük orman kartalı	LC	bilinmiyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.3	Ek I	SPEC 2	TG	H		Nadi r	L
<i>Buteo buteo</i>	Şahin	LC	artıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.3		Non- SPEC	Y	H	Var	Orta	G
<i>Buteo rufinus</i>	Kızıl şahin	LC	sabit	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.3	Ek I	SPEC 3	Y	H	Var	Orta	G
<i>Circaetus gallicus</i>	Yılan kartalı	LC	sabit	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.4	Ek I	SPEC 3	YZ	H		Nadi r	G
<i>Circus aeruginosus</i>	Saz delicesi	LC	artıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.3	Ek I	Non- SPEC	Y	H	Var	Nadi r	G
<i>Circus cyaneus</i>	Gökçe delice	LC	azalıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.1.2	Ek I	SPEC 3	KZ	H		Nadi r	L
<i>Circus macrourus</i>	Bozkır delicesi	NT	azalıyor	Ek II	Ek II	Ek liste	A.1.2	Ek I	SPEC 1	yz,	H			L

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilim i	Bern	CITE S	MAK	RDB	EEC	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA														
Latince														
						I				TG, kz				
<i>Circus pygargus</i>	Çayır delicesi	LC	azalıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.1.2	Ek I	Non- SPEC	YZ, TG	H			L
<i>Gyps fulvus</i>	Kızıl akbaba	LC	artıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.2	Ek I	Non- SPEC	YZ	H		Nadi r	L
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Ak kuyruklu kartal	LC	artıyor	Ek II	Ek I	Ek liste I	A.1.2	Ek I	SPEC 1	r, kz	H			L
<i>Hieraaetus pennatus</i>	Küçük kartal	LC	azalıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.3	Ek I	SPEC 3	TG	H		Nadi r	L
<i>Pandion haliaetus</i>	Balık kartalı	LC	artıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.1.2	Ek I	--	TG	H		Nadi r	L
<i>Pernis apivorus</i>	Arı şahini	LC	sabit	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.3	Ek I	Non- SPEC	TG	H		Nadi r	L
FALCONIDAE														
<i>Falco biarmicus</i>	Bıyıklı doğan	LC	artıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.2	Ek I	SPEC 3	y	H			L
<i>Falco columbarius</i>	Bozdoğan	LC	sabit	Ek II	Ek II	Ek liste I	B.1.2	Ek I	Non- SPEC	KZ, tg	H			L
<i>Falco eleonora</i>	Ada doğanı	LC	azalıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.1.2	Ek I	SPEC 2	YZ	H			L
<i>Falco naumanni</i>	Küçük kerkenez	LC	sabit	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.2	Ek I	SPEC 1	YZ, kz	H			L
<i>Falco peregrinus</i>	Gök doğan	LC	sabit	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.1.2		Non- SPEC	Y	H		Nadi r	G
<i>Falco subbuteo</i>	Delice doğan	LC	azalıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.3.1		Non- SPEC	YZ	H		Nadi r	G
<i>Falco tinnunculus</i>	Kerkenez	LC	azalıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.2		SPEC 3	Y	H	Var	Nadi r	G

TAKIM														
FAMİLYA	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilim i	Bern	CITE S	MAK	RDB	EEC	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
Latince														
<i>Falco vespertinus</i>	Aladoğan	NT	azalıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	B.3		SPEC 3	TG	H		Nadi r	L
GALLIFORMES														
PHASIANIDAE														
<i>Alectoris chukar</i>	Kımalı keklik	LC	sabit	Ek III	--	Ek liste III	A.2		SPEC 3	Y	H	Var	Orta	G
<i>Coturnix coturnix</i>	Bıldırcın	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste III	A.3	Ek II/2	SPEC 3	YZ	H		Orta	L
GRUIFORMES														
RALLIDAE														
<i>Crex crex</i>	Bıldırcın kılavuzu	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.1.2	Ek I	SPEC 1	TG	H		Nadi r	L
<i>Fulica atra</i>	Sakarmeke	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste III	A.5	Ek II/1, III/2	Non- SPEC	Y	H	Var	Bol	G
<i>Gallinula chloropus</i>	Saz tavuğu	LC	bilinmiyor	Ek III	--	Ek liste II	A.3.1	Ek II/2	Non- SPEC	Y	H	Var	Nadi r	G
<i>Porzana parva</i>	Bataklık Sutavuğu	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.1.2	Ek I	Non- SPEC	yz, TG	H			L
<i>Porzana porzana</i>	Benekli Sutavuğu	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Ek I	Non- SPEC	TG	H		Nadi r	L
<i>Rallus aquaticus</i>	Su kılavuzu	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.3	Ek II/2	Non- SPEC	Y	H		Nadi r	L
GRUIDAE														
<i>Grus grus</i>	Turna	LC	bilinmiyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.3	Ek I	SPEC 2	Y, YZ, TG	H			L
OTIDIDAE														
<i>Tetrax tetrax</i>	Mezgeldek	NT	azalıyor	Ek II	Ek II	Ek liste	A.2	Ek I	SPEC 1	r or yz,	H			L

TAKIM														
FAMİLYA	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilim i	Bern	CITE S	MAK	RDB	EEC	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
Latince														
						I				kz				
CHARADRIIFORMES														
HAEMATOPODIDAE														
<i>Haematopus ostralegus</i>	Poyraz kuşu	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.3	Ek II/2	Non- SPEC	r, kz	H			L
RECURVIROSTRIDAE														
<i>Himantopus himantopus</i>	Uzun bacak	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Ek I	Non- SPEC	YZ	H	Var	Orta	G
<i>Recurvirostra avosetta</i>	Kılıçgaga	LC	bilinmiyor	Ek II	--	Ek liste I	A.4	Ek I	Non- SPEC	Y	H		Nadi r	L
BURHINIDAE														
<i>Burhinus oedicephalus</i>	Kocagöz	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Ek I	SPEC 3	YZ	H			L
GLAREOLIDAE														
<i>Glareola pratincola</i>	Bataklık kırlangıcı	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Ek I	SPEC 3	YZ, TG	H			L
CHARADRIIDAE														
<i>Charadrius alexandrinus</i>	Akça cılibit	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.4		SPEC 3	Y	H	Var	Orta	G
<i>Charadrius dubius</i>	Küçük Halkalı Cılibit	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.3		Non- SPEC	YZ	H		Nadi r	G
<i>Charadrius hiaticula</i>	Halkalı cılibit	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	B.3		Non- SPEC	TG	H		Orta	L
<i>Charadrius leschenaultii</i>	Çöl yağmurcunu	LC	bilinmiyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2		SPEC 3	YZ, tg	H			L
<i>Pluvialis apricaria</i>	Altın Yağmurcun	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	B.4	Ek II/2, II/2,	Non- SPEC	KZ, TG	H			L

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilim i	Bern	CITE S	MAK	RDB	EEC	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA														
Latince														
								III/2						
<i>Pluvialis squatarola</i>	Gümüş Yağmurcun	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	B.3	Ek II/2	Non-SPEC	KZ	H		Nadir	L
<i>Vanellus spinosus</i>	Mahmuzlu kız kuşu	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Ek I	SPEC 3	YZ	H			L
<i>Vanellus vanellus</i>	Kız kuşu	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.5	Ek II/2	SPEC 2	Y	H	Var	Orta	G
SCOLOPACIDAE														
<i>Actitis hypoleucos</i>	Dere düdükçünü	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste I	A.3		SPEC 3	YZ	H		Orta	L
<i>Arenaria interpres</i>	Taşçeviren	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste I	B.3		Non-SPEC	TG, kz	H			L
<i>Calidris alba</i>	Ak Kumkuşu	LC	bilinmiyor	Ek II	--	Ek liste I	B.3		Non-SPEC	TG	H		Orta	L
<i>Calidris alpina</i>	Karakarınlı kumkuşu	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste I	B.5		SPEC 3	KZ, TG	H			L
<i>Calidris canutus</i>	Büyük Kumkuşu	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	B.3	Ek II/2	SPEC 3	tg, kz	H			L
<i>Calidris ferruginea</i>	Kızılkumkuşu	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	B.4		--	TG	H		Nadir	L
<i>Calidris minuta</i>	Küçük kumkuşu	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	B.5		Non-SPEC	KZ	H	Var	Orta	G
<i>Calidris temminckii</i>	Sarıbacaklı Kumkuşu	LC	bilinmiyor	Ek II	--	Ek liste I	B.3		Non-SPEC	TG	H			L
<i>Gallinago gallinago</i>	Su Çulluğu (Bekasin)	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste III	B.3.1	Ek II/1, III/2	SPEC 3	TG	H		Orta	L
<i>Limicola falcinellus</i>	Sürmeli Kumkuşu	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste	B.3	Ek	SPEC 3	TG	H			L

TAKIM														
FAMİLYA	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilim i	Bern	CITE S	MAK	RDB	EEC	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
Latince														
						I		III/1						
<i>Limosa lapponica</i>	Kıyı Çamurçulluğu	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.3	Ek II/2	Non- SPEC	kz, tg	H			L
<i>Limosa limosa</i>	Çamurçulluğu	NT	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	B.4	Ek II/2	SPEC 2	TG	H		Nadi r	L
<i>Lymnocyrtus minimus</i>	Küçük Su Çulluğu	LC	sabit	Ek III	--	-	B.1.2	Ek II/1, III/2	SPEC 3	kz	H			L
<i>Numenius arquata</i>	Kervançulluğu	NT	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	B.3	Ek II/2	SPEC 2	TG	H		Nadi r	L
<i>Numenius phaeopus</i>	Sürmeli Kervançulluğu	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	B.1.2	Ek II/2	Non- SPEC	TG	H			L
<i>Phalaropus lobatus</i>	Deniz Düdükçünü	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste I	B.3.1	Ek I	Non- SPEC	TG	H			L
<i>Philomachus pugnax</i>	Döğüşken kuş	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	B.4	Ek I, II/2	SPEC 2	TG	H		Nadi r	L
<i>Scolopax rusticola</i>	Çulluk	LC	sabit	Ek III	--	Ek liste III	B.3	Ek II/1	SPEC 3	KZ	H		Nadi r	L
<i>Tringa erythropus</i>	Kara Kızılbacak	LC	sabit	Ek III	--	Ek liste II	B.4	Ek II/2	SPEC 3	TG	H		Nadi r	L
<i>Tringa glareola</i>	Orman Düdükçünü	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	B.3	Ek I	SPEC 3	yz, kz, TG	H			L
<i>Tringa nebularia</i>	Yeşilbacak	LC	sabit	Ek III	--	Ek liste II	B.3.1	Ek II/2	Non- SPEC	TG	H		Orta	L
<i>Tringa ochropus</i>	Yeşil düdükçün	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	B.2		Non- SPEC	YZ	H		Orta	G
<i>Tringa stagnatilis</i>	Bataklık düdükçünü	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	B.3		Non- SPEC	TG	H			L

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilim i	Bern	CITE S	MAK	RDB	EEC	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA														
Latince														
<i>Tringa totanus</i>	Kızılback	LC	bilinmiyor	Ek III	--	Ek liste II	A.4	Ek II/2	SPEC 2	KZ	H		Orta	G
<i>Xenus cinereus</i>	Sarıback	LC	sabit	Ek III	--	Ek liste II	B.2		Non- SPEC	TG	H		Nadi r	L
<u>LARIDAE</u>														
<i>Chlidonias hybrida</i>	Bıyıklı Sumru	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.4	Ek I	SPEC 3	YZ	H	Var	Nadi r	G
<i>Chlidonias leucopterus</i>	Akkanatlı sumru	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.4		Non- SPEC	yz, TG	H			L
<i>Chlidonias niger</i>	Kara sumru	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Ek I	SPEC 3	yz, TG	H			L
<i>Larus armenicus</i>	Van Gölü Martısı	--		Ek III	--					Y	H			L
<i>Larus michahellis</i>	Gümüş Martı	LC	sabit	Ek III	--	Ek liste II	A.4	Ek II/2	SPEC 2	Y, KZ	H			L
<i>Larus canus</i>	Küçük Gümüş Martı	LC	bilinmiyor	Ek III	--	Ek liste II	B.2	Ek II/2	SPEC 2	TG, KZ	H			L
<i>Larus fuscus</i>	Karasırtlı Martı	LC	artıyor	--	--	Ek liste II	B.3	Ek II/2	Non- SPEC	TG, kz	H			L
<i>Larus genei</i>	İncegagalı Martı	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	B.4	Ek I	SPEC 3	YZ, TG, kz	H			L
<i>Larus ichthyaetus</i>	Büyük karabaş martı	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	B.3		--	KZ	H			L
<i>Larus melanocephalus</i>	Akdeniz martısı	LC	sabit	Ek II	--	-	A.3.1	Ek I	Non- SPEC	YZ, KZ, TG	H			L
<i>Larus minutus</i>	Küçük Martı	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	B.3		SPEC 3	KZ, TG	H			L
<i>Larus ridibundus</i>	Karabaş Martı	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste	A.5	Ek II/2	Non-	Y, KZ	H			L

TAKIM														
FAMİLYA	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilimi	Bern	CITES	MAK	RDB	EEC	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
Latince														
						II			SPEC					
<i>Sterna albifrons</i>	Küçük sumru	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1	Ek I	SPEC 3	YZ, TG	H			L
<i>Sterna caspia</i>	Hazar Sumrusu	LC	artıyor	Ek III	--	Ek liste I	A.2	Ek I	SPEC 3	YZ, TG, kz	H			L
<i>Sterna hirundo</i>	Sumru	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Ek I	Non-SPEC	YZ, TG	H			L
<i>Sterna nilotica</i>	Gülen sumru	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste I	A.4	Ek I	SPEC 3	YZ, TG	H			L
<i>Sterna sandvicensis</i>	Karagagalı Sumru	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Ek I	SPEC 2	r, KZ, TG	H			L
COLUMBIFORMES														
COLUMBIDAE														
<i>Columba livia</i>	Kaya güvercini	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste III	A.5	Ek II/1	Non-SPEC	Y	H	Var	Bol	G
<i>Streptopelia decaocto</i>	Kumru	LC	artıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.5	Ek II/2	Non-SPEC	Y	H	Var	Bol	G
<i>Streptopelia turtur</i>	Üveyik	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste III	A.3.1	Ek II/2	SPEC 3	YZ	H	Var	Bol	G
CUCULIFORMES														
CUCULIDAE														
<i>Clamator glandarius</i>	Tepeli guguk kuşu	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.1.2		Non-SPEC	YZ	H			L
<i>Cuculus canorus</i>	Guguk kuşu	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste I	A.2		Non-SPEC	YZ	H	Var	Nadiri	G
STRIGIFORMES														
STRIGIDAE														
<i>Asio flammeus</i>	Kır Baykuşu	LC	azalıyor	Ek II	Ek II	Ek liste	A.1.2	Ek I	SPEC 3	yz, KZ	H			L

TAKIM														
FAMİLYA	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilim i	Bern	CITE S	MAK	RDB	EEC	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
Latince														
						I								
<i>Asio otus</i>	Kulaklı orman baykuşu	LC	azalıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.2		Non-SPEC	Y	H		Nadir	L
<i>Athene noctua</i>	Kukumav	LC	sabit	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.2		SPEC 3	Y	H	Var	Orta	G
<i>Bubo bubo</i>	Puhu	LC	azalıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.1.2	Ek I	SPEC 3	Y	H			L
<i>Otus scops</i>	İshak kuşu	LC	azalıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.2		SPEC 2	YZ	H	Var	Nadir	G
<u>TYTONIDAE</u>														
<i>Tyto alba</i>	Peçeli baykuş	LC	sabit	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.1.2		SPEC 3	Y	H		Nadir	L
<u>CAPRIMULGIFORMES</u>														
<u>CAPRIMULGIDAE</u>														
<i>Caprimulgus europaeus</i>	Çobanaldatan	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.1.2	Ek I	SPEC 2	YZ	H	Var	Nadir	G
<u>APODIFORMES</u>														
<u>APODIDAE</u>														
<i>Apus apus</i>	Ebabil	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste I	A.3.1		Non-SPEC	YZ	H	Var	Bol	G
<i>Apus pallidus</i>	Boz Sağan	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.2		Non-SPEC	YZ	H			L
<i>Tachymarptis melba</i>	Akkarınllı Sağan	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1		Non-SPEC	YZ	H		Orta	G
<u>CORACIIFORMES</u>														
<u>ALCEDINIDAE</u>														
<i>Alcedo atthis</i>	Yalıçapkını	LC	bilinmiyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Ek I	SPEC 3	Y	H	Var	Nadir	G

TAKIM														
FAMİLYA	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilimi	Bern	CITES	MAK	RDB	EEC	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
Latince														
<i>Ceryle rudis</i>	Alaca yalıçapkını	LC	bilinmiyor	Ek II	--	Ek liste I	A.1.2		SPEC 3	Y	H			L
<i>Halcyon smyrnensis</i>	İzmir yalıçapkını	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.1.2		SPEC 3	Y	H			L
MEROPIDAE														
<i>Merops apiaster</i>	Arıkuşu	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1		SPEC 3	YZ	H	Var	Orta	G
CORACIIDAE														
<i>Coracias garrulus</i>	Gök Kuzgun	NT	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Ek I	SPEC 2	YZ	H	Var	Orta	G
UPUPIDAE														
<i>Upupa epops</i>	İbibik	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2		SPEC 3	YZ	H	Var	Orta	G
PICIFORMES														
PICIDAE														
<i>Dendrocopos syriacus</i>	Alaca ağaçkakan	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Ek I	Non-SPEC	Y	H		Nadir	G
<i>Jynx torquilla</i>	Boyunçeviren	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.1.2		SPEC 3	TG	H		Nadir	L
PASSERIFORMES														
ALAUDIDAE														
<i>Alauda arvensis</i>	Tarlakuşu	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.4	Ek II/2	SPEC 3	Y	H		Orta	L
<i>Calandrella brachydactyla</i>	Bozkır toygarı	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Ek I	SPEC 3	TG	H		Nadir	L
<i>Galerida cristata</i>	Tepeli toygar	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.3		SPEC 3	Y	H		Orta	G
<i>Lullula arborea</i>	Orman toygarı	LC	bilinmiyor	Ek III	--	Ek liste	A.3	Ek I	SPEC 2	Y	H	Var	Orta	G

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilim i	Bern	CITE S	MAK	RDB	EEC	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA														
Latince														
						II								
<i>Melanocorypha calandra</i>	Boğmaklı Toygar	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.5	Ek I	SPEC 3	Y	H		Nadi r	G
<u>HIRUNDINIDAE</u>														
<i>Delichon urbicum</i>	Ev kırlangıcı	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3		SPEC 3	YZ	H	Var	Bol	G
<i>Hirundo daurica</i>	Kızıl kırlangıç	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3		Non- SPEC	YZ	H	Var	Bol	G
<i>Hirundo rupestris</i>	Kaya kırlangıcı	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.5		Non- SPEC	YZ, TG, KZ	H			L
<i>Hirundo rustica</i>	Kır kırlangıcı	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.5		SPEC 3	YZ	H	Var	Bol	G
<i>Riparia riparia</i>	Kum kırlangıcı	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.5		SPEC 3	YZ	H	Var	Orta	G
<u>MOTACILLIDAE</u>														
<i>Anthus campestris</i>	Kır incirkuşu	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Ek I	SPEC 3	YZ	H	Var	Nadi r	G
<i>Anthus cervinus</i>	Kızılgerdanlı İncirkuşu	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.2		Non- SPEC	TG, kz	H			L
<i>Anthus pratensis</i>	Çayır incirkuşu	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3		Non- SPEC	KZ	H	Var	Orta	G
<i>Anthus spinoletta</i>	Dağ incirkuşu	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.3		Non- SPEC	Y, KZ	H			L
<i>Anthus trivialis</i>	Ağaç incirkuşu	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3		Non- SPEC	TG	H		Nadi r	L
<i>Motacilla alba</i>	Akkuyruksallayan	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1		Non- SPEC	Y	H	Var	Bol	G

TAKIM														
FAMİLYA	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilim i	Bern	CITE S	MAK	RDB	EEC	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
Latince														
<i>Motacilla cinerea</i>	Dağ kuyruksallayanı	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.2		Non- SPEC	Y	H		Nadi r	G
<i>Motacilla citreola</i>	Sarıbaşı Kuyruksallayan	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.2		Non- SPEC	YZ, TG	H			L
<i>Motacilla flava</i>	Sarı kuyruksallayan	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1		Non- SPEC	YZ	H	Var	Bol	G
TROGLODYTIDAE														
<i>Troglodytes troglodytes</i>	Çitkuşu	LC	bilinmiyor	Ek II	--	Ek liste I	A.1.2	Ek I	Non- SPEC	Y	H		Orta	L
PRUNELLIDAE														
<i>Prunella modularis</i>	Dağbülbulü	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.1.2		Non- SPEC	Y, TG, KZ	H			L
MUSCICAPIDAE														
<i>Erithacus rubecula</i>	Kızılgerdan	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.3		Non- SPEC	KZ	H	Var	Orta	G
<i>Erythropygia galactotes</i>	Kızıl çalıbülbulü	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.3		SPEC 3	YZ	H	Var	Orta	G
<i>Ficedula albicollis</i>	Halkalı Sinekkapan	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Ek I	Non- SPEC	TG	H			G
<i>Ficedula hypoleuca</i>	Kara sinekkapan	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.1.2		Non- SPEC	TG	H			L
<i>Ficedula parva</i>	Küçük Sinekkapan	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Ek I	Non- SPEC	YZ,T G	H			L
<i>Ficedula semitorquata</i>	Alaca Sinekkapan	NT	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Ek I	SPEC 2	TG	H		Nadi r	L
<i>Irania gutturalis</i>	Taş Bülbülü	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.1.2		Non- SPEC	YZ	H			L
<i>Luscinia luscinia</i>	Benekli bülbül	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste	A.2		Non-	TG	H			L

TAKIM														
FAMİLYA	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilim i	Bern	CITE S	MAK	RDB	EEC	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
Latince														
						I			SPEC					
<i>Luscinia megarhynchos</i>	Bülbül	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2		Non- SPEC	YZ	H	Var	Orta	G
<i>Monticola solitarius</i>	Gökardıç	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.1.2		SPEC 3	Y	H			L
<i>Muscicapa striata</i>	Benekli sinekkapan	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3		SPEC 3	YZ	H	Var	Orta	G
<i>Oenanthe finschii</i>	Aksırtlı Kuyrukkakan	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.1.2		Non- SPEC	YZ, kz	H			L
<i>Oenanthe hispanica</i>	Karakulaklı kuyrukkakan	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2		SPEC 2	YZ	H	Var	Orta	G
<i>Oenanthe isabellina</i>	Boz kuyrukkakan	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.3		Non- SPEC	YZ	H	Var	Orta	G
<i>Oenanthe oenanthe</i>	Kuyrukkakan	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3		SPEC 3	YZ	H	Var	Orta	G
<i>Phoenicurus ochruros</i>	Kara kızkıyruk	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.2		Non- SPEC	YZ	H		Orta	G
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Kızılkıyruk	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3		SPEC 2	YZ, TG	H			L
<i>Saxicola rubetra</i>	Çayır taşkuşu	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3		Non- SPEC	YZ	H		Orta	G
<i>Saxicola torquatus</i>	Taşkuşu	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.3		Non- SPEC	KZ	H	Var	Orta	G
TURDIDAE														
<i>Turdus iliacus</i>	Kızıldıç	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	B.2	Ek II/2	Non- SPEC	KZ, TG	H			L
<i>Turdus merula</i>	Karatavuk	LC	sabit	Ek III	--	Ek liste III	A.3	Ek II/2	Non- SPEC	Y	H	Var	Orta	G

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilim i	Bern	CITE S	MAK	RDB	EEC	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA														
Latince														
<i>Turdus philomelos</i>	Öter Ardıç	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.2	Ek II/2	Non- SPEC	Y	H		Orta	L
<i>Turdus pilaris</i>	Tarla Ardıcı	LC	sabit	Ek III	--	Ek liste II	B.2	Ek II/2	Non- SPEC	TG	H		Nadi r	L
<i>Turdus viscivorus</i>	Ökseotu ardıcı	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.2	Ek II/2	Non- SPEC	Y, KZ, TG	H			L
CISTICOLIDAE														
<i>Cisticola juncidis</i>	Yelpazekuyruk	LC	artıyor	Ek III	--	Ek liste I	A.2		Non- SPEC	Y	H			L
SYLVIIDAE														
<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Büyük kamışçın	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3		Non- SPEC	YZ	H	Var	Orta	G
<i>Acrocephalus melanopogon</i>	Bıyıklı kamışçın	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Ek I	Non- SPEC	YZ	H		Nadi r	G
<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Kındıra kamışçını	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2		Non- SPEC	TG	H		Nadi r	L
<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	Saz bülbülü	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2		Non- SPEC	YZ, TG	H			L
<i>Cettia cetti</i>	Kamış bülbülü	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2		Non- SPEC	Y	H	Var	Orta	G
<i>Hippolais icterina</i>	Sarı mukallit	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3		Non- SPEC	yz, TG	H			L
<i>Hippolais pallida</i>	Ak Mukallit	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.3		SPEC 3	YZ	H	Var	Orta	G
<i>Locustella luscinioides</i>	Bataklık kamışçını	LC	azalıyor	Ek II	--	-	A.2		Non- SPEC	TG	H		Nadi r	L
<i>Phylloscopus bonelli</i>	Boz Söğütbülbülü	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.2		SPEC 2	YZ TG	H			L

TAKIM														
FAMİLYA	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilim i	Bern	CITE S	MAK	RDB	EEC	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
Latince														
<i>Phylloscopus collybita</i>	Çıvgın	LC	artıyor	Ek II	--					YZ	H	Var	Bol	G
<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Orman söğüt bülbulü	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2		SPEC 2	yz, TG	H			L
<i>Phylloscopus trochilus</i>	Söğüt bülbulü	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1		Non- SPEC	TG	H	Var	Orta	G
<i>Sylvia atricapilla</i>	Karabaşlı ötleğen	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2		Non- SPEC	YZ	H	Var	Orta	G
<i>Sylvia borin</i>	Boz ötleğen	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	B.3		Non- SPEC	YZ, TG	H			L
<i>Sylvia cantillans</i>	Bıyıklı Ötleğen	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2		Non- SPEC	YZ, tg	H			L
<i>Sylvia communis</i>	Akgerdanlı Ötleğen	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3		Non- SPEC	YZ	H	Var	Orta	G
<i>Sylvia curruca</i>	Küçük Akgerdanlı Ötleğen	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2		Non- SPEC	YZ	H	Var	Nadi r	G
<i>Sylvia melanocephala</i>	Maskeli Ötleğen	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3		Non- SPEC	Y	H	Var	Orta	G
<i>Sylvia rueppelli</i>	Karaboğazlı Ötleğen	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Ek I	Non- SPEC	YZ	H		Nadi r	L
REGULIIDAE														
<i>Regulus regulus</i>	Çalı Kuşu	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.1.2		Non- SPEC	Y	H		Orta	L
TIMALIIDAE														
<i>Panurus biarmicus</i>	Bıyıklı baştankara	LC	bilinmiyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3		Non- SPEC	Y	H			L
ÆGITHALIDAE														
<i>Aegithalos caudatus</i>	Uzun kuyruklu baştankara	LC	sabit	Ek III	--	Ek liste II	A.2		Non- SPEC	Y	H	Var	Orta	G

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilim i	Bern	CITE S	MAK	RDB	EEC	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA														
Latince														
<u>PARIDAE</u>														
<i>Parus caeruleus</i>	Mavi baştankara	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2		Non- SPEC	Y	H	Var	Orta	G
<i>Parus lugubris</i>	Akyanaklı baştankara	LC	bilinmiyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2		Non- SPEC	Y	H			L
<i>Parus major</i>	Büyük baştankara	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1		Non- SPEC	Y	H	Var	Bol	G
<u>SITTIDAE</u>														
<i>Sitta neumayer</i>	Kaya sıvacısı	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.2		Non- SPEC	Y	H	Var	Nadi r	G
<u>REMIZIDAE</u>														
<i>Remiz pendulinus</i>	Çulha kuşu	LC	artıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.2		Non- SPEC	Y	H	Var	Orta	G
<u>ORIOLOIDAE</u>														
<i>Oriolus oriolus</i>	Sarı asma	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.2		Non- SPEC	YZ	H	Var	Nadi r	G
<u>LANIIDAE</u>														
<i>Lanius collurio</i>	Kızıl sırtlı örümcek kuşu	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Ek I	SPEC 3	YZ	H		Nadi r	G
<i>Lanius minor</i>	Kara alınlı örümcek kuşu	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Ek I	SPEC 2	YZ	H	Var	Orta	G
<i>Lanius nubicus</i>	Maskeli örümcek kuşu	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2		SPEC 2	YZ	H	Var	Orta	G
<i>Lanius senator</i>	Kızıl başlı örümcek kuşu	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2		SPEC 2	YZ	H	Var	Orta	G
<u>CORVIDAE</u>														
<i>Corvus corax</i>	Kuzgun	LC	artıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.5		Non- SPEC	Y	H		Nadi r	G

TAKIM														
FAMİLYA	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilim i	Bern	CITE S	MAK	RDB	EEC	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
Latince														
<i>Corvus corone</i>	Leş kargası	LC	azalıyor	--	--	Ek liste III	A.5	Ek II/2	Non- SPEC	Y	H	Var	Bol	G
<i>Corvus frugilegus</i>	Ekin kargası	LC	azalıyor	--	--	Ek liste III	A.5	Ek II/2	Non- SPEC	Y	H	Var	Bol	G
<i>Corvus monedula</i>	Küçük Karga	LC	artıyor	--	--	Ek liste III	A.5	Ek II/2	Non- SPEC	Y	H		Orta	G
<i>Garrulus glandarius</i>	Ala karga	LC	sabit	--	--	Ek liste III	A.3.1	Ek II/2	Non- SPEC	Y	H	Var	Orta	G
<i>Pica pica</i>	Saksağan	LC	sabit	--	--	Ek liste III	A.5	Ek II/2	Non- SPEC	Y	H	Var	Orta	G
<u>STURNIDAE</u>														
<i>Sturnus roseus</i>	Ala Sığırcık	LC	bilinmiyor	Ek II	--	Ek liste I	A.4		Non- SPEC	yz, TG	H			L
<i>Sturnus vulgaris</i>	Sığırcık	LC	bilinmiyor	--	--	Ek liste II	A.5	Ek II/2	SPEC 3	Y	H	Var	Orta	G
<u>PASSERIDAE</u>														
<i>Passer domesticus</i>	Ev serçesi	LC	azalıyor	--	--	Ek liste III	A.5		SPEC 3	Y	H	Var	Bol	G
<i>Passer hispaniolensis</i>	Söğüt Serçesi	LC	sabit	Ek III	--	Ek liste II	A.3		Non- SPEC	Y	H	Var	Bol	G
<i>Passer montanus</i>	Ağaç Serçesi	LC	sabit	Ek III	--	Ek liste II	A.3		SPEC 3	Y	H			L
<u>FRINGILLIDAE</u>														
<i>Carduelis cannabina</i>	Keten kuşu	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3		SPEC 2	Y	H	Var	Bol	G
<i>Carduelis carduelis</i>	Saka	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1		Non- SPEC	Y	H	Var	Bol	G
<i>Carduelis chloris</i>	Florya	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste	A.3		Non-	Y	H	Var	Bol	G

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilim i	Bern	CITE S	MAK	RDB	EEC	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA														
Latince														
						I			SPEC					
<i>Carduelis spinus</i>	Karabaşlı iskete	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3		Non- SPEC	Y	H		Orta	L
<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	Kocabaş	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.3		Non- SPEC	Y, TG	H			G
<i>Fringilla coelebs</i>	İspinoz	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.4	Ek I	Non- SPEC	Y	H	Var	Bol	G
<i>Fringilla montifringilla</i>	Dağ ispinozu	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.3		Non- SPEC	KZ	H		Nadi r	L
<i>Serinus serinus</i>	Küçük İskete	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3		Non- SPEC	Y	H	Var	Bol	G
EMBERIZIDAE														
<i>Emberiza caesia</i>	Kızıl kirazkuşu	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Ek I	Non- SPEC	YZ, TG	H			L
<i>Emberiza cia</i>	Kaya kirazkuşu	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2		SPEC 3	Y	H	Var	Orta	G
<i>Emberiza cineracea</i>	Boz Kirazkuşu	NT	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Ek I	SPEC 1	YZ	H			L
<i>Emberiza cirrus</i>	Bahçe Kirazkuşu	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2		Non- SPEC	Y	H	Var	Orta	G
<i>Emberiza citrinella</i>	Sarı kirazkuşu	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2		Non- SPEC	yz, KZ	H			L
<i>Emberiza hortulana</i>	Kirazkuşu	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.3	Ek I	SPEC 2	YZ	H	Var	Orta	G
<i>Emberiza melanocephala</i>	Karabaşlı Kirazkuşu	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.4		--	YZ	H	Var	Orta	G
<i>Emberiza schoeniclus</i>	Bataklık kirazkuşu	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3		--	Y, KZ, TG	H			L

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilim i	Bern	CITE S	MAK	RDB	EEC	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA														
Latince														
<i>Miliaria calandra</i>	Tarla kirazkuşu	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.4		--	Y	H	Var	Bol	G

Çizelge D.6-Gediz Deltası'nda Bulunan Memeli Hayvan Türleri Listesi

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilimi	Bern	CITES	MAK	Habitatı	Endemik	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA										
Latince										
CARNIVORA										
CANIDAE										
<i>Canis aureus</i>	Çakal	LC	artıyor	--	Ek III		Sulak alan çevresi			L
<i>Vulpes vulpes</i>	Kızıl tilki	LC	sabit	--	Ek III	Ek liste III	Ağaçlık alanlar, çalılıklar arası, tarla ve yakınlardaki toprak içi yuvalarda bulunur		Nadir	G
FELIDAE										
<i>Felis chaus</i>	Saz kedisi	LC	azalıyor	--	Ek II		Sulak alan çevresi			L
MUSTELIDAE										
<i>Martes foina</i>	Kaya sansarı	LC	sabit	Ek III	Ek III	Ek liste III	Kayalık ve taşlık alanlar ile orman kenarlarındaki kayalıklarda		Nadir	G
<i>Meles meles</i>	Porsuk	LC		Ek III	--	Ek liste II	Orman içi kayalık veya otsu açık alanlar, tarla ve çayırliklara yakın yarı step alanlarında		Orta	G

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilimi	Bern	CITES	MAK	Habitatı	Endemik	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA										
Latince										
<i>Mustela nivalis</i>	Gelincik	LC	sabit	Ek III	--	Ek liste II	Her türlü kovuk, açıklık, ağaç atıklarının civarı, kemiricilerin açtıkları galerilerde		Orta	G
CETARTIODACTYLA										
SUIDAE										
<i>Sus scrofa</i>	Yaban domuzu	LC	bilinmiyor	--	--	Ek liste III	Her tip ormanda, sazlık, sık çalılıklar, sazlık bataklıklar, göl ve akarsu kenarlarındaki çalılıklar arasında		Bol	G
CHIROPTERA										
RHINOLOPHIDAE										
<i>Rhinolophus euryale</i>	Akdeniz Nalburunlu Yarasası	NT	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	Yazın yerleşim yerleri ve kısmen ağaçlık alanlarla Büyük koloniler halinde; kışın nemli mağara, bodrum ve harabeleri tercih eder		Nadir	L
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Küçük Nalburunlu Yarasa	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	Yazın yerleşim yerleri, kısmen ağaçlandırılmış alanlarla, kışın nemli mağara, bodrum ve harabeleri tercih eder		Nadir	L
VESPERTILIONIDAE										
<i>Myotis capaccinii</i>	Uzun Ayaklı Yarasa	VU	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	Açık alanlarla yerleşim alanları ve kısmen de mağaralarda		Nadir	L
<i>Myotis myotis</i>	Fare Kulaklı Büyük Yarasa	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	Açık alanlarla yerleşim alanları ve kısmen de mağaralarda		Nadir	L
<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Cüce Yarasa	LC	sabit	Ek III	--	--	Ağaçlık bölgelerde ağaç		Orta	L

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilimi	Bern	CITES	MAK	Habitatı	Endemik	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA										
Latince										
							kovukları, mağara ve yerleşim yerlerinde			
<u>EULIPOTYPHILA</u>										
<u>ERINACEIDAE</u>										
<i>Erinaceus concolor</i>	Kirpi	LC	bilinmiyor	--	--	Ek liste I	Seyrek ağaçlık veya açık alanlar, yerleşim yerleri civarı, bağ, bahçe ve gübrelikler ile nemli yerlerde		Orta	G
<u>SORICIDAE</u>										
<i>Crociodura leucodon</i>	Tarla Sivri faresi	LC	bilinmiyor	Ek III	--		Açıklık alanlar			L
<i>Neomys anomalus</i>	Bataklık sivri faresi	LC	azalıyor	Ek III	--		Orman içi, dere kenarlar ve nemli çayırılık alanlarda			L
<u>TALPIDAE</u>										
<i>Talpa caeca</i>	Kör Köstebek	LC	bilinmiyor	--	--		Açıklık alanlar			L
<i>Talpa europaea</i>	Avrupa köstebeği	LC	sabit	--	--	--	Tarım alanları, bozkırlar		Orta	G
<u>LAGOMORPHA</u>										
<u>LEPORIDAE</u>										
<i>Lepus europaeus</i>	Yaban tavşanı	LC	azalıyor	--	--	Ek liste III	Otsu, ormanlık ve çalılık açık alanlar ile kültür alanlarında		Orta	G
<u>RODENTIA</u>										
<u>CRICETIDAE</u>										
<i>Microtus guentheri</i>	Tarla faresi	LC	sabit	--	--		Tarım Alanları (hububat tarımı başta olmak üzere) ve meralarda			L
<u>MURIDAE</u>										

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop.eğilimi	Bern	CITES	MAK	Habitatı	Endemik	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA										
Latince										
<i>Apodemus sylvaticus</i>	Orman Faresi	LC	sabit	--	--		Orman formasyonlarında			L
<i>Mus musculus</i>	Ev faresi	LC	sabit	--	--	--	Yerleşim yerleri yakınları ve tarım alanlarında		Bol	G
<i>Rattus norvegicus</i>	Göçmen Fare	LC	sabit	--	--		Yerleşim yerleri ve su kenarlarındaki sık ağaçlık alanlarda			L
<i>Rattus rattus</i>	Siyah sıçan, Keme	LC	sabit	--	--	--	Yerleşim yerleri ve su kenarlarındaki sık ağaçlık alanlarda		Orta	G
SCIURIDAE										
<i>Sciurus anomalus</i>	Kızıl sincap	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	Ormanlık alanlarda		Nadir	G
SPALACIDAE										
<i>Spalax leucodon</i>	Kör fare	DD	azalıyor	--	--		Açıklık alanlarda			L

Çizelge D.7- Gediz Deltası'nda Bulunan Omurgasız Türleri Listesi

PHYLUM/Classis/Ordo	Latince	Türkçe	E	IUCN	Bern Sözleşmesi	AVL	KAYNAK
MOLLUSCA							
Gastropoda							
Stylomatophora							
	<i>Helix sp.</i>		--	--	--	--	G
	<i>Phyrgica sp.</i>		--	--	--	--	G
	<i>Limax flavus</i>		--	--	--	--	G

PHYLUM/Classis/Ordo	Latince	Türkçe	E	IUCN	Bern Sözleşmesi	AVL	KAYNAK
	<i>Sprattia sp.</i>		--	--	--	--	G
ANNELIDA							
Clitellata							
Gnathobdella							
	<i>Hirudo medicinalis</i>		--	--	--	--	G
Olygochaeta							
	<i>Lumbricus terrestris</i>	Toprak solucanı	--	--	--	--	G
	<i>Aulodrilus sp.</i>		--	--	--	--	G
	<i>Potamotheix hammoniensis</i>		--	--	--	--	G
ARTHROPODA							
Chilopoda							
Geophilomorpha							
	<i>Geophilus sp.</i>	Kırkayak	--	--	--	--	G
Crustacea							
Isopoda							
	<i>Glomerus marginata</i>	Tesbih böceği	--	--	--	--	G
Cladocera							
	<i>Potamon fluviatis</i>	Tatlı su yengeci	--	--	--	--	G
	<i>Daphnia sp.</i>	Su piresi	--	--	--	--	G
	<i>Alona sp.</i>		--	--	--	--	G
	<i>Diaphanosoma mongolianum</i>		--	--	--	--	L
	<i>Ceriodaphnia reticulata</i>		--	--	--	--	G
	<i>Ilyocryptus agilis</i>		--	--	--	--	G
	<i>Bosmina longirostris</i>		--	--	--	--	G
Calanoida							
	<i>Macrocylops albidus</i>		--	--	--	--	G
	<i>Cyclops sp</i>		--	--	--	--	G

PHYLUM/Classis/Ordo	Latince	Türkçe	E	IUCN	Bern Sözleşmesi	AVL	KAYNAK
Arachnida							
Scorpionidea							
	<i>Mesobuthus gibbosus</i>		--	--	--	--	G
Araneida							
	<i>Amaurobius fenestralis</i>		--	--	--	--	G
	<i>Steatoda sp.</i>		--	--	--	--	G
	<i>Dolomedes sp.</i>		--	--	--	--	G
	<i>Paradosa sp.</i>		--	--	--	--	G
	<i>Pirata sp.</i>		--	--	--	--	G
Solifugae							
	<i>Galeodes graecus</i>	Böğ böceği	--	--	--	--	G
Insecta							
Orthoptera							
	<i>Dociastaurus brevicollis</i>		--	--	--	--	G
	<i>Chorthippus vagans</i>		--	--	--	--	G
	<i>Chorthippus parallelus</i>		--	--	--	--	G
	<i>Chorthippus dichrous</i>		--	--	--	--	G
	<i>Omocestus rufipes</i>		--	--	--	--	G
	<i>Omocestus nanus</i>		--	--	--	--	G
	<i>Oedipoda miniata miniata</i>		--	--	--	--	G
	<i>Oedipoda coerulescens</i>		--	--	--	--	G
	<i>Oedipoda aurea aurea</i>		--	--	--	--	G
	<i>Anacridium aegyptium</i>		--	--	--	--	G
	<i>Locusta migratoria</i>		--	--	--	--	G
	<i>Calliptamus italicus italicus</i>		--	--	--	--	G

PHYLUM/Classis/Ordo	Latince	Türkçe	E	IUCN	Bern Sözleşmesi	AVL	KAYNAK
	<i>Pezotettix anatolica</i>		X	--	--	--	G
	<i>Tetratetrix depressa</i>		--	--	--	--	G
	<i>Ailopus thallasinus</i>		--	--	--	--	G
	<i>Acrotylus insubricus</i>		--	--	--	--	G
	<i>Trydactylus sp.</i>		--	--	--	--	L
	<i>Tetratetrix sp.</i>		--	--	--	--	L
	<i>Gryllus bimaculatus</i>		--	--	--	--	G
	<i>Gryllotalpa gryllotalpa</i>		--	--	--	--	G
	<i>Poecilimon sanctupauli</i>		--	--	--	--	G
	<i>Gamsocleis recticauda</i>		--	--	--	--	G
	<i>Bucephaloptera bucephala</i>		--	--	--	--	G
	<i>Platycleis intermedia</i>		--	--	--	--	G
	<i>Platycleis escalerae</i>		--	--	--	--	G
	<i>Eupholidoptera sp.</i>		--	--	--	--	L
	<i>Tylopsis lilifolia</i>		--	--	--	--	G
	<i>Phanoroptera falcata</i>		--	--	--	--	G
	<i>Decticus verrucivorus</i>		--	--	--	--	G
	<i>Saga puella</i>		X	--	--	--	L
Dermoptera							
	<i>Forficula auricularia</i>	Kulağa kaçan	--	--	--	--	G
Mantoptera							
	<i>Mantis religiosa</i>	Peygamber devesi	--	--	--	--	G
	<i>Empusa fasciata</i>		--	--	--	--	G
Hemiptera							
	<i>Lygaeus equestris</i>		--	--	--	--	G
	<i>Aelia acuminata</i>	Kımıl	--	--	--	--	G
	<i>Graphosoma lineatum</i>	Dut kımılı	--	--	--	--	G
	<i>Reduvius sp.</i>	Yırtıcı Tahtakurusu	--	--	--	--	G
Homoptera							

PHYLUM/Classis/Ordo	Latince	Türkçe	E	IUCN	Bern Sözleşmesi	AVL	KAYNAK
	<i>Asymetrasca decedens</i>		--	--	--	--	G
	<i>Exitianus capicola</i>		--	--	--	--	G
	<i>Macrosteles sp.</i>		--	--	--	--	G
	<i>Aphrodes sp.</i>		--	--	--	--	G
	<i>Aphis gossypii</i>		--	--	--	--	G
	<i>Brachycaudus cardui</i>		--	--	--	--	G
	<i>Chaetosiphon sp.</i>	Yaprak biti	--	--	--	--	L
	<i>Icerya purchasi</i>		--	--	--	--	G
	<i>Planococcus citri</i>		--	--	--	--	G
	<i>Coccus sp.</i>		--	--	--	--	L
Neuroptera							
	<i>Myrmeleon formicarius</i>	Karınca aslanı	--	--	--	--	G
	<i>Osmylus chrysops</i>		--	--	--	--	G
	<i>Chrysoperla carnea</i>		--	--	--	--	G
Odonota							
	<i>Calopteryx splendens</i>		--	--	--	--	G
	<i>Libellula sp.</i>		--	--	--	--	G
	<i>Calopteryx virgo</i>		--	--	--	--	
Coleoptera							
	<i>Coccinella septempunctata</i>	Uğur böceği	--	--	--	--	G
	<i>Cetonia aurata</i>	Altın Böceği	--	--	--	--	G
	<i>Calopteryx splendens</i>		--	--	--	--	G
	<i>Carabus sp.</i>	Karafatma	--	--	--	--	G
	<i>Scolytus rugulosus</i>		--	--	--	--	G
	<i>Lixus subtilis</i>		--	--	--	--	G
	<i>Chrysoperla carnea</i>		--	--	--	--	G
	<i>Polyphylla fullo</i>	Mayıs Böceği	--	--	--	--	G
	<i>Melolontha sp.</i>	Yakı Böceği	--	--	--	--	G
	<i>Calosoma sp.</i>	Pup Yiyicileri	--	--	--	--	G

PHYLUM/Classis/Ordo	Latince	Türkçe	E	IUCN	Bern Sözleşmesi	AVL	KAYNAK
	<i>Gyrinus distinctus</i>		--	--	--	--	G
	<i>Stethorus gilvifrons</i>		--	--	--	--	G
	<i>Hydroporus pubescens</i>		--	--	--	--	G
	<i>Ochthebius difficilis</i>		--	--	--	--	G
Hymenoptera							
	<i>Formica rufa</i>	Karınca	--	--	--	--	G
	<i>Vespa crabro</i>	Sarı pizoz	--	--	--	--	G
	<i>Apis mellifera</i>	Bal arısı	--	--	--	--	G
	<i>Xlycoppa vioacea</i>	Mor arılar	--	--	--	--	G
	<i>Dolichovespula sp.</i>		--	--	--	--	G
	<i>Caliroa limacina</i>		--	--	--	--	L
	<i>Aneuclis sp.</i>		--	--	--	--	G
Diptera							
	<i>Musca domestica</i>	Kara sinek	--	--	--	--	G
	<i>Cephenomya stimulator</i>	Yutak sinekleri	--	--	--	--	G
	<i>Culex pipiens</i>	Sivri sinek	--	--	--	--	G
	<i>Sarcophaga sp.</i>	Etsinekleri	--	--	--	--	G
	<i>Calliphora sp.</i>	Yapışkansinek	--	--	--	--	G
	<i>Hippobosca sp.</i>	Atsineği	--	--	--	--	G
	<i>Tipula sp.</i>	Bostansineği	--	--	--	--	G
	<i>Chironomus sp.</i>		--	--	--	--	G
	<i>Tabanus sp.</i>	Sığır Buğelekleri	--	--	--	--	G
	<i>Procladius sp.</i>		--	--	--	--	G
	<i>Dicrotendipes sp.</i>		--	--	--	--	G
	<i>Microchironomus tener</i>		--	--	--	--	G
Lepidoptera							
	<i>Pontia edusa</i>	Yeni benekli melek	--	--	--	--	G
	<i>Anarsia lineatella</i>		--	--	--	--	G
	<i>Plebeius argus</i>	Gümüş lekeli	--	--	--	--	G

PHYLUM/Classis/Ordo	Latince	Türkçe	E	IUCN	Bern Sözleşmesi	AVL	KAYNAK
		esmergöz					
	<i>Melanargia galathea</i>	Gözkelebeği	--	--	--	--	G
	<i>Pieris brassica</i>	Lahana kelebeği	--	--	--	--	G
	<i>Phyllonorycter gerasimovi</i>		--	--	--	--	G
	<i>Gonepteryx rhamni</i>	Limon kelebeği	--	--	--	--	G
	<i>Polyommatus sp.</i>		--	--	--	--	G
	<i>Colias aurorina</i>		--	--	--	--	G
Thysanoptera							
	<i>Aeolothrips ericae</i>		--	--	--	--	G
	<i>Anaphothrips obscurus</i>		--	--	--	--	G
	<i>Odontothrips meridionalis</i>		--	--	--	--	G

Çizelge D.8-Gediz Deltası’nda Bulunan Omurgalı Hayvan Türlerinin Genel Koruma Durumu

		Memeli		Sürüngen		İkiyaşamlı		Kuş			
IUCN	CR	0		0		0		SPEC 2004	SPEC 1	12	
	EN	0		0		0			SPEC 2	31	
	VU	1		1		0			SPEC 3	76	
	NT	1		1		0			Non-SPEC	139	
	LC	22		7		5		252			
	DD	1		0		0		0	RDB	A.1.1	0
	--	1		3		0		1		A.1.2	28
	Azalıyor	8		3		3		127		A.2	62
	Sabit	11		2		1		65		A.3	67
	Artıyor	1		1		1		44		A.3.1	24
	Bilinmiyor	4		2		0		30		A.4	19
										A.5	25
Bern	Ek II	5		10		0		184		A.6	0
	Ek III	6		4		5		75		A.7	0
CITES	Ek I	0		0		0		3		B.1.2	4
	Ek II	1		2		0		38		B.2	7
	Ek III	3		0		0		0		B.3	17
									B.3.1	3	
MAK	Ek liste I	6		0		0		193	B.4	6	
	Ek liste II	2		0		0		44	B.5	3	
	Ek liste III	4		0		0		25	B.6	0	
									B.7	0	

Bern sözleşmesine (Avrupa’nın Yaban Hayatı ve Yaşama Ortamlarını Koruma Sözleşmesi) göre **Ek II:** Mutlak koruma altında olan alanda bu statüye sahip 10 sürüngen türü bulunmaktadır.

Çizelge D.9 Koruma Altındaki Sürüngen Türleri

<i>Laudakia stellio</i>	Dikenli Keler
<i>Chamaeleo chamaeleon</i>	Bukalemun
<i>Cyrtopodion kotschy</i>	İnceparmaklı kertenkele
<i>Lacerta trilineata</i>	İri yeşilkertenkele
<i>Lacerta viridis</i>	Yeşil Kertenkele
<i>Elaphe quatuorlineata</i>	Sarı Yılan
<i>Natrix tessellata</i>	Su Yılanı
<i>Emys orbicularis</i>	Benekli Kaplumbağa
<i>Mauremys caspica</i>	Çizgili kaplumbağa
<i>Testudo graeca</i>	Tosbağa

Bayındır Ovacık Yaban Hayatı Geliştirme Sahası

Saha Barındırdığı Karaca (*Capreolus capreolus*) populasyonu nedeniyle Yaban Hayatı Geliştirme Sahası olarak ilan edilmiştir.

Sahadaki Türlerin IUCN, Bern ve CITES Sözleşmelerindeki Yeri;

Çizelge D.10- Ovacık Yaban Hayatı Geliştirme Sahasındaki Memeli Türler

TAKIM/Familya	CİNS	TÜR	İSİM (Tr)	IUCN (bölgesel)	CITES	Bern
INSECTIVORA						
Erinaceidae	<i>Erinaceus</i>	<i>Concolor</i>	Kirpi	LC		III
Soricidae	<i>Crocidura</i>	<i>Leucodon</i>	Sivriburunlu Tarla faresi	LC		III
	<i>Crocidura</i>	<i>Suaveolens</i>	Sivriburunlu Bahçefaresi	LC		III
	<i>Suncus</i>	<i>Etruscus</i>	Etrusk Sivriburunlu faresi	LC		III
	<i>Neomys</i>	<i>Anomalus</i>	Sivriburunlu Bataklık faresi	LC		III
CHIROPTERA						
Rhinolophidae	<i>Rhinolophus</i>	<i>Blasii</i>	Blasius Nalburunlu Yarasası	LC		II
	<i>Rhinolophus</i>	<i>Euryale</i>	Akdeniz Nalburunlu Yarasası	NT		II
	<i>Rhinolophus</i>	<i>ferrumequinum</i>	Büyük Nalburunlu Yarasa	LC		II
	<i>Rhinolophus</i>	<i>hipposideros</i>	Küçük Nalburunlu Yarasa	LC		II
			Mehely Nalburunlu			

	<i>Rhinolophus</i>	<i>Mehelyi</i>	Yarasası	VU		II
Molossidae	<i>Tadarida</i>	<i>Teniotis</i>	Buldog Yarasa	LC		II
Vespertilionidae	<i>Eptesicus</i>	<i>Anatolicus</i>	Akdeniz Genişkanatlı Yararası	LC		II
	<i>Eptesicus</i>	<i>Serotinus</i>	Genişkanatlı Yarasa	LC		II
	<i>Pipistrellus</i>	<i>Pipistrellus</i>	Cüce Yarasa	LC		III
	<i>Pipistrellus</i>	<i>Pygmaeus</i>	Akdeniz Cüce Yararası	LC		II
	<i>Nyctalus</i>	<i>Noctula</i>	Büyük Akşamcı Yarasa	LC		II
	<i>Plecotus</i>	<i>Kolombatovici</i>	Balkan Uzunkulaklı Yararası	LC		II
	<i>Hypsugo</i>	<i>Savii</i>	Savi'nin Cüce Yararası	LC		II
	<i>Myotis</i>	<i>Aurescens</i>	Bıyıklı Kahverengi Yarasa	LC		II
	<i>Myotis</i>	<i>Bechsteini</i>	Büyükkulaklı Yarasa	NT		II
	<i>Myotis</i>	<i>Blythii</i>	Küçük Farekulaklı Yarasa	LC		II
	<i>Myotis</i>	<i>Capaccinii</i>	Uzunayaklı Yarasa	VU		II
	<i>Myotis</i>	<i>Emarginatus</i>	Kirpikli Yarasa	LC		II
	<i>Myotis</i>	<i>Myotis</i>	Büyük Farekulaklı Yarasa	LC		II
	<i>Myotis</i>	<i>Nattereri</i>	Saçaklı Yarasa	LC		II
	<i>Myotis</i>	<i>Nipalensis</i>	Nepal Bıyıklı Yararası	LC		II
	<i>Miniopterus</i>	<i>Schreibersii</i>	İran Saçaklı Yararası	NT		II

RODENTIA						
Sciuridae	<i>Sciurus</i>	<i>Anomalus</i>	Sincap	LC		
Gliridae	<i>Dryomys</i>	<i>Nitedula</i>	Ağaç Yediuyuru	LC		III
	<i>Myomimus</i>	<i>Roachi</i>	Farebenzeri Yediuyur	VU		III
Cricetidae	<i>Microtus</i>	<i>Hartingi</i>	Ege Tarla faresi			
	<i>Microtus</i>	<i>Levis</i>	Tarla faresi	LC		
	<i>Microtus</i>	<i>Subterraneus</i>	Kısakulaklı Fare	LC		
	<i>Cricetulus</i>	<i>Migratorius</i>	Cüce Avurtlak	LC		
Muridae	<i>Meriones</i>	<i>Tristrami</i>	Anadolu Çöl faresi	LC		
	<i>Apodemus</i>	<i>Mystacinus</i>	Kaya Faresi	LC		
	<i>Apodemus</i>	<i>Flavicollis</i>	Sarıboyunlu Orman faresi	LC		
	<i>Apodemus</i>	<i>Witherbyi</i>	Orman faresi	LC		
	<i>Mus</i>	<i>Macedonicus</i>	Sarı Ev faresi	LC		
	<i>Mus</i>	<i>Musculus</i>	Ev faresi	LC		
	<i>Rattus</i>	<i>Norvegicus</i>	Göçmen Sıçan	LC		
	<i>Rattus</i>	<i>Rattus</i>	Sıçan	LC		
Spalacidae	<i>Nannospalax</i>	<i>Nehringi</i>	Anadolu Körfaresi	DD		
Hystriidae	<i>Hystrix</i>	<i>Indica</i>	Oklukirpi	LC		II
LAGOMORPHA						
Leporidae	<i>Lepus</i>	<i>Europaeus</i>	Yaban Tavşanı	LC		
CARNIVORA						
Felidae	<i>Caracal</i>	<i>Caracal</i>	Karakulak	LC	I	
	<i>Felis</i>	<i>Silvestris</i>	Yaban Kedisi	LC		
	<i>Lynx</i>	<i>Lynx</i>	Vaşak	EN		
Canidae	<i>Vulpes</i>	<i>Vulpes</i>	Tilki	LC		
	<i>Canis</i>	<i>Aureus</i>	Çakal	NT		
Mustelidae	<i>Martes</i>	<i>Martes</i>	Ağaç Sansarı	NT		III

	<i>Martes</i>	<i>Foina</i>	Kaya Sansarı	NT		III
	<i>Mustela</i>	<i>Nivalis</i>	Gelincik	LC		III
	<i>Meles</i>	<i>Meles</i>	Porsuk	R		III
ARTIODACTYLA						
Suidae	<i>Sus</i>	<i>Scrofa</i>	Yaban Domuzu	LC		III
Cervidae	<i>Cervus</i>	<i>Elaphus</i>	Kızılgeyik	LC		III

Çizelge D.11- Ovacık Yaban Hayatı Geliştirme Sahasındaki Kuş Türleri

SIRA	TÜRADILatince	TÜRADITürkçe	Statü	IUCN	Bern
1	<i>Buteobuteo</i>	Şahin	Yerli/Kışlama	LC	III
2	<i>Falco tinnunculus</i>	Kerkenez	Yerli	LC	III
3	<i>Columba livia</i>	KayaGüvercini	Yerli	LC	III
4	<i>Columba palumbus</i>	Tahtalı	Yerli	LC	
5	<i>Streptopelia decaocto</i>	Kumru	Yerli	LC	III
6	<i>Athena noctua</i>	Kukumav	Yerli	LC	II
7	<i>Strix aluco</i>	Alacabaykuş	Yerli	LC	II
8	<i>Picus viridis</i>	Yeşilağaçkakan	Yerli	LC	
9	<i>Dendrocopos major</i>	Ormanağaçkakanı	Yerli	LC	II
10	<i>Dendrocopos syriacus</i>	Alacağaçkakan	Yerli	LC	II
11	<i>Galeridacristata</i>	Tepeli toygar	Yerli	Lc	
12	<i>Cinclus cinclus</i>	Derekuşu	Yerli	LC	
13	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Çitkuşu	Yerli/Kışlama	LC	
14	<i>Erithacus rubecula</i>	Kızılgerdan	Yerli/Kışlama	LC	II
15	<i>Phoenicurus ochruros</i>	KaraKızılkuş	Yerli/Kışlama	LC	III

			ma		
16	<i>Turdus torquatus</i>	Boğmaklıardıç	Yerli/Kışla ma	LC	II
17	<i>Turdus merula</i>	Karatavuk	Yerli	LC	II
18	<i>Turdus philomelos</i>	Öterardıç	Yerli	LC	II
19	<i>Sylvia melanocephala</i>	Maskeli ötlege	Yerli/Kışla ma	LC	II
20	<i>Phylloscopus collybita</i>	Çıvgın	Yerli	LC	II
21	<i>Regulus regulus</i>	Çalıkuşu	Yerli	LC	
22	<i>Aegithalos caudatus</i>	Uzun Kuyruklu Baştankara	Yerli	LC	II
23	<i>Parus ater</i>	Çam Baştankarası	Yerli	LC	II
24	<i>Parus caeruleus</i>	Mavi Baştankara	Yerli	LC	II
25	<i>Parus major</i>	Büyük Baştankara	Yerli	LC	II
26	<i>Sitta krueperi</i>	Anadolu Sıvacısı	Yerli	NT	II
27	<i>Certhia brachydactyla</i>	Bahçe Tırnaşık kuşu	Yerli	LC	
28	<i>Garulus glandarius</i>	Alakarga	Yerli	LC	
29	<i>Corvus corax</i>	Kuzgun	Yerli	LC	
30	<i>Passer domesticus</i>	Serçe	Yerli	LC	
31	<i>Fringilla coelebs</i>	İspinoz	Yerli	LC	III
32	<i>Carduelis chloris</i>	Florya	Yerli	LC	II
33	<i>Carduelis carduelis</i>	Saka	Yerli	LC	II

Çizelge D.12- Ovacık Yaban Hayatı Geliştirme Sahasındaki Sürüngen Varlığı

TAKIM/Familya	CİNS	TÜR	İSİM (Tr)	IUCN	CITES	Bern
TESTUDİNATA						
Bataguridae	<i>Mauremys</i>	<i>Caspica</i>	Çizgili kaplumbağa	VU	*	II
Emydidae	<i>Emys</i>	<i>Orbicularis</i>	Benekli kaplumbağa	VU	*	II
Testudinidae	<i>Testudo</i>	<i>Graeca</i>	Yaygın tosbağa	VU	*	II
SQUAMATA						
Agamidae	<i>Laudakia</i>	<i>Stellio</i>	Dikenli keler	LC	*	III
Amphisbaenidae	<i>Blanus</i>	<i>Strauchi</i>	Kör kertenkele	NA	*	III
Anguidae	<i>Ophisaurus</i>	<i>Apodus</i>	Oluklu kertenkele	LC	*	III
Gekkonidae	<i>Hemidactylus</i>	<i>Turcicus</i>	Geniş parmaklı keler	LC	*	III
Lacertidae	<i>Lacerta</i>	<i>Trilineata</i>	Büyük yeşil kertenkele	LC	*	III
	<i>Ophisops</i>	<i>Elegans</i>	Tarla kertenkelesi	LC	*	III
	<i>Lacerta</i>	<i>Danfordii</i>	Toros kertenkelesi	LC	*	III
	<i>Anatololacerta</i>	<i>anatolica</i>	Anadolu Kaya kertenkelesi	*	*	*
Scincidae	<i>Ablepharus</i>	<i>Kitaibellii</i>	İnce kertenkele	LC	*	II
	<i>Mabuya</i>	<i>Aurata</i>	Tık naz kertenkele	LC	*	III
OPHİDİA						
Boidae	<i>Eryx</i>	<i>Jaculus</i>	Mahmuzlu yılan	LC	*	III
Colubridae	<i>Coluber</i>	<i>Caspicus</i>	Hazer yılanı	LC	*	III

	<i>Coluber</i>	<i>Jugularis</i>	Karayılan	LC	*	III
	<i>Eirenis</i>	<i>Modestus</i>	Uysal yılan	LC	*	III
	<i>Malpolon</i>	<i>monspessulanus</i>	Çukurbaşı yılan	LC	*	III
	<i>Natrix</i>	<i>Natrix</i>	Yarı sucu yılan	LC	*	III
	<i>Natrix</i>	<i>Tessellata</i>	Suyılanı	LC	*	III
Typhlopidae	<i>Typhlops</i>	<i>Vermicularis</i>	Kör yılan	LC	*	III

Çizelge D.13- Ovacık Yaban Hayatı Geliştirme Sahasındaki Amfibiler

TAKIM /Familya	CİNS	TÜR	İSİM (Tr)	IUCN	CITES	Bern
URODELA						
Slamandridae	<i>Triturus</i>	<i>karelinii</i>	Pürtüklü semender	LC	*	*
	<i>Triturus</i>	<i>vulgaris</i>	Küçük semender	LC	*	*
ANURA						
Bufonidae	<i>Bufo</i>	<i>viridis</i>	Gece kurbağası	LC	*	II
Ranidae	<i>Rana</i>	<i>ridibunda</i>	Ova kurbağası	LC	*	III

Çizelge D.14- Ovacık Yaban Hayatı Geliştirme Sahasındaki Kelebekler

TAKIM/Familya	CİNS	TÜR	İSİM (Tr)	IUCN kategori
PAPILIONIDAE				
	<i>Archon</i>	<i>apollinus</i>	Yalancıapollo	VU
	<i>Iphiclides</i>	<i>podalirius</i>	Erik kırlangıçkuyruğu	IN
	<i>Papilio</i>	<i>machaon</i>	Kırlangıçkuyruk	VU
	<i>Zerynthia</i>	<i>cerisyi</i>	Ormanfistosu	VU
PIERIDAE				
	<i>Colias</i>	<i>crocea</i>	Sarıazamet	LC
	<i>Leptidea</i>	<i>sinapis</i>	Narinormanbeyazı	LC

	<i>Pieris</i>	<i>brassicae</i>	Büyük Beyazmelek	LC
	<i>Pieris</i>	<i>leucosoma</i>	Beyrut Beyazmeleği	LC
	<i>Pontia</i>	<i>chloridice</i>	Küçük Beneklimelek	LC
ARGYNNIDAE				
	<i>Argynnis</i>	<i>pandora</i>	Bahadır	LC
	<i>Argynnis</i>	<i>Niobe</i>	Niyobe	LC
	<i>Argynnis</i>	<i>Paphia</i>	Cengaver	IN
	<i>Brenthis</i>	<i>Daphne</i>	Böğürtlen Brentisi	IN
	<i>Limenitis</i>	<i>Reducta</i>	Akdeniz Hanımelikelbeği	IN
	<i>Melitaea</i>	<i>Didyma</i>	Benekli İparhan	LC
	<i>Polygonia</i>	<i>c-album</i>	Yırtıkırtık	IN
LIBYTHEIDAE				
	<i>Libythea</i>	<i>Celtis</i>	Çitlembikkelebeği	IN
SATYRIDAE				
	<i>Maniola</i>	<i>Telmessia</i>	Doğu Çayıresmeri	LC
	<i>Melanargia</i>	<i>Larissa</i>	Anadolu Melikesi	LC
	<i>Pararge</i>	<i>Aegeria</i>	Karanlık Orman Esmeri	LC
	<i>Pseudochazara</i>	<i>Anthelea</i>	Anadolu Yalancıcadı	IN
LYCAENIDAE				
	<i>Lycaena</i>	<i>Alciphron</i>	Büyük Morbakırgüzeli	LC
	<i>Lycaena</i>	<i>Thersamon</i>	İsli Bakırgüzeli	LC

	<i>Lycaena</i>	<i>Tityrus</i>	İsli Bakırkelebeği	LC
	<i>Lycaena</i>	<i>Phlaeas</i>	Benekli Bakırgüzeli	IN
	<i>Polyommatus</i>	<i>Amandus</i>	Çokgözlü Amanda	LC
	<i>Quercusia</i>	<i>Quercus</i>	Mormeşe	LC
	<i>Satyrium</i>	<i>Ilıcis</i>	Büyük Sevbene	LC
HERPERIDAE				
	<i>Carcharodus</i>	<i>Alceae</i>	Hatmi Zıpzıpı	LC
	<i>Ochlodes</i>	<i>Venatus</i>	Orman Zıpzıpı	LC
	<i>Spialia</i>	<i>Orbifer</i>	Kızıl Zıpzıp	LC
	<i>Thymelicus</i>	<i>Sylvestris</i>	Sarı Antenli Zıpzıp	LC

Küçük Menderes Deltası Sulak Alanı:

Küçük Menderes Deltasında Su Ana Kadar Gerçekleştirilen 6 Adet Kış Ortası Su Kuşu Sayımları (KOSKS) Sonuçları (Kuşbank)

Çizelge D.15- Küçük Menderes Deltası Sulak Alanı Su Kuşu Sayımları

Latince	Türkçe	2010 yılı
<i>Fulica atra</i>	Sakarmeke	1435
<i>Larus cachinnans</i>	Gümüş Martı	569
<i>Larus ridibundus</i>	Karabaş Martı	375
<i>Phalacrocorax carbo</i>	Karabatak	250
<i>Anas penelope</i>	Fiyu	119
<i>Anas clypeata</i>	Kaşıkgağa	61
<i>Pelecanus crispus</i>	Tepeli Pelikan	46
<i>Tadorna ferruginea</i>	Angıt	40
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Küçük Batağan	37
<i>Ardea cinerea</i>	Gri Balıkçıl	37

Çizelge D.16- Küçük Menderes Deltası Sulak Alanında Görülen Kuş Türleri

<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Ak pelikan	Alanda göç döneminde transit göçer olarak görülmektedir.
<i>Botaurus stellaris</i>	Balaban	Alanda kış ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Ixobrychus minutus</i>	Küçük balaban	Alanda yaz ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Nycticorax nycticorax</i>	Gece balıkçılı	Alanda yaz ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Ardeola ralloides</i>	Alaca balıkçıl	Alanda yaz ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Ardea purpurea</i>	Erguvani balıkçıl	Alanda yaz ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Plegadis falcinellus</i>	Çeltikçi	Alanda göç döneminde transit göçer olarak görülmektedir.
<i>Phoenicopterus roseus</i>	Flamingo	Alanda göç döneminde transit göçer olarak görülmektedir.
<i>Tadorna ferruginea</i>	Angıt	Alanda yerli olarak bulunur.
<i>Anas strepera</i>	Boz ördek	Alanda kış ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Anas acuta</i>	Kılkuyruk	Alanda kış ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Anas querquedula</i>	Çıkrıkçın	Alanda yaz ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Anas clypeata</i>	Kaşıkgağa	Alanda kış ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Neophron percnopterus</i>	Küçük akbaba	Alanda yaz ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Circaetus gallicus</i>	Yılan kartalı	Alanda yaz ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Circus cyaneus</i>	Gökçe delice	Alanda kış ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Buteo rufinus</i>	Kızıl şahin	Alanda yerli olarak bulunur.
<i>Falco tinnunculus</i>	Kerkenez	Alanda yerli olarak bulunur.
<i>Falco vespertinus</i>	Aladoğan	Alanda göç döneminde transit göçer olarak görülmektedir.
<i>Alectoris chukar</i>	Kıvalı keklik	Alanda yerli olarak bulunur.
<i>Coturnix coturnix</i>	Bıldırcın	Alanda yaz ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Vanellus spinosus</i>	Mahmuzlu kız kuşu	Alanda yaz ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Gallinago gallinago</i>	Su Çulluğu	Alanda göç döneminde transit göçer olarak görülmektedir.
<i>Tringa erythropus</i>	Kara Kızılback	Alanda göç döneminde transit göçer olarak görülmektedir.
<i>Larus minutus</i>	Küçük Martı	Alanda göç döneminde transit göçer olarak görülmektedir.

<i>Chlidonias hybrida</i>	Bıyıklı Sumru	Alanda yaz ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Streptopelia turtur</i>	Üveyik	Alanda yaz ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Tyto alba</i>	Peçeli baykuş	Alanda yerli olarak bulunur.
<i>Athene noctua</i>	Kukumav	Alanda yerli olarak bulunur.
<i>Alcedo atthis</i>	Yalıçapkını	Alanda yerli olarak bulunur.
<i>Merops apiaster</i>	Arıkuşu	Alanda yaz ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Upupa epops</i>	İbibik	Alanda yaz ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Melanocorypha calandra</i>	Boğmaklı Toygar	Alanda yerli olarak bulunur.
<i>Galerida cristata</i>	Tepeli toygar	Alanda yerli olarak bulunur.
<i>Alauda arvensis</i>	Tarlakuşu	Alanda yerli olarak bulunur.
<i>Riparia riparia</i>	Kum kırlangıcı	Alanda yaz ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Hirundo rustica</i>	Kır kırlangıcı	Alanda yaz ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Delichon urbicum</i>	Ev kırlangıcı	Alanda yaz ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Anthus campestris</i>	Kır incirkuşu	Alanda yaz ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Erythropygia galactotes</i>	Kızıl çalibülbülü	Alanda yaz ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Oenanthe oenanthe</i>	Kuyrukkakan	Alanda yaz ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Monticola solitarius</i>	Gökardıç	Alanda yerli olarak bulunur.
<i>Hippolais pallida</i>	Ak Mukallit	Alanda yaz ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Muscicapa striata</i>	Benekli sinekkapan	Alanda yaz ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Lanius collurio</i>	Kızıl sırtlı örümcek kuşu	Alanda yaz ziyaretçisi olarak görülmektedir.
<i>Sturnus vulgaris</i>	Sığırcık	Alanda yerli olarak bulunur.
<i>Passer domesticus</i>	Ev serçesi	Alanda yerli olarak bulunur.
<i>Emberiza cia</i>	Kaya kirazkuşu	Alanda yerli olarak bulunur.

SAHADAKİ TÜRLERİN IUCN, BERN VE CITES SÖZLEŞMESİNDEKİ YERİ :

Çizelge D.17-Küçük Menderes Deltası'nda Bulunan Kuş Türlerine ait envanter bilgileri

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop. eğilimi	Bern	CITES	MAK	RDB	BIE (SPEC)	Bolge Statusu	Endemik	Üreme	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA													
Latince													
PODICIPEDIFORMES													
PODICIPEDIDAE													
<i>Podiceps cristatus</i>	Tepeli batağan-Bahri	LC	Bilinmiyor	Ek III	--	Ek liste I	A.5	Non-SPEC	Y		Var	Orta	G
PELECANIFORMES													
PHALACROCORACIDAE													
<i>Phalacrocorax carbo</i>	Karabatak	LC	Artıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.3	Non-SPEC	KZ			Nadir	G
<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	Küçük karabatak	LC	Artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1	SPEC 1	KZ			Nadir	G
PELECANIDAE													
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Ak pelikan	LC	Bilinmiyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	SPEC 3	TG				L
CICONIIFORMES													
ARDEIDAE													
<i>Ardea cinerea</i>	Gri balıkçıl	LC	Bilinmiyor	Ek III	--	Ek liste II	A.3.1	Non-SPEC	Y			Orta	G
<i>Ardea purpurea</i>	Erguvani balıkçıl	LC	Azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2	SPEC 3	YZ		Var	Orta	G
<i>Ardeola raloides</i>	Alaca balıkçıl	LC	Azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	SPEC 3	YZ		Var	Orta	G
<i>Botaurus stellaris</i>	Balaban	LC	Azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2	SPEC 3	Y				L
<i>Bubulcus ibis</i>	Öküz balıkçılı	LC	Artıyor	Ek II	--	Ek liste	A.2	Non-	TG		Var	Orta	G

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop. eğilimi	Bern	CITES	MAK	RDB	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA													
Latince													
						I		SPEC					
<i>Casmerodius albus</i>	Büyük akbalıkçıl	LC	Bilinmiyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Non-SPEC	KZ		Var	Orta	G
<i>Egretta garzetta</i>	Küçük akbalıkçıl	LC	Artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1	Non-SPEC	Y		Var	Orta	G
<i>Ixobrychus minutus</i>	Küçük balaban	LC	Azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2	SPEC 3	YZ		Var	Orta	G
<i>Nycticorax nycticorax</i>	Gece balıkçılı	LC	Azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1	SPEC 3	YZ			Nadir	G
CICONIIDAE													
<i>Ciconia ciconia</i>	Akleylek	LC	Artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1	SPEC 2	YZ		Var	Orta	G
<i>Ciconia nigra</i>	Kara leylek	LC	Bilinmiyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.3	SPEC 2	YZ			Nadir	G
THRESKIORNITHIDAE													
<i>Plegadis falcinellus</i>	Çeltikçi	LC	Azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1	SPEC 3	TG			Orta	G
PHOENICOPTERIFORMES													
PHOENICOPTERIDAE													
<i>Phoenicopus roseus</i>	Flamingo	LC	Artıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.3.1	SPEC 3	KZ				L
ANSERIFORMES													
ANATIDAE													
<i>Anas acuta</i>	Kılkuyruk	LC	Azalıyor	Ek III	--	Ek liste III	A.5	SPEC 3	KZ			Nadir	L
<i>Anas clypeata</i>	Kaşıkgağa	LC	Azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.4	SPEC 3	KZ			Nadir	L
<i>Anas penelope</i>	Fiyu	LC	Azalıyor	Ek III	--	Ek liste	A.5	Non-	KZ			Orta	L

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop. eğilimi	Bern	CITES	MAK	RDB	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA													
Latince													
						III		SPEC					
<i>Anas platyrhynchos</i>	Yeşilbaş	LC	Azalıyor	Ek III	--	Ek liste III	A.5	Non-SPEC	Y		Var	Orta	G
<i>Anas querquedula</i>	Çıkrıkçın	LC	Azalıyor	Ek III	--	Ek liste III	A.4	SPEC 3	YZ			Orta	G
<i>Anas strepera</i>	Boz ördek	LC	Bilinmiyor	Ek III	--	Ek liste III	A.4	SPEC 3	KZ			Nadir	L
<i>Aythya ferina</i>	Elmabaş pakta	LC	Azalıyor	Ek III	--	Ek liste III	A.5	SPEC 2	Y		Var	Orta	G
<i>Aythya nyroca</i>	Pasbaş patka	NT	Azalıyor	Ek III	--	Ek liste I	A.3	SPEC 1	YZ		Var	Nadir	G
<i>Tadorna ferruginea</i>	Angıt	LC	Bilinmiyor	Ek II	--	Ek liste I	A.4	SPEC 3	Y		Var	Nadir	G
<i>Tadorna tadorna</i>	Suna	LC	Artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1	Non-SPEC	KZ			Nadir	G
FALCONIFORMES													
ACCIPITRIDAE													
<i>Accipiter gentilis</i>	Çakır kuşu	LC	Sabit	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.1.2	Non-SPEC	Y			Nadir	L
<i>Accipiter nisus</i>	Atmaca	LC	Sabit	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.3	Non-SPEC	Y		Var	Nadir	G
<i>Aquila pomarina</i>	Küçük orman kartalı	LC	Bilinmiyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.3	SPEC 2	TG			Nadir	L
<i>Buteo buteo</i>	Şahin	LC	Artıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.3	Non-SPEC	Y		Var	Orta	G
<i>Buteo rufinus</i>	Kızıl şahin	LC	Sabit	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.3	SPEC 3	Y		Var	Orta	G
<i>Circaetus gallicus</i>	Yılan kartalı	LC	Sabit	Ek II	Ek II	Ek liste	A.4	SPEC 3	YZ			Nadir	G

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop. eğilimi	Bern	CITES	MAK	RDB	BIE (SPEC)	Bölge Statüsü	Endemik	Üreme	Yogunluk	Göz/Lit
FAMİLYA													
Latince													
						I							
<i>Circus aeruginosus</i>	Saz delicesi	LC	Artıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.3	Non-SPEC	Y		Var	Nadir	G
<i>Circus cyaneus</i>	Gökçe delice	LC	Azalıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.1.2	SPEC 3	KZ			Nadir	L
<i>Pernis apivorus</i>	Arı şahini	LC	Sabit	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.3	Non-SPEC	TG			Nadir	L
FALCONIDAE													
<i>Falco naumanni</i>	Küçük kerkenez	LC	Sabit	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.2	SPEC 1	YZ				L
<i>Falco peregrinus</i>	Gökdoğan	LC	Sabit	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.1.2	Non-SPEC	Y			Nadir	G
<i>Falco subbuteo</i>	Delicedoğan	LC	Azalıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.3.1	Non-SPEC	YZ			Nadir	G
<i>Falco tinnunculus</i>	Kerkenez	LC	Azalıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.2	SPEC 3	Y		Var	Nadir	G
<i>Falco vespertinus</i>	Aladoğan	NT	Azalıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	B.3	SPEC 3	TG			Nadir	L
GALLIFORMES													
PHASIANIDAE													
<i>Alectoris chukar</i>	Kımalı keklik	LC	Sabit	Ek III	--	Ek liste III	A.2	SPEC 3	Y		Var	Orta	G
<i>Coturnix coturnix</i>	Bıldırcın	LC	Azalıyor	Ek III	--	Ek liste III	A.3	SPEC 3	YZ			Orta	L
GRUIFORMES													
RALLIDAE													
<i>Fulica atra</i>	Sakarmeke	LC	Azalıyor	Ek III	--	Ek liste III	A.5	Non-SPEC	Y		Var	Bol	G

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop. eğilimi	Bern	CITES	MAK	RDB	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA													
Latince													
<i>Gallinula chloropus</i>	Saz tavuğu	LC	Bilinmiyor	Ek III	--	Ek liste II	A.3.1	Non-SPEC	Y		Var	Nadir	G
CHARADRIIFORMES													
RECURVIROSTRIDAE													
<i>Himantopus himantopus</i>	Uzun bacak	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Non-SPEC	YZ		Var	Orta	G
<i>Recurvirostra avosetta</i>	Kılıçgaga	LC	bilinmiyor	Ek II	--	Ek liste I	A.4	Non-SPEC	Y			Nadir	L
CHARADRIIDAE													
<i>Vanellus spinosus</i>	Mahmuzlu kız kuşu	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	SPEC 3	YZ				L
<i>Vanellus vanellus</i>	Kız kuşu	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.5	SPEC 2	Y		Var	Orta	G
SCOLOPACIDAE													
<i>Calidris minuta</i>	Küçük kumkuşu	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	B.5	Non-SPEC	KZ		Var	Orta	G
<i>Gallinago gallinago</i>	Su Çulluğu (Bekasin)	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste III	B.3.1	SPEC 3	TG			Orta	L
<i>Numenius arquata</i>	Kervançulluğu	NT	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	B.3	SPEC 2	TG			Nadir	L
<i>Tringa erythropus</i>	Kara Kızılbacak	LC	sabit	Ek III	--	Ek liste II	B.4	SPEC 3	TG			Nadir	L
<i>Tringa nebularia</i>	Yeşilbacak	LC	sabit	Ek III	--	Ek liste II	B.3.1	Non-SPEC	TG			Orta	L
<i>Tringa ochropus</i>	Yeşil düdükçün	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	B.2	Non-SPEC	YZ			Orta	G
<i>Tringa totanus</i>	Kızılbacak	LC	bilinmiyor	Ek III	--	Ek liste II	A.4	SPEC 2	KZ			Orta	G

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop. eğilimi	Bern	CITES	MAK	RDB	BIE (SPEC)	Bölge Statüsü	Endemik	Üreme	Yogunluk	Göz/Lit
FAMİLYA													
Latince													
LARIDAE													
<i>Chlidonias hybrida</i>	Bıyıklı Sumru	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.4	SPEC 3	YZ		Var	Nadir	G
<i>Larus cachinnans</i>	Gümüş Martı	LC	sabit	Ek III	--	Ek liste II	A.4	SPEC 2	Y, KZ				L
<i>Larus melanocephalus</i>	Akdeniz martısı	LC	sabit	Ek II	--	-	A.3.1	Non-SPEC	YZ				L
<i>Larus minutus</i>	Küçük Martı	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	B.3	SPEC 3	KZ				L
<i>Larus ridibundus</i>	Karabaş Martı	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.5	Non-SPEC	Y				L
<i>Sterna hirundo</i>	Sumru	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Non-SPEC	YZ				L
COLUMBIFORMES													
COLUMBIDAE													
<i>Columba livia</i>	Kaya güvercini	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste III	A.5	Non-SPEC	Y		Var	Bol	G
<i>Columba palumbus</i>	Tahtalı güvercin	LC	artıyor	--	--	Ek liste III	A.4	Non-SPEC	Y				L
<i>Stigmatopelia senegalensis</i>	Küçük kumru	LC	sabit	Ek III	--	Ek liste II	A.4	Non-SPEC	Y				L
<i>Streptopelia decaocto</i>	Kumru	LC	artıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.5	Non-SPEC	Y		Var	Bol	G
<i>Streptopelia turtur</i>	Üveyik	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste III	A.3.1	SPEC 3	YZ		Var	Bol	G
CUCULIFORMES													
CUCULIDAE													
<i>Cuculus canorus</i>	Guguk kuşu	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste	A.2	Non-	YZ		Var	Nadir	G

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop. eğilimi	Bern	CITES	MAK	RDB	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA													
Latince													
						I		SPEC					
STRIGIFORMES													
STRIGIDAE													
<i>Asio otus</i>	Kulaklı orman baykuşu	LC	azalıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.2	Non-SPEC	Y			Nadir	L
<i>Athene noctua</i>	Kukumav	LC	sabit	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.2	SPEC 3	Y		Var	Orta	G
<i>Otus scops</i>	İshak kuşu	LC	azalıyor	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.2	SPEC 2	YZ		Var	Nadir	G
<i>Strix aluco</i>	Alaca baykuş	LC	sabit	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.2	Non-SPEC	Y			Nadir	L
TYTONIDAE													
<i>Tyto alba</i>	Peçeli baykuş	LC	sabit	Ek II	Ek II	Ek liste I	A.1.2	SPEC 3	Y			Nadir	L
CAPRIMULGIFORMES													
CAPRIMULGIDAE													
<i>Caprimulgus europaeus</i>	Çobanaldatan	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.1.2	SPEC 2	YZ		Var	Nadir	G
APODIFORMES													
APODIDAE													
<i>Apus apus</i>	Ebabil	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste I	A.3.1	Non-SPEC	YZ		Var	Bol	G
<i>Tachymarptis melba</i>	Akkarınlı Sağan	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1	Non-SPEC	YZ			Orta	G
CORACIIFORMES													
ALCEDINIDAE													
<i>Alcedo atthis</i>	Yalıçapkını	LC	bilinmiyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2	SPEC 3	Y		Var	Nadir	G

[illegible]

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop. eğilimi	Bern	CITES	MAK	RDB	BIE (SPEC)	Bölge Statüsü	Endemik	Üreme	Yogunluk	Göz/Lit
FAMİLYA													
Latince													
<i>Delichon urbicum</i>	Ev kırlangıcı	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	SPEC 3	YZ		Var	Bol	G
<i>Hirundo daurica</i>	Kızıl kırlangıç	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Non-SPEC	YZ		Var	Bol	G
<i>Hirundo rupestris</i>	Kaya kırlangıcı	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.5	Non-SPEC	KZ				L
<i>Hirundo rustica</i>	Kır kırlangıcı	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.5	SPEC 3	YZ		Var	Bol	G
<i>Riparia riparia</i>	Kum kırlangıcı	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.5	SPEC 3	YZ		Var	Orta	G
MOTACILLIDAE													
<i>Anthus campestris</i>	Kır incirkuşu	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.2	SPEC 3	YZ		Var	Nadir	G
<i>Anthus pratensis</i>	Çayır incirkuşu	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Non-SPEC	KZ		Var	Orta	G
<i>Motacilla alba</i>	Akkuyruksallayan	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1	Non-SPEC	Y		Var	Bol	G
<i>Motacilla cinerea</i>	Dağ kuyruksallayanı	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Non-SPEC	Y			Nadir	G
<i>Motacilla flava</i>	Sarı kuyruksallayan	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1	Non-SPEC	YZ		Var	Bol	G
TROGLODYTIDAE													
<i>Troglodytes troglodytes</i>	Çitkuşu	LC	bilinmiyor	Ek II	--	Ek liste I	A.1.2	Non-SPEC	Y			Orta	L
MUSCICAPIDAE													
<i>Erithacus rubecula</i>	Kızılgerdan	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Non-SPEC	KZ		Var	Orta	G
<i>Erythropygia galactotes</i>	Kızıl çalıbülbülü	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste	A.3	SPEC 3	YZ		Var	Orta	G

[illegible]

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop. eğilimi	Bern	CITES	MAK	RDB	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Üreme	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA													
Latince													
<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Büyük kamışçın	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Non-SPEC	YZ		Var	Orta	G
<i>Acrocephalus melanopogon</i>	Bıyıklı kamışçın	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Non-SPEC	YZ			Nadir	G
<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	Saz bülbülü	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Non-SPEC	YZ, TG				L
<i>Cettia cetti</i>	Kamış bülbülü	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Non-SPEC	Y		Var	Orta	G
<i>Hippolais pallida</i>	Ak Mukallit	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.3	SPEC 3	YZ		Var	Orta	G
<i>Locustella luscinioides</i>	Bataklık kamışçını	LC	azalıyor	Ek II	--	-	A.2	Non-SPEC	TG			Nadir	L
<i>Phylloscopus collybita</i>	Çıvgın	LC	artıyor	Ek II	--				YZ		Var	Bol	G
<i>Phylloscopus trochilus</i>	Söğüt bülbülü	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1	Non-SPEC	TG		Var	Orta	G
<i>Sylvia atricapilla</i>	Karabaşlı ötleğen	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Non-SPEC	YZ		Var	Orta	G
<i>Sylvia cantillans</i>	Bıyıklı Ötleğen	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Non-SPEC	YZ				L
<i>Sylvia curruca</i>	Küçük Akgerdanlı Ötleğen	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Non-SPEC	YZ		Var	Nadir	G
<i>Sylvia melanocephala</i>	Maskeli Ötleğen	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Non-SPEC	Y		Var	Orta	G
<i>Sylvia rueppelli</i>	Karaboğazlı Ötleğen	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Non-SPEC	YZ			Nadir	L
REGULIIDAE													
<i>Regulus regulus</i>	Çalı Kuşu	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste	A.1.2	Non-	Y			Orta	L

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop. eğilimi	Bern	CITES	MAK	RDB	BIE (SPEC)	Bolge Statusu	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA													
Latince													
						I		SPEC					
<i>Ficedula albicollis</i>	Halkalı Sinekkapan	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Non-SPEC	TG				G
<i>Muscicapa striata</i>	Benekli sinekkapan	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	SPEC 3	YZ		Var	Orta	G
AEGITHALIDAE													
<i>Aegithalos caudatus</i>	Uzun kuyruklu baştankara	LC	sabit	Ek III	--	Ek liste II	A.2	Non-SPEC	Y		Var	Orta	G
PARIDAE													
<i>Parus ater</i>	Çam baştankarası	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Non-SPEC	Y		Var	Nadir	G
<i>Parus caeruleus</i>	Mavi baştankara	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Non-SPEC	Y		Var	Orta	G
<i>Parus majör</i>	Büyük baştankara	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1	Non-SPEC	Y		Var	Bol	G
SITTIDAE													
<i>Sitta neumayer</i>	Kaya sıvacısı	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Non-SPEC	Y		Var	Nadir	G
ORIOIDAE													
<i>Oriolus oriolus</i>	Sarı asma	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Non-SPEC	YZ		Var	Nadir	G
LANIIDAE													
<i>Lanius collurio</i>	Kızıl sırtlı örümcek kuşu	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	SPEC 3	YZ			Nadir	G
<i>Lanius nubicus</i>	Maskeli örümcek kuşu	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2	SPEC 2	YZ		Var	Orta	G
<i>Lanius senatör</i>	Kızıl başlı örümcek kuşu	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2	SPEC 2	YZ		Var	Orta	G

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop. eğilimi	Bern	CITES	MAK	RDB	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Ureme	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA													
Latince													
CORVIDAE													
<i>Corvus corax</i>	Kuzgun	LC	artıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.5	Non-SPEC	Y			Nadir	G
<i>Corvus corone</i>	Leş kargası	LC	azalıyor	--	--	Ek liste III	A.5	Non-SPEC	Y		Var	Bol	G
<i>Corvus monedula</i>	Küçük Karga	LC	artıyor	--	--	Ek liste III	A.5	Non-SPEC	Y			Orta	G
<i>Garrulus glandarius</i>	Ala karga	LC	sabit	--	--	Ek liste III	A.3.1	Non-SPEC	Y		Var	Orta	G
<i>Pica pica</i>	Saksağan	LC	Sabit	--	--	Ek liste III	A.5	Non-SPEC	Y		Var	Orta	G
STURNIDAE													
<i>Sturnus vulgaris</i>	Sığırcık	LC	bilinmiyor	--	--	Ek liste II	A.5	SPEC 3	Y		Var	Orta	G
PASSERIDAE													
<i>Passer domesticus</i>	Ev serçesi	LC	azalıyor	--	--	Ek liste III	A.5	SPEC 3	Y		Var	Bol	G
<i>Passer hispaniolensis</i>	Söğüt Serçesi	LC	sabit	Ek III	--	Ek liste II	A.3	Non-SPEC	Y		Var	Bol	G
FRINGILLIDAE													
<i>Carduelis cannabina</i>	Keten kuşu	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	SPEC 2	Y		Var	Bol	G
<i>Carduelis carduelis</i>	Saka	LC	sabit	Ek II	--	Ek liste I	A.3.1	Non-SPEC	Y		Var	Bol	G
<i>Carduelis chloris</i>	Florya	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Non-SPEC	Y		Var	Bol	G
<i>Fringilla coelebs</i>	İspinoz	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.4	Non-SPEC	Y		Var	Bol	G

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop. eğilimi	Bern	CITES	MAK	RDB	BIE (SPEC)	Bolge Statüsü	Endemik	Üreme	Yogunluk	Göz/Lit
FAMİLYA													
Latince													
<i>Serinus serinus</i>	Küçük İskete	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.3	Non-SPEC	Y		Var	Bol	G
EMBERIZIDAE													
<i>Emberiza cia</i>	Kaya kirazkuşu	LC	artıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2	SPEC 3	Y		Var	Orta	G
<i>Emberiza cirrus</i>	Bahçe Kirazkuşu	LC	azalıyor	Ek II	--	Ek liste I	A.2	Non-SPEC	Y		Var	Orta	G
<i>Emberiza hortulana</i>	Kirazkuşu	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.3	SPEC 2	YZ		Var	Orta	G
<i>Miliaria calandra</i>	Tarla kirazkuşu	LC	azalıyor	Ek III	--	Ek liste II	A.4	--	Y		Var	Bol	G

Çizelge D.18- Küçük Menderes Deltası'nda Bulunan Sürüngen Türleri Listesi

[illegible]

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop. Eğilimi	Bern	CITES	MAK	Habitatı	Endemik	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA										
Latince										
<i>Blanus strauchi</i>	Kör kertenkele	LC	Bilinmiyor	Ek III	--		Seyrek bitki ve çalılık alanlardaki taş altı ve toprak içinde yaşar	H	Nadir	L
ANGUIDAE										
<i>Pseudopus apodus</i>	Oluklu kertenkele	--		Ek II	--		Seyrek bitki ve çalılık alanlardaki taş altı ve toprak içinde yaşar	H		L
CHAMAELEONIDAE										
<i>Chamaeleo chamaeleon</i>	Bukalemun	--		Ek II	Ek II		Ağaç ve çalılar üzerinde yaşar.	H	Nadir	G
COLUBRIDAE										
<i>Dolichophis jugularis</i>	Karayılan	LC	Bilinmiyor	Ek III	--		Az bitkili açık arazi, nemli toprak ve taş altlarında yaşar.	H	Nadir	L
<i>Eirenis modestus</i>	Uysal Yılan	LC	Sabit	Ek III	--		Az bitkili açık arazi, nemli toprak ve taş altlarında yaşar.	H	Orta	L
<i>Elaphe quatuorlineata</i>	Sarı Yılan	NT	Azalıyor	Ek II	--		Az bitkili açık arazi, nemli toprak ve taş altlarında yaşar.	H	Bol	G

[illegible]

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop. Eğilimi	Bern	CITES	MAK	Habitatı	Endemik	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA										
Latince										
<i>Testudo graeca</i>	Tosbağa	VU		Ek II	Ek II		Kumlu, taşlı, kuru araziler, bağ, bahçe kenarları ve kısa otlu alanlarda yaşar.	H	Bol	G

Çizelge D.19-Küçük Menderes Deltası'nda Bulunan İkiyaşamlılar Türleri Listesi

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop. eğilimi	Bern	CITES	MAK	Habitatı	Endemik	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA										
Latince										
<u>ANURA</u>										
<u>BUFONIDAE</u>										
Bufo bufo	Siğilli Kurbağa	LC	Sabit	Ek III	--		Orman dışındaki otluk ve taşlık kısımlardaki taş altı ve toprak içerisinde bulunabilir	H	Nadir	L
Pseudepidalea viridis	Gece Kurbağası	LC	Azalıyor	Ek III	--		Orman dışındaki otluk ve taşlık kısımlardaki taş altı ve toprak içerisinde bulunabilir	H	Orta	G
<u>HYLIDAE</u>										
Hyla arborea	Ağaç Kurbağası	LC	Azalıyor	Ek III	--		Ağaçlar, ağaçsı bitkiler, sazlık nemli alanlarda ve otlar arasında rastlanabilir	H	Orta	G

TAKIM	Türkçe	IUCN	IUCN Pop. eğilimi	Bern	CITES	MAK	Habitatı	Endemik	Yogunluk	Goz/Lit
FAMİLYA										
Latince										
<u>PELOBATIDAE</u>										
Pelobates syriacus	Toprak Kurbağası	LC	Azalıyor	Ek III	--		Orman dışındaki otluk ve taşlık kısımlardaki taş altı ve toprak içerisinde bulunabilir	H		L
<u>RANIDAE</u>										
Pelophylax ridibundus	Ova kurbağası	LC	Artıyor	Ek III	--		Durgun akan veya birikinti su kenarındaki yoğun bitkili kıyılarda ve su üzerindeki yaprakların üstünde yaşar	H	Bol	G
<u>CAUDATA</u>										
<u>SALAMANDRIDAE</u>										
Lyciasalamandra luschani	Kara Semenderi	VU	Sabit	Ek II	--		Durgun su birikintisi ve çeşme kenarlarındaki ıslak alanlar	H		L

D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

İzmir ili sınırları içinde yaş, çap ve boy bakımından oldukça büyük, tarihi değeri olan 10 adet ağaç, Orman ve Su İşleri Bakanlığı IV. Bölge Müdürlüğü İzmir Şube Müdürlüğü tarafından **tabiat anıtı** olarak korunmaktadır.

Çizelge D.20 Tabiat Anıtları

Yöresel Adı	Alanı (m ²)	Tescil Tarihi	Yaşı	Mevki
Anadolu Kestanesi	2500	1994	615	Ödemiş-Gölcük Yaylası
Taşdede Pırnal Meşesi	1500	1994	250	Dikili-Taşdede mevkii
Kunduracı Çınarı	1500	1994	980	Buca-Kaynaklar Köyü
Teos Menengici	1500	1994	50-55	Seferihisar-Teos mevkii
Ovacık Yaylası Anadolu Kestanesi	2500	1995	515	Bayındır-Ovacık Köyü
Yarendede Çamı	2500	1995	165-170	Güzelbahçe-Yarendede
Dede Menengici	3000	2003	800	Menemen – Çaltı Köyü
Yemişçi Çınarı	2500	1995	370-380	Güzelbahçe-Yemişçi Çiftliği
Fıstık Çamı	2500	1995	120-125	Güzelbahçe-Yemişçi mevkii
Kadınlar Kuyusu Koca Menengici	2500	1995	800	Foça-Bağarası Köyü

Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü İzmir Tabiat Varlıklarını Koruma Kurullarınca da tescillenmiş birçok anıt ağaç bulunmaktadır. Çeşme-Musalla Menengici, Urla-Özbek Servisi, Selçuk-Selatin Çınarı, Urla-Çeşmealtı Zeytini, Narlıdere-Yukarıköy Fıstıkçamları, Ödemiş-Gencer Çınarı bunlardan bazılarıdır.

Bunların yanında korunmaya değer, anıt ağaç olarak tescillenebilecek başka ağaçlar da mevcuttur. Bunlardan bazıları Efemçukuru-Karaçamları, Ortaklar-Buruncuk Meşesi, Bornova-Pınarbaşı Çınarları, Kuşçular-Koca Mengeci, Urla-Kuşçular Çınarı, Ödemiş-Birgi Servileri, Tire-Çeştimen Kavağı (Çınarı), Ovacık Kestaneleridir. Bu ağaçlardan birçoğunun folklorik, mistik ve mitolojik özellikleri bulunur.

Karagöl Tabiat Parkı: İzmir ili, Menemen ilçesi, Yamanlar Dağı mevkiinde bulunmaktadır. İzmir'e uzaklığı 26 km'dir. Sahada göl manzaralı kır gazinosu, WC, büfe, piknik üniteleri bulunmaktadır. Elektrik içme ve kullanma suyu mevcuttur. 18,92 ha'lık bir alanda kurulmuş olup, ziyaretçi kapasitesi günlük 957 kişi kapasitelidir.

Tanay Tabiat Parkı

Tanay Tabiat Parkı: İzmir ili, Çeşme ilçesi, Ilıca mevkiinde bulunmaktadır. İzmir'e uzaklığı 70 km'dir. Sahada deniz manzaralı kır gazinosu, WC, büfe, piknik üniteleri, çadır yeri ve bungalov bulunmaktadır. Elektrik içme ve kullanma suyu mevcuttur. 30,30 ha'lık bir alanda kurulmuş olup ziyaretçi kapasitesi günlük 1500 kişi ve 100 çadırıdır.

Çiçekli Tabiat Parkı: İzmir ili, Bornova ilçesi, Çiçekli mevkiinde bulunmaktadır. İzmir'e uzaklığı 20 km'dir. Sahada büfe, WC, piknik üniteleri bulunmaktadır. Elektrik içme ve kullanma suyu mevcuttur. 20,91 ha'lık bir alanda kurulmuş olup, ziyaretçi kapasitesi günlük 896 kişidir.

Çiçekli Tabiat Parkı

Efeoğlu Tabiat Parkı

Efeoğlu Tabiat Parkı: İzmir'e uzaklığı 22 km'dir. Kızılcām ağaçları ile kaplı sahada kır büfesi, WC, piknik üniteleri bulunmaktadır. Elektrik içme ve kullanma suyu mevcuttur. 22,67 ha'lık bir alanda kurulmuş olup ziyaretçi kapasitesi günlük 1000 kişidir.

Ekmeksiz Plajı Tabiat Parkı: İzmir ili, Seferihisar ilçesi, Sığacık mevkiinde bulunmaktadır. İzmir'e uzaklığı 52 km'dir. Sahada deniz manzaralı kır gazinosu, WC, büfe, piknik üniteleri, çadır yeri bulunmaktadır. Elektrik içme ve kullanma suyu mevcuttur. 14,96 ha'lık bir alanda kurulmuş olup

Ekmeksiz Plajı Tabiat Parkı

ziyaretçi kapasitesi günlük 1500 kişi ve 100 çadırıdır.

Gümüldür Tabiat Parkı: İzmir ili, Menderes ilçesi, Gümüldür mevkiinde bulunmaktadır. İzmir'e uzaklığı 75 km'dir. Sahada kır gazinosu, disko, büfesi, WC, piknik üniteleri ve çadır yeri bulunmaktadır. Elektrik içme ve kullanma suyu mevcuttur. 7,40 ha'lık bir alanda kurulmuş olup ziyaretçi kapasitesi günlük 2500 kişi ve 300 çadırıdır.

Meryemana Tabiat Parkı: Selçuk sınırları içinde kalan Meryem Ana Tabiat Parkı 363 ha büyüklükte olup, 22.04.2008 tarihinde Tabiat Parkı olarak ilan edilmiştir. İzmir'e 82 km, Selçuk'a 6 km mesafededir. Ulaşım özel araçlar ve tur otobüsleri ile sağlanmaktadır. Saha sınırları içerisinde Ortaburun, Kapılıdağ, Dede tepeleri mevcuttur. Alan iki vadiden oluşmaktadır. Kızılçam, sandal, kermes meşesi, yabani zeytin, funda, orman sarmaşığı, keçi boynuzu, sığır kuyruğu alanın florasını oluşturmaktadır. Kurt, çakal, şahin, karatavuk, baykuş alanda bulunan fauna türleridir. Sahanın tamamı ormanlık alandan oluşmaktadır. Meryemana ve çevresinin taşıdığı doğal ve kültürel kaynak değerleri ile doğa turizmi (foto safari, trekking, dağcılık) ve bilimsel araştırmalar için tercih edilen alanlardandır.

Gümüşsuyu Tabiat Parkı: Gümüşsuyu Tabiat Parkı, Menderes ilçesi Gümüldür mevkiinde bulunmaktadır. İzmir'e uzaklığı 75 km'dir. 1.732 ha'lık bir alanda kurulmuş olup ziyaretçi kapasitesi günlük 500 kişi olup 160 yatak kapasitelidir.

Yamanlar Dağı Tabiat Parkı: Yamanlar Dağı Tabiat Parkı Karşıyaka ilçesi sınırları içerisinde yer almaktadır. Alanı 39,71 ha olup, bu alanda daha önce Sağlık Bakanlığı tarafından Sanatoryum olarak kullanılan bir adet otel binası ile bungalovlar bulunmaktadır. Saha Karşıyaka ilçesine yakınlığı nedeniyle, Karşıyaka ve Çiğli halkının rekreasyon ihtiyacını karşılayacaktır. Alan Karşıyaka'ya 17 km, Menemen'e 47 km, Çiğli ilçesine 18 km uzaklıktadır.

Örnekköy Tabiat Parkı: Örnekköy Tabiat Parkı, Kıyı Ege Bölgesi'nde, İzmir ili, Karşıyaka ilçesi sınırları içinde yer almaktadır. Ortalama yüksekliği 400 m olup, rakım 350 ile 450 m arasında değişmekte, tabiat parkı eğimli bir arazi içerisinde ve yer yer düzlüklerin bulunduğu bir saha içerisinde bulunmaktadır. Tabiat parkında 112 adet değişik bitki türü tespit edilmiş olup, alan zengin bir biyolojik çeşitliliğe sahiptir.

D.7. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde bulunan orman, milli park, çayır, mera, sulak alanlar, flora ve fauna bilgileri yukarıda anlatılmıştır.

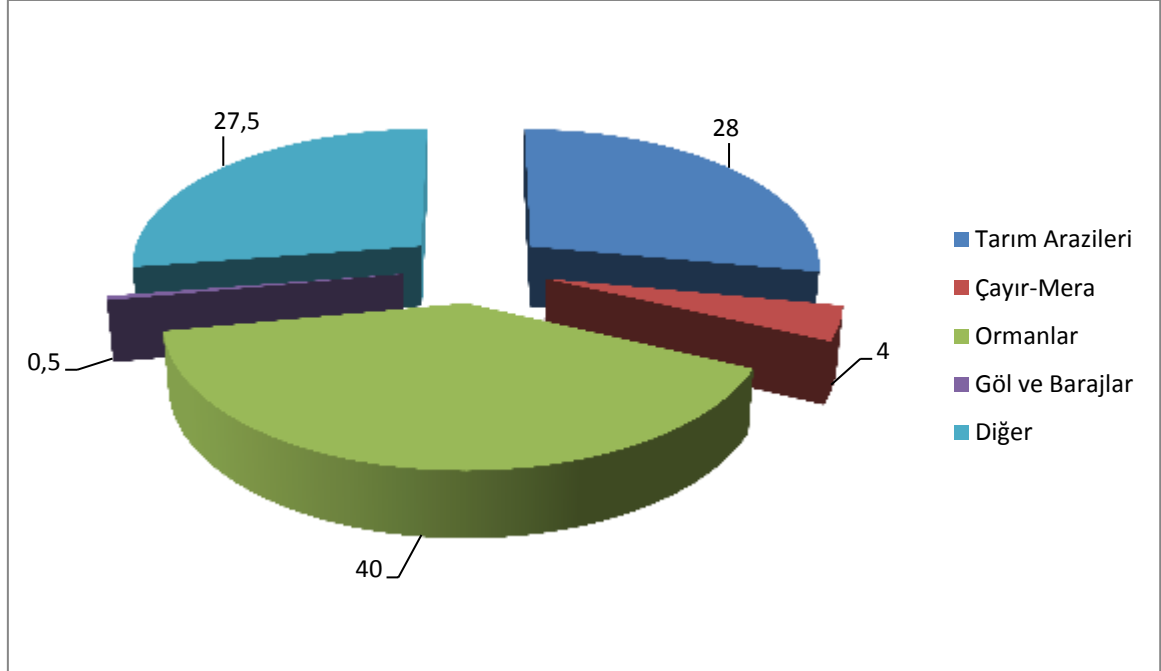
Kaynaklar

- Orman Bölge Müdürlüğü
- DSİ Bölge Müdürlüğü
- İzmir İl Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

E. ARAZİ KULLANIMI

E.1. Arazi Kullanım Verileri

E.1. Arazi Kullanım Verileri

Grafik E.1- İlimizin 2013 Yılı Arazi Kullanım Durumu (İzmir Gıda Tarım Hayvancılık İl Müdürlüğü,2013 – İzmir Orman Bölge Müdürlüğü,2013- DSİ 2. Bölge Müdürlüğü, 2013)

İzmir ili toplam 855 km² olup bunun 342 km² orman, 239,4 km² tarım arazisi, 34,2 km² çayır ve mera, 4,275 km² göl ve barajlar ve 235,125 km² diğer alanlar kaplamaktadır.

Çizelge E.1- 2013 Yılı İlimizin Arazilerinin Kullanımına Göre Arazi Sınıflandırılması (TR3 Ege Bölgesi Tarım Master Planı)

Arazi SINIFI	Alanı (ha)
1. Sınıf Araziler	117.931
2. Sınıf Araziler	95.134
3. Sınıf Araziler	87.003
4. Sınıf Araziler	72.325
5. Sınıf Araziler	-
6. Sınıf Araziler	154.951
7. Sınıf Araziler	656.141
8. Sınıf Araziler	17.406

E.2. Mekânsal Planlama

E.2.1. Çevre düzeni planı

İzmir Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde hazırlanan, 1/25000 ölçekli İzmir Büyükşehir Bütünü Çevre Düzeni Planı, Plan Uygulama Hükümleri ve Plan Raporu 12/09/2012 tarihinde İzmir Büyükşehir Belediye Meclisince kabul edilmiştir.

E.3. Sonuç ve Değerlendirme

1/25000 ölçekli İzmir Büyükşehir Bütünü Çevre Düzeni Planı, Plan Uygulama Hükümleri ve Plan Raporu 12/09/2012 tarihinde İzmir Büyükşehir Belediye Meclisince kabul edilmiştir.

Kaynaklar

- İzmir Gıda Tarım Hayvancılık İl Müdürlüğü
- İzmir Orman Bölge Müdürlüğü
- DSİ 2. Bölge Müdürlüğü,

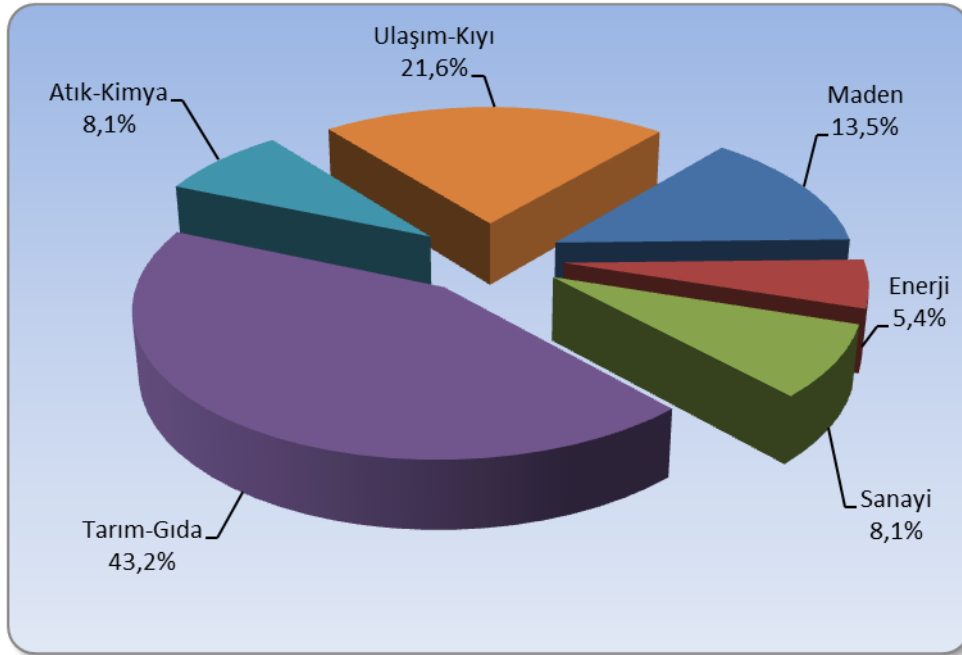
F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

F.1. ÇED İşlemleri

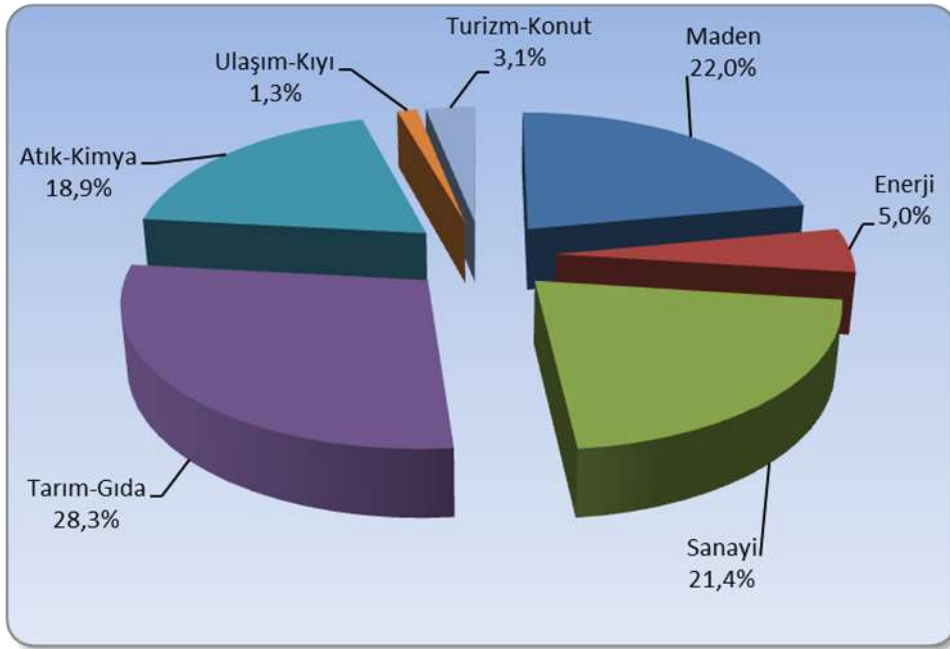
İl Müdürlüğümüz tarafından 159 adet ÇED Gerekli Değildir, 6 adet ÇED Gereklidir kararı verilmiştir.

Çizelge F.1 – İlimizde Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından (2013) Yılı İçerisinde Alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının Sektörel Dağılımı (Kaynak, yıl)

Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	35	8	34	45	30	2	5	159
ÇED Olumlu Kararı	5	2	3	16	3	8	-	38

Grafik F.1 – İlimizde (2013) Yılı ÇED Olumlu Kararı Verilen Projelerin Sektörel Dağılımı(İzmir Çevre ve Şehircilik İl Müd, 2014)

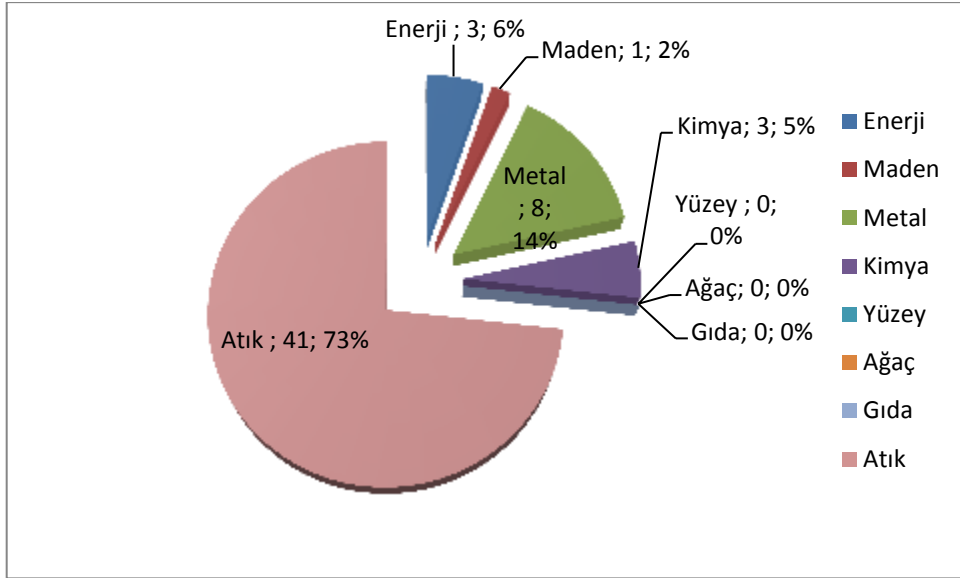
Grafik F.2 – İlimizde (2013) Yılı ÇED Gerekli Değildir Kararı Verilen Projelerin Sektörel Dağılımı (İzmir Çevre ve Şehircilik İl Müd, 2014)

F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

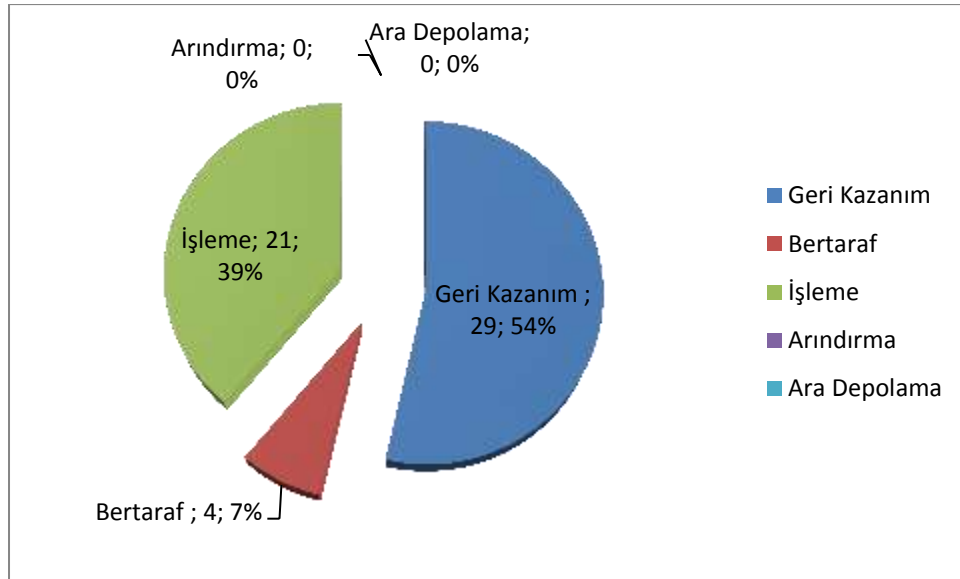
Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelik Kapsamında 2013 yılı içerisinde 324 adet geçici faaliyet belgesi verildiği, 247 ret edilen geçici faaliyet başvurusu bulunduğu, 244 adet çevre izni ve çevre izni ve lisansı belgeleri verildiği 4 adet ret edilen çevre izni/lisansı başvurusu bulunmaktadır.

	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	37	287	324
Çevre İzni ve Lisans Belgesi	57	187	244
TOPLAM	94	474	568

Çizelge F.2 – İzmir ilinde 2013 Yılında ÇŞİM Tarafından Verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi Sayıları (Çevrimiçi Çevre İzinleri Portalı 2013)

Grafik F.3 – İzmir ilinde 2013 Yılında Verilen Çevre İzni veya Çevre İzni ve Lisans Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı (Çevrimiçi Çevre İzinleri Portalı 2013)

Grafik F.4- İzmir ilinde 2013 Yılında Verilen Lisansların Konuları (Çevrimiçi Çevre İzinleri Portalı 2013)

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

İl Müdürlüğümüz tarafından 159 adet ÇED Gerekli Değildir, 6 adet ÇED Gereklidir kararı verilmiştir. 324 adet geçici faaliyet belgesi verildiği, 247 ret edilen geçici faaliyet başvurusu bulunduğu, 244 adet çevre izni ve çevre izni ve lisansı belgeleri verildiği 4 adet ret edilen çevre izni/lisansı başvurusu bulunmaktadır.

Kaynaklar

- İzmir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

G.1. Çevre Denetimleri

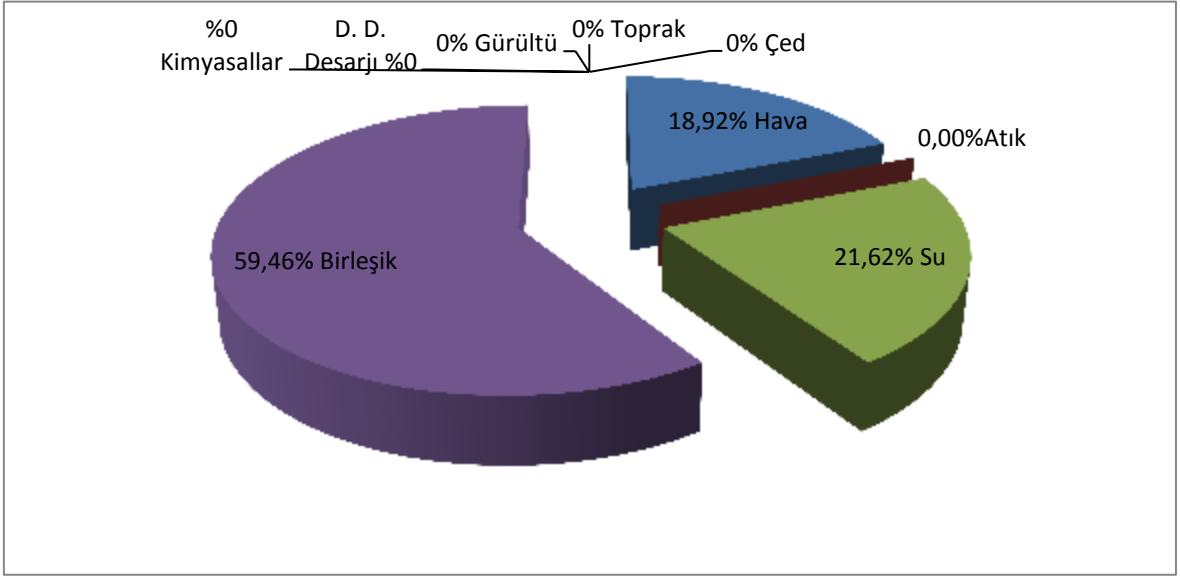
Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde il müdürlüğümüz tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

- izin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- Bakanlık ya da İl Müdürlüğü tarafından gerekli görülen durumlarda,
- ihbar veya şikâyet sonrasında

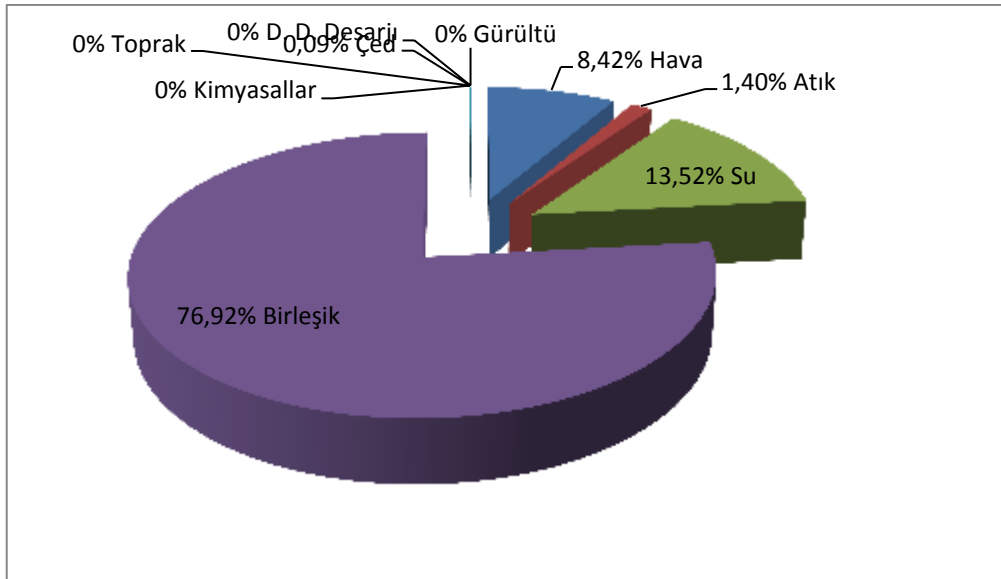
ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalınmaksızın ÇŞİM tarafından yapılan denetimlerdir.

Çizelge G.1 -İlimizde (2013) Yılında ÇŞİM Tarafından Gerçekleştirilen Denetimlerin Sayısı(Çevre Denetimleri ve Yönetimi Şubesi, 2013)

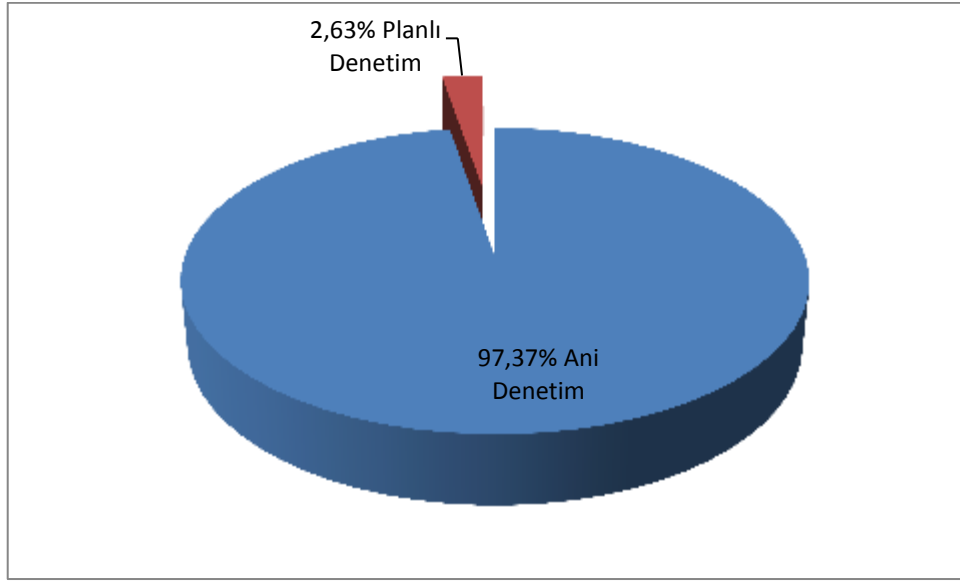
Denetimler	Birleşik	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimya-sallar	Gürültü	Derin Deniz Deşarjı	ÇED	İzin	Toplam
Planlı denetimler	22	7	8	-	-	-	-	-	-	-	37
Ani (plansız) denetimler	813	89	143	-	11	-	-	-	1	-	1057
Genel toplam	835	96	151	-	11	-	-	-	1	-	1094

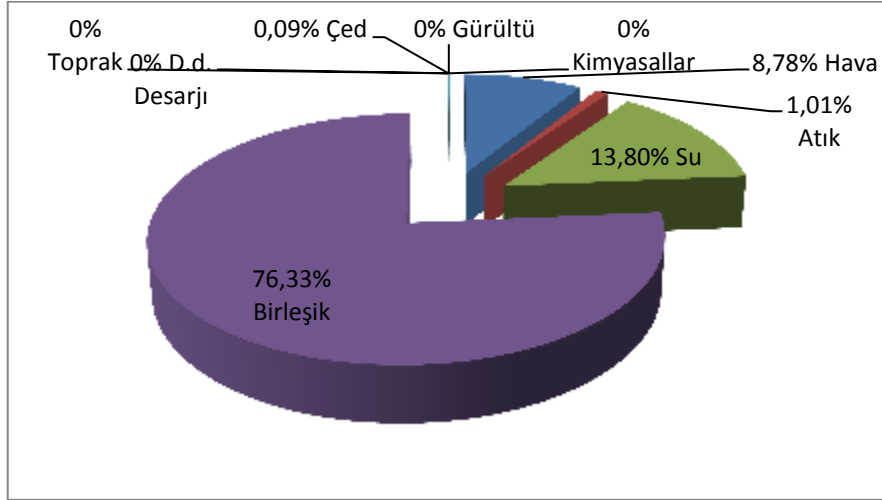
Grafik G.1 - (İzmir) ilinde ÇŞİM Tarafından 2013 Yılında Gerçekleştirilen Planlı Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı

Grafik G.2 – (İzmir) ilinde ÇŞİM Tarafından 2013 Yılında Gerçekleştirilen Plansız Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı

Grafik G.3– (İzmir) ilinde ÇŞİM Tarafından 2013 Yılında Gerçekleştirilen Planlı ve Ani Çevre Denetimlerinin Dağılımı

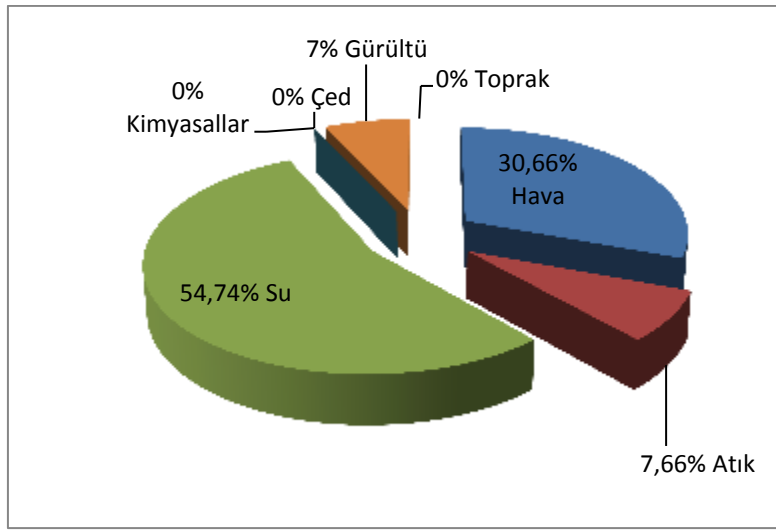

Grafik G.4– (İzmir) ilinde ÇŞİM Tarafından 2013 Yılında Gerçekleştirilen Tüm Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı

G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

Şikâyetler	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	TOPLAM
Şikâyet sayısı	98	150	-	21	-	55	-	324
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	84	150	-	21	-	19	-	274
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)	%85,71	%100	-	%100	-	%34,54	-	%84,57

Çizelge G.2 – (İzmir) ilinde 2013 Yılında ÇŞİM’e Gelen Tüm Şikâyetler ve Bunların Değerlendirilme Durumları

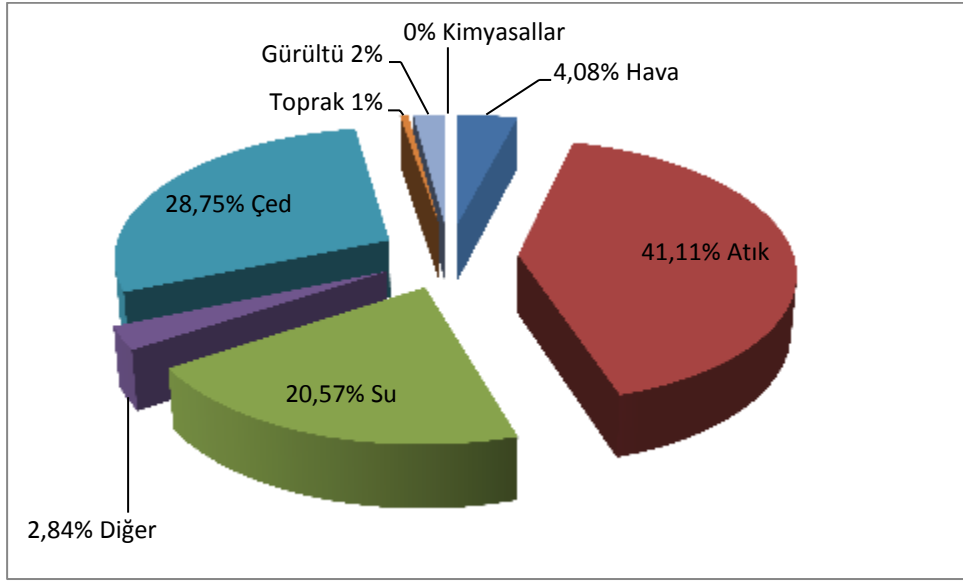
Grafik G.5 – (İzmir) ilinde 2013 Yılında ÇŞİM Gelen Şikâyetlerin Konulara Göre Dağılımı

G.3. İdari Yaptırımlar

Müdürlüğümüz ve Bakanlığımız tarafından İzmir İlinde uygulanan ceza miktarları tabloda yer almaktadır.

Çizelge G.3 – (İzmir) ilinde 2013 Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan Ceza Miktarları ve Sayısı

	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	Diğer	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)	597.781,00	3.014,907,00	81.272,00	6.026,135,00	-	308.611,00	4.214,201,00	416.127,00	14.659,034,00
Uygulanan Ceza Sayısı	14	61	2	59	-	16	37	47	236

Grafik G.6 – (İzmir) ilinde 2013 Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan İdari Para Cezalarının Konulara Göre Dağılımı

G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

İl Müdürlüğümüz tarafından 8 adet faaliyet durdurma yapılmış olup bunların 7 tanesi Çed Yönetmeliği gereğince izin almadan yatırıma başladığından, 1 tanesi emisyon değerlerini aştığı için durdurulmuştur.

G.5. Sonuç ve Değerlendirme

Müdürlüğümüz tarafından yapılan iş ve işlemler yukarıda anlatılmıştır.

Kaynaklar

- Çevre Yönetimi ve Denetimleri Şube Müdürlüğü

H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

2013 Yılında İlimizde Kurumumuz tarafından çevre eğitim faaliyeti gerçekleştirilmemiştir. 5 Haziran Çevre günü etkinlikleri için belediyelerle ortak programlar ve paneller düzenlenmiştir.İzmir Büyükşehir Belediyesince Dünya Çevre Günü etkinlikleri kapsamında düzenlenen atık pil toplama kampanyası ile yaklaşık 30 ton atık pil toplanmıştır.

I. İL BAZINDA ÇEVRESEL GÖSTERGELER

1. GENEL

1.1. NÜFUS

1.1 NÜFUS

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemine göre il ve ilçe merkezleri ile belde ve köyler nüfusu ve nüfus artış hızı							
YIL	BÖLGE ADI	Toplam nüfus	İl ve ilçe merkezleri nüfusu	Belde ve köyler nüfusu	İl ve ilçe merkezleri nüfusunun toplam nüfus içindeki oranı (%)	Belde ve köyler nüfusunun toplam nüfus içindeki oranı (%)	Yıllık nüfus artış hızı (binde)
2007	Türkiye	70586256	49747859	20838397	70,48	29,52	
2008	Türkiye	71517100	53611723	17905377	74,96	25,04	13,1
2009	Türkiye	72561312	54807219	17754093	75,53	24,47	14,5
2010	Türkiye	73722988	56222356	17500632	76,26	23,74	15,88
2011	Türkiye	74724269	57385706	17338563	76,8	23,2	13,49
2012	Türkiye	75627384	58448431	17178953	77,28	22,72	12,01
2007	İzmir	3739353	3175133	564220	84,91	15,09	
2008	İzmir	3795978	3450537	345441	90,9	9,1	15,03
2009	İzmir	3868308	3525202	343106	91,13	8,87	18,88
2010	İzmir	3948848	3606326	342522	91,33	8,67	20,61
2011	İzmir	3965232	3623540	341692	91,38	8,62	4,14
2012	İzmir	4005459	3661930	343529	91,42	8,58	10,09
2013	İzmir	4006174	Veri yok	Veri yok	Veri yok	Veri yok	13,08

Nüfus rakamları ve yanında nüfus artış hızı ile ilgili il bazında gerekli bilgilere http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1047 ve http://tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1059 Linkinden ulaşılabilir.

1.2 SANAYİ

SANAYİ (Güncel veri bulunmamaktadır.)
GÖSTERGE: Sanayi Bölgeleri
TANIM: Sanayinin belli alanlarda yapılanmasını sağlamak, kentleşmeyi yönlendirmek, çevre sorunlarını önlemek gibi amaçlarla mal ve hizmet üretim bölgeleri olarak hizmet sunmayı amaçlayan organize sanayi bölgeleri vb. sanayi bölgelerinin sayısının, toplam alanlarının ve ildeki planlı sanayileşme oranının zaman serisinde ifade edilmesidir.
Kaynak: Sanayi İl Müdürlükleri, İl Sanayi Odası
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İlde bulunan sanayi kuruluşlarının sayısı, sektörlerine göre sanayi bölgelerinin (Organize Sanayi Bölgeleri, Küçük Sanayi Siteleri, Endüstri İhtisas Bölgesi ilan edilmiş alanlar, Büyük

Sanayi Siteleri vb.) sayısı, kapasitesi, alanı (ha), OSB ve diğer sanayi alanlarında yer alan sanayi kuruluşlarının sayısının ildeki tüm sanayi kuruluşları sayısına oranı (%)

Durum ve eğilimler

İL SANAYİ SEKTÖRÜ BİLGİLERİ

İzmir ili, İstanbul ve Kocaeli illeri ile birlikte, ülkemizde sanayi sektörünün en fazla geliştiği illerden birisidir. Sahip olduğu kaynaklar, sanayi alt yapısı, nitelikli iş gücü potansiyeli, ulaşım olanaklarının çeşitliliği, iç ve dış piyasalara yakınlık, İzmir ili sanayisinin gelişmesindeki ana faktörlerdir. İzmir ili ülkemiz ve Ege Bölgesi sanayi kuruluşları içindeki payı itibarıyla büyük önem taşımaktadır. Çok yönlü olarak, yatırım taleplerini karşılayacak sanayi alt yapısına sahip olan ilde, girişimciler için değişik alanlarda uygun yatırım ortamları bulunmaktadır. 2008 yılı itibarıyla, İzmir ili sanayi sektörü gayri safi katma değeri İzmir ili toplam GSKD'si içinde % 26.7 oranında pay alırken, Ege Bölgesi sanayi GSKD'si içinde % 47.2 oranında, Türkiye sanayi GSKD'si içinde ise % 6.4 oranında pay almıştır. 2011 yılı itibarıyla, İzmir ilindeki toplam istihdamın % 26.5'i sanayi sektörüne aittir. Yine 2008 yılı itibarıyla, Türkiye sanayi sektöründeki işyerlerinin % 6.5'i İzmir ilinde bulunmaktadır. Ülkemizdeki en büyük 500 sanayi kuruluşunun % 6'sı; Ege Bölgesi'ndeki sanayi kuruluşlarının ise yaklaşık olarak yarısı İzmir'de bulunmaktadır. Sanayi özellikle metal eşya, makine ve taşıt araçları, gıda, tütün, dokuma, giyim eşyası, kürk, ayakkabı, deri, kimya, ağaç ürünleri mobilya ve kâğıda dayanmaktadır.⁶

Bilim, Sanayi ve Teknoloji İzmir İl Müdürlüğünce hazırlanan 2011 yılı Sanayi ve Ticaret Durumu Raporuna göre, İzmir'de sanayi sektöründe faaliyet gösteren kuruluşların statü ve konumlarına göre dağılımı, Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: İzmir'deki Sanayi Kuruluşlarının Statü ve Konumlarına Göre Dağılımı

		Birimi	2010	2011	2011/2010 Artış oranı % (+,-)
SANAYİ DURUMU	Özel Sektöre Ait Sanayi Tesisleri	adet	4.250	4.682	10%
	Kamuya Ait Sanayi Tesisleri	adet	2	2	0%
	Organize Sanayi Bölgeleri	adet	13	13	0%
	Endüstri Bölgeleri	adet	-	-	-
	Küçük Sanayi Siteleri *	adet	13	13	0%
	Teknoloji Geliştirme Bölgeleri**	adet	1	1	0%
	Serbest Bölgeler	adet	2	2	0%
	Nitelikli Sanayi Bölgeleri	adet	-	-	-
	Sanayi Odaları	adet	1	1	0%

*) Ferdi mülkiyete geçen KSS'ler nedeniyle güncel sayı 11 olmuştur.

**) Son düzenlemelerle İzmir'de Teknoloji Geliştirme Bölgeleri sayısı 3'e çıkmıştır.

⁶Bayraktar, F., Sekmen, F., İzmir İli Potansiyel Yatırım Alanları Araştırması, Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Müdürlüğü ve İzmir Kalkınma Ajansı, Eylül 2012, s.92'den yararlanılmıştır.

Kaynak:Bilim, Sanayi ve Teknoloji İzmir İl Müdürlüğü 2011 İl Sanayi ve Ticaret Durum Raporu, Mart, 2012.

a) OSB⁷

İzmir ilinde OSB uygulamalarına ilk olarak 1976 yılında, Atatürk OSB kurulmasıyla başlanmış olup, il genelinde tüzel kişilik kazanmış 13 OSB bulunmaktadır. Bu 13 OSB'nin; 8'i (Aliğa, Atatürk, Bergama, Buca-Ege Giyim, İTOB, Kemalpaşa, Kınık, Tire) tamamlanarak hizmete girmiş olup, 5'i (Kemalpaşa-Bağyurdu, Menemen Plastik, Ödemiş, Pancar, Torbalı) inşaat aşamasındadır.

İzmir ili, sahip olduğu 13 OSB'nin kapladığı toplam alan (4,386 ha.) itibarıyla ülke genelinde, Ankara'dan sonra 2. sırada, sayı itibarıyla ise Bursa ve Kocaeli ile birlikte 1. sırada yer almaktadır. Hizmete sunulan 8 OSB'de toplam 2,780 parsel oluşturulmuş, 1,724'ü tahsis edilmiş, 1,056 parsel ise tahsis edilmemiştir. Tahsis edilen parsellerde 1,040 fabrika üretime geçmiş olup, 143 fabrikanın da inşaatı devam etmektedir. OSB'ler kapsamında, 57,811 kişiye istihdam sağlanmıştır. Bu istihdam değeri ile İzmir, İstanbul ve Kocaeli'nden sonra üçüncü sırada yer almakta, ülke genelindeki OSB'lerde sağlanan istihdamın yüzde 10'unu karşılamaktadır.

Hizmete girmiş olan OSB'lerdeki üretim yapısı şu şekilde özetlenebilir: ⁸

1. İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi (İAOSB): İzmir-Çiğli ilçesinde, şehir merkezine 25 km. mesafededir. 700 hektar arazi üzerinde kurulu olan bölgede; 594 sanayi parselinin tamamı tahsis edilmiştir. Bölgede 550 tesis üretim, 40 tesis inşaat safhasında olup, 35.000 kişiye istihdam sağlanmıştır. Bölgede, firma sayısı olarak ağırlıklı ilk beş sektör sırasıyla, başka yerde sınıflandırılmamış makine (50), gıda (45), kauçuk ve plastik (44), fabrikasyon metal (36) ve hazır giyim (26) şeklinde dağılım göstermektedir.

1990 yılında faaliyete geçen İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi (İAOSB), İzmir'in olduğu kadar, Türkiye'nin de en önemli üretim, ihracat ve istihdam merkezlerinden birisidir. Bölge'nin yıllık cirosu ortalama olarak 4,5 milyar Dolar, ihracatı 2,5 milyar Dolar ve ithalatı da 1 milyar Dolar civarında gerçekleşmektedir. KOBİ'lerin % 90 ağırlıklı olduğu Bölge'de, üreticilerin ¾'ü ihracatçı konumundadır.

2-Aliğa Karma ve İhtisas Organize Sanayi Bölgesi: İzmir- Aliğa ilçesinde, 922 hektar arazi üzerinde kurulu olan bölge, İzmir il merkezine 69 km. mesafededir. Bölgedeki 373 parselden 140 parsel tahsis edilmiş olup, 16 tesis faal, 20 tesis inşaat aşamasındadır. Toplam 495 kişiye istihdam sağlanmıştır. Bölgede ağırlıklı ilk beş sektör sırasıyla, inşaat, makina, gıda, metal ve otomotiv şeklinde dağılım göstermektedir.

3- Bergama Organize Sanayi Bölgesi: İzmir-Bergama ilçesinde, 179 hektar arazi üzerinde kuruludur. Alt yapı çalışmaları devam eden bölgede 96 parselden, 1'i tahsis edilmiş, 95 parsel boş olup, 1 tesisin inşaatı devam etmektedir.

4- Buca Ege Giyim İhtisas Organize Sanayi Bölgesi: İzmir-Buca ilçesinde, 50 hektar arazi üzerinde kurulu olan bölgede, 136 sanayi parselinin tamamı tahsis edilmiştir. Bölgede 39 tesis üretim, 11 tesis inşaat safhasında olup, 3,767 kişiye istihdam sağlanmıştır. Bölgede ağırlıklı sektör tekstil ve yan sanayidir.

⁷Bayraktar, F., Sekmen, F., İzmir İli Potansiyel Yatırım Alanları Araştırması, Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Müdürlüğü ve İzmir Kalkınma Ajansı , Eylül 2012, s.226-228'den ve Bilim, Sanayi ve Teknoloji İzmir İl Müdürlüğü verilerinden yararlanılmıştır.

⁸ Bayraktar, F., Sekmen, F., İzmir İli Potansiyel Yatırım Alanları Araştırması, Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Müdürlüğü ve İzmir Kalkınma Ajansı, Eylül 2012, s.226-228'den yararlanılmıştır.

5- İTOB Organize Sanayi Bölgesi: İzmir Menderes İlçesi Tekeli Beldesinde 231 hektar arazi üzerinde kurulu olan bölge, İzmir şehir merkezine 30 km. mesafede yer almaktadır. 367 parselin 330'unun tahsis edildiği bölgede, 56 tesis üretim, 72 tesis inşaat safhasında olup, 1,498 kişi istihdam edilmiştir. Ağırlıklı ilk beş sektör sırasıyla, yapı, gıda, makina, plastik ve otomotiv şeklindedir.

6- Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi: İzmir-Kemalpaşa ilçesinde, İzmir şehir merkezine 29 km. mesafededir. 1,300 hektar arazi üzerinde kurulu olan bölgede 927 parsel oluşturulmuş, 361'i tahsis edilmiştir. Bölgede, 322 tesis üretim, 16 tesis inşaat safhasında olup, 21,000 kişiye istihdam sağlanmıştır. Bölgede ağırlıklı ilk beş sektör sırasıyla, otomotiv yan sanayi, kimya, kağıt-karton, gıda ve yapı malzemeleri şeklinde dağılım göstermektedir.

7- Kınık Organize Sanayi Bölgesi: İzmir-Kınık ilçesinde 85 hektar arazi üzerinde kurulu olan bölgedeki 55 sanayi parselden 2'si tahsis edilmiştir. Bölgede, 2 tesis üretimde olup, 20 kişiye istihdam sağlanmıştır.

8- Tire Organize Sanayi Bölgesi: İzmir-Tire ilçesinde 410 hektar arazi üzerinde kurulu olan bölgedeki 232 parselden 125'i tahsis edilmiş olup, 42 tesis üretim, 11 tesis inşaat safhasındadır. Bölgede 1,031 kişiye istihdam sağlanmıştır. Ağırlıklı ilk beş sektör sırasıyla, gıda, inşaat malzemeleri, karton, tekstil, tıbbi malzeme şeklinde dağılım göstermektedir.

b) Küçük Sanayi Siteleri

İzmir'de, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı kredisi ile hizmete sunulan 11 adet Küçük Sanayi Sitesi (KSS) mevcut olup, toplam 7.094 işyerinden 5.811 işyerinde faaliyet gösterilirken 1.283 işyeri boştur ve 32.119 kişiye istihdam sağlanmıştır.

c) Endüstri Bölgeleri

İzmir'de faaliyet gösteren Endüstri Bölgesi bulunmamaktadır.

d) Serbest Bölgeler⁹

Türkiye'de, hâlihazırda 19 adet serbest bölgede faaliyet gösterilmekte olup, Ege Serbest Bölgesi ve İzmir Serbest Bölgesi (Menemen Deri Serbest Bölgesi'nin değiştirilmesiyle) olmak üzere, TR 31 İzmir Bölgesi'nde iki serbest bölge bulunmaktadır.

Ege Serbest Bölgesi 1990 yılından itibaren "Yap-İşlet-Devret" modeliyle bir özel sektör kuruluşu olan ESBAŞ tarafından kurulup, işletilmeye başlanmıştır. Tüm altyapı ve gerekli üstyapı yatırımları, enerji, su, telekomünikasyon, doğalgaz, boşaltma, nakliye, yükleme ve 24 saat destek hizmetleri ile itfaiye, yemek ve tüm belediyesel hizmetler ESBAŞ tarafından verilmektedir.

Ege Serbest Bölgesi, İzmir'in Gaziemir ilçesinde 2.2 milyon m²'lik bir alan üzerinde kurulmuştur. Bölge, Uluslararası Adnan Menderes Havalimanına 4, İzmir Limanına 12, otoyol ağlarına ise 1 km. mesafededir. Bölgede bugün itibarıyla 76'sı (% 32'si) yabancı olmak üzere toplam 240 firma faaliyet göstermektedir.

1997 yılında kurulan Menemen Deri Serbest Bölgesi (İDESBAŞ), 2011 yılında farklı sektörlerle de yönelebilmek amacıyla, İzmir Serbest Bölgesi (İZBAŞ) olarak isim değiştirmiştir. Ruhsatlandırma, tahsis, çevre düzenlemesi gibi

⁹ Bayraktar, F., Sekmen, F., İzmir İli Potansiyel Yatırım Alanları Araştırması, Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Müdürlüğü ve İzmir Kalkınma Ajansı, Eylül 2012, s.222-223'den yararlanılmıştır.

sorunları bulunduğu için henüz tam olarak faaliyete geçemeyen İzmir Serbest Bölgesi, Aliğa Limanı'na 26 km., İzmir Limanı'na 40 km., İzmir merkeze 45 km., Adnan Menderes Havaalanı'na ise 55 km. uzaklıktadır.¹⁰

2011 yılında Türkiye'de bulunan 19 serbest bölgeye ait toplam ticaret hacmi 22.6 milyar Dolar olup, toplam ticaretin % 25.4'ü Ege Serbest Bölgesi'ne ve % 1.6'sı da İzmir Serbest Bölgesi'ne aittir. Ege Serbest Bölgesi'nde, 2011 yılında gerçekleşen ticaret hacmi 5.7 milyar Dolar olup, bölgenin hizmete girişinden 2011 yılı sonuna kadar gerçekleşen toplam ticaret hacmi ise 44.5 milyar Dolara ulaşmıştır. Ege Serbest Bölgesi, ticaret hacmi açısından, ülke genelinde ilk sırada yer almaktadır. Tablo 2'de İzmir'deki Serbest Bölgelerin ticaret hacmi ve Türkiye payına ilişkin veriler 2008-2011 yılları itibarıyla verilmektedir.

Tablo 2: İzmir'deki Serbest Bölgelerin Türkiye Genelindeki Serbest Bölgeler İçindeki Yeri (Bin Dolar)

Yıllar	Türkiye Geneli Serbest Bölgeler Ticaret Hacmi	Ege Serbest Bölgesi		İzmir Serbest Bölgesi	
		Ticaret Hacmi	Türkiye İçindeki Payı (%)	Ticaret Hacmi	Türkiye İçindeki Payı (%)
2008	24,578,055	3,763,964	15.3	412,922	1.7
2009	17,756,882	2,658,772	15.0	280,040	1.6
2010	18,572,206	2,502,919	13.5	307,913	1.7
2011	22,646,175	5,747,500	25.4	356,553	1.6

Kaynak: Bayraktar, F., Sekmen, F., İzmir İli Potansiyel Yatırım Alanları Araştırması, Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Müdürlüğü ve İzmir Kalkınma Ajansı , Eylül 2012,s.223.

Ege Serbest Bölgesi'nde; üretim, mühendislik, alım-satım, bakım-onarım, depo işletmeciliği, bankacılık, montaj-demontaj, sigortacılık, finansal kiralama, kıyı bankacılığı, paketleme başta olmak üzere, Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü'nce uygun görülen ve çevre kirliliği yaratmayan her türlü sanayi, ticaret ve hizmet faaliyeti yapılmaktadır. Hâlihazırda bölgedeki faaliyetlerin % 50'si alım-satım, % 46'sı ise üretim faaliyetlerinden oluşmaktadır.

1990 - 2010 yılları arasında, Ege Serbest Bölgesi'nde 663.8 milyon Dolar tutarında bir yatırım gerçekleştirilmiş olup, yatırımların % 77.6'sı yabancı firmaların yatırımlarından oluşmaktadır. Bölgede, ağırlıklı olarak tekstil, elektrik-elektronik, otomotiv yan sanayi, makine imalat ve montajı, gıda işleme ve paketleme, madencilik, tıbbi ürünler, metal bağlantı elemanları, kimya, havacılık ve savunma sanayi, inşaat ve plastik sektörlerine ilişkin firmalar yer almaktadır. En fazla ticareti yapılan mallar ise, tekstil ürünleri, konfeksiyon, ağır iş makineleri, kimyasal ürünler ve dayanıklı tüketim mallarıdır. Ege Serbest Bölgesi'ndeki toplam istihdamın % 77'si yabancı firmaların yarattığı istihdamdır. Ege Serbest Bölgesi'nde özellikle elektrik, elektronik, enformasyon teknolojileri, otomotiv yan sanayi, makine, havacılık, medikal ve gıda sektörlerinde faaliyet gösteren firmalar, serbest bölge avantajlarından yararlanarak maliyetlerini düşürme ve karlarını artırma olanağına sahiptirler.

Türkiye genelindeki serbest Bölgelerde 54.022 personel istihdam edilmekte olup istihdamın % 35.3'ü Ege Serbest Bölgesi'ne, % 2.8'i de İzmir Serbest Bölgesi'ne ait bulunmaktadır.

Çağdaş bir endüstri merkezi olan Ege Serbest Bölgesi, sanayi ve ticari faaliyetleri yanında, uluslararası bir organizasyon olan "Uzay Kampı Türkiye" ile de anılmaktadır. Uzay Kampı Türkiye, dünyadaki üçüncü; Türkiye,

¹⁰ Bilim, Sanayi ve Teknoloji İzmir İl Müdürlüğü kayıtları.

Ortadoğu, Güneydoğu Avrupa ve Batı/Orta Asya’da bulunan tek uzay kampı olup, İzmir’in ve Ege Serbest Bölgesi’nin tanıtımına katkıda bulunmaktadır.

e) Diğer Sanayi Kuruluşları

İzmir’de OSB’ler, KSS’ler ve Serbest Bölgeler dışında faaliyet gösteren irili ufaklı çok sayıda sanayi işletmesi olduğu bilinmektedir ancak İl Müdürlüğümüz sanayi sicili kayıtları, EBSO, İZTO ve İESOB kayıtlarına göre bu bölgeler dışındaki işletmelerin sayısı kesin olarak tespit edilememektedir. Tablo 3’de bu konudaki yorumları destekleyebilecek sektörel veriler bulunmaktadır. Bu tabloya göre İzmir’deki sanayi işletmelerinin sayısı 5981’dir.

Tablo 3: İzmir’de Sanayi İşletmelerinin İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Dağılımı

İKTİSADİ FAALİYET KOLLARI	2010		2011	
	Tescil Olunan	Ticareti Terk Eden	Tescil Olunan	Ticareti Terk Eden
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	513	511	1.216	34
İmalat Sanayi	423	303	4.682	18
Enerji	5	4	83	0
TOPLAM	941	818	5981	52

Kaynak: Bilim, Sanayi ve Teknoloji İzmir İl Müdürlüğü, Ege Bölgesi Sanayi Odası, İzmir Ticaret Odası ve İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği kayıtları.

f) İlde Öne Çıkan Sektörler

BSTB İzmir İl Müdürlüğü sanayi sicil kayıtlarına göre öne çıkan sektörlere ilişkin bilgiler Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5: İzmir ili Sanayi Sicil Belgesi Verilen İmalat Ana Kollarında İlk 10’da Yer Alanlar

S.N.	İmalat Ana Kolu	Firma Sayısı	İstihdam	Ar-Ge İstihdam
1	Gıda Ürünlerinin İmalatı	652	25.092	127
2	Başka Yerde Sınıflandırılmamış Makine ve Ekipman İmalatı	543	19.534	161
3	Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı	305	9.193	61
4	Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (Makine ve Teçhizatı Hariç)	301	10.944	89
5	Giyim Eşyası İmalatı; Kürkün İşlenmesi ve Boyanması	271	18.326	272
6	Kimyasalların ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı	239	11.546	203
7	Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı	181	8.400	97

8	Tekstil Ürünleri İmalatı	164	6.890	83
9	Ana Metal Sanayi	150	9.557	56
10	Deri ve İlgili Ürünlerin İmalatı	143	4.214	19
	İmalat Ana Kolu Toplamı	2.949	123.696	1.168
	Sanayi Sicil Belgesi Düzenlenen Tüm İmalat Ana Kolu Toplamı	4.063	174.586	1.706

Kaynak: Bilim, Sanayi ve Teknoloji İzmir İl Müdürlüğü Sanayi Sicili verileri.

Değerlendirme ve Sonuçlar

İzmir Bölge Planına Göre Rekabet Gücü Yüksek Sektörler:

İzmir Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan 2010 – 2013 İzmir Bölge Planı kapsamında İzmir’deki gelişme eksenleri ve anahtar sektörlerin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilen niceliksel ve niteliksel analizlere göre; İzmir’in ekonomik gelişimini destekleyici, bölge için rekabet yaratacağı düşünülen ve büyük bir potansiyel ile bölgede büyümeyi bekleyen anahtar sektörler;

Yatırımda Anahtar Sektörler (2010 – 2013 İzmir Bölge Planı)
İleri Teknolojiye Dayalı Sanayiler
Yenilenebilir Enerji
Turizm
Lojistik
Tarım ve Tarıma Dayalı Sanayiler (Tarım, Gıda Sanayi, Giyim Eşyası Sanayi)

Kaynak: İZKA, 2010- 2013 İzmir Bölge Planı, İzmir, 2010.

OECD’nin Ar – Ge yoğunluğunu esas alan tanımına göre, toplam brüt değeri içinde Ar - Ge harcamalarının payı % 5’ten fazla olan sektörler, ileri teknoloji grubu içinde sınıflandırılmaktadır.

İzmir için Stratejik ve Yükselen Sektörler Çalışması ve İzmir Kümelenme Stratejisi’nin belirlenmesine yönelik araştırma çalışmaları kapsamında bölge için önemi ortaya konulan ileri teknolojiye dayalı sanayiler ise aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

İleri Teknolojiye Dayalı Sanayiler (2010 – 2013 İzmir Bölge Planı)
Endüstri Makineleri İmalat Sanayi
Kimyasal Madde ve Ürünleri İmalatı
Tıbbi Hassas ve Optik Aletler
Bilişim Sektörleri

Kaynak: İZKA, 2010- 2013 İzmir Bölge Planı, İzmir, 2010.

Durum ve eğilimlerde sunulan verilerin değerlendirildiği ve bu değerlendirmenin özetlendiği bölümdür.

SANAYİ

GÖSTERGE: Madencilik

TANIM: Bu gösterge, İlde yer alan farklı ruhsatlandırma grubuna göre verilen bir yılda kayıt altına alınmış maden ocakları, zenginleştirme tesisleri ve depolama alanlarının miktarının yıllara göre değişimini gösterir.

Kaynak: İl Özel İdare, MİGEM

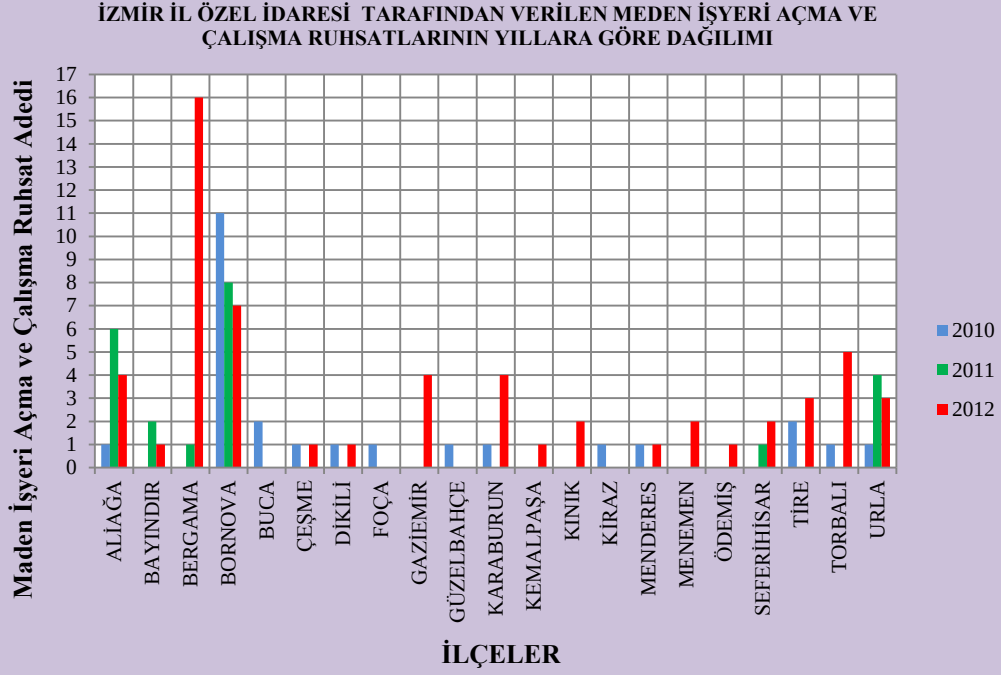
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Türlerine göre maden ocağı ve tesisi sayısı, alanları (ha) ve yıllara göre değişimleri (%),

Durum ve eğilimler; (Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)

2012 yılında İzmir ilinde İl özel İdaresi tarafından verilen Maden İş Yeri Açma ve Çalışma ruhsatı sayısı 58 dir. 2010-2011-2012 yıllarında verilen Maden İş Yeri Açma ve Çalışma ruhsatı sayısı ise toplam 105 tanedir.

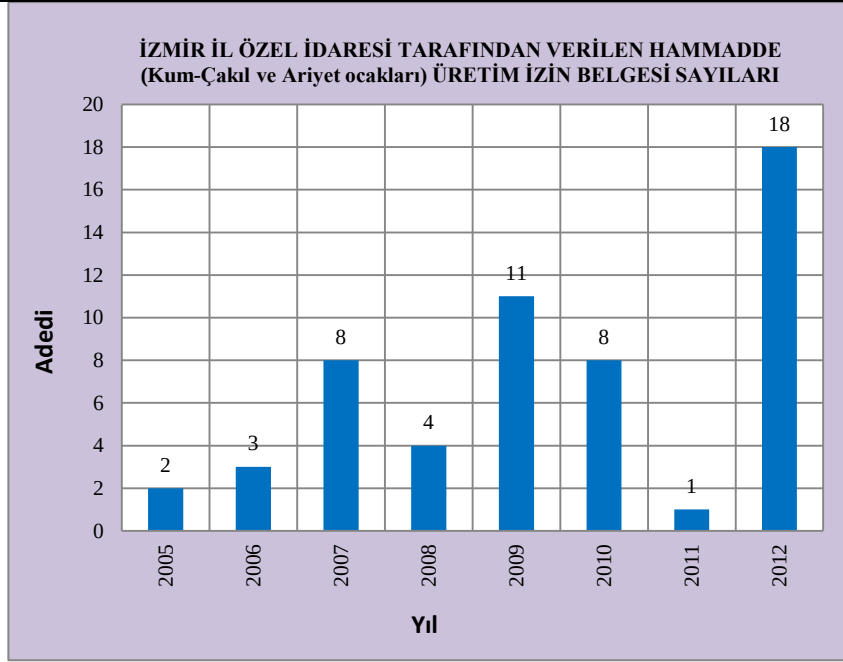
Çizelge H.1. İzmir İl Özel İdaresi tarafından 2010-2011-2012 yıllarında verilen Maden İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarının Listesi (Kaynak: İl Özel İdaresi)

İZMİR İL ÖZEL İDARESİ TARAFINDAN 2010-2011-2012 YILLARINDA VERİLEN MADEN İŞYERİ AÇMA VE ÇALIŞMA RUHSATLARI LİSTESİ																					
	ALİAĞA	BAYINDIR	BERGAMA	BORNOVA	BUCA	ÇEŞME	DİKİLİ	FOÇA	GAZİEMİR	GÜZELBAHÇE	KARABURUN	KEMALPAŞA	KINIK	KIRAZ	MENDERES	MENEMEN	ÖDEMiŞ	SEFERİHİSAR	TİRE	TORBALI	URLA
2010	1			11	2	1	1	1		1	1			1	1				2	1	1
2011	6	2	1	8														1			4
2012	4	1	16	7		1	1		4		4	1	2		1	2	1	2	3	5	3

Grafik I.1-2010-2011-2012 yıllarında verilen Maden İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarının yıllara göre İlçe bazında dağılımı (Kaynak: İl Özel İdaresi)

2012 yılında İzmir ilinde İl Özel İdaresi tarafından verilen Hammadde (Kum-Çakıl ve Ariyet Ocakları) Üretim İzin Belgesi 18 adettir. İlimizde Hammadde (Kum-Çakıl ve Ariyet Ocakları) Üretim İzin Belgesi halen yürürlükte olan 61 işletme bulunmaktadır. Bu işletmelerin faaliyet izin alanları toplamda 390 hektarlık bir alanı kaplamaktadır. Bunlardan 2005-2012 yıllarında verilen Hammadde Üretim İzin Belgelerinin yıllara göre dağılımları Grafik I.2’de verilmiştir.

**Grafik I.2-İzmir İl Özel İdaresi tarafından 2005-2012 yılları arasında verilen Hammadde
(Kum-Çakıl ve Ariyet Ocakları) Üretim İzin Belgesi sayıları (Kaynak: İl Özel İdaresi)**

İlimizde son yıllarda Bergama, Bornova, Torbalı ve Aliğa'da maden işletmelerinde ve ÇED taleplerinde bir yoğunlaşma olduğu gözlenmektedir. Bu yoğunlaşma içerisinde Kalker, Bazalt, Andezit ocakları ve Kırma-Elementer Tesisleri başı çekmektedir.

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Durum ve eğilimlerde sunulan verilerin değerlendirildiği ve bu değerlendirmenin özetlendiği bölümdür.

2. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

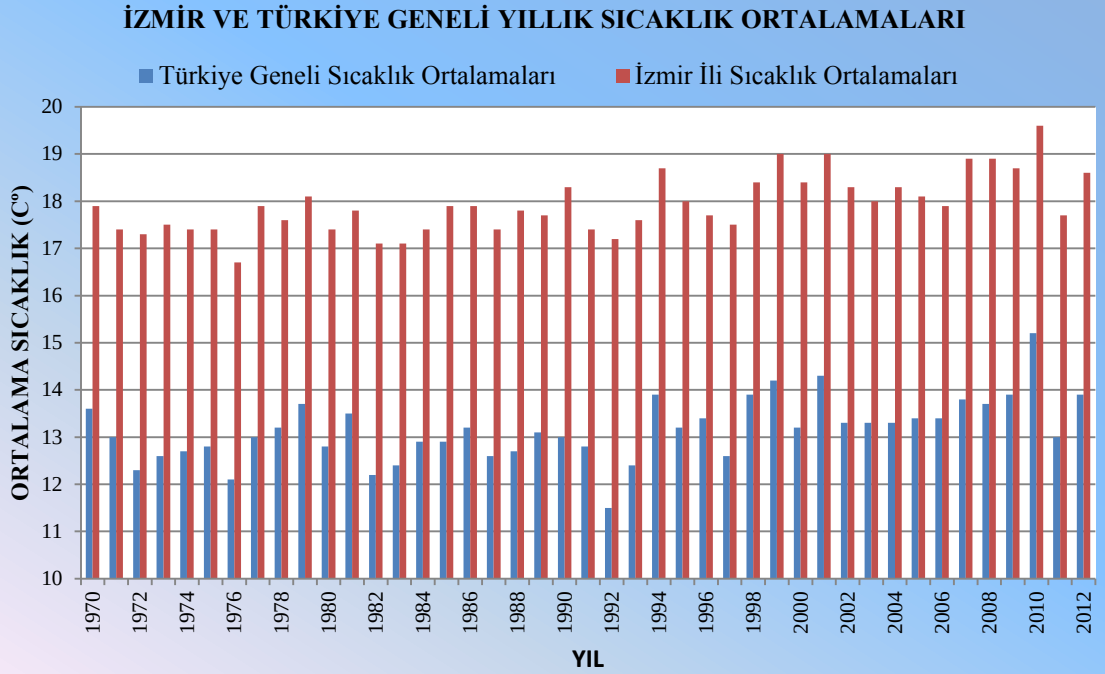
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ (Güncel veri bulunmamaktadır.)

GÖSTERGE: Sıcaklık

TANIM: Gösterge, ildeki yıllık ortalama sıcaklık değişimi ve Türkiye ortalamalarıyla karşılaştırılmasını ifade etmektedir.

Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İl için 1970-2012 yılları arası yıllık ortalama sıcaklık değerleri (°C), Türkiye Ortalama Değerleri

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

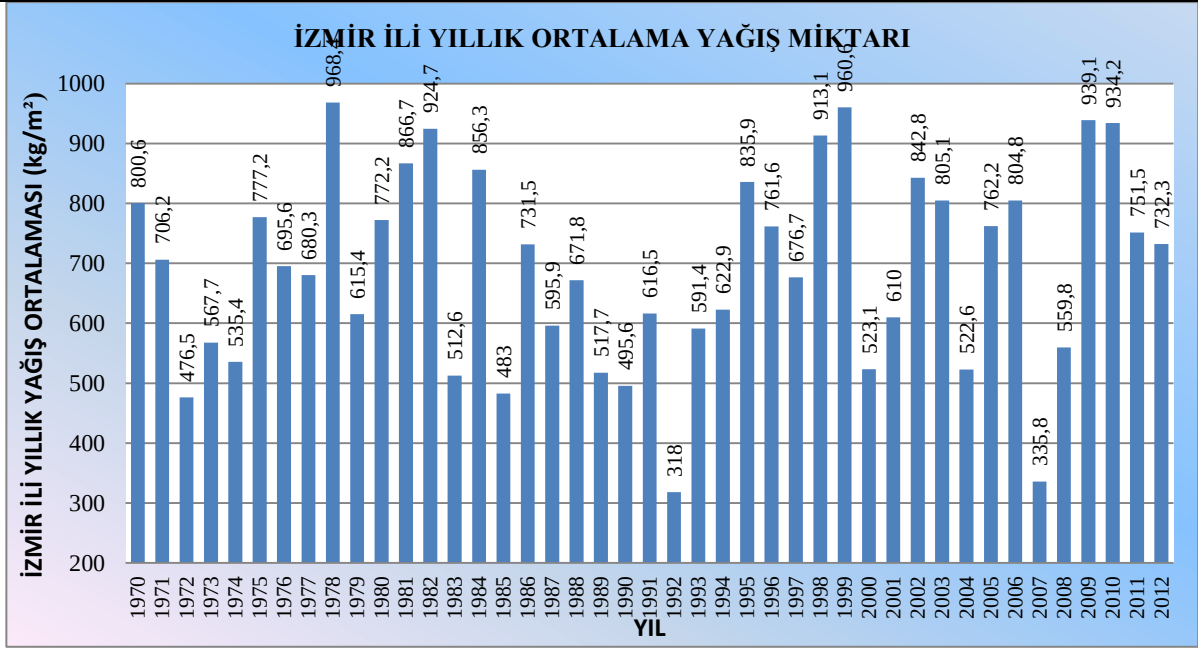
GÖSTERGE: Yağış

TANIM: Birim alana düşen ortalama yağış miktarının zaman serisinde ifade edilmesidir.

Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İl için 1970-2012 yılları arası yıllık ortalama yağış miktarları (kg/m2)

Durum ve eğilimler; (Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)

İZMİR (Yağış)	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984
Ort. (kg/m ²)	800,6	706,2	476,5	567,7	535,4	777,2	695,6	680,3	968,4	615,4	772,2	866,7	924,7	512,6	856,3

İZMİR (Yağış)	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Ort. (kg/m ²)	483	731,5	595,9	671,8	517,7	495,6	616,5	318	591,4	622,9	835,9	761,6	676,7	913,1	960,6

İZMİR (Yağış)	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ort. (kg/m ²)	523,1	610	842,8	805,1	522,6	762,2	804,8	335,8	559,8	939,1	934,2	751,5	732,3

Değerlendirme ve Sonuçlar.
Son yıllarda yağış miktarı azalmıştır.

2.3.İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ (Güncel veri bulunmamaktadır.)

GÖSTERGE: Deniz suyu yüzey sıcaklığı

TANIM: Bu gösterge, deniz suyu yüzey sıcaklığının 1975'ten bu yana yıllık değişimini ifade eder.

Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Denize kıyısı olan iller için 1975'ten bu yana uzun yıllar ortalama deniz suyu yüzey sıcaklığı değerleri (°C)

Durum ve eğilimler; (Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)

DENİZ SUYU SIC.(C)	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
Yıllık Ortalama(İzmir)	18,9	17,6	18,3	17,6	17,9	18,6	17,9	17,1	18,1	18,1	17,8	18,8	18,0

DENİZ SUYU SIC.(C)	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Yıllık Ortalama(İzmir)	18,6	18,3	18,8	18,9	-	18,4	18,5	18,3	18,5	18,3	19,0	19,4	18,6

DENİZ SUYU SIC.(C9	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Yıllık Ortalama(İzmir)	19,5	19,2	18,4	18,2	18,5	18,5	19,1	19,2	18,6	19,8	19,0	19,5	

Değerlendirme ve Sonuçlar.

2000'li yıllarda 1990'lı yıllara göre deniz suyunda artış olmuştur.

3.HAVA KALİTESİ

HAVA KALİTESİ (Güncel veri bulunmamaktadır.)
GÖSTERGE: Hava Kirleticileri
TANIM: Bu gösterge; havadaki SO ₂ ve PM ₁₀ konsantrasyon miktarını göstermektedir. (SO ₂ yakıtların doğal olarak yapısında bulunan kükürt bileşiklerinin yanma esnasında açığa çıkmasıyla oluşan kirleticisi, boğucu, renksiz ve asidik gazdır. Partikül maddeler, gaz halindeki emisyonların kimyasal dönüşümü ve yığın halinde şekillenmesi ile oluşur. 5-10 mikrometre çaplı partiküller, asılı partikül olarak tanımlanır. Genel olarak heterojen karışımları içerir ve karakteristikleri bir yerden bir başka yere önemli değişiklik gösterir. Çapı 10 mikrometre altındaki partiküller maddelere PM ₁₀ denir.)
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İlde oluşan SO ₂ ve PM ₁₀ miktarları ortalamalarının yıllara göre değişimi ve yıllık olarak aşım gün sayısı değişimi (İldeki ölçüm istasyonlarının kurulma tarihinden itibaren)
Durum ve eğilimler; Hava kalitesinin belirlenmesinde önemli iki parametre olan PM10 ve SO2 için ilimiz verilene bakıldığında özellikle ısınmadan kaynaklı kirleticilerin yerleşim yerlerinin ağırlıklı olduğu bölgelerde yoğunluk gösterdiği görülmektedir. Hava kirliliğine atmosfere yabancı maddelerin girişi sebep olmakla birlikte sıcaklık, basınç, yağış, rüzgar, nem ve güneş radyasyonu gibi meteorolojik faktörlerle, konum ve topografik yapı da etki etmektedir. Plansız kentleşme ve yeşil alanların yeterli miktarda bulunmaması ve kullanılan yakıtlar da hava kirliliğini büyük ölçüde etki etmektedir.
Değerlendirme ve Sonuçlar Hava kalitesinin belirlenmesinde önemli iki parametre olan PM10 ve SO2 için ilimiz verilene bakıldığında özellikle ısınmadan kaynaklı kirleticilerin yerleşim yerlerinin ağırlıklı olduğu bölgelerde yoğunluk gösterdiği görülmektedir. Hava kirliliğine atmosfere yabancı maddelerin girişi sebep olmakla birlikte sıcaklık, basınç, yağış, rüzgar, nem ve güneş radyasyonu gibi meteorolojik faktörlerle, konum ve topografik yapı da etki etmektedir. Plansız kentleşme ve yeşil alanların yeterli miktarda bulunmaması ve kullanılan yakıtlar da hava kirliliğini büyük ölçüde etki etmektedir. Doğalgaz kullanımının yaygınlaşması ile ilimizde görülen hava kirliliği sorunlarının azaltılması planlanmaktadır.

4. SU-ATIKSU

SU-ATIKSU (Güncel veri bulunmamaktadır.)												
GÖSTERGE: Su Kullanımı												
TANIM: Bu gösterge belediye, sulama, içme ve kullanma, sanayi olmak üzere sektörel bazda kaynaklardan çekilen toplam su miktarını gösterir.												
Kaynak: DSİ, TUİK												
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi:												
Durum ve eğilimler												
Veri Formatı												
	1990		2004		2008		2012		2013		2030	
	Milyar m ³	%	Milyar m ³	%	Milyar m ³	%	Milyar m ³	%	Milyar m ³	%	Milyar m ³	%
Toplam	0.576	100	0.77	100	0.69	100	0.83	100	0.85	100	1.15	100
Sulama	0.18	31	0.26	33	0.24	35	0.29	35	0.29	34	0.50	44
İçme-Kullanma	0.30	52	0.40	52	0.35	51	0.43	52	0.44	52	0.50	44
Sanayi	0.096	17	0.11	15	0.10	14	0.11	13	0.12	14	0.15	12
Değerlendirme ve Sonuçlar. 1990'lı yıllarda azalsa da tekrar artış eğilimindedir												

SU-ATIKSU (Güncel veri bulunmamaktadır.)												
GÖSTERGE: Belediye İçme Kullanma Suyu Kaynakları												
TANIM: Belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu temin edilen baraj, kuyu, doğal kaynak, göl ve gölet olmak üzere çekilen suyun kaynaklarına göre oranını ifade etmektedir.												
Kaynak: TUİK												
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İlde 1990 ve sonrasında, baraj, kuyu, doğal kaynak, göl ve göletlerden çekilen su miktarı, toplam çekilen su miktarı, (%)												

Durum ve eğilimler;**Belediye İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Kaynaklara Göre Çekilen Su (%)**

	Baraj	Kuyu	Kaynak	Akarsu	Göl-Gölet
2001		90.600 m3	11.600 m3		
2002		91.500 m3	11.760 m3		
2003		92.300 m3	11.800 m3		
2004		94.250 m3	11.900 m3		
2005		96.350 m3	12.000 m3		
2006		97.700 m3	12.050 m3		
2007		99.100 m3	12.100 m3		
2008		103.300 m3	12.250 m3		
2009		106.500 m3	12.300 m3		
2010		109.400 m3	12.350 m3		
2011		110.000 m3	12.500 m3		
2012		112.950 m3	12.600 m3		

SU-ATIKSU**GÖSTERGE: Atıksu Arıtma Tesisi İle Hizmet Veren Belediyeler** (Güncel veri bulunmamaktadır.)**TANIM:** Bu gösterge atıksu arıtma tesisi ile hizmet veren belediye sayısını ve atıksu arıtma tesislerine bağlı nüfusun yüzdelik oranını ifade eder.**Kaynak: TUİK, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü****Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi:** İldeki 1994 yılı ve sonrası atıksu arıtma tesislerine bağlı nüfus, tüm il nüfusu, oranları (%)**Durum ve eğilimler;****Belediye İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Kaynaklara Göre Çekilen Su (%)**

	Baraj	Kuyu	Kaynak	Akarsu	Göl-Gölet
1990	VERİ YOK				
.....					
.....					
.....					
.....					
2012					

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Yapılan çalışmalara ilişki veri bulunmamaktadır.

4.4.SU-ATIKSU

GÖSTERGE: Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen belediye sayıları ve nüfusu

TANIM:

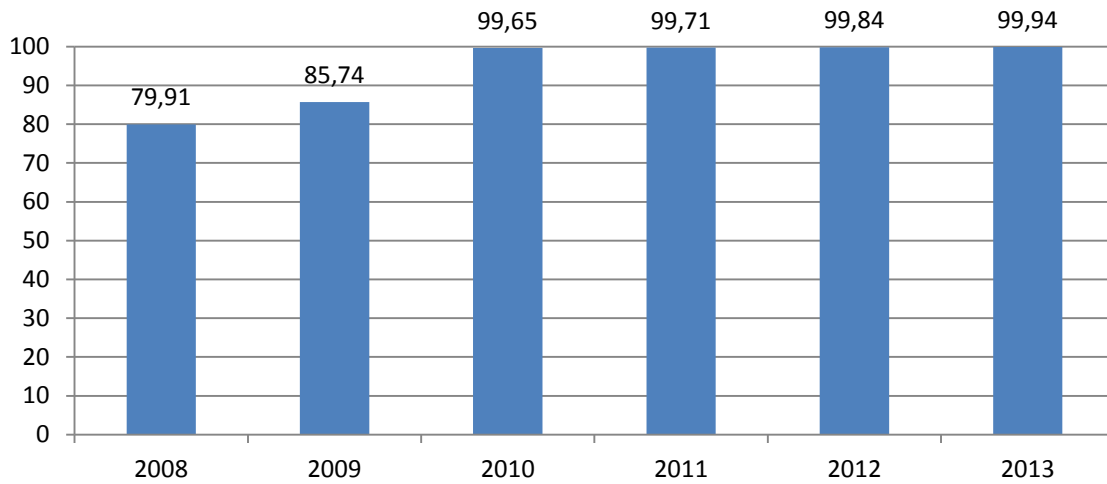
Yıl	Hizmet Verilen Nüfus	Toplam Belediye Nüfusu	Oran (%)
2008	2.661.704	3.330.878	79,91
2009	2.915.003	3.399.955	85,74
2010	3.467.357	3.479.507	99,65
2011	3.482.494	3.492.494	99,71
2012	3.527.260	3.532.814	99,84

Kaynak: TÜİK, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İldeki 1994 yılı ve sonrası kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısı ve bağlı nüfus, Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı (%)

Durum ve eğilimler;

Yıl	Hizmet Verilen Nüfus	Toplam Belediye Nüfusu	Oran (%)
2008	2.661.704	3.330.878	79,91
2009	2.915.003	3.399.955	85,74
2010	3.467.357	3.479.507	99,65
2011	3.482.494	3.492.494	99,71
2012	3.527.260	3.532.814	99,84
2013	3.547.270	3.549.449	99,94

Grafik B.5 - İlimizde 2008-2013 Yılları Arasında Atıksu Arıtma Tesisleri İle Hizmet Verilen Nüfusun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı (Nüfus Verileri TÜİK 2012)

SU-ATIKSU
GÖSTERGE: Sanayiden Kaynaklanan Atıksu ve Bertarafı
TANIM: Bu gösterge yıllar itibariyle sanayi faaliyetlerinden kaynaklanan atıksu miktarları, atıksu arıtma tesisi ile hizmet veren sanayi bölgeleri ve oluşan atıksuyun arıtılma oranını ifade eder.
Kaynak: TUİK, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre, ildeki sanayi bölgelerinden ve diğer sanayiden kaynaklanan atıksu miktarı, arıtma tesisi sayısı ve arıtılan atıksuyun kısmının toplam atıksu miktarına oranı (%)
Durum ve eğilimler; Veri bulunamamıştır.
Değerlendirme ve Sonuçlar. <i>Durum ve eğilimlerde sunulan verilerin değerlendirildiği ve bu değerlendirmenin özetlendiği bölümdür.</i>

5. ARAZİ KULLANIMI

ARAZİ KULLANIMI

GÖSTERGE: Arazi Kullanımı

TANIM: Bu gösterge CORINE Arazi Örtüsü kategorilerine göre göreceli arazi örtüsü dağılımını gösterir.

Kaynak: Orman ve Su İşleri Bakanlığı

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi:1990, 2000 ve 2006 yılları arazi kullanımlarının miktarı (ha) ve değişim oranı (%).

Veri Formatı

	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ						ALANDA ARTIŞ(+) /AZALIŞ (-)
	1990		2000		2006		
Arazi Sınıfı	ha	%	ha	%	ha	%	ha
1. Yapay Bölgeler	33,442.11	2.77747	52,377.48	4.35008	54,343.98	4.51341	20,901.87(+)
2. Tarımsal Alanlar	506,751.27	42.08712	490,614.50	40.74692	484,327.06	40.22475	22,424.21(-)
3. Orman ve Yarı Doğal Alanlar	654,248.45	54.33717	649,384.71	53.93323	653,533.08	54.27777	0,715.37(-)
4. Sulak Alanlar	6,731.10	0.55903	6,820.92	0.56650	6,617.91	0,54963	0,113.19(-)
5. Su Yapıları	2,880.14	0.23921	4,855.44	0.40326	5,231.01	0.43444	2,350.87(+)
TOPLAM	1,204.05307	99.96	1,204.05305	99.98	1,204.05304	99.95	0,000000.03(-)

Kaynak: <http://aris.ormansu.gov.tr/csa/>

6. TARIM

TARIM								
GÖSTERGE: Kişi Başına Tarım Alanı								
TANIM: Toplam ekilebilir tarım arazisinin, toplam nüfusa oranı olarak ifade edilir.								
Kaynak: TÜİK								
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Ekilebilir arazi toplamı 338.744 (ha) ve toplam nüfus 4.005.459 (kişi), kişi başına tarım arazisi 0.097 (ha/kişi)								
Durum ve eğilimler;								
<table><tr><td>Yıllar</td><td>İl Nüfusu (kişi)</td><td>Toplam Tarım Alanı (ha)</td><td>Kişi Başına Tarım Arazisi (ha/kişi)</td></tr><tr><td>2013</td><td>4.006.174</td><td>239.400</td><td>0.059</td></tr></table>	Yıllar	İl Nüfusu (kişi)	Toplam Tarım Alanı (ha)	Kişi Başına Tarım Arazisi (ha/kişi)	2013	4.006.174	239.400	0.059
Yıllar	İl Nüfusu (kişi)	Toplam Tarım Alanı (ha)	Kişi Başına Tarım Arazisi (ha/kişi)					
2013	4.006.174	239.400	0.059					
Değerlendirme ve Sonuçlar. Tarım alanları bilgileri yukarıda yazılmıştır.								

TARIM																																								
GÖSTERGE: Kimyasal Gübre Tüketimi																																								
TANIM: Tarımsal alanlarda kullanılan gübre miktarını ve hektar başına kullanılan mineral azot, fosfor ve potas miktarını gösterir.																																								
Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri, TÜİK																																								
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllık toplam gübre tüketimi (ton), toplam tarımsal alan (ha), hektar başına kullanılan gübre ve mineral azot, fosfor ve potas miktarı (ton/ha)																																								
Durum ve eğilimler;																																								
<table><tr><td colspan="3">Yıllık Toplam Gübre Tüketimi</td><td>99.728</td><td>ton</td></tr><tr><td colspan="3">Toplam Tarımsal Alan</td><td>360.379</td><td>hektar</td></tr><tr><td colspan="3">Ortalama Yıllık Tüketim</td><td>0,2767</td><td>ton</td></tr><tr><td rowspan="6">Saf Tüketim</td><td rowspan="3">Toplam</td><td>Azot</td><td>27.337</td><td>ton</td></tr><tr><td>Fosfor</td><td>6.200</td><td>ton</td></tr><tr><td>Potas</td><td>3.700</td><td>ton</td></tr><tr><td rowspan="3">Ortalama</td><td>Azot</td><td>0,0759</td><td>ton</td></tr><tr><td>Fosfor</td><td>0,0172</td><td>ton</td></tr><tr><td>Potas</td><td>0,0103</td><td>ton</td></tr></table>					Yıllık Toplam Gübre Tüketimi			99.728	ton	Toplam Tarımsal Alan			360.379	hektar	Ortalama Yıllık Tüketim			0,2767	ton	Saf Tüketim	Toplam	Azot	27.337	ton	Fosfor	6.200	ton	Potas	3.700	ton	Ortalama	Azot	0,0759	ton	Fosfor	0,0172	ton	Potas	0,0103	ton
Yıllık Toplam Gübre Tüketimi			99.728	ton																																				
Toplam Tarımsal Alan			360.379	hektar																																				
Ortalama Yıllık Tüketim			0,2767	ton																																				
Saf Tüketim	Toplam	Azot	27.337	ton																																				
		Fosfor	6.200	ton																																				
		Potas	3.700	ton																																				
	Ortalama	Azot	0,0759	ton																																				
		Fosfor	0,0172	ton																																				
		Potas	0,0103	ton																																				
Eğilimler : Gübre Tüketimi çeşitli faktörlere bağlı olarak yıllar itibariyle farklılık göstermekte beraber ilimizde Azotlu, Fosforlu ve Potaslı kimyevi gübreler ve bunların kompozelerinin yıllık ortalama tüketimi 100.000 ton civarındadır. Bunlardan en fazla azotlu en az potaslı gübre tüketilmektedir.																																								
Değerlendirme ve Sonuçlar. İlimizde organik tarımın gelişim göstermesi, bilinçli gübreleme konusunda eğitim çalışmaları gibi nedenlerden dolayı yıllar itibariyle kimyevi gübre tüketimi azalma göstermektedir.																																								

TARIM			
GÖSTERGE: Tarım İlacı Kullanımı			
TANIM: Toplam tarım ilacı kullanımını (ton birimiyle aktif bileşen) ve hektar başına düşen tarım ilacı miktarıdır.			
Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri, TÜİK			
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllık toplam tarım ilacı tüketimi (ton), toplam tarımsal alan (ha), hektar başına düşen tarım ilacı (ton/ha)			
Durum ve eğilimler;			
YILLARA GÖRE PESTİSİT KULLANIM MİKTARI kg/ilâç			
GRUBU	2012	2013*	Ha/ilâç
İNSEKTİSİT	225596,568	130846	580,3216718
FUNGUSİT	105630,1376	54927,67	271,7215895
HERBİSİT	108632,6916	29059,25	279,4453203
AKARİSİT	39090,9823	20131,86	100,5571335
RODENTİSİT	7242,2244	3693,534	18,62980368
DİĞERLERİ	59720,1828	30755,89	153,62342
TOPLAM	545912,7867	269414,204	1404,298939
*ilk altı aylık verileri içermemektedir. Toplam Tarım Alanı 338,744			
Üreticilere verilen eğitim uygulanan projelerle Pestisit kullanımı daha kontrollü ve bilinçli yapılması sayesinde geçmiş yıllara göre bir azalma eğilimindedir. Örneğin 2012 yılı altı aylık kullanım miktarı 363941,8578 kg-lt iken bu rakam 2013 yılı altı aylık kullanım miktarı 269414,204 kg/lt dir.			
Değerlendirme ve Sonuçlar.			
Bakanlığımızın uygulamalarıyla Pestisit Kullanım disiplinine alınmasının yanında Pestisit kalıntısının tüketici nezdinde gerekli hassasiyete ulaşması durumunda istenilen seviyeye ulaşılacaktır.			

TARIM			
GÖSTERGE: Organik Tarım			
TANIM: Toplam kullanılan tarımsal alanın oranı olarak organik tarım alanı (organik olarak ekilen mevcut alanların ve organik tarıma geçiş sürecinde olan alanların toplamı) payıdır.			
Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri			
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Organik alanların toplam alanı (ha), Toplam tarım alanına oranı (%), Türkiye toplam organik tarım alanı içerisindeki oranı (%), Organik Tarım Alanında Toplam Üretim Miktarı (ton)			

Durum ve eğilimler;**Veri Formatı**

Yıllar	Toplam üretim		Üretim miktarı	
	Alan (1000 ha)	Artış* (%)	Miktar (1000 ton)	Artış* (%)
2002	7.546	0,00	19.447	0,00
2003	10.170	0,35	16.369	1,17
2004	10.108	0,34	22.781	2,02
2005	22.559	1,99	26.824	2,55
2006	84.740	10,23	28.423	2,77
2007	38.864	4,15	23.408	2,10
2008	23.355	2,10	38.833	4,15
2009	19.705	1,61	47.437	5,29
2010	21.802	1,89	68.081	8,02
2011	14.085	0,87	45.593	5,04
2012	21.155	1,80	62.351	7,26

*Artışlar 2002 yılı baz alınarak hesaplanmıştır.

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere on yıllık süre zarfında üretim alanlarında %300 e varan bir artış, üretilen ürün miktarında da aynı şekilde %300 e yakın bir artış söz konusu olup 2012 yılı itibarıyla 1539 üreticiye ulaşmıştır. İzmir’de organik tarım üretim alanları ve üretim miktarlar genel olarak artış eğilimindedir. İlimizde organik tarım mevzuatına göre 137 çeşit bitkisel üretim yapılmaktadır.

Eylül ayı itibarıyla Organik Tarım Bilgi Sistemi (OTBİS) verilerine göre 1957 üreticinin 18.954 ha. alanda organik üretim yaptığı görülmektedir. Organik Tarım Destekleme Ödemesi 2013 yılı ürünü için Bağ-Bahçe bitkilerinde 70 TL/da, diğer bitkilerde ise 10 TL/da olarak açıklanmıştır.

Bakanlığımızca finanse edilen ‘‘Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi’’ kapsamında ilimizde Bayındır ve Ödemiş İlçelerinde yaklaşık 300 üretici ile organik sebze-meyve yetiştiriciliği projeleri yürütülmektedir.

Türkiye’de organik üretimin ilk başlangıç noktası kabul edilen İzmir, organik ürünlerin ihracat kapısı olarak da önemini sürdürmektedir. Türkiye organik ürün ihracatının %80 inin gerçekleştirildiği ilimizde Ege İhracatçılar Birliği organik ürün ihracatından sorumlu kuruluştur.

İnsan sağlığı, canlı varlıklara saygılı, toprağı, havayı ve suyu koruyan bir üretim biçimi olan organik tarım dengenin sağlanması, çevre duyarlılığı ve su kaynaklarının korunması açısından özellikle ekolojik öneme sahip alanlarda yaygınlaştırılmaya çalışılmaktadır.

7. ORMAN**ORMAN****GÖSTERGE: Ormanlık Alanlar**

TANIM: Orman alanlarının toplam büyüklüğünü ve yıllara göre değişimini ifade eder.

Kaynak: Orman Bölge Müdürlükleri

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İldeki toplam orman alanı (ha), yıllık değişimi (ha/yıl), Orman vasfına göre dağılımı (%), ağaç türleri, sayıları ve oranları (sayı, %)

Durum ve eğilimler; İzmir İlinin %61'i ormansız, %25'i bozuk orman, %17'si ise normal ormanlık alanlarla kaplıdır. Ormanlar il içerisinde 492.965,5 hektarlık bir alanı kaplar. Ormanların kapladığı alan, il arazisinin % 42'sidir. İzmir ili ormanlarının % 49'u iğne yapraklı, % 45'i yapraklı, % 6'sı makidir. İbrelî ormanları kızılçam, karaçam ve az miktarda fıstık çamı oluşturur. Denizden 600 m yüksekliğe kadar kızılçam, daha yukarılarda karaçam ormanları vardır. Bergama'nın Kozak Yaylası, Menderes'in Küner, Torbalı'nın Helvacı köyü çevresinde doğal olarak yetişmiş fıstıkçami ormanları bulunur. Toprağı elverişli, kuytu ve nemli dere yataklarında çınar, kestane, dişbudak, söğüt, kavak, akçaağaç, karaağaç ve kızılçık gibi yapraklı ağaçlar yayılış gösterir. Palamut meşesi de ilin ormanlarının karakteristik ağaçlarından birisidir. İzmir ili dahilinde yetişen maki türü bitkiler şunlardır: Mersin, defne, sandal kocayemiş, pırnal meşesi, kermes meşesi, katran ardıcı, katırtırnağı, kurtbağı, keçiboğan, tespih çalısı, karaçalı, herdemtaze, peruka çalısı, akçakesme, sakız, boyacı sumağı, yabani zeytin (delice), kokaçalı, zakkum, maden yapraklı ahlat, yabani kuşkonmaz ile funda olarak da ideal ağaç fundası, pembe çiçekli funda, erika cinsi bitkiler yetişmektedir.

İzmir İli Orman Varlığı

Vasfı	Alanı (ha)	Oranı (%)
Normal Koru Ormanı	202.871,8	42,75
Bozuk Koru Ormanı	177.579,3	37,42
Normal Baltalık Ormanı	2.206,5	0,46
Bozuk Baltalık Ormanı	91.859,5	19,3
Toplam Ormanlık Alan	474.517,1	40,1
Ormansız Alan	710.655,6	59,9
Genel Alan	1.185.172,7	100

Değerlendirme ve Sonuçlar.

İzmir İlinin %61'i ormansız, %25'i bozuk orman, %17'si ise normal ormanlık alanlarla kaplıdır.

8. BALIKÇILIK

BALIKÇILIK(Güncel veri bulunmamaktadır.)

GÖSTERGE: Balıkçılık

TANIM: Her yıl, denizlerde avcılığı yapılan balıklar (denize kıyısı olan iller için), kabuklu deniz ürünleri ve yumuşakçalar ile iç sularda avlanan tatlı su ürünleri ile yetiştiricilik ürünleri olmak üzere üretilen balık miktarını gösterir. Üretime ilişkin veri yakalandığı zamanki ağırlığı olan canlı ağırlık ile ifade edilir.

Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Kıyı şeridi uzunluğu (km), deniz alanı ve iç su alanı (ha), Su ürünleri üretimi (bin ton) ve yıllara göre değişimi (%), Balık türlerinin dağılımı (%)

Durum ve eğilimler**Veri Formatı****(ton/yıl)**

YILLAR	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
İçsu Avcılığı	63	58	53	35	34	33	32	31	31	13	-
Deniz Balıkları Avcılığı	13.139	13.074	12.288	10.940	9.516	9.619	9.449	9.175	9.338	4.896	1.996
Yetiştiricilik Ürünleri	4.699	7.153	9.453	15.913	18.813	21.281	27.081	22.934	23.300	24.800	26.839

9. ALTYAPI VE ULAŞTIRMA**ALTYAPI VE ULAŞTIRMA****GÖSTERGE: Karayolu ve Demiryolu Ağı****TANIM:** İldeki toplam karayolu (otoyollar, devlet yolları, il yolları) ve demiryolu gelişimi ve uzunluğunu ifade eder.**Kaynak:** Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bölge Müdürlükleri**Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi:** Yıllara göre karayolu ve demiryolu uzunlukları (km)**Durum ve eğilimler;****Veri Formatı**

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Karayolu Ağ Uzunluğu (km)	1580	1546	1573	1560	1559	1586	1596	1596	1592	1617	1616	1517
Demiryolu Ağ Uzunluğu (km)	11.6	--	--	--	--	--	--	--	49.3	91.6	95.61	96,86

Değerlendirme ve Sonuçlar.

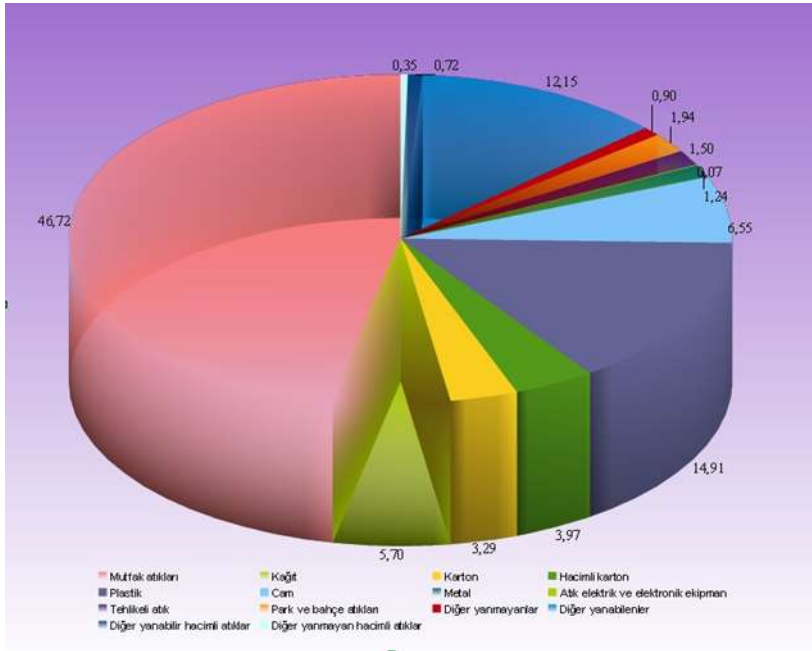
İzmir Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde yer alan ve yetkimiz dahilindeki demiryolu ağından İzmir Hafif Raylı Sistemi; 1. Aşama Üçyol - Bornova arası 2000 yılında 11.6 km, 2. Aşama Üçyol - Hatay arası 2012 yılında 1.7 km, yine aynı yıl içinde 3. Aşama Bornova - Evka 3 arası 2.3 km, 2. Aşama Hatay - Göztepe arası 2013 yılında 1.3 km olarak hizmete alınmıştır. Banliyö Sisteminin Geliştirilmesi Projesi kapsamında ise Alsancak-Cumaovası arasında yer alan Güney Hattında 30 Ağustos 2010 tarihinden itibaren , Kuzey Hattında ise 05.12.2010 tarihinden itibaren Çiğli İstasyonuna kadar olan bölümü yolculu ön işletme yolcu taşımacılığına başlanılmıştır. Sistemin tamamı 31 Ocak 2011 tarihinde işletmeye alınmıştır. 2013 yılı sonu itibarıyla Demiryolu ağ uzunluğu (İzmir Metrosu + İzmir Banliyö Sistemi) 96.86 km.'dir.

ALTYAPI VE ULAŞTIRMA			
GÖSTERGE: Motorlu Kara Taşıtı Sayısı			
TANIM: İldeki, Otomobil (arazi taşıtı dahil), Minibüs, Otobüs, Kamyonet, Kamyon, Motosiklet, Özel Amaçlı Taşıtlar, Yol ve İş Makinaları ve Traktör toplamından ibaret motorlu kara taşıt sayısını ifade eder			
Kaynak: TÜİK			
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre motorlu kara taşıtı sayısı, taşıt kategorileri ve toplam araç sayısı içerisindeki oranları (%), İldeki kişi başına düşen araç sayısı			
Durum ve eğilimler;			
SIRA NO.	MERKEZ İLÇELERİMİZ	ARAÇ TESCİL	SÜRÜCÜ BELGELERİ DURUMU
1	BUCA	67.074	106.261
2	BORNOVA	103.127	157.999
3	GAZİEMİR	49.628	30.172
4	KARŞIYAKA	137.445	146.866
5	NARLIDERE	33.536	35.683
MERKEZ		390.810	476.981
METROPOL ALAN	TRAFİK TESCİL ŞUBE	364.543	817.498
1	BUCA	67.074	106.261
2	BORNOVA	103.127	157.999
3	GAZİEMİR	49.628	30.172
4	KARŞIYAKA	137.445	146.866
5	NARLIDERE	33.536	35.683
6	SEFERİHİSAR	10.274	12.427
7	MENEMEN	29.304	28.107
8	KEMALPAŞA	24.375	20.165
9	ALİAĞA	20.241	19.961
10	BAYINDIR	15.357	7.176
11	TORBALI	33.341	24.262
12	URLA	19.037	11.090
13	SELÇUK	11.769	8.444
14	FOÇA	4759	2030
TOPLAM		923.810	1.428.141
DIŞ İLÇELER			
1	BERGAMA	40.141	33.475
2	KİRAZ	13.122	8.481
3	KINIK	8.595	3.435
4	ÇEŞME	14.326	9.512
5	DİKİLİ	12.200	4.580
6	ÖDEMiŞ	55.746	52.325
7	TİRE	30.815	20.163
TOPLAM		174.945	131.971
METROPOL ALAN		559.267	607.801
İZMİR MERKEZ		364.543	817.498
DIŞ İLÇELER		174.945	133.662

GENEL TOPLAM	1.098.755	1.558.961
TRAFİK TESCİL VE DENETLEME BÜRO AMİRLİĞİ BULUNMAYAN İLÇELERİMİZ; KONAK-BALÇOVA-ÇİĞLİ-GÜZELBAHÇE-BEYDAĞ-KARABURUN-MENDERES-BAYRAKLI-KARABAĞLAR		
Değerlendirme ve Sonuçlar. Veriler yukarıda verilmiştir.		

10. ATIK

ATIK
GÖSTERGE: Belediyeler Tarafından ya da Belediye Adına Toplanan Atık ve Bertarafı
TANIM: Bu gösterge, il içinde, belediyeler tarafından ya da belediyeler adına toplanan katı atıkların miktarı ve düzenli depolama oranını ifade eder. Belediye atıklarının en önemli miktarı haneler tarafından üretilen atıklardır. Ayrıca alım-satım ve ticaret kuruluşları, ofis binaları, kurum ve küçük işyeri atıklarını da kapsamaktadır
Kaynak: TÜİK
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllık olarak belediyelerce ya da belediye adına toplanan katı atıklar (Ton), Düzenli Depolanan Katı Atık Miktarı (ton) ve oranı (%)
Durum ve eğilimler; (Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)

Değerlendirme ve Sonuçlar.

İzmir Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde günlük oluşan ortalama evsel atık miktarı kg/gündür. Metropol alan içerisindeki ilçe Belediyeleri tarafından toplanan katı atıkların tümü Harmandalı Düzenli Atık Depolama Tesisi'nde bertaraf edilmektedir. Atıkların taşınması sırasında Halkapınar, Gediz, Kısık, Karşıyaka, Torbalı, Foça, Selçuk ve Gümüldür olmak üzere, İzmir Büyükşehir Belediyesince işletilen 8 transfer istasyonu hizmet vermektedir. 2013 yılında Transfer İstasyonları aracılığıyla, **664.100 ton evsel atık transfer edilmiştir.** Urla ve Türkelli Transfer İstasyonları'nın 2014 yılının ilk yarısında hizmete alınmasıyla tesis sayısı 10'a çıkacaktır.

ATIK**GÖSTERGE: Katı Atıkların Düzenli Depolanması**

TANIM: İldeki katı atık tesisi sayısı ve hizmet verilen nüfus oranını ifade eder.

Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İldeki katı atık tesis sayısı, katı atık düzenli depolama hizmeti veren belediye sayısı ve nüfus, hizmet verilen nüfusun tüm il nüfusuna oranı (%)

Durum ve eğilimler; İzmir Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde günlük oluşan ortalama evsel atık miktarı kg/gündür. Metropol alan içerisindeki ilçe Belediyeleri tarafından toplanan katı atıkların tümü Harmandalı Düzenli Atık Depolama Tesisi'nde bertaraf edilmektedir. Atıkların taşınması sırasında Halkapınar, Gediz, Kısık, Karşıyaka, Torbalı, Foça, Selçuk ve Gümüldür olmak üzere, İzmir Büyükşehir Belediyesince işletilen 8 transfer istasyonu hizmet vermektedir. 2013 yılında Transfer İstasyonları aracılığıyla, **664.100 ton evsel atık transfer edilmiştir.** Urla ve Türkelli Transfer İstasyonları'nın 2014 yılının ilk yarısında hizmete alınmasıyla tesis sayısı 10'a çıkacaktır.

Ayrı toplama uygulamaları kapsamında ayrıca; Atık Pil Toplama Kampanyası ile **29,1 ton** kullanılmış pil ile yaklaşık **80 ton** elektronik atık geri dönüşüme yönlendirilmiştir. Elektronik atıkların ayrı toplanarak geri kazanıma yönlendirilmesi amacıyla imzalanan protokol kapsamında, pilot bölge olarak seçilen Karşıyaka ve Gaziemir İlçeleri'ne 1'er adet Elektronik Atık Toplama Konteyneri bulunmaktadır.

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Durum ve eğilimlerde sunulan verilerin değerlendirildiği ve bu değerlendirmenin özetlendiği bölümdür.

ATIK**GÖSTERGE: Tıbbi Atıklar**

TANIM: İl için, Ayrı olarak toplanan tıbbi atık miktarlarının yıllık olarak belirtilmesi ve toplanan tıbbi atıkların bertaraf yöntemlerinin oransal olarak ifade edilmesidir

Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Toplanan tıbbi atık miktarı (ton), yöntemlerine göre bertaraf oranları (%) ve bertaraf tesisi sayısı Durum ve eğilimler; Manisa Belediyesi ile imzaladığımız Tıbbi Atık Ortak Hizmet Protokolü kapsamında kentte oluşan tıbbi atıkların, Manisa Sterilizasyon Tesisi'ne yönlendirilmesi ve sterilize edilerek mevzuat kapsamında bertarafı sağlanmaktadır. 2013 yılı itibariyle, İzmir Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde ortalama 18 ton/gün tıbbi atık toplanmıştır.
Değerlendirme ve Sonuçlar. 2013 yılı itibariyle, İzmir Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde ortalama 18 ton/gün tıbbi atık toplanmıştır.

ATIK
GÖSTERGE: Atık Yağlar
TANIM: İl içinde toplanan atık yağların miktarını ve geri kazanım ya da bertaraf oranlarını ifade eder.
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle ilde toplanan atık yağın türlerine göre miktarı (ton), bertarafa ve geri kazanıma ilişkin oranları (%)
Durum ve eğilimler; (Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)

Yıl	ATIK MOTOR YAĞI (Ton)	ATIK ENDÜSTRİYEL YAĞ (Ton)
2008	1.191	2.999
2009	1.297	35.715
2010	2.487	74.547
2011	1.465	39.113
2012	1.519	158.922

Değerlendirme ve Sonuçlar.

İlimizde atık motor yağlarının toplanması konusunda faaliyetler, Bakanlığımız tarafından yetkilendirilen PETDER (Petrol Sanayi Derneği İktisadi İşletmesi) tarafından yürütülmekte olup 2013 yılında yapılan atık motor yağı toplama faaliyeti çerçevesinde İzmir Büyükşehir Belediyesi, İZULAŞ, İZBETON, ESHOT Genel Müdürlüğü gibi kamu kurumları ile Kara Kuvvetleri Komutanlığı ile protokol imzalanarak İzmir İlinde bulunan askeri kurumların, kamu kurumlarının ve motor yağı değişimi yapan tüm noktalardan atık motor yağı toplanmış, belediyeler aracılığı ile sanayi sitelerinde atık motor yağı toplama çalışmaları da hızlandırılmıştır. Bu sayede toplama miktarlarında önemli oranda artış sağlanmıştır.

İzmir Büyükşehir Belediyesi ile 17/01/2012 tarihinde yapılan “atık motor yağlarının toplanması” konusunda yapılan protokol ile belediye bünyesinde yer alan işletmelerde oluşan ve PETDER’e teslim edilmektedir

ATIK**GÖSTERGE: Bitkisel Atık Yağlar**

TANIM: İl içinde toplanan bitkisel atık yağların miktarını ve geri kazanım-bertaraf oranlarını ifade eder.

Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibarıyla ilde toplanan bitkisel atık yağın türlerine göre miktarı (ton), bertarafa ve geri kazanıma ilişkin oranları (%)

Durum ve eğilimler;

Bitkisel Atık Yağlar İçin Geçici Depolama İzni Verilen Toplam Depo		Toplanan Bitkisel Atık Yağ Miktarı (ton)				Bitkisel Atık Yağ Taşımak Üzere Lisans Alan		Lisans Alan Geri Kazanım Tesisi	
		Kullanılmış Kızartmalık Yağ		Diğer (Belirtiniz)		Toplam Firma Sayısı	Toplam Araç Sayısı	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)
		Atık kodu	Miktar (ton)	Atık kodu	Miktar (ton)				
Sayısı	Kapasitesi (ton)								
4	120	200126	119,42	020304	8603	6	10	2	8603

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Bitkisel atık yağ ile ilgili veriler tabloda özet halinde yer almakta olup geri kazanım – bertaraf oranına ilişkin veri bulunmamaktadır. Ancak, sektörden kaynaklanan atıkların ekonomik değeri olduğu göz önüne alındığında bu sektörün atıkların büyük bir yüzdesinin geri kazanıldığı ifade edilebilir.

ATIK**GÖSTERGE:10.05. Ambalaj Atıkları**

TANIM: İl içerisinde oluşan ambalaj atıklarının miktarlarını ve geri kazanımına ilişkin bilgileri içerir.

Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre; Üretilen toplam ambalaj atık miktarı ve ambalaj cinsi (ton), geri kazanılan toplam ambalaj atık miktarı (ton), piyasaya sürülen ambalaj miktarı (ton), hedeflenen geri kazanım oranları (%), geri kazanılması gereken miktar (ton), kayıtlı ekonomik tesis sayısı ve lisanslı tesisi sayısı Durum ve eğilimler; Belediyemiz koordinatörlüğünde yürütülen Ambalaj Atıklarının Kaynağında Ayrı Toplanması Projesi 30/11/2011 tarihinde sona ermiş olup, 01/12/2011 tarihinden itibaren konu ile ilgili iş ve işlemler İlçe Belediyelerince yürütülmektedir. Bu kapsamda Müdürlüğümüze iletilen şikayet ve talepler, ilgili belediyelere yönlendirilmektedir.
Değerlendirme ve Sonuçlar. <i>Durum ve eğilimlerde sunulan verilerin değerlendirildiği ve bu değerlendirmenin özetlendiği bölümdür.</i>

ATIK

GÖSTERGE: 10.6.Ömrünü Tamamlamış Lastikler

TANIM:

Ömrünü tamamlamış lastiklerin toplanma miktarları, geri kazanım tesisleri ve çimento fabrikalarında ek yakıt olarak kullanılan miktarını ifade eder.

Kaynak:

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi:

Yıllara göre, ömrünü tamamlamış lastiklerin toplanma miktarları ve geri kazanım tesislerinde ve çimento fabrikalarında ek yakıt olarak kullanılan miktarları (ton)

Durum ve eğilimler;

	2009	2010	2011	2012
Geri Kazanım Tesisleri	-	-	-	-
Çimento Fabrikası	13,53	15,81	1,68	12,03

Değerlendirme ve Sonuçlar.

ÖTL atıklarının, fiziksel yöntemler kullanılarak ilgili sektörlerle hammadde olarak teminiyle geri kazanımı sağlandığı gibi çimento fabrikalarında beraber yakma yöntemiyle yakılarak enerji elde edilmesi de sağlanmaktadır. Bakanlığımız tarafından “Yetkilendirilmiş Kuruluş” olarak faaliyet gösteren Lastik Sanayicileri Derneği (LASDER) ile İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı arasında 17/01/2012 tarihinde imzalanan sözleşme ile büyükşehir belediyesi birimlerinde oluşan ömrünü tamamlamış lastiklerin Yönetmelik hükümlerine uygun yönetimi sağlanmaktadır.

ATIK																																							
GÖSTERGE: Ömrünü Tamamlamış Araçlar																																							
TANIM: İl genelinde yıllar itibariyle hurdaya ayrılan araç sayısını vb. bilgileri ifade eder.																																							
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü																																							
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle hurdaya ayrılan araç sayısı																																							
Durum ve eğilimler; Durum ve eğilimler;																																							
<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Oluşturulan ÖTA Teslim yerleri</th><th colspan="2">ÖTA Geçici Depolama Alanı</th><th colspan="2">ÖTA İşleme Tesisi</th><th rowspan="2">İşlenen ÖTA Miktarı (ton)</th></tr> <tr> <th>Sayısı</th><th>Kapasitesi (ton/yıl)</th><th>Sayısı</th><th>Kapasitesi (ton/yıl)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2</td><td>1</td><td>400</td><td>1</td><td>400</td><td>122.885</td></tr> <tr> <td>1</td><td>1</td><td>750</td><td>0</td><td>0</td><td>252</td></tr> <tr> <td>1</td><td>1</td><td>1280</td><td>0</td><td>0</td><td>76,7</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>123.213,7</td></tr> </tbody> </table>						Oluşturulan ÖTA Teslim yerleri	ÖTA Geçici Depolama Alanı		ÖTA İşleme Tesisi		İşlenen ÖTA Miktarı (ton)	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	2	1	400	1	400	122.885	1	1	750	0	0	252	1	1	1280	0	0	76,7						123.213,7
Oluşturulan ÖTA Teslim yerleri	ÖTA Geçici Depolama Alanı		ÖTA İşleme Tesisi		İşlenen ÖTA Miktarı (ton)																																		
	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)																																			
2	1	400	1	400	122.885																																		
1	1	750	0	0	252																																		
1	1	1280	0	0	76,7																																		
					123.213,7																																		
Değerlendirme ve Sonuçlar. İlimizde ömrünü tamamlamış araçların ekonomiye geri kazandırılması amacıyla kurulmuş ve Bakanlığımıza verilen görev ve yetki kapsamında çevre izin ve lisansı sürecini tamamlayarak çevre izin ve lisansı alan İlimizde 4 (dört) adet tesis bulunmaktadır. Bu tesisler tarafından toplanarak işlenen ömrünü tamamlamış araçlara ilişkin -3 adet çevre lisanslı tesisten alınan- veriler yukarıdaki tabloda yer almakta olup hurdaya ayrılan araç sayısı ile ilgili veri bulunmamaktadır.																																							

ATIK					
Atık Elektrikli -Elektronik Eşyalar					
TANIM: Atık elektrikli ve elektronik eşya toplama miktarları ve işleme tesis sayılarını ifade eder.					
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü					
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Atık elektrikli ve elektronik eşya toplama miktarı (ton) ve işleme tesis sayısı					
Durum ve eğilimler; Veri bulunmamaktadır.					
Değerlendirme ve Sonuçlar. Veri bulunmamaktadır..					

ATIK

Maden Atıkları

TANIM:

İl genelinde, cevher tiplerine göre, zenginleştirme tesisi sayısı ve zenginleştirme proses atıklarının dağılımını ifade eder.

Kaynak:

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi:

Yıllar itibariyle cevher tiplerine göre zenginleştirme tesisi sayısı, zenginleştirme proses atıkları miktarları (ton)

Durum ve eğilimler;

Tesis Adı	İşlenen Cevherin Adı	Atık Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf Yöntemi	Depolama sınıfı
Koza Altın İşletmeleri A.Ş.	Altın-Gümüş	876.186	D5 (Düzenli Depolama)	II. Sınıf
TÜPRAG Metal Maden.San. Ve Tic. A.Ş.	Altın-Gümüş	311.785	D5 (Düzenli Depolama)	II. Sınıf
Eti Bakır A.Ş. – Halıköy İşletmesi	Antimuan	25.898	D15 (Geçici Depolama)	II. Sınıf
Mir Dış Tic. Ve Maden San. Ltd.Şti.	Antimuan	Veri yok	Veri yok	Veri yok

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Yapılan değerlendirme cevher zenginleştirme tesislerine ilişkin veriler esas alınarak yapılmıştır.

ATIK
Tehlikeli Atıklar
TANIM: İl genelinde, yıllar itibariyle toplanan tehlikeli atıkların miktarı ile geri kazanımı, yakma ve nihai bertaraf edilenlerin miktarlarını ifade eder.
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İl içinde toplanan tehlikeli atıkların miktarı (ton), ara depolama geri kazanım, yakma ve nihai bertaraf miktarları (ton) ve geri kazanım türlerine göre oranları (%)

Durum ve eğilimler;

2013 yılı için İlimizde 37 firma tehlikeli atık geri kazanım İzin ve Lisans Belgesi; 5 firma tehlikeli atık geri kazanım ve 1 firma da tehlikeli atık düzenli depolama GFB izni ile faaliyet göstermektedir.

Değerlendirme ve Sonuçlar.

İlimizde 37 firma tehlikeli atık geri kazanım İzin ve Lisans Belgesi; 5 firma tehlikeli atık geri kazanım ve 1 firma da tehlikeli atık düzenli depolama GFB izni ile faaliyet göstermektedir.

11.TURİZM

TURİZM

Yabancı Turist Sayıları

TANIM:

Bu gösterge, il düzeyinde bir yılda giriş çıkış yapan yerli ve yabancı turist sayısının yıllara göre değişimini ifade eder

Kaynak:

TUİK, Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi:

İl düzeyinde 2000 yılı ve sonrasındaki yıllarda giriş yapan yerli ziyaretçi sayısı (kişi), yabancı ziyaretçi sayısı, bu sayıların yıllara göre değişimi (%), bir önceki yıl için ziyaretçi sayısının aylara göre dağılımı

Durum ve eğilimler;

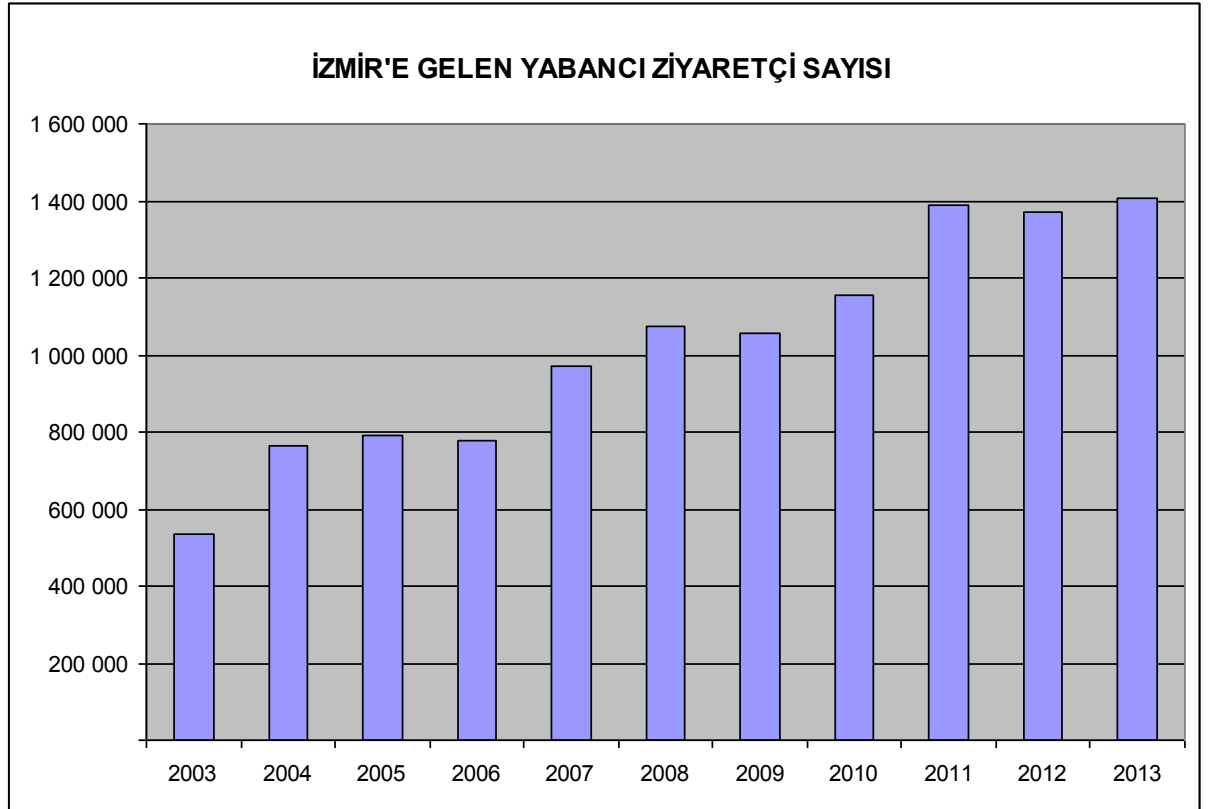
İZMİR'E GELEN YABANCILARIN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

YILLAR	GELEN YABANCI	DEĞİŞİM ORANI (%)	YILLAR			% DEĞİŞİM ORANI		
			Years			Rate of Change (%)		
			2011	2012	2013	2012/2011	2013/2012	
2003	535 170	-	OCAK	34 545	18 822	22 929	-45,51	21,82
2004	763 290	42,63	ŞUBAT	36 409	27 856	18 830	-23,49	-32,40
2005	789 120	3,38	MART	63 629	42 310	46 041	-33,51	8,82
2006	777 148	-1,52	NİSAN	103 097	89 817	94 750	-12,88	5,49
2007	970 772	24,91	MAYIS	142 388	138 727	157 016	-2,57	13,18
2008	1 074 088	10,64	HAZİRAN	167 719	179 949	168 414	7,29	-6,41

2009	1 056 948	-1,60
2010	1 155 820	9,35
2011	1 388 271	20,11
2012	1 368 924	-1,39
2013	1 407 240	2,80

TEMMUZ	210 943	239 681	236 783	13,62	-1,21
AĞUSTOS	212 975	218 279	224 245	2,49	2,73
EYLÜL	181 590	193 232	189 966	6,41	-1,69
EKİM	137 538	145 701	159 901	5,94	9,75
KASIM	69 997	46 742	50 664	-33,22	8,39
ARALIK	27 441	27 808	37 701	1,34	35,58
GENEL TOPLAM	1 388 271	1 368 924	1 407 240	-1,39	2,80

Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)

Değerlendirme ve Sonuçlar.

İzmir'e gelen yabancı turist sayısında 2012 yılına göre artış olmuştur.

TURİZM	
---------------	--

Mavi Bayrak Uygulamaları

TANIM: (Denize Kıyısı Olan İller İçin) Gerekli standartları taşıyan nitelikli plaj ve marinalara verilen uluslararası bir çevre ödülü olan mavi bayrağın, Türkiye’de 1997 yılından itibaren verildiği plaj ve marinaların yıllar itibari ile toplam sayılarının belirtilmesidir.

Kaynak: Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle, mavi bayrak almaya hak kazanmış plaj ve marina sayıları

Durum ve eğilimler;

YILLAR	PLAJLAR	MARİNA
1997	1	1
1998	1	1
1999	2	1
2000	2	1
2001	20	1
2002	23	2
2003	29	1
2004	26	1
2005	23	1
2006	29	1
2007	23	
2008	21	
2009	21	
2010	28	
2011	28	
2012	32	2
2013	36	2

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Türkiye Çevre Eğitim Vakfının (TÜRÇEV) eşgüdümünde yürütülen Mavi Bayrak Projesi; turizmde kalitenin yükselmesi, kıyılarımızın temiz kalması ve çevrenin korunması açısından önemli katkılar sağlamaktadır. Ayrıca, ilgili destinasyonun tanıtım ve pazarlanmasında, rakiplerimize göre avantaj yaratmaktadır. Bu kapsamda yürütülen çalışmalar sonucunda; mavi bayraklı plaj sayılarında her geçen yıl önemli artışlar sağlanmaktadır.

EK-1:2013YILINA AİT İL ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ ANKET FORMU

BÖLÜM I.HAVA KİRLİLİĞİ

I.1. Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırma

Hava Kalitesi İndeksi	SO ₂	NO ₂	CO	O ₃	PM ₁₀
	1 saatlik ortalama	24 saatlik ortalama	24 saatlik ortalama	1 saatlik ortalama	24 saatlik ortalama
	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]
1 (Çok İyi)	0 -50	0 - 45	0 – 1,9	0 - 35	0 - 25
2 (İyi)	51-199	46 - 89	2,0 – 7,9	36 - 89	26-69
3 (Yeterli)	200-399	90 - 179	8,0 – 10,9	90 - 179	70-109
4 (Orta)	400-899	180 - 299	11 – 13,9	180 - 239	110-139
5 (Kötü)	900-1499	300- 699	14,0 - 39,9	240 - 359	140-599
6 (Çok Kötü)	>1500	> 700	> 40,0	> 360	> 600

I.1.1. İlinize ait yıl içindeki aylık ortalama ölçüm değerlerini yukarıdaki Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak, aşağıdaki çizelgede uygun sınıfı “X” ile işaretleyiniz.

AYLAR	Aylık Ortama (µg/m ³) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma																													
	SO ₂						NO ₂						CO						O ₃						PM ₁₀					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
OCAK	X																										X			
ŞUBAT	X																										X			
MART	X																										x			
NİSAN	X																										X			
MAYIS	X																										X			
HAZİRAN	X																										X			
TEMMUZ	X																										X			
AĞUSTOS	X																										X			
EYLÜL	X																										X			
EKİM	X																										X			
KASIM	X																										x			
ARALIK	X																										x			

* Hava Kalitesi İndeksi: 1 (çok iyi) , 2 (iyi) , 3 (yeterli), 4 (orta), 5 (kötü), 6 (çok kötü)

Kaynak: İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü(2013 yılı)

I.1.2. İlinize ait Kış sezonu ortalama ölçüm değerlerini (2012 yılı Ekim- 2013 Mart arası 6 aylık ortalama) Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak uygun sınıfı “X” ile işaretleyiniz.

Kış Sezonu (Ekim-Mart)	Kış Sezonu (Ekim-Mart) 6 Aylık Ortama (µg/m ³) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma																													
	SO ₂						NO ₂						CO						O ₃						PM ₁₀					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
Kış Sezonu (Ekim-Mart)	X																													

* Hava Kalitesi İndeksi: 1 (çok iyi) , 2 (iyi) , 3 (yeterli), 4 (orta), 5 (kötü), 6 (çok kötü)

Kaynak: İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü(2013 yılı)

I.1.3. İlinize ait Yaz sezonu ortalama ölçüm değerlerini (2013 yılı Nisan-Eylül arası 6 aylık ortalama) Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak uygun sınıfı “X” ile işaretleyiniz.

	Yaz Sezonu (Nisan-Eylül) 6 Aylık Ortama ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma																							
	SO ₂						NO ₂						CO						O ₃					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
Yaz Sezonu (Nisan-Eylül)	x																							

* Hava Kalitesi İndeksi: 1 (çok iyi) , 2 (iyi) , 3 (yeterli), 4 (orta), 5 (kötü), 6 (çok kötü)

Kaynak: İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü(2013 yılı)

I.2. İlinizde hava kirliliğine neden olan kaynakları önem sırasına göre rakam * ile belirtiniz.

KAYNAK	GEÇEN YILKİ ÖNEM SİRANIZ	BU YILKİ ÖNEM SİRANIZ ¹¹	ÖNEM SİRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Evsel ısınma	1	1	
b. İmalat Sanayi İşletmeleri	2	2	
c. Maden İşletmeleri			
d. Termik Santraller			
e. Diğer Sanayi Faaliyetleri (Belirtiniz).....			
f. Karayolu Trafik	3	3	
g. Diğer Kaynaklar (Belirtiniz).....			

¹¹ En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

I.3. Hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla yıl içinde il/ilçelerde alınan tedbirleri “X” ile işaretleyiniz.

YERLEŞİM YERİNİN ADI		ALINAN TEDBİR/TEDBİRLER								
		a	b	c	d	e	f	g	h	i
İL MERKEZİ	1.Bornova	X	X	X		X	X		X	
	2.Karşıyaka	X	X	X		X	X		X	
	3.Buca	X	X	X		X	X		X	
	4.Konak	X	X	X		X	X		X	
	5.Balçova	X	X	X		X	X		X	
	6.Çiğli	X	X	X		X	X		X	
	7.Gaziemir	X	X	X		X	X		X	
	8.Narlıdere	X	X	X		X	X		X	
	9.Güzelbahçe	X	X	X		X	X		X	
	10.Bayraklı	X	X	X		X	X		X	
	11.Karabağlar	X	X	X		X	X		X	
İLÇELER	1. Aliağa	X	X	X		X	X		X	
	2. Bayındır	X		X		X	X		X	
	3. Bergama	X		X		X	X		X	
	4. Çeşme	X		X		X	X		X	
	5.Dikili	X		X		X	X		X	
	6.Foça	X		X		X	X		X	
	7.Karaburun	X		X		X	X		X	
	8.Kemalpaşa	X	X	X		X	X		X	
	9.Kınık	X		X		X	X		X	
	10.Kiraz	X		X		X	X		X	
	11.Menemen	X	X	X		X	X		X	
	12.Ödemiş	X		X		X	X		X	
	13.Seferihisar	X		X		X	X		X	
	14.Selçuk	X		X		X	X		X	
	15.Tire	X		X		X	X		X	
	16.Torbalı	X	X	X		X	X		X	
	17.Urla	X		X		X	X		X	
	18.Beydağ	X		X		X	X		X	
	19.Menderes	X		X		X	X		X	

Kaynaklar: İl Çevre ve Şehircilik 2013

Tedbirler:

a. Kaliteli katı/sıvı yakıt kullanımı
b. Doğalgaz kullanımı
c. Bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları
d. Ağaçlandırma çalışmaları/orman alanlarının, yeşil alanların artırılması
e. Motorlu taşıtların egzoz gazı ölçümleri
f. Sanayi kuruluşlarının emisyon izni almaları
g. Sanayi tesislerinin yerleşim yeri dışına çıkarılmaları
h. Denetim
i. Diğer (Varsa yukarıya ayrılan bölümde belirtiniz).

İ.4. Hava kirliliğinin giderilmesinde, yıl içerisinde, il/ilçelerde karşılaşılan güçlükleri önem sırasına göre rakam ile belirtiniz.

Karşılaşılan Güçlükler	GEÇEN YILKI ÖNEM SİRANIZ	BU YILKI ÖNEM SİRANIZ*	ÖNEM SİRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Yeterli denetim yapılamaması	3	3	
b. Ateşçilerin eğitimsiz veya bilinçsiz olması	2	2	
c. Halkın alım gücünün düşük olmasından dolayı kalitesiz yakıt kullanılması	5	5	
d. Kaliteli yakıt temininde zorluklar	4	4	
e. Kurumsal ve yasal eksiklikler			
f. Toplumda bilinç eksikliği	1	1	
g. Meteorolojik faktörler			
h. Topografik faktörler			
i. Diğer (Belirtiniz).....			

*Kaynak: İl Çevre ve Şehircilik, 2013

BÖLÜM II.SU KİRLİLİĞİ

II.1. İl sınırları içerisinde bulunan su kaynaklarının kalite değerlendirmesi

II.1.1. İl sınırlarında bulunan yüzey sularının kalite sınıflarını Yüzeysel Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde belirtiniz ve muhtemel kirlenme nedenlerini işaretleyiniz.

Yüzey Suyu Adı	Kalite sınıfı				Kirlenme Nedenleri								
	1	2	3	4	a	b	c	d	e	f	g	h	i
					Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Diğer (Belirtiniz)
Bakırçay					X	X	X	X					
Gediz					X	X	X	X					
Küçükmenderes					X	X	X	X					
Nif Çayı					X	X	X	X					
Çeşme – İldir Kireçtaşı Akiferi													Denizsuyu girişi (Tuzluluk)
Selçuk –													Denizsuyu girişi (Tuzluluk)

Yüzey Suyu Adı	Kalite sınıfı				Kirlenme Nedenleri								
	1	2	3	4	a	b	c	d	e	f	g	h	i
					Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Diğer (Belirtiniz)
Zeytinköy Kireçtaşı Akiferi													)
İzmir Sahil Ovaları Alüvyon Akiferi													Denizsuyu girişi (Tuzluluk)

Kaynaklar: İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü 2013

II.1.2. İl sınırlarında bulunan yeraltı sularının kalite sınıflarını Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik çerçevesinde belirtiniz ve muhtemel kirlenme nedenlerini işaretleyiniz.(Veri yok)

Yeraltı suyunun bulunduğu bölge	Yeraltı Su Kalite Sınıfı			Kirlenme Nedenleri								
	İyi	Zayıf	Yeterli veri yok	a	b	c	d	e	f	g	h	i
				Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Deniz Suyu Girişimi	Diğer (Belirtiniz)

Kaynaklar: Verinin nereden alındığı

II.1.3. İl sınırlarında bulunan yüzme sularının kalite sınıflarını Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği çerçevesinde belirtiniz ve muhtemel kirlenme nedenlerini işaretleyiniz.(Veri yok)

Yüzme Suyunun bulunduğu bölge/plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri						
	Var	Yok	A	B	C	D	a	b	c	d	e	f	g
							Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Deniz/Göl Taşımacılığı	Diğer (Belirtiniz)

Yüzme Suyunun bulunduğu bölge/plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri						
	Var	Yok	A	B	C	D	a	b	c	d	e	f	g
							Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai ilaç ve Gübre Kullanımı	Deniz/Göl Taşımacılığı	Diğer (Belirtiniz)

(*) A sınıfı çok iyi/mükemmel, B sınıfı iyi kalite, C sınıfı kötü kalite ve D sınıfı çok kötü kalite/yasaklanması gereken olarak kalite kategorilerini temsil etmektedir.

Kaynaklar: Verinin nereden alındığı

II.2. Yıl içinde, il sınırları içindeki il/ilçelerde atıksuların yol açtığı kirlenmenin nedenlerini uygun seçenekleri “X” ile işaretleyerek belirtiniz.

Yerleşim Yerinin Adı		Atık Sulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri												
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
İl Merkezi	1.													
	2.													
	3.													
	.													
	.													
	.													
İlçeler	1.Aliğa	x	x											
	2.Dikili	x	x				x			x	x			
	3.Kınık	x	x					x	x					
	4.Foça	x												
	5.Bergama	x	x					x	x					
	6.Menemen	x	x				x	x	x					
	7-Torbalı	x	x				x	x	x		x			
	8-Bayındır		x				x	x			x			
	9-Ödemiş		x				x							
	10-Tire		x				x	x						
	11-Beydağ	x	x				x							
	12-Kiraz		x				x	x						
	13-Selçuk								x	x				
	14-Seferihisar		x				x				x			
	15-Menderes													
	16-Karaburun	x	x				x				x			
	17-Kemalpaşa	x	x			x	x	x	x	x	x			
	18-Urla	x	x			x	x	x	x	x	x			
	19-Çeşme	x	x			x	x	x	x	x	x			

Kaynaklar: İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü 2013

Kirlilik Nedenleri:

- Kanalizasyon şebekesinin olmaması veya yetersiz olması
- Yerleşim yerlerinde evsel nitelikli atıksuların arıtılmaması
- Büyük sanayi kuruluşlarının atıksularını arıtmaması
- Küçük sanayilerde toplu arıtmanın olmaması
- Foseptik çukurların sağlıklı şekilde inşa edilmemesi
- Foseptik atıkların vidanjörlerle çekildikten sonra gelişigüzel yerlere boşaltılması
- Zirai mücadele ilaçlarının kullanımı
- Kimyasal gübre kullanımı
- Arıtma tesisi kapasite ve verimlerinin yetersiz olması
- Arıtma tesisinde görevli olan personelin yetersiz olması
- Hayvancılık atıkları
- Maden atıkları
- Diğer (Yukarıda ayrılan bölümde belirtiniz).

II.3. Su kirliliğinin önlenmesi amacıyla alıcı ortamlarda aşağıdaki tedbirlerden hangilerinin alındığını çizelgede (x) işareti koyarak belirtiniz.

Alıcı Ortamın Adı	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler								
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
Deniz									
1.Ege Denizi		X			X	X	X		
2.									
.									
Göller									
1.Belevi Gölü		X			X		X		
2.									
3.									
.									
Akarsular									
1.									
2.									
3.									
.									
.									
Havzalar									
1.Bakırçay Havzası		X			X		X		
2. Küçük Menderes Havzası		X			X		X		
3. Gediz Havzası		X		X	X		X	X	
.									
.									
Yeraltı Suları									
1.									
2.									
.									
Jeotermal Kaynaklar									
1.Çeşme Ilıca Kaynağı		X			X		X		
2.									
3.									
.									
Diğer Alıcı Su Ortamları									
1.Gediz Deltası		X			X		X		
2.									
.									

Kaynaklar: İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü 2013

Alınan Tedbirler:

- Kanalizasyon şebekesinin yapılması ya da yenilenmesi
- Aritma tesisi /deniz deşarjı /depolama alanları yapılması
- Yerleşim merkezinde foseptik kullanılması
- Tarımsal faaliyetlerde kullanılan zirai mücadele ilacı ve gübrenin aşırı ve yanlış kullanımının önlenmesi
- Yönetmelikler çerçevesinde denetim yapılması
- Deniz araçlarının atıklarını boşaltabilmeleri için uygun yerlerin hazırlanması
- Sanayi kuruluşlarının atıksuları için deşarj izni alması
- Toplumsal bilgilendirilme ve bilinçlendirme faaliyetleri
- Diğer (Yukarıda ayrılan bölümde belirtiniz).

II.4. Su kirliliğinin giderilmesinde/önlenmesinde il sınırları içerisinde karşılaşılan güçlükleri en önemliden az önemliye doğru numara vererek (1,2,3,...) işaretleyiniz.

KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER	GEÇEN YILKİ ÖNEM SİRANIZ	BU YILKİ ÖNEM SİRANIZ*	ÖNEM SİRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Yeterli denetim yapılamaması			
b. Mali imkansızlıklar nedeniyle arıtma tesislerinin kurulamaması	1	1	
c. Kurumsal ve yasal eksiklikler	2	2	
d. Toplumda bilinç eksikliği	4	4	
e. Diğer (Belirtiniz).....	3	3	

*İl Çevre ve Şehircilik, 2013

BÖLÜM III. TOPRAK KİRLİLİĞİ

III.1. İlinizde toprak kirliliğine neden olan kaynakları önem sırasına göre rakam ile işaretleyerek* belirtiniz.

Kirlenme Kaynağı	GEÇEN YILKİ ÖNEM SİRANIZ	BU YILKİ ÖNEM SİRANIZ*	ÖNEM SİRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Sanayi kaynaklı atık boşaltımı	1	1	
b. Madencilik atıkları			
c. Vahşi depolanan evsel katı atıklar	3	3	
d. Vahşi depolanan tehlikeli atıklar			
e. Plansız kentleşme	2	2	
f. Aşırı gübre kullanımı	5	5	
g. Aşırı tarım ilacı kullanımı	4	4	
h. Hayvancılık atıkları			
i. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

Kaynaklar: İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü 2013

III.2. Toprak kirliliğinin önlenmesi amacıyla il sınırları içerisinde, aşağıdaki tedbirlerden hangilerinin alındığını önem sırasına göre rakam * ile belirtiniz.

ALINAN TEDBİRLER	GEÇEN YILKI ÖNEM SİRANIZ	BU YILKI ÖNEM SİRANIZ *	ÖNEM SİRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Sanayi/Madencilik tesislerinin sıvı, katı ve gaz atıklarının mevzuata uygun olarak bertarafının sağlanması	1	1	
b. Kentleşmenin Çevre Düzeni Planlarına uygun olarak gerçekleştirilmesi	3	3	
c. Mevzuata uygun olarak gübreleme, ilaçlama ve sulamanın yapılması	2	2	
d. Erozyon mücadele çalışmaları			
e. Geri dönüşüm/yeniden kullanım uygulamaları			
f. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

Kaynaklar: İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü 2013

BÖLÜM IV.ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNLARI

IV.1. Aşağıdaki Konu Başlıklarını Dikkate Alarak, yıl sonu itibariyle, İl Sınırları İçinde Görülen Çevre Sorunlarını Önem ve Önceliklerine Göre Rakam (Önem sırasına göre en önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,5,..... şeklinde numaralandırınız) Vererek Sıralayınız. Tüm sorunları numaralandırmak zorunlu olmayıp, iliniz için geçerli olan sorunları öncelik sırasına göre numaralandırmanız yeterlidir.

IV.1'de, sıralanan çevre sorunları dikkate alınarak, yıl sonu itibariyle, il sınırlarınız içerisinde, görülen bu sorunların önem ve önceliklerine göre, en önemliden en az önemliye doğru 1,2,3,4,5.... şeklinde numaralandırılması istenmektedir. Tüm sorunları numaralandırmak zorunlu olmayıp, iliniz için geçerli olan sorunları öncelik sırasına göre numaralandırmanız yeterlidir. Ayrıca çizelgede yer alan her çevre sorunu için iliniz sınırları içinde geçerli olan nedenleri işaretleyiniz.

NOT: Ölçüm değerleri, göstergeler, her bölümün sonundaki sonuç ve değerlendirme kısımları, konularına göre şikayet sayısı, şikayetin ceza ile sonuçlanma oranı, konularına göre ceza sayısı, yapılan denetimler sonucu edinilen deneyimler vb. çevre sorunlarının hangi alanda yoğunlaştığı konusunda yol gösterici olabilir.

ÇEVRE SORUNLARI	GEÇEN YILKİ ÖNEM SİRANIZ	BU YILKİ ÖNEM SİRANIZ *	ÖNEM SİRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSA NIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Hava kirliliği	3	3	
b. Su kirliliği	2	2	
c. Toprak kirliliği			
d. Atıklar	1	1	
e. Gürültü kirliliği			
f. Erozyon			
g. Doğal çevrenin tahribatı (Orman, Mera, Sulak alan, Kıyı, Biyolojik çeşitlilik ve habitat kaybı)			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,.... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

Kaynaklar: İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü 2013

**IV.2. İl Sınırları İçerisinde IV.1’de Tespit Edilen Her Bir Öncelikli Çevre Sorunu ile İlgili Olarak;
Yukarıda IV.1’de Belirlemiş Olduğunuz Öncelik Sırasına Göre;**

IV.2’de, IV.1’de sıralanan her bir öncelikli çevre sorunları dikkate alınarak;

- a) Çevre sorununun nedenlerini,
- b) Bu nedenlerde daha çok hangi faktör veya sektörlerin etkili olduğunu,
- c) Çevreye vermiş olduğu olumsuz etkilerini
- d) Bu sorunların giderilmesinde karşılaşılan güçlüklerini,
- e) Bu sorunları gidermek amacıyla alınan, alınması planlanan veya alınması gereken tedbirlerin neler olduğunu,
- f) Ayrıca bu başlık altında yer almasını istediğiniz diğer görüşlerinizi belirten bilgi notunu,

sistematik ve yeterli seviyede açıklayınız.

I. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

İlimizde birinci öncelikli çevre sorunu atıklar oluşturmaktadır. Bunun en önemli nedeni, ilimizde çok sayıda ve değişik sektör gruplarında faaliyet gösteren sanayi tesislerinin bulunmasıdır. Bununla birlikte, İlimizin nüfus yoğunluğu bakımından da Ülkemizin 3. büyük kenti olduğu düşünülürse oluşan atık miktarının önemli bir boyutta olduğu anlaşılabacaktır. Bilindiği gibi, tehlikeli özellik gösteren atıklar; patlayıcı, oksitleyici, tutuşabilen, tahriş edici, zararlı, toksik, kanserojen, korozyif, enfeksiyon yapıcı, teratojenik, mutajenik, ekotoksik, havayla suyla veya bir asitle temas etmesi sonucu zehirli veya çok zehirli gazları serbest bırakan madde veya preparatlar olarak tanımlanmaktadır. Bu kapsamda sayılan özellikler irdelendiğinde, tehlikeli atıkların uygun tesislerde geri kazanımı veya bertarafının sağlanması çevre ve insan sağlığı açısından büyük önem taşımaktadır.

Bakanlığımızdan lisans almış ve tehlikeli atık geri kazanımı konusunda faaliyet gösteren, işletme, tehlikeli atık bertaraf tesisi ve atıkları ek yakıt olarak kullanan 4 adet çimento fabrikası mevcuttur. Ancak söz konusu tesisler ilimizin tehlikeli atık kapasitesini karşılayamamaktadır. İlimiz sınırlarında kayıtlı firmalar ve bu firmalara ait araçlar Valiliğimizce Atık Yağ Taşıma Lisansı ile faaliyet göstermektedir.

İlimizde atıklar (tehlikeli atıklar, atık yağlar, bitkisel atık yağlar, ambalaj atıkları, atık pil ve akümülatörler, tıbbi ve katı atıklar, hafriyat ve gemilerden kaynaklanan atıklar) kapsamında Müdürlüğümüzce denetimler yapılmaktadır..

Ülkemizdeki bertaraf tesislerinin yeterli hale getirilmesi, bölgesel atık bertaraf tesislerinin planlanması gerekmektedir.

II. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

İlimizde ikinci öncelikli çevre sorunu atıksu kirliliği oluşturmaktadır. Bunun en önemli nedeni, ilimizdeki yerleşim merkezlerinin ilçe ve belde belediyelerinin altyapı sorunlarının bulunmasıdır. Metropol alanda bulunan 2 adet Kentsel atıksu arıtma tesisi , 1 adet Tahtalı Havzası atıksu arıtma tesisi ile Selçuk , Bağarası/Foça, Menderes (Gümüldür Pansiyonlar Bölgesi) ve Kiraz ilçelerinde bulunan evsel atıksu arıtma tesisleri ve Çeşme, Dikili ve Urla’ da ise evsel atıksular için ön arıtmadan sonra derin deniz deşarj sistemi bulunmaktadır.

İlimizde atıksular ile ilgili çalışmalar **Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği, ilgili genelgeler ve tebliğler** kapsamında yürütülmektedir. Söz konusu yönetmelik uyarınca, İlimiz sınırları içinde faaliyet gösteren sanayi tesisleri, turistik konaklama tesisleri , yazlık siteler, kentsel atıksu arıtma tesisleri denetlenmekte olup, ilçelerimizde bulunan sanayi kuruluşlarında ve ikinci konutlarda atıksu arıtma tesisleri bulunmaktadır.. Söz konusu iznin süresi dolduğunda işletmenin talebi doğrultusunda yapılan incelemeler neticesinde Çevre İzni yeniden verilmektedir.

İlimizde, “Gediz Havzası Eylem Planı” hazırlanarak uygulamaya koyulmuştur. Bakırçay nehri ile ilgili olarak **“Bakırçay Havzası Çevre ve Altyapı Hizmetleri Birliği”** kurulmuştur. **“Küçük Menderes Havzası Çevre ve Altyapı Hizmetleri Birliği”** oluşturulmuştur.

İzmir Metropol alanı içinde Büyük Kanal Projesi çalışmaları tamamlanmıştır. Ancak pek çok ilçemizin kanalizasyon ve arıtma şebekeleri olmadığı için atıklarını direkt olarak en yakın alıcı su ortamına vermekte ve böylece yüzeysel su kaynaklarını hızla kirletmektedirler. (Örneğin K. Menderes, Nif Çayı vb.). İller Bankası tarafından kanalizasyon tatbikat projesi hazır olan ve yaşanan yoğun kirlilik nedeniyle acil çözüm bekleyen ilçelerimizde dahi (Çeşme, Foça, Seferihisar vb.) İller Bankası ödeneklerinin yeterli olmaması sebebiyle projelerin tamamlanması çok uzun vadeler almaktadır.

2872 sayılı Çevre Kanunu ve Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği’ne göre arıtma tesisi olan tüm işletmelere ve sitelere, arıtma tesisi işletme defteri düzenleme zorunluluğu getirilmiştir. Arıtma tesisi olan tüm işletmeler düzenlenen işletme defterini, analiz raporu ile birlikte kontrol edilmek üzere Müdürlüğümüze getirmektedir. Turistik yerlerde bulunan tesislerden, sezonluk olmaları sebebiyle debilerine bakılmaksızın aylık kontrol istenmektedir.

3 ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

Hava kirliliği konusunda en sorunlu bölge bilindiği gibi Aliağa ilçemizdir. İlçede petrol rafinerisi petrokimya tesisi, demir çelik fabrikaları, enerji üretim tesisleri ağır kirlilik yaratan tesislerdir. Söz konusu bölgede sadece mesai saatlerinde değil mesai saatleri dışında gece ve hafta sonları da dahil sürekli denetimler yapılmaktadır.

Ayrıca çevre izni kapsamı dışındaki firmalara da denetimler yapılmakta ve aldırılması gerekli önlemler aldırılmaktadır. Gerekli görölmesi durumunda yönetmelik kapsamında olmayan kapsam dışı tesislerden de emisyon ölçümü yaptırmayı istenebilmektedir.

İlimizde Gaziemir, Alsancak, Konak, Karşıyaka, Bornova, Buca ve Çiğli ilçelerinde olmak üzere 7 adet sabit tip hava ölçüm istasyonları ile Büyükşehir Belediyesine ait 1 adet mobil ölçüm istasyonu Aliağa ilçesinde bulunmaktadır.